

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VIII.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

«Δεῖ πειθαρχεῖν θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»

Ἀπόστ. Πέτρος.

102
3
ΕΚΔΟΣΙΣ Ε΄

Τιμᾶται μετὰ τοῦ βιβλιοσήμου καὶ φόρου Δρ. **10.75**

Τιμὴ λιανικῆς πωλήσεως 7.05

(Ἀξία βιβλιοσήμ. 2.80. Φόρος Ἀν. Δαν. 0.90

Ἀριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας 20.281. 9-4-31.)

20.75
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΟΡΑΛΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 229
ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΑΓ. ΚΩΝΣΤ. ΤΡΑΠΕΖΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1931

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VIII.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

«Δεῖ πειθαρχεῖν θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»
Ἄποδ. Πέτρος.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Ε΄

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13
1931

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ

111

ΗΘΟΤΙΚΑ ΣΥΦΕΛΟΦΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΕΚΔΟΣΗ 1998

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗΝ

Α'. Γένεσις τῆς τραγωδίας καὶ διδασκαλία.

Πῶς διετέθη ὁ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος πρὸς τὰ φυσικὰ φαινόμενα ; Ὁ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος βλέπων μετὰ θαυμασμοῦ καὶ καταπλήξεως τὴν μεγαλοπρεπῆ τοῦ ἡλίου ἀνατολήν, τὴν δύσιν αὐτοῦ καὶ τὸν σκοτισμὸν τῆς γῆς, τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπειροπληθῶν ἀστέρων ἐν τῷ οὐρανῷ, τὸν αἰφνίδιον αὐτῶν ἀφανισμόν, τὴν βλάστησιν καὶ τὸν μαρασμὸν τῆς φύσεως καὶ τὴν ἀπειρίαν τῶν ἄλλων φυσικῶν φαινομένων, ἐπροσωποποίησε καὶ ἐθεοποίησεν αὐτά, τὰς δ' ἐναλλαγὰς τοῦ αὐτοῦ φυσικοῦ φαινομένου ἐξέλαβεν ὡς περιπετείας καὶ πάθη τοῦ θεοῦ, π. χ. τὸν μὲν μαρασμὸν τῆς φύσεως ὡς θάνατον τοῦ θεοῦ, τὴν δὲ βλάστησιν ὡς γέννησιν ἢ ἀνάστασιν αὐτοῦ. — Πρὸς τὴν φύσιν ἐπὶ ταῖς περιπετείας αὐτῆς ἠσθάνθη ὁ ἄνθρωπος ἰσχυρὰν συμπάθειαν καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς βλάστησιν (Διώνυσον), διότι ἐν μέσῳ αὐτῆς διαρκῶς ἔζη ἔβλεπε τὴν γῆν ἀπαύστως ἀναφύουσαν ἐκ τοῦ μητρικοῦ αὐτῆς κόλπου ἀπειρίαν βλαστήσεως καὶ καρπῶν καὶ δὴ τὴν γλυκυτάτην σταφυλὴν (τὸν θεὸν (ἀνα)γεννώμενον), καὶ αἰφνης τὸ θέρος ἢ τὸ φθινόπωρον ἔβλεπε τὰ ἄνθη κλίνοντα τὴν ὠχρὰν αὐτῶν κεφαλὴν καὶ ἀποθνήσκοντα, τὰ δένδρα φυλλορροοῦντα, τὰ πάντα μαραινόμενα καὶ ἐκτάδην ἐξαπλούμενα εἰς τὸν παγερὸν τῆς μητρὸς κόλπου, ὃν περιέβαλλε μετ' ὀλίγον τὸ λευκὸν τῆς χιόνος καὶ τῶν πάγων σάβανον (τὸν θεὸν σπαρασσόμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων).

Πῶς ἐξεδήλωσαν οἱ Ἕλληνες τὴν πρὸς τὸν Διώνυσον συμπάθειαν ; Τὴν πρὸς τὸν Διώνυσον συμπάθειαν οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος καὶ δὴ οἱ ἀμπελοουργοὶ θὰ ἐξεδήλωσαν κατ' ἀρχὰς διὰ ζων-

ρῶν ἀρρυθμῶν κραυγῶν, ἃς θὰ συνώδεον καὶ δι' ἀναλόγων κινήσεων, σὺν τῷ χρόνῳ δ' ἔδημιούργησαν ἄσματα λυρικά παραφόρου ἐνθουσιασμοῦ (διότι θὰ ᾄδον μεθύοντες), ᾄδόμενα πρὸς αὐλὸν καὶ συνοδευόμενα διὰ ζωηρῶν μιμικῶν κινήσεων, τὰ ὁποῖα ἐκάλεσαν **διθυράμβους**. Ὑστερον τὰ ἄρρυθμα ταῦτα ἄσματα ἔλαβον τεχνικὴν μορφήν, ἀντικατασταθέντων τῶν ἀρρυθμῶς ᾄδόντων διὰ κυκλίου χοροῦ ἐκ 50 ἀνδρῶν, ᾄδόντων καὶ ὀρχομένων ἐν ῥυθμῷ, καὶ μετηνέχθησαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πεισιστράτου, ὅστις ἰδρῦσας τὰ μεγάλα Διονύσια εἰσήγαγε τὸν διθύραμβον εἰς τὰς μεγαλοπρεπεῖς ἑορτὰς τῆς πόλεως. Ἐκτοτε οἱ πλούσιοι Ἀθηναῖοι ἠμιλλῶντο τίς νὰ παρασκευάσῃ διὰ τὰς ἑορτὰς τὸν κάλλιστον χορὸν, ἵνα ὀρχούμενος καὶ ᾄδων ἐν ὀρχήστρᾳ περὶ τὸν βωμὸν τοῦ Διονύσου ἐκτελέσῃ διθύραμβον, ὃν διακεκριμένος ποιητῆς ἐποίει ἀντὶ ἀδράς ἀμοιβῆς. Οἱ χορευταὶ συγκινούμενοι ὅτε ἔψαλλον τὰς περιπετείας τοῦ θεοῦ καὶ ὑπὸ μανίας καταλαμβανόμενοι ἐζήτησαν νὰ συμπάσχωσι μετὰ τοῦ θεοῦ γινόμενοι ἀκόλουθοι αὐτοῦ, καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου μετῃμφιέννυντο εἰς Σατύρους, περιβαλλόμενοι δέρματα τράγων μετὰ κερμάτων, ὀξέων ὠτων, βραχειῶν οὐρῶν, χηλῶν, **τράγοι** διὰ τοῦτο καλούμενοι, φέροντες προσέτι στέφανον κισσοῦ (ἱεροῦ τοῦ Διονύσου) καὶ καλύπτοντες τὸ πρόσωπον (διὰ φύλων δένδρων κ.λ.π.) χάριν παραισθήσεως.

Ἐκ τοῦ διθυράμβου τὸ δράμα. Ἡ συμπάθεια καὶ ἡ παραισθησις τοῦ χοροῦ θὰ ἀπέβαινεν ἰσχυροτάτη, ἐὰν ἔβλεπον αὐτὸν τὸν θεὸν πάσχοντα ἢ διηγούμενον τὰ πάθη αὐτοῦ. Ὄντως ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, μετῃμφισμένος εἰς Διόνυσον, ἀποσπώμενος τῶν λοιπῶν χορευτῶν καὶ ἀναβαίνων ἐπὶ τὴν παρὰ τὸν βωμὸν τράπεζαν διελέγετο πρὸς τὸν χορὸν περὶ τῶν καθημάτων αὐτοῦ. Αἴφνης ὅμως ὁ ἐξ Ἰκαρίας τῆς Ἀττικῆς Θέσπις, ὅστις εἰσήγαγε καὶ τὰ ἐξ ἰθόνης προσωπεῖα, ἀντὶ τοῦ κορυφαίου τοῦ χοροῦ, εἰσήγαγεν ἴδιον πρόσωπον ὡς τὸν θεόν, ἀνεξάρτητον τοῦ χοροῦ, τὸν **ὑποκριτὴν** (**ὑποκρίεσθαι** ἀποκρίεσθαι), ὅστις θάπεκρίνετο εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ χοροῦ καὶ θὰ ἀρραγεῖτο τὰ παθήματά του. Μεθ' ὃ ὁ χορὸς ὠρχεῖτο ἐκδηλῶν ἐν ἄσματι τὰ κατέχοντ' αὐτὸν συναισθήματα. Οὕτως ἔχομεν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸν διάλογον ἱστοροῦντα τὰ πάθη τοῦ θεοῦ, στοιχεῖον ἐπικόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἄσμα τοῦ χοροῦ, τὸ ἐκδηλοῦν τὰ συναισθήματ' αὐτοῦ, στοιχεῖον λυρικόν, διὰ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν δύο τούτων στοιχείων παρήχθη ἐκ τοῦ διθυράμβου νέον εἶδος ποιήσεως, τὸ **δράμα** (διὰ τὰ ἐν αὐτῷ δρώμενα, πρβλ. καὶ **τελετή, ὄρ-**

για, τὸ πάλα ὠνομάζετο καὶ **τραγωδία** ὡς τραγῶν φῶδῃ ἢ φῶδῃ πρὸς τὸν τραγῶν, τὸν Διόνυσον), τὸ ὁποῖον ὡς τέκνον τοῦ διθυράμβου ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ πατρὸς: 1) τὸν χορὸν ἐκ 50 ἀνδρῶν μετρηφισμένων καὶ φερόντων στέφανον κισσοῦ, 2) παρίστατο ἐν ὀρχήστρᾳ, 3) ἐθεωρεῖτο ἱερὸν τοῦ Διονύσου ἀποτελοῦν μέρος τῆς λατρείας αὐτοῦ, 4) ἐδιδάσκετο ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ κατὰ τὰ Διονύσια καὶ 5) ὠρίζοντο ὑπὸ τῆς πολιτείας τρεῖς πλούσιοι πολῖται, **οἱ χορηγοί**, ἀναλαμβάνοντες τὰς δαπάνας τῆς διδασκαλίας τῶν δραμάτων τριῶν ποιητῶν, ἀμιλλωμένων πρὸς ἀλλήλους ἐν ἀγωνίᾳ περὶ τῆς νίκης, ἐκάστου διὰ μιᾶς **τετραλογίας** ἤτοι τεσσάρων δραμάτων.

Διαιρέσεις τοῦ δράματος, ἐξέλιξις τῆς τραγωδίας. Ἐπειδὴ οἱ μῦθοι τοῦ Διονύσου ἠδύνατο νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο θεμελιώδεις κατηγορίας, α') εἰς τοὺς φαιδρούς, τοὺς ἀναφερομένους εἰς τοὺς θριάμβους τοῦ θεοῦ, καὶ β') εἰς τοὺς θλιβερούς, τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὰ πάθη αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὸ δράμα διεσπᾶσθη α') εἰς τὴν **κωμωδίαν**, ἔχουσαν φαιδρὰν καὶ ἰλαρὰν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ β') εἰς τὴν **τραγωδίαν**, ἔχουσαν τὴν ὑπόθεσιν σοβαρὰν καὶ θλιβεράν. Χάριν ποικιλίας αἱ ὑποθέσεις τῶν δραμάτων ἐλαμβάνοντο καὶ ἐξ ἄλλων κύκλων μύθων, ἐκ τῶν μύθων ἡρώων ἐπίσης πολυπαθῶν, ὅτε κατ' ἀνάγκην συμμετεβάλλετο καὶ ὁ χορὸς, ἀποτελούμενος ἐκ προσώπων ἐχόντων σχέσιν πρὸς τὸν ἥρωα, μετ' ἀναλόγου περιβολῆς, διότι ἄλλως τὰ πάθη τοῦ ἥρωος οὐδὲν διαφέρουν καὶ οὐδεμίαν συμπάθειαν θὰ προεκάλουν παρὰ τῷ χορῷ. Ἄλλ' ἐν ᾧ οἱ Σάτυροι ἐξετοπίζοντο βαθμηδὸν ἐκ τοῦ δράματος, ὅμως διετηρήθησαν ἐξ εὐλαβείας πρὸς τὴν παράδοσιν ἐν ἰδιαιτέρῳ εἴδει δράματος ἰλαροῦ, ἐν τῷ **σατυρικῷ** δράματι, τοῦ ὁποίου ὁ χορὸς ἀπετελεῖτο ἀποκλειστικῶς ἐκ Σατύρων. Σατυρικὸν δράμα ἦτο ἀναγκαίως τὸ τέταρτον δράμα πάσης τετραλογίας παντὸς τραγικοῦ ποιητοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ εἰς ὑποκριτῆς ἦτο ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ ὑποδυθῇ πολλὰ πρόσωπα, ὁ τραγικὸς Αἰσχύλος προσέθηκε καὶ δευτερον ὑποκριτὴν, καὶ ὁ μὲν ὑποδύμενος τὸν ἥρωα ἐκίλειτο **πρωταγωνιστής**, ὁ δὲ **δευτεραγωνιστής**. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μῦθοι περιεῖχον καὶ γυναικεῖα πρόσωπα, προσετέθησαν καὶ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα ὅμως ὑπεδύοντο ἄνδρες.

Θέατρον. Οἱ διθυράμβοι καὶ τὰ δράματα ἐδιδάσκοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Διονύσου, τὰ Διονύσια, ἐντὸς τεμένους τοῦ θεοῦ ἐν ὀρχήστρᾳ, ἣτις εἶχεν ἐν τῷ μέσῳ καὶ βωμὸν (θυμέλην) τοῦ θεοῦ, περὶ ὃν ἐγίνετο ὁ χορὸς, πανταχόθεν δὲ ἐπλημμύρουσιν κύκλῳ τὴν ὀρχή-

στραν πλήθη θεατῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὰς πρώτας θέσεις κατεῖχον οἱ ἐπίσημοι. Ἐπειδὴ ὁμως ὑφίστατο ἀνάγκη ἰδίου οἰκήματος, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ ὑποκριταὶ νὰ ἀμφιεννύωνται καὶ νὰ μεταμφιεννύωνται κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δράματος, πρὸς τοῦτο δὲ κατεσκευάσθη πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὀρχήστρας καλύβη τις, ἡ *σκηνή*, ἔκτοτε οἱ θεαταὶ ἐθεῶντο ἀπὸ τῶν τριῶν ἄλλων πλευρῶν τῆς ὀρχήστρας.

Ἴνα ὁμως οἱ θεαταὶ ἀπόνως θεῶνται καὶ ἀκούωσι τὴν διδασκαλίαν τῶν δραμάτων, ἐξέλεξαν ἐν Ἀθήναις χάριν αὐτῶν θέσιν ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, κοίλην καὶ ἐπικλινῆ, ἐπὶ τῶν νοτίων κλιτύων τῆς ἀκροπόλεως ἐντὸς τεμένους ἀρχαίου ἱεροῦ τοῦ Διονύσου, καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν τὸ πρῶτον λίθινον θέατρον, ὅπερ ἀτετελέσθη α') ἐκ τῆς *ὀρχήστρας*, χάριν τοῦ χοροῦ καὶ τῶν ὑποκριτῶν, β') τῆς *σκηνῆς* καὶ γ') ἐκ τοῦ *κοίλου* ἢ κυρίως *θεάτρου* χάριν τῶν θεατῶν, θέσεως κοίλης καὶ ἐπικλινοῦς, ἐνθα ἐλάξουσιν ἐδώλια ἐπὶ τῶν βράχων, ἐν δὲ τῇ πρώτῃ γραμμῇ ἔθηκαν θρόνους χάριν τῶν ἐπισήμων.

Ἴνα καλυφθῇ ἡ ἀσχημία τῆς ξυλίνης σκηνῆς, ἐτέθη πρὸ αὐτῆς μέγα ξύλινον διάφραγμα, τὸ *προσκήνιον*, ἀφῆνον μεταξὺ ἑαυτοῦ καὶ τῶν δύο πτερύγων τοῦ κοίλου τὰς δύο *παρόδους*. Τοῦτο ζυγαφούμενον (σκηνογραφία) παρίστα ἀνάκτορον ἢ ἄλλο τι κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δράματος, ἔφερε θύραν, δι' ἧς παρήρχετο ἢ εἰσήρχετο ὁ ἦρωσ, ἐν ᾧ ὁ χορὸς παρήρχετο ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν καὶ ἐξήρχετο ἐκεῖθεν διὰ τῶν παρόδων. Ὁ δεῦτερος ὑποκριτής, ἐὰν δὲν ἦτο οἰκεῖος τοῦ πρωταγωνιστοῦ, παρήρχετο ἢ διὰ τῆς δεξιᾶς (ὡς πρὸς τὸν θεατὴν) παρόδου, ὅτε ἐπιστεύετο ὅτι ἦρχετο ἐκ τῆς πόλεως ἢ ἐκ τῶν λιμένων, ἢ διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐὰν ἦρχετο ἐκ τῶν ἀγρῶν ἢ ἐκ τῆς ξένης. Ὑστερον διὰ λόγους αἰσθητικῶς καὶ στερεότητος σκηνῆ καὶ προσκήνιον κατεσκευάσθησαν λίθινα, Πίν. II'.

Σκευὴ ὑποκριτῶν καὶ χοροῦ. Ἐφ' ὅσον ὑπῆρχεν εἰς ὑποκριτής, ἵνα εἶναι περίοπτος, ἀνέβαιναν ἐπὶ τὴν παρὰ τὸν βωμὸν τράπεζαν ἢ ἐπὶ τὰς βαθμίδας τοῦ βωμοῦ· ἀλλ' ἀφ' ὅτου προσετέθη καὶ δεῦτερος ὑποκριτής, δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ αναβαίνωσιν ἀμφοτέρω ἐπὶ τὴν αὐτὴν θέσιν. Ὅθεν κατήλθον εἰς τὸ δάπεδον τῆς ὀρχήστρας, ἀλλ' ἵνα διακρίνωσιν ἐναργῶς τῶν χορευτῶν καὶ εἶναι περίοπτοι, ἐφρόντιζον νὰ παρίστανται μεγαλοσωμότεροι, ὡς ἦσαν οἱ ἦρωες, καὶ διότι τοῦτο ἀπῆται τὸ μέγεθος τοῦ θεάτρου καὶ ἡ ἀπόστασις αὐτῶν ἀπὸ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ μὲν ὕψος τοῦ σώματος ἤψανον α') διὰ τῶν *κοθόρων*, ὑποδημάτων φερόντων πολὺ ὑψηλὰ καττύματα, β') διὰ τοῦ *προσωπείου*, φέροντος τὸν λεγόμενον *ὄγκον*, ἕξαριμα

τοῦ μετώπου ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ὡς περιίθετον φενάκην (τὰ προσωπεῖα μετεχειρίζοντο καὶ ἐξ εὐλαβείας πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ ἴν' ἀποκρύπτωσι τὸ γνωστὸν τοῖς θεαταῖς πρόσωπον τοῦ ὑποκριτοῦ, ἔφερον δὲ ταῦτα ἔντονα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ φύλου, τῆς ἡλικίας, τῆς διαθέσεως κλπ.), καὶ γ' διὰ χιτῶνων ἔχόντων ἐγχοοὺς κατακορύφους θραβδώσεις (ὀπτική ἀπάτη). Τὸ δὲ πάχος ἤϋξανον διὰ τῶν *σωματίων* (παραγεμισμάτων) καὶ δὴ διὰ τῶν *προστερνιδίων*, *προγαστριδίων*, *χειρίδων*, *ἀναξυριδίων* κλπ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος ἦσαν ἠρωικά, ἡγεμόνες, ἐπιφανεῖς ἄνδρες κλπ., αἱ δὲ διδασκαλῖαι ἐγίνοντο ἐν ἡμέραις μεγαλοπρεπῶν πομπῶν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν ὑποκριτῶν ἦσαν συνήθως πομπώδη καὶ μεγαλοπρεπῆ. Ἐφόρουν χιτῶνας ποδήρεις, ἔχοντας ἄνθη ἐνυφασμένα, ἱμάτια δὲ ἢ χλαμύδας πορφυρᾶς καὶ χρυσοπάστους. Οἱ χορευταὶ ἔφερον καὶ χρυσοῦς στεφάνους κισσοῦ. Περὶ πάντων τούτων ἰδ. Πίν. III'—IV'.

Β'. Βιογραφία Σοφοκλέους.

Γέννησις. Ὁ Σοφοκλῆς ἐγεννήθη τῷ 496 π. Χ. ἐν Ἀθήναις καὶ δὴ ἐν τῷ Ἰπλίῳ Κολωνῷ, ὅστις ἐθανμάζετο διὰ τὰς φυσικὰς αὐτοῦ καλλονάς, ἐκ πατρὸς Σοφίλλου, εὐπόρου Ἀθηναίου ἔχοντος ἐργοστάσιον μαχαιροποιῶν.

Φυσικὸν καὶ κοινωνικὸν περιβάλλον, ἐν ᾧ ἠϋξήθη ὁ Σ. Ὁ Σ. ὡς παῖς ἐνετρώφα ἀπὸ τῶν ἐρασιμίων τοπειῶν τοῦ Κολωνοῦ εἰς τὴν θαυμαστὴν γύρω φύσιν καὶ ἠϋτύχησε νὰ ἴδῃ τὰς νικηφόρους φάλαγγας καὶ τοὺς περσοφάγους στόλους τῶν Ἀθηναίων ἐπανερχομένους ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν ἀτίτριον γῆν, εἶδε τὴν πόλιν ἐκ τῶν ερειπίων ἀναγεννωμένην ὡς τὸν φοῖνικα καὶ διὰ τῆς φιλοπατρίας τῶν πολιτῶν λαμβάνουσαν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος· ἀνδρωθεὶς ἠϋτύχησε νὰ ἴδῃ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας προαχθείσας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του εἰς τὴν ὑπάτην τελειότητα.

Παίδευσις. Ὁ φιλόστοργος πατὴρ οὐδενὸς ἐφείσθη μέσου, ἵνα δώσῃ εἰς τὸν υἱὸν ἀρτίαν μόρφωσιν. Ὁ Σ. ἐδιδάχθη ἐπιμελῶς γυμναστικὴν καὶ μουσικὴν καὶ διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ ἐπίδοσιν πολλάκις ἐστεφανώθη εἰς ἀγῶνας τῶν δύο τεχνῶν. Ὅθεν ὅτε οἱ Ἀθ. μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐώρταζον τὰ ἐπινίκια, ὁ Σ. ἐκλεχθεὶς ἐκ χιλιάδων ἄλλων παίδων Ἀθ. ἐχόρευεν ὡς κορυφαῖος χοροῦ παίδων περὶ τὸ τροπαιὸν γυμνὸς φέρον λύραν. Ἐμελέτα τοὺς πρὸ αὐτοῦ ποιητὰς πάντας καὶ μάλιστα τὸν Ὅμηρον, παρακολου-

θῶν δὲ μετὰ ζήλου τὴν διδασκαλίαν τῶν τραγωδιῶν ἐθαύμαζε μάλιστα τὸν Μαραθωνομάχον Αἰσχύλον καὶ ζηλώσας τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ποιητὴς τραγωδιῶν.

Ὁ Σ. ὡς τραγικός. Αἴφνης τῷ 468 π. Χ. ἀντιμετρεῖται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν κρατερῷ ἀγῶνι πρὸς τὸν παλαίμαχον Αἰσχύλον καὶ μετὰ σφοδρὰν πάλην, καθ' ἣν τὸ θέατρον εἶχε διχασθῆ, ὁ Κίμων μετὰ τῶν συστρατῆγων ὡς κριτῆς ἔδωκε τὸν στέφανον τῆς νίκης εἰς τὸ νέον ἐπιτέλλον ἄστρον τῆς σκηνῆς. Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην διδασκαλίαν οἱ Ἄθ. ἠγάπησαν τὸν ποιητὴν, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς πόλεως ἀφωσιώθη ὀλοφύχως εἰς τὸ ἔργον, ἐν διαστήματι δὲ 60 περίπου ἔτων ἐποίησεν 123 δράματα ποικιλωτάτων ὑποθέσεων, δι' ὧν ἔτερε τοὺς πολίτας καὶ ἐμεγαλυνε τὴν πόλιν πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν πολυαρίθμων ξένων, οὔτινες πανταχόθεν τῆς γῆς συνέρρεον εἰς τὸ θέατρον. Ἐν ᾧ δὲ πολλάκις ἔλαβε προσκλήσεις παρὰ τυράννων καὶ ἡγεμόνων νὰ παραστήσῃ τὰ ἔργα του καὶ παρ' αὐτοῖς, οὐδέποτε ἀπεδήμησε πρὸς τοιοῦτον σκοπόν, λέγων μάλιστα ὅτι ὁ πορευόμενος πρὸς τύραννον γίνεται δούλος αὐτοῦ. Ὅθεν ἡ πόλις τιμῶσα τὰ αἰσθήματα τοῦ Σ. ἐπεδαψίλευεν εἰς αὐτὸν τιμὰς καὶ ἀξιώματα καὶ δὴ εὐδοκίμησαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς **Ἀντιγόνης** τῷ 441 (ἢ 442) ἐξέλεξε τῷ 440 στρατηγόν.

Ὁ Σ. ὡς ἄνθρωπος. Ὁ ποιητὴς ηὐξήθη ἐν μέσῳ τῶν Περσικῶν πολέμων, ὅτε οἱ Ἄθ. σωθέντες ἐκ μεγίστων κινδύνων ἦσαν εὐσεβέστατοι περὶ τοὺς θεοὺς. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ Κολωνοῦ ὑπῆρχεν ἱερὸν τῶν φρικτῶν Εὐμενίδων, ὧν τοὺς μύθους θὰ διηγούντο εἰς αὐτὸν παῖδα ὁ πατὴρ καὶ οἱ δημόται, ἐνωρίς ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπληρώθη θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν συναισθημάτων. Ὅθεν ἀνδρωθεὶς ἐγένετο ἱερεὺς τοῦ Ἀμύνου (ἢ Ἀλκωνος), θεραπευτικοῦ θεοῦ, ἐπειδὴ δ' ἐποίησεν ἄσμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐπλάσθη ἢ παράδοσις ὅτι ἐξένισε κατ' οἶκον τὸν θεόν. Διηγούντο ἔτι ὅτι κλαπέντος ποτὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως χρυσοῦ στεφάνου οἱ Ἄθ. ὄρισαν τάλαντον ἀμοιβὴν διὰ τὸν μνηύσοντα ποῦ ἦτο ὁ στέφανος. Ὁ Ἡρακλῆς ἐπιφανεὶς καθ' ὕπνον εἰς τὸν Σ. ἔδειξε τὸν τόπον, ὅπου ἐκρύπτετο ὁ στέφανος, καὶ ὁ Σ. λαβὼν τὸ τάλαντον ἴδρυσεν διὰ τούτου ἱερὸν Μηνυτοῦ Ἡρακλέους.

Πρὸς τούτοις ὁ Σ. εἶχεν ἀντιπάλους ἐν τῇ σκηνῇ πρὸ πάντων τὸν Αἰσχύλον καὶ τὸν Εὐριπίδην. Ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸν Αἰσχύλον συνεδέετο διὰ φιλίας, μαθὼν δὲ τὸν θάνατον τοῦ Εὐριπίδου αὐτὸς μὲν προσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον κατὰ τὸν προάγωνα περιβεβλημένος πέν-

θιμον ἰμάτιον, τοὺς δὲ χορευτὰς εἰσήγαγεν ἄστεφανώτους. Συνεδέετο διὰ φιλίας θερμῆς πρὸς τὸν Ἡρόδοτον, ἦτο τῶν οἰκειοτάτων τοῦ Περικλέους καὶ ἀνεστρέφετο μετ' ἐπιφανῶν καὶ σπουδαίων ἀνδρῶν, ἔχων συνήθως φαιδρὰν καὶ ἰλαρὰν τὴν ψυχὴν. Κατὰ δὲ τὸ 440 π.Χ. ὁ Περικλῆς συστρατηγῶν μετὰ τοῦ Σ. δὲν μετεχειρίσθη αὐτὸν εἰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' ἀπέστειλε πρεσβευτὴν εἰς Χίον καὶ Λέσβον, διότι πρὸς τοῦτο μᾶλλον ἐνόμιζεν αὐτὸν καταλληλότερον.

Θάνατος τοῦ Σ. Τοιοῦτος τὴν ψυχὴν περὶ τε θεοὺς καὶ ἀνθρώπους διήλθε βίον σχεδὸν ἀνέφελον. Ἡ τραγικὴ κατατροφὴ τῆς Σικελίας ἐνεπότισε μὲν πικρίας τὴν φαιδρὰν καὶ ἰλαρὰν αὐτοῦ ψυχὴν, ἀλλ' ἡ Μοῦσα αὐτοῦ καὶ αἱ πολλαὶ νῖκαι, ὡς ἔδραπε κατὰ τοὺς τραγικοὺς ἀγῶνας, πάντοτε ἀξιούμενος πρωτείων ἢ δευτερείων, οὐδέποτε δὲ τριτείων, παρεῖχον εἰς αὐτὸν ἀνεξάντλητον δρόσον ζωῆς καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ αὐτοῦ ταλάντου ἀνέψυχε καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν σκληρῶς δοκιμασθεῖσαν πόλιν. Ἄπαξ ἔτι ἐνενηκοντούτης ἠτύχησε νὰ ἐπίδη τὴν ὑστάτην νίκην τῆς πατρίδος παρὰ τὰς Ἀργινούσας, ἀλλ' ἡ Μοῖρα ἢ πάντοτε εὐμενῆς ἔκλεισε διὰ παντὸς πλεον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἴδῃ τὴν σκληρὰν τοῦ Λυσάνδρου χεῖρα κατεδαφίζουσαν τὰ τείχη τῆς ὑπερηφάνου πόλεως. Ἀπέθανε τῷ 406, ἄγνωστον πῶς, ποιῶν μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν τραγωδίας.

Ἐπίδρασις τοῦ Σ. μέχρι σήμερον. Τοιαύτη ποιητικὴ φύσις ἦτο ἀδύνατον νὰ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ κόσμου χωρὶς νὰ καταλίπῃ βαθεὰ τὰ ἴχνη τῆς διαβάσεως αὐτῆς. Εἰς τῶν υἱῶν καὶ εἰς τῶν ἐγγόνων αὐτοῦ ἐγένοντο καὶ αὐτοὶ τραγικοὶ ποιηταί, αἱ τραγωδίαί αὐτοῦ ἀναπαρίσταντο ἐν τοῖς θεάτροις τῶν Ἑλληνίδων πόλεων καὶ πολλαχοῦ ἐστήθησαν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἀνδριάντες, εἰκόνες καὶ προτομαί, ὧν τινες ἐσώθησαν καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἐν Ἀθήναις ὁ ῥήτωρ Λυκούργος ἔστησεν ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνδριάντας τῶν τριῶν τραγικῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, καὶ ἐξέδωκεν ἐπισήμως τὰς τραγωδίας αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ μέχρι σήμερον αἱ περιωθεῖσαι ἐπτά μόνον τραγωδίαί ἐκ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀναγινώσκονται καὶ μελετῶνται ἀπλήστως ὑπὸ τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος. Ἐὰν δικαίως ἢ ἀδίκως, θὰ κρίνωμεν καὶ ἐκ μόνης τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀντιγόνης.

Χαρακτηρισμός. Εἰκὼν ἐκ τοῦ μαρμαρίνου ἀνδριάντος τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἀποκειμένου, ὅστις ἐγένετο κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Λυκούργου ἰδρυθέντος, Πίν. Γ'. (1)

(1) Ἐκτενέστερον τὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν ἔρμηνειαν τῆς ἀρχαίας τραγωδίας ἐκτίθενται ἐν ἡμετέροις Διδακτικοῖς σελ. 233-89.

Γ'. Τὰ πρὸ τῆς ὑποθέσεως τῆς τραγωδίας.

Ἡ Ἀντιγόνη ἦτο θυγάτηρ τοῦ Οἰδίποδος, ὅστις ἦτο υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Λαῖου, υἱοῦ τοῦ Λαβδάκου, καὶ τῆς Ἰοκάστης. Ὁ Λαῖος λαβὼν χρησμόν παρὰ τοῦ μαντείου ὅτι τὸ γεννηθησόμενον ἐξ αὐτοῦ τέκνον θὰ ἐφόνευσεν τὸν πατέρα, μόλις ἀπέκτησεν υἱόν, διαπερονήσας τοὺς πόδας αὐτοῦ παρέδωκεν εἰς ἓνα τῶν ποιμένων του, ἵνα ἐκθέσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Κιθαιρῶνος. Ἄλλ' οὗτος ἐλεήσας τὸ βρέφος παρέδωκεν αὐτὸ εἰς ἄλλον βουκόλον Κορίνθιον, ὅστις παραλαβὼν ἐκόμισεν εἰς τοὺς κυρίους αὐτοῦ Πόλυβον καὶ Μερόπην, τοὺς βασιλεῖς τῆς Κορίνθου, οἵτινες ἄτεκνοι ὄντες ἀνέθρεψαν αὐτὸ ὡς ἴδιον υἱόν, ὀνομάσαντες Οἰδίποδα ἐκ τοῦ οἰδήματος τῶν ποδῶν. Ἄλλ' ὁ θεὸς αὐτῶν υἱὸς ὑβρισθεὶς ποτε ὑπὸ τῶν ἡλικιωτῶν ὡς νόθος καὶ οὐδὲν ἱκανὸν περὶ τούτου μαθὼν παρὰ τῶν θετῶν γονέων μεταβαίνει λάθρα εἰς Δελφούς, ὅπου ἐρωτήσας τὸ μαντεῖον περὶ τῶν γονέων του λαμβάνει τὴν ἐντολὴν νὰ μὴ ἐπανέλθῃ οἴκαδε, διότι θὰ φονεύσῃ τὸν πατέρα καὶ θὰ λάβῃ σύζυγον τὴν μητέρα. Νομίζω ὅμως ὡς πατρίδα τὴν Κόρινθον καὶ γονεῖς τὸν Πόλυβον καὶ τὴν Μερόπην, περιεπλανᾶτο ἀνὰ τὴν Φωκίδα, ὅτε συναντήσας τὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν Λαῖον, μεταβαίνοντα ἐφ' ἄρματος εἰς Δελφούς, διπληκτίζεται πρὸς τὸν ἡνίοχον αὐτοῦ καί, ἐπειδὴ ἐμαστιγώθη ὑπὸ τοῦ Λαῖου, φονεύει καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν ἡνίοχον καὶ διευθύνεται εἰς Θήβας, ὅπου μετὰ τὸν γνωσθέντα θάνατον τοῦ Λαῖου ἐγένετο βασιλεὺς ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἰοκάστης Κρέων.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ πόλις ἐφθειρέτο ὑπὸ δεινοῦ τέρατος, τῆς Σφιγγός, ἣτις καθημένη ἐπὶ τινος ὄρους πρὸ τῆς πόλεως προέτεινεν εἰς τοὺς διαβάτας πρὸς λύσιν τὸ αἶνιγμα: Ποῖον ζῶον τὴν πρωΐαν εἶναι τετράπουν, τὴν μεσημβριανὴν δίπουν καὶ τὴν ἑσπέραν τρίπουν; καὶ ὅστις μὲν δὲν κατώρθωνε νὰ λύσῃ τὸ αἶνιγμα κατασπαράσσεται ὑπὸ τοῦ τέρατος, ἐὰν δὲ εὐρίσκητο ὁ λύτης, ἡ πόλις θάπηλλασσεται τοῦ κακοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγένετο φθορὰ πολιτῶν πολλή, ὁ βασιλεὺς Κρέων ἐκήρυξεν ὅτι ὁ λύτης τοῦ αἰνίγματος θὰ ἐλάμβανε τὴν βασιλείαν τῶν Θηβῶν καὶ σύζυγον τὴν χήραν τοῦ Λαῖου βασίλισσαν Ἰοκάστην. Αἴφνης ἐλθὼν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ὁ Οἰδίπους πρὸ τῶν Θηβῶν λύει τὸ αἶνιγμα εἰπὼν ὅτι τὸ ζῶον ἐκεῖνο εἶναι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἡ μὲν Σφιγὶς κατεκρημνίσθη ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὁ δὲ Οἰδίπους γενόμενος βασιλεὺς ἐνυμφεύθη τὴν μητέρα

Ἰοκάστην καὶ ἐκ τοῦ ἀνοσίου τούτου γάμου ἐγέννησε δύο υἱούς, τὸν Ἐτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην, καὶ δύο θυγατέρας, τὴν Ἄντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην.

Ἐκ τῶν ἀνοσιουργημάτων τούτων τοῦ Οἰδίποδος δεινὰ θεομηνία ἐλυμαίνοντο τὴν πόλιν, ἕως ὃ Οἰδίπους μαθὼν ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ αἴτιος αὐτῶν, αὐτὸς μὲν ἐτυφλώθη καὶ ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἄττικὴν ἀπέθανεν ἐν Κολωνῷ, ἡ δὲ Ἰοκάστη ἀπηγγονίσθη, διεδέχθησαν δὲ τὸν πατέρα οἱ δύο υἱοὶ συμφωνήσαντες νὰ βασιλεύῃ ἑκάτερος παρ' ἐνιαυτὸν γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ τοῦ Ἐτεοκλέους. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Ἐτεοκλῆς, παρελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἠρνεῖτο νὰ παραχωρήσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν ἀδελφόν, ὁ Πολυνείκης φυγὼν εἰς Ἄργος νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς πόλεως Ἀδράστου καὶ μετὰ τοῦ πενθεροῦ καὶ πέντε ἄλλων ἡγεμόνων ἐπιχειρεῖ τὸν πόλεμον τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Ἄντιτεταγμένων τῶν ἀντιπάλων στρατευμάτων ἔξω τῶν Θηβῶν ἀποφασίζεται νὰ κριθῇ ὁ πόλεμος διὰ μονομαχίας τῶν δύο ἀδελφῶν· ἀλλ' ἐν τῇ γενομένῃ μονομαχίᾳ πίπτουσιν ἀμφοτέροι καὶ βασιλεύει πάλιν τῶν Θηβῶν ὁ Κρέων, ὅστις ἐπικεμένης ἤδη μεγάλης μάχης ἀποσφάττει ἀπὸ τῶν τειχῶν τὸν πρεσβύτατον τῶν υἱῶν τοῦ Μενοικέα κατὰ συμβουλήν τοῦ μάντεως Τειρεσίου, ἵνα διὰ τὴν θυσίαν ταύτης ἐξιλεώσῃ τὸν θεὸν Ἄρην, ὠργισμένον κατὰ τῶν Θηβῶν, διότι ὁ οἰκιστὴς αὐτῶν Κάδμος εἶχε φρονεῦσαι τὸν ἱερὸν τοῦ θεοῦ δράκοντα. Ἐν τῇ γενομένῃ μετὰ τοῦτο μάχῃ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἀργείων ἐπιχειροῦσι δεινὴν ἔφοδον κατὰ τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἡ ἔφοδος ἀπεκρούσθη, διότι ὁ πρῶτος ἀναβάς ἐπὶ τὰ τείχη τρομερῶς ἤρωσ Καπανεὺς ἐκερουνώθη ὑπὸ τοῦ Λιδῶς καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐτροάπησαν εἰς ἐπαίσχυντον φυγὴν.

Ποία ἄρα νὰ ὑπῆρξεν ἡ τύχη τῶν πτωμάτων τῶν πεσόντων καὶ δὴ τῶν δύο ἀδελφῶν ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ἦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
 ἄρ' οἴσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
 ὁποῖον οὐχὶ νῶν ἔτι ζώσαιν τελεῖ ;
 οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγαινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερο
 οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμον ἔσθ', ὁποῖον οὐ 5
 τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὅπωπ' ἐγὼ κακῶν. |
 καὶ νῦν τί τοῦτ' αἰ φασὶ πανδήμῳ πόλει
 κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως ;
 ἔχεις τι κεισῆκουσας ; ἢ σε λανθάνει
 πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά ; | 10

ΙΣΜΗΝΗ

- ἔμοι μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
 οὔθ' ἠδὺς οὔτ' ἀλγαινὸς ἴκετ', ἐξ ὅτου
 δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
 μιᾷ θανόντοιν ἡμέρα διπλῆ χειρὶ
 ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς 15
 ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
 οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη. |
- ΑΝ. ἤδη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
 τοῦδ' οὔνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.
- ΙΣ. τί δ' ἔσσι ; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. | 20
- ΑΝ. οὐ γὰρ τάφου νῶν τὸ κασιγνήτω Κρέων
 τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει ;
 Ἔτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ
 χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονός
 ἔκρουσε τοῖς ἐνερθεν ἔντιμον νεκροῖς, 25
 τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν
 ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ

τάφῳ καλύψαι μηδὲ ζωκῦσαι τίνα,
 ἔαν δ' ἄκλαιτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
 θησαυρὸν εισορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς. | 30
 τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
 κάμοι—λέγω γὰρ κάμῃ—κηρύξαντ' ἔχειν,
 καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
 σαφῇ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρῶγμ' ἄγειν
 οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὅς ἂν τούτων τι δοῦν, 35
 φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει. |

οὕτως ἔχει σοὶ ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
 εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακίη. |

ΙΣ. τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τὰδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
 λύουσ' ἂν ἢ ἴφραπτουσα προσθειμένη πλέον; | 40

ΑΝ. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσῃ σκόπει.

ΙΣ. ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;

ΑΝ. εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῆδε κουφιεῖς χερί.

ΙΣ. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρητον πόλει;

ΑΝ. τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἦν σὺ μὴ θέλῃς, 45
 ἀδελφόν· σὺ γὰρ δὴ προδοῦς' ἀλώσομαι.

ΙΣ. ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;

ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα. |

ΙΣ. οἴμοι, φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατήρ
 ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο, 50

πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
 ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·

ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
 πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·

τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν 55
 αὐτοκτονοῦντε τῷ ταλαιπώρῳ μόρον

κοινὸν κατηργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν. |

νῦν δ' αὖ μόνᾳ δὴ νῶ λειμιμένα σκόπει
 ὄσφ' ἀκίστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βία
 ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν. | 60

- ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
 ἔφουμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
 ἔπειτα δ' οὔνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων,
 καὶ ταῦτ' ἀκούειν κᾶτι τῶνδ' ἀλγίονα. |
 ἐγὼ μὲν οὖν αἰτουῖσα τοὺς ὑπὸ χθινοῦς 65
 ξύγγωϊαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
 τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
 περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα. |
 AN. οὐτ' ἂν κελεύσαιμι· οὐτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι 70
 πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἠδέως δροφῆς μέτα.
 ἀλλ' ἴσθ' ὅποιά σοι δοκεῖ κείνον δ' ἐγὼ
 θάψω· καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν·
 φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι φίλου μέτα,
 ὅσια πανουργήσασ', ἐπεὶ πλείων χρόνος,
 ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε· 75
 ἐκεῖ γὰρ ἀεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
 τὰ τῶν θεῶν ἐντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε. |
 IS. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιουῖμαι, τὸ δὲ 76
 βίᾳ πολιτῶν δροῖν ἔφυν ἀμήχανος.
 AN. σὺ μὲν τάδ' ἂν προύχοι· ἐγὼ δὲ διὴ τάφον 80
 χώσους· ἀδελφῶ φίλτάτῳ πορεύσομαι. |
 IS. οἴμοι ταλαίνης, ὡς ὑπερδέδοικά σου!
 AN. μὴ μοῦ προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.
 IS. ἀλλ' οὔν προμηγύσης γε τοῦτο μηδενὶ 85
 τοῦργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτως ἐγώ.
 AN. οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔση
 σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε. |
 IS. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
 AN. ἀλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἀδεῖν με χρὴ.
 IS. εἰ καὶ δυνήσῃ γ' ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾶς. 90
 AN. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
 IS. ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει ἀμήχανα. |
 AN. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρῇ μὲν ἔξ ἐμοῦ,

- ἔχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσῃ δίκη.
 ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἔμοῦ δυσβουλίαν 95
 παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
 τοσοῦτον οὐδέν, ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
 12. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στείγε. τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
 ἄνους μὲν ἔρχη, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη. |

ΧΟΡΟΣ

- στρ. α'. ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλ- 100
 λιστον ἑπταπύλω φανὲν
 Θήβα τῶν προτέρων φάος,
 ἐφάνθησ' ἔπειτα, ὧ χρυσέας
 ἀμέρας βλέφαρον, Διρακαί-
 ων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα, 105
 τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν
 φῶτα βάντα πανσαγία
 φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρω
 κινήσασα χαλινῶ· |
- σύστημα α'. ὄν ἐφ' ἡμετέρα γὰ Πολυνείκης 110
 ἀρθεῖς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
 ἤγαγε· κείνος δ' ὄξεα κλάζων
 αἰετὸς εἰς γᾶν ὡς ὑπερέπτα,
 λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανός,
 πολλῶν μεθ' ὀπλων 115
 ξύν θ' ἱπποκόμοις κορυθήσσειν. |
- ἀντιστρ. α'. στάς δ' ὑπὲρ μελάθρων, φονώ-
 σαισιν ἀμφιχανὸν κύκλω
 λόγχοις ἑπτάπυλον στόμα
 ἔβα, πρὶν ποθ' ἀμετέρων 120
 αἱμάτων γένυσιν πλησθη-
 ναι καὶ πρὶν στεφάνωμα πύργων
 πευκάενθ' Ἐφαιστον ἔλεῖν.

- τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
πάταγος Ἄρεος, ἀντιπάλῳ 125
δυσχείρωμα δράκοντι. |
- ἀντισυστ. α'. Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει, καὶ σφας ἐσιδὼν
πολλῶ ῥεύματι προσνισσομένους
χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπλίας, 130
παλιῶ ῥιπτεῖ πυρὶ βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἦδη
νίκην ὀρμῶντ' ἀλαλάζαι. |
- / στρ. β'. ἀντιτύπα δ' ἐπὶ γὰρ πέσε τανταλωθεῖς
πυροφόρος, ὅς τότε μαινομένα ξὺν ὀρμῇ 135
βακχεύων ἐπέπνει
ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
εἶχε δ' ἄλλα τὰ μὲν',
ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις ἐπενώμα στυφελίζων μέ-
δεξιόσειρος. | [γας Ἄρης 140
- σύστημα β'. ἐπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἐπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγκαλκα τέλη,
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὧ πατρός ἐνός
μητρός τε μιᾶς φύντε καθ' αὐτοῖν 145
δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω. |
- ἀντιστρ. β'. ἀλλὰ γὰρ ἅ μεγαλόνυμος ἦλθε Νίκα
τῶ πολυαρμάτῳ ἀντιχαρεῖσα Θήβα,
ἐκ μὲν δὴ πολέμων 150
τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν,
θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς
παννυχίοις πάντας ἐπέλθωμεν, ὁ Θήβας δ'
Βάκχιος ἄρχοι. | [ἐλελίχθων

ἀντιούστ β'. ἀλλ' ὄδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας,
 Κρέων ὁ Μεναικῆος, νέον εἰληχῶς
 ἀρχήν, νεοχμὸς νεαραῖσι θεῶν
 ἐπὶ συντυχίαις χωρεῖ, τίνα δὴ
 μῆτιν ἐρέσσων, ὅτι σύγκλητον
 τήνδε γερόντων προύθετο λέσχην,
 κοινῷ κηρύγματι πέμψας; |

160

ΚΡΕΩΝ

ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ
 πολλῶ σάλῳ σείσαντες ὄρθωσαν πάλιν·
 ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
 ἔστειλ' ἰκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαΐου
 σέβοντας εἰδῶς εὔ θρόνων ἀεὶ κράτη,
 τοῦτ' αὔθις, ἥνικ' Οἰδίπους ὄρθου πόλιν,
 κάπει διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι
 παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν. |
 ὅτ' οἶν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν
 καθ' ἡμέραν ὄλοντο παῖσαντές τε καὶ
 πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
 ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
 γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων. |
 ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
 ψυχὴν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
 ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβῆς φανῇ. |
 ἐμοὶ γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύων πόλιν
 μὴ τῶν ἀρίστων ἄπιτατα βουλευμάτων,
 ἀλλ' ἐκ φόβου του γλώσσαν ἐγκλήσας ἔχει,
 κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ
 καὶ μεῖζον ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας
 φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω. |
 ἐγὼ γάρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὄρων ἀεὶ,
 οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὄρων

165

170

175

180

185

- στείχουσαν ἄστοις ἀντὶ τῆς σωτηρίας
 οὗτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθινοῦς
 θείμην ἐμαυτῶ, τοῦτο γινώσκων, ὅτι
 ἦδ' ἐστὶν ἡ σφύζουσα καὶ ταύτης ἔπι
 πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα. | 190
 τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὖξω πόλιν.
 καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
 ἄστοισι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίου περὶ·
 Ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
 ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δόρει, | 195
 τάφῳ τε κρύψαι καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι,
 ἅ τοις ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς· |
 τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκην λέγω,
 ὃς γῆν πατρώαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
 φυγὰς κατελθὼν ἠθέλησε μὲν πυρὶ | 200
 πρῆσαι κατ' ἄκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
 κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,
 τοῦτον πόλει τῆδ' ἐκκεκηρῦχθαι λέγω
 μήτε κτερίζειν μήτε κωκῦσαί τινα,
 εἴην δ' ἄθραπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας | 205
 καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστὸν αἰκισθέν τ' ἰδεῖν. |
 τοιοῖνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοῦ ποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ
 τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.
 ἀλλ' ὅστις εὖνους τῆδε τῆ πόλει θανὼν
 καὶ ζῶν ὁμοίως ἔκ γ' ἐμοῦ τιμήσεται. | 210
- ΧΟ.** σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον,
 τὸν τῆδε δύσνουν καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει·
 νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί πού γ' ἐνεστί σοι
 καὶ τῶν θανόντων χῶπόσοι ζῶμεν περὶ. |
- ΚΡ.** ὡς ἂν σκοποὶ νυν ἦτε τῶν εἰρημένων. | 215
- ΧΟ.** νεωτέρῳ τῷ τοῦτο βαστάζειν πρόθεσ.
- ΚΡ.** ἀλλ' εἴσ' ἔτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.
- ΧΟ.** τί δῆτ' ἂν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι ;

- ΚΡ. τὸ μὴ ἴπιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.
 ΧΘ. οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος, ὅς θανεῖν ἐρῶ. 220
 ΚΡ. καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος· ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων,
 ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν. |

ΦΥΛΑΞ

- ἀναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὑπο
 δύσπνους ἰκάνω κοῦφον ἐξάρας πόδα.
 πολλές γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις 225
 ὁδοῖς κυκλῶν ἑμαυτὸν εἰς ἀναστροφὴν
 ψυχὴ γὰρ ἠῦδα πολλά μοι μυθουμένη
 ,τάλας, τί χωρεῖς οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
 ,τλήμων, μένεις αὖ; κεῖ τὰδ' εἴσεται Κρῆων
 ἄλλου παρ' ἀνδρός; πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀलगυνῆ;
 230 τοιαῦθ' ἐλίσσων ἦνυτον σχολῆ βραδύς,
 χούτως ὁδὸς βραχεῖα γίνεται μακρά. |
 τέλος γε μέντοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν
 σοί, κεῖ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.
 τῆς ἐλπίδος γὰρ ἐρχομαι δεδραγμένος 235
 τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον. |
 ΚΡ. τί δ' ἔστιν, ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;
 ΦΥ. φράσαι θέλω σοι πρῶτα τάμαντοῦ· τὸ γὰρ
 πρᾶγμ' οὐτ' ἔδρασ' οὐτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν,
 οὐδ' ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι. 240
 ΚΡ. εὔ γε στοχάζῃ κάποφάργνυσαι κύκλω
 τὸ πρᾶγμα· δηλοῖς δ' ὡς τι σημανῶν νέον.
 ΦΥ. τὰ δεινὰ γὰρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν. |
 ΚΡ. οὐκουν ἐρεῖς ποτ', εἴτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;
 ΦΥ. καὶ δὴ λέγω σοι· τὸν νεκρὸν τις ἀρτίως 245
 θάψας βέβηκε κάπὶ χρωτὶ διψίαν
 κόνιν παλύνας κάφαγιστεύσας ἅ χροί. |
 ΚΡ. τί φῆς; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
 ΦΥ. οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῆδος ἦν

- πλήγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή, στύφλος δὲ γῆ 250
 καὶ χέρσος, ἀρρῶξ οὐδ' ἐπημαξευμένη
 τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὐργάτης τις ἦν. |
 ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμῖν ἡμεροσκόπος
 δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν
 ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο—τυμβήρης μὲν οὐ, 255
 λεπτή δ', ἄγος φεύγοντος ὧς, ἐπὶν κόνις—
 σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς οὔτε του κυνῶν
 ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο. |
 λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,
 φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, κἄν ἐγίγνετο 260
 πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν
 εἷς γὰρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος,
 κούδεις ἐναργής, ἀλλ' ἔφευγε μὴ εἰδέναι·
 ἡμεν δ' ἔτοιμοι καὶ μύδρους αἶρειν χεροῖν
 καὶ πῦρ διέρπειν καὶ θεοὺς ὀρκωμοτεῖν 265
 τὸ μῆτε δρᾶσαι μῆτε τῷ ξεινειδέναι
 τὸ πρᾶγμα βουλευσάντι μῆτ' εἰργασμένῳ. |
 τέλος δ', ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
 λέγει τις εἷς, ὅς πάντας ἐς πέδον κάρα
 νεῦσαι φόβῳ προύτρεψεν· οὐ γὰρ εἶχομεν 270
 οὔτ' ἀντιφωνεῖν οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
 πράξαιμεν· ἦν δ' ὁ μῦθος ὡς ἀνοιστέον
 σοὶ τοῦργον εἶη τοῦτο κοῦχλι κρυπτέον. |
 καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
 πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τάγαθὸν λαβεῖν· 275
 πάρεμι δ' ἄκων οὐχ ἔκοῦσιν, οἷδ' ὅτι·
 στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν. |
- ΧΟ.** ἀναξ, ἐμοί τοι, μὴ τι καὶ θεήλατον
 τοῦργον τόδ', ἢ ξύννοια βουλεύει πάλαι.
- ΚΡ.** παῦσαι, πρὶν ὀργῆς καὶ με μεστῶσαι λέγων, 280
 μὴ φευρεθῆς ἄνους τε καὶ γέρον ἅμα·
 λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτά, δαίμονας λέγων

πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι. |
 πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
 ἔκρουπτον αὐτόν, ὅστις ἀμφικλίνας
 ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα 285
 καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν ;
 ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾶς θεοὺς ;
 οὐκ ἔστιν. | ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
 ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοί, 290

κρυφῆ κάρᾳ σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
 λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
 ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
 παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε. |
 οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἶον ἄργυρος 295
 κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε τοῦτο καὶ πόλεις
 πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων,
 τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
 χρηστὰς πρὸς αἰσχροῦ πράγμαθ' ἴστασθαι βροτῶν
 πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν 300
 καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι. |

ὅσοι δὲ μισθαροῦντες ἦνυσαν τάδε,
 χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην. |
 ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
 εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', ὄρχιος δέ σοι λέγω, 305
 εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
 εὐρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
 οὐχ ὑμῖν Ἄιδησ' ἀρκέσει, πρὶν ἂν
 ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,
 ἴν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον 310
 τὸ λοιπὸν ἀρπάζητε καὶ μάθηθ', ὅτι
 οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν. |
 ἐκ τῶν γὰρ αἰσχροῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
 ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωμένους.

ΦΥ. εἰπεῖν τι δώσεις ἢ στραφεῖς οὕτως ἴω ; 315

- ΚΡ. οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις ;
- ΦΥ. ἐν τοῖσιν ὡσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνη ;
- ΚΡ. τί δαὶ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὄπου ;
- ΦΥ. ὁ δρῶν σ' ἀνιᾶ τὰς φρένας, τὰ δ' ὄτ' ἐγώ.
- ΚΡ. οἴμ' ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ ! 320
- ΦΥ. οὐκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.
- ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδοῦς.
- ΦΥ. φεῦ !
ἢ δεινὸν ᾧ δοκεῖ γε καὶ ψευδῇ δοκεῖν.
- ΚΡ. κόμπευε νῦν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτ' ἄμην
φανείτε μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι 325
- ΦΥ. ἀλλ' εὐρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι
ληφθῆ τε καὶ μή, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με·
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς 330
σωθεῖς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν. |

ΧΟΡΟΣ

- στο. α'. πολλὰ τὰ δεινὰ κούδεν ἀν-
θρώπου δεινότερον πέλει·
τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν
πόντου χειμερίῳ νότῳ 335
χωρεῖ, περιβρυχίοισιν
περῶν ὑπ' οἴδμασιν,
θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν
ἄφθιτον, ἀκαμάταν, ἀποτρύεται,
ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, 340
ἰππεῖῳ γένει πολεύων. |
- ἀντιστο. α'. κουφονόων τε φῦλον ὄρ-
νίθων ἀμφιβαλῶν ἄγει
καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη 345
πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν

σπεύρασι δικτυοκλώστοις,
περιφραδῆς ἀνήρ!

κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
θηρὸς ὄρεσσιβάτα, λασιαύχενά θ' 350
ἵππον ὀχμάζεται ἀμφίλοφον ζυγὸν
οὐρειὸν τ' ἀκμήτα ταῦρον. |

στρ. β'.

καὶ φθέγμα καὶ ἀνεμόεν
φρόνημα καὶ ἀστυνόμους 355
ὄργας ἐδιδάξατο καὶ δυσάυλων
πάγων ὑπαίθρια καὶ
δύσομβρα φεύγειν βέλη,
παντοπόρος!

ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται 360
τὸ μέλλον· Ἄϊδα μόνον
φεύξιν οὐκ ἐπάξεται·
νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς
ἔσυμπέφρασται. |

ἀντ. β'.

σοφὸν τι τὸ μηχανόεν 365
τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων
ποτὲ μὲν κακόν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἔρπει·
νόμους γεραίρων χθονὸς
θεῶν τ' ἔνορχον δίκαν
ὑψίπολις 370

ἄπολις ὄφρ' τὸ μὴ καλὸν
ξύνεστι τόλμας χάριν·
μήτε μοι παρέστιος
γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν
ὅς τάδ' ἔρδει. | 375

ἔς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
τόδε· πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην;
ὦ δύστηνος

- καὶ δυστήνου πατρὸς Οἰδιπόδα, 380
 τί ποτ'; οὐ δὴ που σέ γ' ἀπιστοῦσαν
 τοῖς βασιλείοισιν ἄγουσι νόμοις
 καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;
- ΦΥ. ἦδ' ἔστ' ἐκείνη τοῦργον ἢ ἕξιογασμένη.
 τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν, ἀλλὰ ποῦ Κρόων; 385
- ΧΘ. ὄδ' ἐκ δόμων ἄφορρος εἰς δέον περᾶ.
- ΚΡ. τί δ' ἔστι; ποία ξύμμετρος προύβην τύχη; |
- ΦΥ. ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἔστ' ἀπώμοτον·
 ψεύδει γὰρ ἢ πίνοια τὴν γνώμην· ἐπεὶ
 σχολῇ ποθ' ἤξιεν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ 390
 ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.
 ἀλλ' ἢ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
 ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
 ἦκω, δι' ὄρκων καίπερ ὦν ἀπώμοτος,
 κόρην ἄγων τήνδ', ἢ καθηρέθη τάφον 395
 κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο,
 ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοῦρμαιον, οὐκ ἄλλου, τόδε. |
 καὶ νῦν, ἄναξ, τήνδ' αὐτός, ὡς θέλεις, λαβῶν
 καὶ κρῖνε καξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
 δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν. | 400
- ΚΡ. ἄγεις δὲ τήνδε τῶ τρόπῳ πόθεν λαβῶν;
- ΦΥ. αὐτὴ τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε· πάντ' ἐπίστασαι.
- ΚΡ. ἦ καὶ ξυνιεῖς καὶ λέγεις ὀρθῶς ἂ φῆς;
- ΦΥ. ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
 ἀπεῖπας· ἄρ' ἐνδηλα καὶ σαφῆ λέγω; | 405
- ΚΡ. καὶ πῶς ὀρᾶται κἀπίληπτος ἠρέθη;
- ΦΥ. τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμα· ὅπως γὰρ ἤχομεν,
 πρὸς σοῦ τὰ δεῖν' ἐκείν' ἐπηπειλημένοι,
 πᾶσαν κόνιν σήραντες, ἢ κατεῖχε τὸν
 νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εἶ, 410
 καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
 ὁσμὴν ἀπ' αὐτοῦ, μὴ βάλῃ, πεφευγότες,

- ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
 κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀκηδήσοι πόνου. |
 χρόνον τὰδ' ἦν τοσοῦτον, ἔστ' ἐν αἰθέρι 415
 μέσφω κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
 καὶ καῦμ' ἐθαλπε· καὶ τότε' ἐξαίφνης χθονὸς
 τυφῶς ἀείρας σκηπτόν, οὐράνιον ἄχος,
 πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
 ὕλης πεδιάδος, ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας 420
 αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον. |
 καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακροῦ,
 ἢ παῖς ὄρᾳται κἀνακωκύνει πικρᾶς
 ὄρνιθος ὄξυν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
 εὐνῆς νεοσσῶν ὄρφανὸν βλέψῃ λέχος· 425
 οὕτω δὲ χαῦτη, ψιλὸν ὡς ὄρᾳ νέκυν,
 γόοισιν ἐξώμωξεν, ἐκ δ' ἀράς κακᾶς
 ἦρᾶτο τοῖσιν τοῦργον ἐξειργασμένοις.
 καὶ χερσὶν εὐθύς διψίαν φέρει κόνιν,
 ἐκ τ' εὐκροτήτου γαλκῆας ἄρδεν πρόχου 430
 χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει. |
 χῆμεῖς ἰδόντες ἰέμεσθα, σὺν δέ νιν
 θηρώμεθ' εὐθύς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην,
 καὶ τὰς τε πρόσθεν τὰς τε νῦν ἠλέγχομεν
 πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο 435
 ἅμ' ἠδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα
 τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι
 ἦδιστον, ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν
 ἀλγεινόν. ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἦσσω λαβεῖν
 ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας. | 440
- ΚΡ.** σὲ δὴ, σὲ τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κᾶρα,
 φῆς ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
ΑΝ. καὶ φημὶ δρᾶσαι κοῦκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μί.
ΚΡ. σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν οἷ θέλεις
 ἔξω βαρσίας αἰτίας ἐλεύθερον. | 445

- σὺ δ' εἰπέ μοι, μὴ μῆζος, ἀλλὰ συντόμως,
ἥδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- AN. ἥδη τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἔμφανῆ γὰρ ἦν. |
- KP. καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- AN. οὐ γὰρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
οἱ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὄρισαν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον φόρμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ', ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
οὐ γὰρ τι νῦν γε κἀχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ἔῃ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη. |
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δεῖσασ' ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξῆδη—τί δ' οὐ;— 460
κεὶ μὴ σὺ προुकήρυξας· εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὐτ' ἐγὼ λέγω·
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ἔῃ, πῶς ὄδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν 465
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἄν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθραπτον ἠνσχόμην νέκυν,
κείνοις ἄν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι. |
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρωσα τυγχάνειν,
σχεδὸν τι μῶρω μωρίαν ὀφλισκάνω. 470
- XO. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὁμὸν ἐξ ὁμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός, εἶκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς. |
- KP. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἄν εἰσίδοις·
σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει

- φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας. |
 αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο, 480
 νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους,
 ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
 τούτοις ἐπανχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
 ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνὴρ, αὕτη δ' ἀνὴρ,
 εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κρᾶτη. | 485
 ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
 τοῦ παντός ἡμῖν Ζηνὸς ἐρκείου κυρεῖ,
 αὐτὴ τε χῆ ξύναμος οὐκ ἀλύξετον
 μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
 ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου. | 490
 καὶ νιν καλεῖτ' ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
 λυσσωσαν αὐτήν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
 φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἠρῆσθαι κλοπεὺς
 τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων·
 μισῶ γε μέντοι χῶταν ἐν κακοῖσί τις 495
 ἀλοῦς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλη. |
- ΑΝ. θέλεις τι μείζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἐλῶν;
 ΚΡ. ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.
 ΑΝ. τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
 ἀρεστὸν οὐδὲν μηδ' ἀρεσθείη ποτέ· 500
 οὕτω δὲ καὶ σοὶ τᾶμ' ἀφανδάνοντ' ἔφω. |
 καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
 κατέσχον ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
 τιθεῖσα; τούτοις τούτῳ πᾶσιν ἀνδάνειν
 λέγοιτ' ἂν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλήοι φόβος. 505
 ἀλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
 κᾶξεςτιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἂ βούλεται. |
- ΚΡ. σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὀρεῖς.
 ΑΝ. ὀρῶσι χοῦτοι, σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.
 ΚΡ. σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; | 510
 ΑΝ. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὀμοσπλάγγνους σέβειν.

- ΚΡ. οὔκουν ὄμαιμος χῶ καταντίον θανῶν;
- ΑΝ. ὄμαιμος, ἐκ μᾶς τε καὶ ταυτοῦ πατρός.
- ΚΡ. πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;
- ΑΝ. οὐ μαρτυρήσει ταυθ' ὁ κατθανὼν νέκυσ. 515
- ΚΡ. εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.
- ΑΝ. οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὄλετο.
- ΚΡ. πορθῶν γε τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀνυστάς ὑπερ.
- ΑΝ. ὅμως ὁ γ' Ἄιδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.
- ΚΡ. ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστός τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος. 520
- ΑΝ. τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;
- ΚΡ. οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
- ΑΝ. οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφην.
- ΚΡ. κάτω νυν ἔλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. | 525
- ΧΘ. καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἦδ' Ἰσμήνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη,
νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἱματόεν
ῥέθρος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν. | 530
- ΚΡ. σὺ δ', ἢ κατοίκους ὡς ἐχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ' εἰπὲ δὴ μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μειασχεῖν ἢ ἕξομῃ τὸ μὴ εἰδέναι; 535
- ΙΣ. δέδρακα τοῦργον, εἵπερ ἦδ' ὁμοόρθοι,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας. |
- ΑΝ. ἀλλ' οὐκ ἑάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὔτ' ἠθέλησας οὔτ' ἐγὼ κοινωσάμην.
- ΙΣ. ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι 540
ξύμπλουν ἑμαυτήν τοῦ πάθους ποιουμένη.
- ΑΝ. ὦν τοῦργον Ἄιδης χοῖ κάτω ξυνίστορες
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
- ΙΣ. μήτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ

- θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι. 545
- ΑΝ. μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μὴ θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.
- ΙΣ. καὶ τίς βίος μοι σοῦ λειψιμένη φίλος ;
- ΑΝ. Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
- ΙΣ. τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδὲν ὠφελουμένη ; 550
- ΑΝ. ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.
- ΙΣ. τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ ;
- ΑΝ. σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.
- ΙΣ. οἴμοι τάλαινα, κάμπλάζω τοῦ σοῦ μόρου ;
- ΑΝ. σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν. 555
- ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
- ΑΝ. καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.
- ΙΣ. καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.
- ΑΝ. θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν. | 560
- ΚΡ. τῶ παιδε φημὶ τώδε τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφω.
- ΙΣ. οὐ γὰρ ποτ', ὄναξ, οὐδ' ὅς ἂν βλάβστη μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
- ΚΡ. σοὶ γοῦν, ὅθ' εἴλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά. 565
- ΙΣ. τί γὰρ μόνη μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον ; |
- ΚΡ. ἀλλ', ἦδε' μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.
- ΙΣ. ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου ;
- ΚΡ. ἀρώσιμοι γὰρ χατέρων εἰσὶν γύα.
- ΙΣ. οὐχ ὥς γ' ἐκείνῃ τῆδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα. 570
- ΚΡ. κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
- ΙΣ. ὦ φίλταθ' Αἴμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ !
- ΚΡ. ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος. |
- ΧΘ. ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον ;
- ΚΡ. Ἄιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφω. 575
- ΧΘ. δεδομέν', ὥς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
- ΚΡ. καὶ σοὶ γε κάμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν

κομίζετ' εἴσω, δμῶες· ἐκ δὲ τοῦδε χορῆ
 γυναῖκας εἶναι τάσδε μηδ' ἀνειμένας·
 φεύγουσι γάρ τοι χοῖ θρασεῖς, ὅταν πέλας 580
 ἦδη τὸν Ἄϊδην εἰσορῶσι τοῦ βίου. |

ΧΟΡΟΣ

·στο. α'. εὐδαίμονες οἷσι κακῶν ἄγευστος αἰών·
 οἷς γὰρ ἂν σεισθῆ θεόθεν δόμος, ἄτας
 οὐδὲν ἐλλείπει γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος ἔρπον. 585
 ὅμοιον ὥστε ποντίαις
 οἶδμα δυσπνόοις ὅταν
 Θρηῖσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμη πνοαῖς,
 κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν 590
 θίνα καὶ δυσάνεμον,
 στόμφ βρέμουσι δ' ἀντιπλήγες ἀκταί. |

·αντ. α'. ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν οἴκων ὀρῶμαι
 πῆματα φθιτῶν ἐπὶ πῆμασι πίπτοντ', 595
 οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γένος, ἀλλ' ἐρείπει
 θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν·
 νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
 ῥίζας ἐτέτατο φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις. 600
 κατ' αὔ νιν φοινία θεῶν τῶν
 νεοτέρων ἀμᾶ κοπίς
 λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν ἐρινύς. |

ξ·στο. β'. τεάν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀν-
 δρῶν ὑπερβασία κατάσχοι, 605
 τὰν οὐθ' ὕπνος αἰρεῖ ποθ' ὁ πανταγρεὺς οὐτ'
 ἀκάματοι θέοντες
 μῆνες ; ἀγήρωσ δὲ χρόμφ δυνάστας
 κατέχεις Ὀλύμπου μαρμαρόεσσαν αἴγλαν· 610
 τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον
 καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει

νόμος· ὁ δ' οὐδὲν ἔρπει
θνατῶν βίωτος πάμπολος ἐκτὸς ἄτας. |

ἀντ. β'.

ἀ γὰρ διη πολὺπλαγκτος ἔλ- 615
πίς πολλοῖς μὲν ὄνασις ἀνδρῶν,
πολλοῖς δ' ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων·
εἰδότε δι' οὐδὲν ἔρπει,
πρὶν πυρὶ θεομῶ πόδα τις προσαύση.
σοφία γὰρ ἐκ τοῦ κλεινὸν ἔπος πέφανται, 620
τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῶδ' ἔμμεν, ὅτῳ φρένας
θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν.
πράσσει δ' ὀλίγιστον χρόνον ἐκτὸς ἄιας. | 625

ὄδε μὴν Αἴμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ' ἄρ' ἀχνύμενος
τῆς μελλογάμου τάλιδος ἦκει
μόρον Ἄντιγόνης,

ἀπάτας λεγέων ὑπεραλγῶν ; | 630

ΚΡ. τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἄρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει ;
ἦ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῆ δροῶντες φίλοι ;

ΑΙΜΩΝ

πάτερ, σὸς εἰμι, καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 635
χρηστάς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέσομαι·
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιώσεται γάμος
μεῖζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἠγουμένου. |

ΚΡ. οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι. | 640
τούτου γὰρ οὐνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνονται κακοῖς

καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί·
 ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιλύει τέκνα, 645
 τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
 φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων ; |
 μὴ νῦν ποτ' ὧ παῖ, τάσδ' ὑφ' ἡδονῆς φρένας
 γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλλῃς, εἰδὼς ὅτι
 ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650
 γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις· τί γὰρ
 γένοιτ' ἂν ἔλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός ; |
 ἀλλὰ πύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθεξ
 τὴν παιδ' ἐν Ἄιδου τήνδε νυμφεύειν τινί· |
 ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἶλον ἐμφανῶς ἐγὼ 655
 πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
 ψευδῆ γ' ἑμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
 ἀλλὰ κτενῶ. | πρὸς ταῦτ' ἐφθυμνείτω Δία
 ξύναιμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει
 ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους. 660
 ἐν τοῖς γὰρ οἰκειόισιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
 χρηστός, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὢν. |
 ὅστις δ' ὑπερβάς ἢ νόμους βιάζεται
 ἢ τοῦπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,
 οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 665
 ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
 καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία.
 καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοῖην ἐγὼ
 καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
 δορὸς τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον 670
 μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην. |
 ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν·
 αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἢδ' ἀναστάτους
 οἴκους τίθησιν, ἢδε συμμάχου δορὸς
 τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθομένων 675
 σφάζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἢ πειθαρχία. |

- οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
 κοῦτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἤσσητέα·
 κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,
 κοῦκ ἂν γυναικῶν ἤσπονες καλοίμεθ' ἄν. | 680
- ΧΘ.** ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
 λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι. |
- ΑΙ.** πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
 πάντων ὅσ' ἔστι χρημάτων ὑπέρτατον. |
 ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε, 685
 οὔτ' ἂν δυναίμην μήτ' ἐπισταίμην λέγειν.
 γένοιτο μεντῶν χιᾶτέρῳ καλῶς ἔχον. |
 σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν, ὅσα
 λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει·
 τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ 690
 λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψη κλύων·
 ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
 τὴν παῖδα ταύτην οἷ' ὀδύρεται πόλις,
 πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτῃ
 κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει, 695
 ἥτις τὸν αὐτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
 πεπτῶτ' ἄθιαπτον μήθ' ὑπ' ὀμηστῶν κυνῶν
 εἶασ' ὀλέσθαι μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινος·
 οὐχ ἦδε χρυσεῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν ;
 τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέροχεται φάτις. / 700
 ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
 οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμώτερον·
 τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
 ἄγαλμα μεῖζον ἢ τί πρὸς παίδων πατρί ; |
 μὴ νῦν ἐν ἧθος μῦνον ἐν σαυτῷ φόρει, 705
 ὡς φῆς σύ, κοῦδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν·
 ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ
 ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
 οὔτοι διαπτυχθέντες ὠφθησαν κενοί.

- ἀλλ' ἄνδρα, καί τις ἢ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
 πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν. |
 ὄρᾳς παρὰ ῥεΐθροισι χειμάρροισι ὅσα
 δένδρων ὑπείκει κλώνας ὡς ἐκσώζεται,
 τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
 αὐτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα 715
 τείνας ὑπείκει μηδέν, ὑπτίοις κάτω
 στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται. |
 ἀλλ' εἶχε θυμῷ καὶ μετύστασιν δίδου.
 γνώμη γὰρ εἴ τις κάπ' ἐμοῦ νεωτέρου
 πρόσεστι, φήμ' ἐγωγε πρεσβεύειν πολὺ 720
 φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
 εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτη ῥέπειν,
 καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν. |
ΧΟ. ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἴ τι καίριον λέγει,
 μαθεῖν σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῆ. 725
ΚΡ. οἱ τηλικοῖδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
 φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικουῦδε τὴν φύσιν; |
ΑΙ. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον. εἰ δ' ἐγὼ νέος,
 οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τὰργα σκοπεῖν.
ΚΡ. ἔργον γὰρ ἔστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
ΑΙ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακοῦς.
ΚΡ. οὐχ ἦδε γὰρ τοιαῦδ' ἐπιέλπεται νόσφ;
ΑΙ. οὐ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεῶς.
ΚΡ. πόλις γὰρ ἡμῖν, ἀμὲ χρὴ τάσσειν, ἔρεϊ;
ΑΙ. ὄρᾳς τὸδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
ΚΡ. ἄλλω γὰρ ἢ μοι χρὴ με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
ΑΙ. πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ', ἦτις ἀνδρός ἐσθ' ἐνός.
ΚΡ. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἢ πόλις νομίζεται;
ΑΙ. καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος. |
ΚΡ. ὄδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
ΑΙ. εἶπερ γυνὴ σύ· σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
ΚΡ. ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρὶ;

- ΑΙ. οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἔξαμαρτάνονθ' ὄρω.
 ΚΡ. ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
 ΑΙ. οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745
 ΚΡ. ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
 ΑΙ. οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τῶν αἰσχροῶν ἐμέ.
 ΚΡ. ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
 ΑΙ. καὶ σοῦ γε κάμου καὶ θεῶν τῶν νερτέρων. |
 ΚΡ. ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεις. 750
 ΑΙ. ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανούσ' ὀλεῖ τινα.
 ΚΡ. ἦ κάπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέερχη θρασύς;
 ΑΙ. τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
 ΚΡ. κλάων φρενώσεις, ὧν φρενῶν αὐτὸς κενός.
 ΑΙ. εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
 ΚΡ. γυναικὸς ὧν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
 ΑΙ. βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν; |
 ΚΡ. ἄληθες; ἀλλ' οὐ τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
 χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεινάσεις ἐμέ.
 ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
 παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
 ΑΙ. οὐ δῆτ' ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξης ποτέ,
 οὐθ' ἦδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμὰ
 τοῦμόν προσόψει κρατ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὄρων,
 ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών. | 765
 ΧΟ. ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὄργῃς ταχύς·
 νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγίστας βαρύς.
 ΚΡ. δρατώ, φρονεῖτώ μεῖζον ἢ κατ' ἄνδρ' ἰών.
 τὼ δ' οὖν κόρα τῶδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου. |
 ΧΟ. ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς; 770
 ΚΡ. οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
 ΧΟ. μόρω δὲ ποίῳ καὶ σφε βουλευῆ κτανεῖν;
 ΚΡ. ἄγων ἔρημος ἐνθ' ἄν ἦ βροτῶν στίβος
 κρύψω πετρῶδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
 φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθείς, 775

ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγη πόλις.
 κάκει τὸν Ἄϊδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
 αἵτουμένη που τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
 ἧ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαυθ', ὅτι
 πόνος περισσός ἐστι τὰν Ἄϊδου σέβειν. | 780

Χ Ο Ρ Ο Σ

στο. Ἔρωσ ἀνίκατε μάχαν,
 Ἔρωσ, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
 ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
 νεάνιδος ἐννυχεύεις,
 φοιτᾶς δ' ὑπερπόντιος ἐν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς 785
 καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς
 οὔθ' ἀμερίων σέ γ' ἀνθρώπων ὁ δ' ἔχων
 [μέμνηεν. | 790

ἀντ. σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
 φρένας παρασπᾶς ἐπὶ λώβῃ·
 σὺ καὶ τότε νεῖκος ἀνδρῶν
 ζύναιμον ἔχεις ταράξας.
 νικᾷ δ' ἐναργῆς βλεφάρων ἕμερος εὐλέκτρον 795
 νύμφας, τῶν μεγάλων πάροδρος ἐν ἀρχαῖς
 θεσμῶν ἄμαχος γὰρ ἐμπαΐζει θεὸς Ἀφροδίτα. 800
 νῦν δ' ἤδη γὰρ καὶ τὸς θεσμῶν
 ἔξω φέρομαι τάδ' ὄρῶν, ἴσχειν δ'
 οὐκέτι πηγᾶς δύναμαι δακρύων,
 τὸν παγκοίταν ὄθ' ὄρῳ θάλαμον
 τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν. 805

ΑΝ. στο. α'. ὄρατ' ἔμ', ὦ γᾶς πατρίας πολῖται,
 τὰν νεάταν ὁδὸν
 στείχουσαν, νέατον δὲ φέγ-
 γος λεύσσουσαν ἀελίου,
 κοῦποτ' αὐθις ἀλλά μ' ὁ παγ- 810
 κοίτας Ἄϊδας ζῶσαν ἄγει

τὰν Ἀχέροντος
ἀκτάν, οὐθ' ὑμεναίων
ἔγκληρον οὐτ' ἐπινυμφίδιός
πῶ μέ τις ὕμνος 815
ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω. |

ΧΘ. οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχουσ'
ἔς τὸδ' ἀπέρχῃ κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσιν πληγεῖσα νόσοις
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ', 820
ἀλλ' αὐτόνομος, ζῶσα μόνῃ δὴ
θνατῶν Ἀΐδαν καταβήσῃ. |

ΑΝ. ἀντ. α'. ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου Σιπύλῳ πρὸς ἄ- 825
κρω, τὰν κισσὸς ὡς ἀτενῆς
πετραία βλάστα δάμασεν·
καὶ νιν ὄμβροι τακομέναν,
ὡς φάτις ἀνδρῶν,
χιών τ' οὐδαμὰ λείπει, 830
τέγγει δ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις
δειράδας· ἄ με
δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει. |

ΧΘ. ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννῆς,
ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς. 835
καίτοι φθιμένα μέγα τάκοῦσαι
τοῖς ἰσοθέοις ἔγκληρα λαχεῖν·
< σὲ δὲ καὶ τλῆναι πρόπον ὡς κείνην >
ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν. |

ΑΝ. στο. β'. οἴμοι, γελῶμαι ! τί με, πρὸς θεῶν πατρώων,
οὐκ οἰχομέναν ὑβρίζεις, ἀλλ' ἐπίφαντον; 840
ὦ πόλις, ὦ πόλεως
πολυκτῆμονες ἄνδρες·
ἰὼ Διοκαῖαι κρηῖναι

- Θήβας τ' εὐαομάτου ἄλσος, ἔμπας 845
 συμμάρτυρας ὕμ' ἐπικτῶμαι,
 οἷα φίλων ἄκλαυτος, οἷοις νόμοις
 πρὸς ἔργμα τυμβόχωστον ἔρχομαι τάφου
 ἰὼ δύστανος, [ποταινίου
 οὔτ' ἐν βροτοῖσιν οὔτ' ἐν νεκροῖσιν 850
 μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν. |
- ΧΟ.** προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους
 ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον
 προσέπεσες, ὦ τέκνον' πολὺν 855
 πατρῶον δ' ἐκτίνεις τιν' ἄθλον. |
- ΑΝ.** ἰντ. β'. ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας,
 πατρὸς τριπόλιστον οἶτον τοῦ τε πρόπαντος 860
 ἀμετέρου πότμου
 κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
 ἰὼ ματρῶναι λέκτρων
 ἄται κοιμήματά τ' αὐτογέννητ'
 ἐμῶ πατρὶ δυσμόρου ματρὸς, 865
 οἷων ἐγὼ ποθ' ἄ ταλαίφρων ἔφυν!
 πρὸς οὓς ἀραῖος, ἄγαμος, ἄδ' ἐγὼ μέτοι-
 ἰὼ δυσπότμων, [zos ἔρχομαι.
 κασίγνητε, γάμων κυρήσας, 870
 θανὼν ἔτ' οὔσαν κατήναρές με. |
- ΧΟ.** σέβειν μὲν εὐσέβειά τις
 κράτος δ', ὅτφ κράτος μέλει,
 παραβατὸν οὐδαμᾶ πέλει.
 σὲ δ' αὐτόγνωτος ὄλεσ' ὀργή. | 875
- ΑΝ.** ἐπφδ. ἄκλαυτος, ἄφίλος, ἀνυμέναιος ταλαίφρων ἄγομαι
 τάνδ' ἐτοίμαν ὁδόν.
 οὐκέτι μοι τόδε λαμπάδος ἱερὸν ὄμμα
 θέμις ὄραν ταλαίνα, 880
 τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον οὐδεὶς φί-
 [λων στενάζει. |

- ΚΡ.** ἄρ' ἴστ' αἰοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρεῖη λέγειν ;
οὐκ ἄξειθ' ὡς τάχιστα ; καὶ κατηρεφεῖ 885
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἶρηκ' ἐγώ,
ἄφετε μόνην ἔρημον, εἴτε χοῆ θανεῖν,
εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγη'
ἡμεῖς γὰρ ἄγνοι τοῦπὶ τήνδε τὴν κόρην'
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται. | 890
- ΑΝ.** ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφῆς
οἴκησις αἰείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἑμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Φερσέφασσ' ὀλωλότων'
ὧν λιοσθία ἔγὼ καὶ κάκιστα δὴ μακροῦ 895
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου. |
ἐλθοῦσα μέντοι κάρι' ἐν ἐλπίσιν τρέφω
φίλη μὲν ἦξειν πατρί, προσφιλῆς δὲ σοί,
μητέρα, φίλη δὲ σοί, κασίγνητον κάρα'
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ 900
ἔλουσα κάκόσμησα κάπιτυμβίους
χοᾶς ἔδωκα. | νῦν δέ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνημαι.
καίτοι [σ' ἐγὼ τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὔ.
οὐ γὰρ ποτ' οὐτ' ἄν, εἰ τέκν', ὧν μήτηρ ἔφυν, 905
οὐτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βία πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον. |
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω ;
πόσις μὲν ἂν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον, 910
μητρὸς δ' ἐν Αἰδοῦ καὶ πατρὸς κεκευθότιον
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ. |
τοιῶδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ] Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἀμαρτάνειν
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα. | 915

- καὶ νῦν ἄγει με διὰ χειρῶν οὕτω λαβὼν
 ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε του γάμου
 παιδείου μέρος λαχοῦσαν οὔτε τροφῆς,
 ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἢ δύσμορος
 ζῶσ' εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς, 920
 ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
 τί χροί με τὴν δύστηνον εἰς θεοὺς ἔτι
 βλέπειν; τί ν' αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεὶ γε διή
 τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦς' ἐκτησάμην. |
 ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλὰ, 925
 παθόντες ἂν ξυγγοῖμεν ἡμαρτηκότες.
 εἰ δ' οἷδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
 πάθοιεν ἢ καὶ δρωσιν ἐκδίκως ἐμέ. |
- ΧΟ.** ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὐταὶ
 ψυχῆς ῥίπαι τήνδε γ' ἔχουσιν. 930
- ΚΡ.** τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσιν
 κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτήτος ὕπερ.
- ΑΝ.** οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
 τοῦτος ἀφίχται.
- ΧΟ.** θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
 μὴ οὐ τάδε ταύτη κατακυροῦσθαι. | 935
- ΑΝ.** ὦ γῆς Θήβης ἄστν πατρῶον
 καὶ θεοὶ προγενεῖς,
 ἄγομαι διὴ κούκέτι μέλλω.
 λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαί,
 τὴν βασιλειδᾶν μούνην λοιπήν, 940
 οἷα πρὸς οἷων ἀνδρῶν πάσχω
 τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα. |

Χ Ο Ρ Ο Σ

- στο. α'. ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς
 ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις ἀυλάϊς 945
 κρυπτομένα δ' ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεξείχθη.

καίτοι καὶ γενεᾷ τίμιος, ὦ παῖ παῖ,
καὶ Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορῦτους. 950
ἀλλ' ἅ μοιριδία τις δύνασις δεινά·
οὔτ' ἄν νιν ὄλβος οὔτ' Ἄρης,
οὐ πύργος, οὐχ ἀλίκτυποι
κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν. |

ἀντ. α' ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δούαντος, 955
Ἕδωνῶν βασιλεύς, κερτομίσις ὄργαις,
ἐκ Διονύσου πετρώδει κατάφαρκτος ἐν δεσμῶ.
οὔτω τᾶς μανίας δεινὸν ἀποστάζει
ἀνθηρόν τε μένος· κείνος ἐπέγνω μανίαις 960
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίσις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους
γυναῖκας εὐίον τε πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε Μούσας. | 965

στρ. β' παρὰ δὲ Κυανέων πελαγέων διδύμας ἀλὸς;
ἀκταὶ Βοσπόρια ἰδ' ὁ Θρακῶν ἄξενος
Σαλμυδησσός, ἴν' ἀγγίπολις Ἄρης 970
δισσοῖσι Φινεΐδαις
εἶδεν ἀρατὸν ἔλκος
τυφλωθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος
ἀλαδὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις.
ἀραχθέντων ὑφ' αἱματηραῖς 975
χείρεσσι καὶ κροκίδων ἀκμαῖσιν. |

ἀντ. κατὰ δὲ τακόμενοι μέλει μελέαν πάθαν
κλαῖον ματρὸς ἔχοντες ἀνύμφευτον γονάν· 980
ἅ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων
ἄντασ' Ἐρεχθεῖδᾶν,
τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλαισιν ἐν πατροφᾶις
Βορεᾶς ἄμιππος ὀρθόποδος ὑπὲρ πάγου 985

θεῶν παῖς· ἀλλὰ κάπ' ἐκείνα
Μοῖραι μακροάωνες ἔσχον, ᾧ παῖ. |

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θήβης ἄνακτες, ἤκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἐνὸς βλέποντες· τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει. 990

ΚΡ. τί δ' ἔστιν, ᾧ γεραῖε Τειρεσία, νέον ;

ΤΕ. ἐγὼ διδάξω, καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.

ΚΡ. οὐκ οὐν πάρος γε σῆς ἀπεστάτων φρενός.

ΤΕ. τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδ' ἐναυκλήρεις πόλιν.

ΚΡ. ἔχω πεπονθῶς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα. 995

ΤΕ. φρόνει βεβῶς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης. |

ΚΡ. τί δ' ἔστιν ; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα. |

ΤΕ. γνώση τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.

εἰς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον

ἴζων, ἔν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμήν, 1000

ἀγνώτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων κακῶ

κλάζοντας οἴστρον καὶ βεβαρβαρωμένον·

καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς

ἔγνω· πετρῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν. |

εὐθύς δὲ δείσας ἐμπύρων ἐγευόμην 1005

βωμοῖσι· αἰμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων

Ἡφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῶ

μυδῶσα κηκίς μηρῶν ἐτήκετο

κάτυφε κἀνέπτυε, καὶ μετάρσιοι

χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς 1010

μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς. |

τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα,

φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα·

ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμών, ἄλλοις δ' ἐγώ. |

καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενός νοσεῖ πόλις· 1015

βωμοὶ γὰρ ἡμῖν ἐσχάροι τε παντελεῖς

- πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς
 τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
 καὶ τ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
 θεοὶ παρ' ἡμῶν οὐδὲ μηρίων φλόγα, 102●
 οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς,
 ἀνδροφθόρου βεβρωῶτες αἵματος λίπος. |
 ταῦτ' οὖν, τέκνον, φρόνησον· ἀνθρώποισι γὰρ
 τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοῦξαμαρτάνειν·
 ἐπεὶ δ' ἀμάρτη, κείνος οὐκέτ' ἔστ' ἀνήρ 1025·
 ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
 πεσὼν ἀκῆται μηδ' ἀκίνητος πέλλη.
 αὐθαδία τοι σκαμνότητ' ὀφλισκάνει.
 ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι μηδ' ὀλωλότα
 κέντει· τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν ; | 103●
 εὖ σοι φρονήσας εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν δ'
 ἡδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος λέγοι. |
ΚΡ. ὦ πρόεσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοποῦ
 τοξεύειτ' ἀνδρὸς τοῦδε, κούδὲ μαντικῆς
 ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν ὑπαὶ γένους 1035·
 ἐξημπόλημαι κάμπεφόρτισμαι πάλαι.
 κερδαίνειτ', ἐμπολάτε τάπὸ Σάρδεων
 ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἴνδικὸν
 χρυσόν· τάφω δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε,
 οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορᾶν 104●
 φέρειν νιν ἀρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
 οὐδ' ὡς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
 θάπτειν παρήσω κείνον· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
 θεοὺς μαιίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.
 πίπτουσι δ', ὦ γεραῖε Τειρεσία, βροτῶν 1045·
 χοῖ πολλὰ δεινοὶ πτώματ' αἴσχρο', ὅταν λόγους
 αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν. |
ΤΕ. φεῦ,
 ἄρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, ἄρα φράζεται, |

- ΚΡ. τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινων λέγεις;
 ΤΕ. ὄσφ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία; 1050
- ΚΡ. ὄσφπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν πλείστη βλάβη.
 ΤΕ. ταύτης σὺ μέντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφες.
 ΚΡ. οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.
 ΤΕ. καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζεις λέγων.
 ΚΡ. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος. 1055
 ΤΕ. τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ.
 ΚΡ. ἄρ' οἴσθα ταγούς ὄντας ἂν λέγῃς λέγων;
 ΤΕ. οἶδ' ἔξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σφάσας πόλιν.
 ΚΡ. σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τὰδικεῖν φιλῶν.
 ΤΕ. ὄρσεις με τὰκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι. 1060
 ΚΡ. κίνει, μόνον δὲ μὴ πὶ κέρδεσιν λέγων.
 ΤΕ. οὔτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος.
 ΚΡ. ὥς μὴ ἴμπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
 ΤΕ. ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
 τρόχους ἀμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν, 1065
 ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
 νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσση,
 ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλῶν κάτω
 ψυχὴν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατόκισας,
 ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὐθιγῶν 1070
 ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
 ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω
 θεοῖσιν, ἀλλ' ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
 τούτων σε λωβητῆρες ὕστεροφθόροι
 λοχῶσιν Ἐιδου καὶ θεῶν Ἑρινύες 1075
 ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
 καὶ ταῦτ' ἄθρησον εἰ κατηργρωμένος
 λέγω· φανεῖ γὰρ οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ
 ἀνδρῶν γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.
 ἔχθρα δὲ πᾶσαι σὺν τ' ἀράσσονται πόλεις, 1080
 ὄσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγγισαν

- ἢ θῆρες ἢ τις πτηνὸς οἰωνός, φέρον
 ἀνόσιον ὄσμην ἐστιοῦχον ἐς πόλιν. |
 τοιαῦτά σου, λυπεῖς γὰρ, ὥστε τοξότης
 ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα 1085-
 βέβαια, τῶν σὺ θάλλπος οὐχ ὑπεκδραμῆ.
 ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
 τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῆ,
 καὶ γνῶ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν
 τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν ἢ νῦν φέρει. | 1090-
- XO.** ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας·
 ἐπιστάμεσθα δ' ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
 τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
 μὴ πῶ ποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν. |
- KP.** ἔγνωκα καὐτὸς καὶ ταράσσομαι φρένας· 1095-
 τό τ' εἰκαθεῖν γὰρ δεινόν, ἀντιστάντα δὲ
 ἄτη πατάξαι θυμὸν ἐν δεινῷ πάρα.
- XO.** εὐβουλίας δεῖ, παῖ Μενοικέως, λαβεῖν
KP. τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε, πείσομαι δ' ἐγώ. |
XO. ἐλθὼν κόρην μὲν ἐκ κατώρουχος στέγης 1100-
 ἄνες, κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.
- KP.** καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς καὶ δοκεῖ παρεικαθεῖν;
XO. ὅσον γ', ἄναξ, τάχιστα· συντέμνουσι γὰρ
 θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.
- KP.** οἴμοι μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι 1105-
 τὸ δρᾶν, ἀνάγκη δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.
- XO.** δρᾶ νυν τάδ' ἐλθὼν μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε. |
KP. ὦδ', ὡς ἔχω, στείχοιμ' ἄν. ἴτ', ἴτ', ὀπάονες,
 οἳ τ' ὄντες οἳ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
 ὀρμᾶσθ' ἐλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον· 1110-
 ἐγὼ δ', ἐπειδὴ δόξα τῆδ' ἐπεστράφη,
 αὐτὸς τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
 δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
 ἄριστον ἢ σφύζοντα τὸν βίον τελεῖν. |

ΧΟΡΟΣ

- στρ. α' Πολυώνυμε, Καδμείας νύμφας ἄγαλμα 1115
καὶ Διὸς βαρυβρεμέτα γένος,
κλυτὰν ὅς ἀμφέπεις
Ἴταλίαν, μέδεις δὲ
παγχοίνοις Ἐλευσινίας 1120
Δηροῦς ἐν κόλποις,
ὦ Βακχεῦ, Βακχῶν ματρόπολιν Θήβαν
ναιετῶν παρ' ὑγρῶν
Ἴσμηνοῦ ῥεΐθρων ἀγρίου τ'
ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος· | 1125
- ἀντ. α' σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας στέροψ ὄπωπε 92
λιγνίς, ἔνθα Κωρύκται νύμφαι
στείχουσι Βακχίδες
Κασταλίας τε νᾶμα· 1130
καὶ σε Νυσαίων ὀρέων
κισσῆρεις ὄχθαι
χλωρά τ' ἀκτὰ πολυστάφυλος πέμπει,
ἀμβρότων ἐπέων
εὐαζόντων, Θηβαίας 1135
ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς· |
- στρ. β' τὰν ἐκ πασᾶν τιμᾶς ὑπερτάταν πόλεων 92
ματρὶ σὺν κεραυνία·
καὶ νῦν, ὡς βιαίας ἔχεται 1140
πάνδαμος πόλις ἐπὶ νόσου,
μολεῖν καθαρσίῳ ποδὶ Παρνασίαν
ὑπὲρ κλιτῶν ἢ στονόεντα πορθμόν. | 1145
- ἀντ. β' ἰὼ πύρπνων ἄστρον χοραγὲ καὶ νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
παῖ Διὸς γένεθλον, προφάνηθ',

ὄναξ, σαῖς ἅμα περιπόλοις 1150
 Θυίαισιν, αἶ σε μαινόμεναι πάννυχοι
 χορεύουσι τὸν ταμίαν Ἰαχον.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος, 1155
 οὐκ ἔσθ' ὅποιον στάντ' ἄν ἀνθρώπου βίον
 οὔτ' αἰνέσαιμ' ἄν οὔτε μεμψαίμην ποτέ.
 τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
 τὸν εὐτυχοῦντα τὸν τε δυστυχοῦντ' αἰεί,
 καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστῶτων βροτοῖς. 1160

Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί, ποτέ,
 σφάσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
 λαβὼν τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν
 ἠϋθυνη, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ. |

καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα· τὰς γὰρ ἠδονὰς 1165
 ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
 ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἐμψυχον ἠγοῦμαι νεκρόν.
 πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα
 καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῆ
 τούτων τὸ χαίρειν, τᾶλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς 1170
 οὐκ ἄν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἠδονήν. |

ΧΟ. τί δ' αὖ τὸδ' ἄχθος βασιλέων ἦκεις φέρων;

ΑΓ. τεθναῖσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.

ΧΟ. καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος λέγε.

ΑΓ. Αἴμων ὄλωλεν, αὐτόχειρ δ' αἰμάσσεται. 1175

ΧΟ. πότρεα πατρώας ἢ πρὸς οἰκείας χερός;

ΑΓ. αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.

ΧΟ. ὦ μάντι, τοῦπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἦνυσας!

ΑΓ. ὡς ὄδ' ἐχόντων τῶνδε βουλευεῖν πάρα. |

ΧΟ. καὶ μὴν ὀρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ 1180
 δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
 ἦτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχη περᾷ. |

ΕΥΡΥΔΙΚΗ

- ὦ πάντες ἄστοί, τῶν λόγων ἐπισητόμην
 πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος θεᾶς
 ὅπως ἰκοίμην εὐγμάτων προσήγορος. 1185
 καὶ τυγχάνω τε κλῆθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης
 χαλῶσα καὶ με φθόγγος οἰκείου κακοῦ
 βάλλει δι' ὧτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
 δείσασα πρὸς δμωαῖσι κάποπλήσσομαι.
 ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος, αὐθις εἶπατε· 1190
 κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὓς' ἀκούσομαι.
- ΑΓ. ἐγώ, φίλη δέσποινα, καὶ παρῶν ἐρῶ
 κοῦδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος·
 τί γὰρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον
 ψεῦσται φανούμεθ' ; ὀρθὸν ἀλήθει' αἰεί. 1195
 ἐγὼ δὲ σῶ ποδαγὸς ἐσπόμην πόσει
 πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς
 κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους ἔτι
 καὶ τὸν μὲν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
 Πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν, 1200
 λούσαντες ἀγνὸν λουτρον ἐν νεοσπάσιν
 θαλλοῖς ὃ δὴ ἔλειπτο συγκατήθμεν,
 καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χιθονὸς
 χῶσαντες αὐθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
 νυμφεῖον Ἄιδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν. 1205
 φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
 κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
 καὶ δεσπότη Κρέοντι σημαίνει μολῶν.
 τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
 ἔρποντι μᾶλλον ἄσσον, οἰμῶξας δ' ἔπος 1210
 ἴησι δυσθρήνητον, ὦ τάλας ἐγώ,
 ἄρ' εἰμὶ μάντις ; ἄρα δυστυχεστάτην
 κέλευθον ἔρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν ;
 παιδὸς με σαίνει φθόγγος· ἀλλά, πρόσπολοι,

- ἴτ' ἄσπον ὠκεῖς καὶ παραστάντες τάφῳ 1215
 ἀθρήσασθ', ἄρμον χόματος λιθοσπαδῆ
 δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἴμονος
 φθόγγον συνήμι' ἢ θεοῖσι κλέπτομαι. |
 τὰδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότης κελευμάτων
 ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι 1220
 τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατεῖδομεν,
 βρόχῳ μιτῶδει σινδόνας καθημμένην,
 τὸν δ' ἀμφὶ μέσση περιπετῆ προσκείμενον,
 εὐνῆς ἀποιμῶζοντα τῆς κάτω φθορὰν
 καὶ πατρὸς ἔργα καὶ τὸ δύστηνον λέχος. | 1225
 ὁ δ' ὡς ὄρᾳ σφε, στυγνὸν οἰμῶξας ἔσω
 χωρεῖ πρὸς αὐτὸν κἀνακωκύσας καλεῖ·
 ὦ τλήμων, οἶον ἔργον εἴργασαι ; τίνα
 νοῦν ἔσχες ; ἐν τῷ ξυμφορᾶς διεφθάρης ;
 ἔξελθε, τέκνον, ἰκέσιός σε λίσσομαι. | 1230
 τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
 πτύσας προσώπῳ κοῦδὲν ἀντειπὼν, ξίφους
 ἔλκει διπλοῦς κνώδοντας· ἐκ δ' ὀρμωμένου
 πατρὸς φυγαῖσιν ἤμπλακ', εἶθ' ὁ δῦσμορος
 αὐτῷ χολωθεῖς, ὥσπερ εἶχ' ἐπενταθεῖς 1235
 ἠρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
 ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένον προσπτύσσεται,
 καὶ φυσιῶν ὄξειαν ἐκβάλλει ῥοῆν
 λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος. |
 κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ 1240
 τέλη λαχὼν δαίλαιος ἐν γ' Ἄιδου δόμοις,
 δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν
 ὄσφ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν. |
- ΧΘ. τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας ; ἡ γυνὴ πάλιν
 φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον. 1245
- ΑΓ. καὐτὸς τεθάμβηκ' ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι
 ἄχῃ τέκνου κλύουσας ἐς πόλιν γούσας
- Δ. Ν. Γουῆ.— Σοφοκλέους Ἀντιγόνη Ἔκδ. Ε'. 4

οὐκ ἀξιώσῃν, ἀλλ' ὑπὸ στέγῃς ἔσω
 δμῶαῖς προθήσῃν πένθος οἰκεῖον στένειν·
 γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὅσθ' ἄμαρτάνειν. | 1250

ΧΟ. οὐκ οἶδ' ἔμοι δ' οὖν ἢ τ' ἄγαν σιγῇ βαρὺ
 δοκεῖ προσεῖναι χῆ μάρτην πολλὴ βοή.

ΑΓ. ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον
 κρυφῆ καλύπτει καρδία θυμουμένη,
 δόμους παραστείλοντες· εὖ γὰρ οὖν λέγεις· 1255
 καὶ τῆς ἄγαν γὰρ ἔστι που σιγῆς βάρους. |

ΧΟ. καὶ μὴν ὄδ' ἀναξ αὐτὸς ἐφήκει
 μνήμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,
 εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἄλλοτρίας
 ἄτης, ἀλλ' αὐτὸς ἄμαρτῶν. 1260

ΚΡ. *οὐκ ἔστιν* στρ. α'. ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἄμαρτήματα
 στερεά, θανατόεντ',
 ὧ κτανόντας τε καὶ
 θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους,
 ὦμοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων! 1265
 ἰὼ παῖ, νέος νέφ' ξὺν μόρφ,
 αἰαῖ αἰαῖ,

ἔθανες, ἀπελύθης,
 ἐμαῖς οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις!

ΧΟ. οἴμ', ὡς εἰκᾶς ὄψῃ τὴν δίκην ἰδεῖν! 1270

ΚΡ. οἴμοι,
 ἔχω μαθὼν δαίλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρρα
 θεὸς τότε ἄρα τότε μέγα βάρους μ' ἔχων
 ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς,
 οἴμοι, λακπάτητον ἀντρέπων χαράν! 1275
 φεῦ φεῦ, ὧ πόνοι βροτῶν δύσπονοι! |

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

ὧ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος,
 τὰ μὲν πρὸ τῶν χειρῶν τάδε φέρον, τὰ δ' ἐν δόμοις
 εἰκᾶς ἦκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά.

- ΚΡ. τί δ' ἔστιν αὖ; κἀκίον ἢ κακῶν ἔτι; 1280
- ΕΞ. γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν. |
- ΚΡ. ἀντ. α'. ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρος Ἄιδου λιμὴν,
τί μ' ἄρα, τί μ' ὀλέκεις; 1285
ὦ κακάγγελτά μοι
προπέμψας ἄχην, τίνα θροεῖς λόγον;
αἰαῖ ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξηργάσω.
τί φῆς, παῖ, τίν' αὖ λέγεις μοι νέον,
αἰαῖ αἰαῖ, 1290
σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ
γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον; |
- ΧΘ ὄρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.
- ΚΡ. οἴμοι,
κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας. 1295
τίς ἄρα, τίς με πότμος ἔτι περιμένει;
ἔχω μὲν ἐν χεῖρεσσιν ἄρτίως τέκνον,
τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν·
φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον! | 1300
- ΕΞ. ἦδ' ὄξυθήκτω βωμία περὶ ξίφει
λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν
τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λάχος,
αὔθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς
πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ. | 1305
- ΚΡ. στρ. β'. αἰαῖ αἰαῖ,
ἀνέπταν φόβῳ. τί μ' οὐκ ἀνταίαν
ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτω ξίφει;
δείλαιος ἐγώ, φεῦ φεῦ, 1310
δειλαία δὲ συγκέκραμαι δῦα.
- ΕΞ. ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κάκεινων ἔχων
πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.
- ΚΡ. ποίῳ δὲ κάπελύσατ' ἐν φοναῖς τροπῳ; |
- ΕΞ. παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὐτήν, ὅπως 1315

παιδὸς τόδ' ἦσθετ' ὄξυκώκυτον πάθος,

- ΚΡ.** ἰὼ μοι, τὰδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν
 ἐμᾶς ἀρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας·
 ἐγὼ γάρ σ' ἔκανον, ὦ μέλεος,
 ἐγὼ, φάμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι, 1320
 ἄγετέ μ' ἐκποδῶν, ἄγετέ μ' ὅτι τάχος
 τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα. | 1325
- ΧΘ.** κέρδη παραινεῖς, εἰ κέρδος ἐν κακοῖς·
 βράχιστα γὰρ κράτιστα τὰν ποσὶν κακά.
- ΚΡ.** ἀντ.β'. ἴτω, ἴτω,
 φανήτω μόνων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν 1330
 ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἀμέραν
 ὑπατος· ἴτω, ἴτω,
 ὅπως μηκέτ' ἄμαρ ἄλλ' εἰσίδω.
- ΧΘ.** μέλλοντα ταῦτα· τῶν προκειμένων τι χροῖ
 πράσσειν· μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χροῖ μέλειν. 1335
- ΚΡ.** ἀλλ' ὦν ἐρῶ μὲν, ταῦτα συγκατηυξάμην.
- ΧΘ.** μή νυν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
 οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγῆ.
- ΚΡ.** ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδῶν,
 ὅς, ὦ παῖ, σέ τ' οὐχ ἐκὼν κατέκτανον 1340
 σέ τ' αὐτάν, ὦμοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
 πρὸς πότερον ἴδω, πᾶ κλιθῶ· πάντα γὰρ
 λέχρια τὰν χεροῖν, τὰ δ' ἐπὶ κρατὶ μοι 1345
 πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο. |
- ΧΘ.** πολλῶ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
 πρῶτον ὑπάρχει. χροῖ δὲ τὰ γ' εἰς θεοὺς
 μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι 1350
 μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
 ἀποτείσαντες
 γήρα τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν. |

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Χ.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

(Β. ΕΚΛΟΓΗ Α-Ε-Ζ)

«Τὴν Ἑλλάδα πεπαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητής»

(ΠΛΑΤΩΝ).

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ Ζ΄.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1931

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

Τὸ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ, ἀλλὰ καὶ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΝ

δῶρον τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα

εἶναι

μία πλήρης σειρὰ Ἐκθέσεων.

Οἱ μαθηταὶ οἱ επιθυμοῦντες ναποκτήσωσι τὸ πολύτιμον καὶ ζηλευτὸν ὄπλον νὰ γράψωσιν ὠραίας ἐκθέσεις ἕξ προμηθεύωνται πάντα τὰ τεύχη τοῦ μοναδικοῦ τούτου ἐν τῷ κόσμῳ βιβλίου.

A'	Τεῦχος	Εὐθυμογραφήματα (Ἐκδοσις Β')	δρχ. 8
B'	»	Περὶ τὴν πατρίδα	δρχ. 8
E'	»	Διατριβαὶ	δρχ. 8
Z'	»	Εὐθυμογραφήματα	δρχ. 8
H'	»	Ἀποφθέγματα	δρχ. 8
Θ'	»	Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι	δρχ. 8
I.	»	Τὸ Βιβλίον	δρχ. 8
IA'	»	Περιγραφαὶ	δρχ. 8
IB'	»	Πόνοι, ὄνειρα, στοχασμοὶ	δρχ. 8
IG'	»	Χριστούγεννα	δρχ. 8
IA'	»	Ἅγιος Βασίλειος	δρχ. 8
IE'-IH'		Πανηγυρικοὶ (82 ἐν ὄλφ. σελ. 320)	δρχ. 35
IO'-K'		Πάσχα	δρχ. 16
KA'-KB'		Ἐπιστολαὶ	δρχ. 16
KI'-KΔ'		Ὑπάρχει εὐτυχία;	δρχ. 16
KE' - KZ'		Ἐκδρομαὶ <small>(Μυκῆναι, Ἄργος, Ναύπλιον, Τίρυνς, Ἐπίδαυρος, Δελφοί, Μ. Σπῆλιον, Καλάβρυτα, Ἄγ. Λαύρα)</small>	δρχ. 20
KH'-Δ'		Χρυσᾶ Λόγια <small>(Ἡ Πειθαρχία—Τὸ χρῆμα—Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει—Ἐπιστήμη καὶ Ἡθικὴ κ.λ.π.)</small>	δρχ. 20

(μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν).

Ὅλοκληρὸς ἡ σειρὰ δρχ. 210.

Διὰ τὴ ἐξωτερικὴν ἕκαστον Τεῦχ. δρχ. 10

(μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν).

(Ἀκυροῦται πᾶν προηγούμενον Τιμολόγιον)

Πάντα τὰ λοιπὰ τεύχη ἐξηγητήθησαν.

Τὰ ὑπάρχοντα τεύχη ἀποσιέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αἰτοῦντα μαθητὴν ἐπὶ προαποστολῇ τοῦ ἀνιτίμου διὰ συστημένης ἐπιστολῆς (οὐχὶ ἀπλῆς) ἢ διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ἀναγράφονται τὰ παραγγελλόμενα βιβλία. Ἡ παραγγελία ἀνάγκη νὰ περιλαμβάνῃ τρία τοῦλάχιστον βιβλία καὶ ἡ Διεύθυνσις τοῦ μαθητοῦ νὰ εἶναι πλήρης καὶ εὐανάγνωστος. **Συνιστᾶτε τὰ κτλὰ βιβλία εἰς πάντας τοὺς μαθητάς.**

Ἡ Διεύθυνσις: Κέντρον Δ. Γουδῶν

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ἀθῆνας Μεγ. Ἀλεξάνδρου 52.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ Δ. Μ. Ε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VIII.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

«Δεί πειθαρχεῖν θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»

Ἄποστ. Πέτρος.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ Ε΄.

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 10.-

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1931

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ. ΤΟΥ ΔΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΟΥ

THE BARBAREY HORTON'S SCHOOL & M. E.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

VIII

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εκδόσεις Δ. Μ. Α. Κωνσταντινούπολης

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ Ε

ΣΙΑΝΘΑ ΨΕ

ΕΝ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ

ΕΝ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

III

1-6 *Ἰσμήνης κάρα* περίφρ. ἀντί Ἰσμήνη (ἡ κεφαλὴ ὡς τὸ σπουδαιότατον τοῦ ἀτόμου χαρακτηριστικόν, τὸ καθιστῶν αὐτὸ εὐδιάκριτον ἀπὸ τῶν ἄλλων)· οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν: 100 κεφάλια γιδοπρόβατα, *κοινὸς* (κυρίως ἐπὶ τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα, ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν τέκνων) ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ κορμοῦ, ὅμαιμος, πιστὰ συνδεδεμένος, προσφιλής, (ἦ: ὁ ὁμοδαίαιτος, ἀχώριστος)· 2 3 ἡ σειρά: *ἄρ' οἶσθα ὅ,τι (ἔστι) τῶν ἀπ' Οἰδ. κακῶν, ὁποῖον* (ἀντί: ὅ,τι διὰ τὸ προσηγηθῆν *ὅ,τι*) *οὐχὶ τελεῖ νῶν* (δοτ. ἀντιγ. ἢ ἦθ.) *ἔτι ζώσαι*; ἄρὰ γε γνωρίζεις ποία συμφορὰ ὑπάρχει (συμφορὰν τινα) ἔξ ἐκείνων, αἵτινες φυσικὸν ἦτο νὰ ἐνσκήψωσιν ἐκ τῶν ἀνοσιουργημάτων τοῦ Οἰδ. (φόνου τοῦ πατρὸς καὶ καταισχύνῃς τῆς μητρός), τὴν ὁποίαν δὲν ἐκτελεῖ ὁ Ζεὺς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν; *ἄτη* ἡ ἐκ θεῶν σύγχυσις τῶν φρενῶν, τὸ ἐκ ταύτης ἀμάχημα, ἡ συμφορὰ, *ἄτερ*+γεν.=ἄνευ, *ἄτης ἄτερ* ἀπληλαγμένον συμφορᾶς, ἀγαθόν· καὶ ὁμως ἡ ἀναλογία πρὸς τὰ ἄλλα ἐπίθ. ἀπῆτει λογικῶς τὴν ἀντίθετον ταύτης ἔννοιαν (*ἄτης μέτα*)· ἀλλ' ὁ ποιητῆς ἠπατήθη, φαίνεται, ἐκ τῶν πολλῶν ἀρνήσεων, ὡς ἔπαθον καὶ ἄλλοι ποιηταί· μεταφράζομεν: βλαβερόν, ὀλέθριον· τὰ οὐδ' ἐπίθ. μεταφραστέα ὡς οὖς.: πάσας τὰς πικρίας, τὰς συμφορὰς, τὰ αἴσχη, τὰς ἀσχημίας..., 5 *ὁποῖον οὐκ ὅπωπ' ἐγὼ οὐκ* (ἐπανάληψις τῆς ἀρνήσ.) (*ὄν*) *τῶν... κακῶν* (γεν. κτηρ. διαιρ.): δὲν ἔχω ἰδεῖ μεταξὺ τῶν... συμφορῶν.— 7-10 *καὶ νῦν* προβάλλει συγκεκριμένην περίπτωσιν τοῦ γενικοῦ, *τί* (κτηρ.) *τοῦτο* (τόδε) *τί* ἔστι τοῦτο τὸ κήρυγμα, ὃ φασι..., *πανδήμῳ πόλει* παντὶ τῷ δήμῳ τῆς πόλεως, ὅθεν *πάνδημος* πᾶς, *κήρυγμα θεῖναι* κατὰ τὸ νόμους *τιθέναι*· τὸ δὲ πρόσταγμα *κήρυγμα* ὡς διὰ κηρύκων ἐν τῷ ἡρωικῷ αἰῶνι ἐξαγγελλλόμενον· *στρατηγὸν* τὸν Κρέοντα, *ἔχεις* γνωρίζεις, *ἔχεις* *υικελήκουσας* τίς ἔννοια ἔπρεπε νὰ προσηγηθῆ; *στεῖχω* βαδίζω, *φίλους* Πολυνεΐκην, *ἐχθρῶν* Κρέοντος, *ἐ. κακὰ* τὰ ἐκ τῶν ἐχθρῶν προερχόμενα, κακουργήματα τῶν ἐχθρῶν [ἦ: κακὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς ἐχθρούς, ἅτινα ἐχθροὶ ὄφειλον νὰ ὑποστῶσι], *πρὸς τοὺς* ἐπὶ τοὺς.— 11-17 *μὲν* (ἄνευ δὲ) τοῦλάχιστον, *μῦθος* εἶδησις, ἐκ τούτου *φίλων* ἀντικμ. περὶ προσφιλῶν προσώπων, *διπλῆ χειρὶ* δι' ἀμοιβαίου φόνου (διότι ἑκάτερος ἐφονεύθη διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἐτέ-

ρου), ὑπ' ἀλλήλων, ἀδελφοῖν θανόντων, 15 ἐπει ἀφ' οὔτου, φροῦδος (πρὸ ὁδοῦ, ὁ πόρρω τῆς ὁδοῦ γενόμενος) ἄφαντος, οὐδὲν ὑπέτερον οὐδὲν ἐπὶ πλεόν (πέραν τῆς ἀποχωρήσεως τῶν Ἄρ.), ἀτῶμο (ἄτη) δυστυχῶ, αἱ μυχ. διασαφοῦσι τὸ οὐδὲν ὑπέτερον: οὔτε ἐδὴ ἢ τύχη μου ἔχει μεταστραφῆ ἐπὶ τὸ βέλτιον οὔτε ἂν ἐπὶ τὸ χεῖρον οὔτε ἂν εἶμαι ἔκτοτε εὐτυχεστέρα οὔτε ἂν δυστυχεστέρα.— 18-20 ἤδη καλῶς (οὐδὲν σ' ὑπέτερον εἰδυῖαν), ἐκπέμπω προσκαλῶ ἔξω πρβλ. μεταπέμπομαι, αὐλειαί (-οι) π. ἡ αὐλοθύρα, ἡ ἐκ τῆς αὐλὸς ἄγουσα εἰς τὴν ὁδόν, ἡ κυρία εἴσοδος τῆς οἰκίας, τοῦδ' οὐνεκ διασαφούμενον ἐκ τοῦ: ὡς μόνη..., καλχαίνω (κάλλη πορφύρα Κάλχας) ἔχω τὸ σκοτεινὸν χροῶμα τῆς πορφύρας, α') ἐπὶ τῆς θάλασσης, ἥτις μαυρίζει ταρασσομένη ἐκ θυέλλης, β') ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἥτις εἶναι τεταραγμένη, ἀγωνιᾷ (πρβλ. τὸ ὁμηρ. πολλά δέ οἱ κροῖθι πόρφυρε κόνι), ἔπος σύστ. ἀντικμ.: φαίνεσαι προφανῶς ὅτι ἀγωνία ἀνακυκλεῖς τι, τὸ ὅποιον σκέπτεσαι νὰ εἴπης, γὰρ αἰτιολοῦμαι τὸ νοούμενον: ἔστι τι δεινόν· δηλοῖς γάρ.

1-20. 2 τὰ ἀπ' Οἴδ. κακὰ ὁ τραγικὸς θάνατος τῆς μητροῦς ἢ τύφλωσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ πατρὸς, ἢ φυγὴ τοῦ Πολυνείκου, πόλεμος κατὰ τῆς ἰδίας πατρίδος, ὁ πρόσφατος ἀμοιβαῖος θάνατος τῶν δύο ἀδελφῶν...— 16 ἐν νυκτὶ τῇ νῦν εἶναι ὄρθρος βαθύς, νύξ ἢ ἐπακολουθήσασα τὴν ἡμέραν τοῦ φόνου τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ τῆς μάχης: οὕτω μανθάνομεν τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐκτυλίσσει ἢ πρᾶξις τῆς τραγωδίας, ἐκ δὲ τοῦ 18 καὶ τὸν τόπον.— Σκηνογραφία: ἦθος τῶν δύο ἀδελφῶν.

21-30 γὰρ αἰτιολ.:ναί, εἶμαι τεταραγμένη, διότι διὰ τὴν παραλείψιν ταύτην τὸ γὰρ λοιπόν· προτίω προτιμῶ, κατὰ προτίμησιν ἀξιῶ, ἀτιμάζω τινὸς στερεῶ, τάφος ταφή, ἢ γεν. εἰς τὸ ἀτιμάσαι διότι τὸ προτίσας κεῖται διὰ μέσου, τῷ κασιγνήτῳ τὸν μὲν-τὸν ἐναντί; νῶν ἢθ., ἀτιμάσας ἔχει περίφρ. τοῦ προκμ. συνθήκης τοῖς Ἀθηναίοις (Ἄττ. σχῆμα) καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἀντιγόνῃ, δηλοῦσα διάλειψιν ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ὡς ἐνταῦθα, πρβλ. τὰ λατ. cognitum, dictum, persuasum habeo, [χρησθεῖς ἀντὶ χρησάμενος (αὐτὸ τῷ Ἐτ.), σὺν δίκῃ... τροπ., νόμος θρησκευτικοὶ θεσμοί], ὡς λέγουσιν ἀναφέρεται εἰς τὸ σὺν δίκῃ...: μὲ κρίσιν δικαίαν, ὡς λέγουσιν, ὅπερ ὅμως ἐγὼ δὲν παραδέχομαι, χαρακτηρίζουσα τὴν κρίσιν ὡς ἀδίκον, (ἔ)νέρθεν (κατόρθεν) κάτω (νέστεροι χθόνιοι), ἐντιμωκτρ. προληπτ. ὥστε νὰ εἶναι ἐντίμως δεκτὸς μεταξὺ τῶν νεκρῶν τοῦ κάτω κόσμου, ἀτιμος νεκρός, εἰς ὃν οἱ οἰκτεῖοι δὲν προσήνεγκον

τὰ νενομισμένα, **θανόντα Π. νέκυν** ἀντὶ **νέκυν θανόντος Π.**, ἀθλίως οἰκτρῶς, κατὰ τρόπον ἀξιολύπητον, **ἐκκηρύττω** κηρύττω δημοσίᾳ, ἀνακοινῶ (διατάσσω) διὰ δημοσίας (**ἐκ-**) προκηρύξεως (πρβλ. παρ' ἡμῖν τὸ **ἐκδίδειν** διαταγήν), τὸ **μὴ...** ὑποκ. τοῦ **ἐκκεκηρῶθαι**, **κωκῶ** θρηνῶ, **θησαυρὸς** ἔρμαιον, εὔρημα (πλούσιον), **εἰσορῶσι** μτχ. ἀναφ.: τῶν ὁποίων τὸ βλέμμα εἰσδύει πανταχοῦ, **πρὸς χάριν** χάριν.— **31-36** **κάμει** ἠδύνατο νὰ εἴπη καὶ **κάμοι** καὶ δι' ἐμέ, ἐπαναλαμβάνω, **νέομαι** ἔρχομαι, θὰ ἔλθω, **προκηρύττω** ἢ **προ-** τὴν δημοσιότητα (πρβλ. καὶ τὸ ἡμέτ. **προκήρυξις**), τὸ **πρᾶγμα ἄγω** ὡς **παρ' οὐδὲν** νομίζω τὸ πρ. ὡς μηδαμινόν, τὸ **πρᾶγμα** τὸ τάφω καλύψαι..., **φόνος δημόλευστος** (ὁ **λᾶας** λίθος, **λεύω** λιθοβολῶ) θάνατος διὰ δημοσίου λιθοβολισμοῦ, **ἐν πόλει** δημοσίᾳ, ἐνώπιον ὅλης τῆς πόλεως, **προκειῖσθαι** ὅτι ἐπικρέμαται, ἐπαπειλεῖται (τούτῳ, παντί), ὅς ἂν..., τὰ ἀπρμφ. **ἐκ** ταῦ **φασίν**.— **37-8** **τάχα** ταχέως, εὐθύς, **εὐγενής** ἐξ εὐγενῶν εὐγενής, εὐγενής καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως (δηλ. καὶ γενναία τὸ ἦθος, ἀνάλογον πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν: ἀληθῆς ἀριστοκρατίας), **ἐσθλῶν κακῆ** ἐξ εὐγενῶν γονέων ἀγεννῆς (ἐκφυλός).

21-38. 36 φόνος δημόλευστος ὁ διὰ λιθοβολήσεως θάνατος (**λευσμός**, **καταλεύειν**) ἦτο συνήθης δημοσία θανατικὴ ποινὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις: οὕτως ἐθανατώθη ὁ Παλαμήδης ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἐν Τροίᾳ: οὕτω καὶ ὁ βουλευτὴς Λυκίδης ὑπὸ τῶν Ἀθ. ἐν Σαλαμῖνι ὡς προτείνας νὰ δεχθῶσι τὰς προτάσεις τοῦ Μαρδονίου. Τὸ κήρυγμα τοῦ Κρ. θὰ ἐδημοσιεύθη πρὶν ἐξημερώσῃ.

39-48 **ταλαίφρων** (**ταλα-**(ἔτλην)**φρῆν**) τολμηρός, **τάδε** ὅσα εἶπες, **εἰ τάδ' ἐν τούτοις** τούτων οὕτως ἐχόντων, ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, **λύουσα ἢ φάπτουσα** παροιμ. λύουσα ἢ δένουσα, διευκολύνουσα ἢ περιπλέκουσα, ἐπεμβαίνουσα, **τί ἂν προσθείμην πλέον** τί ἐπὶ πλέον ἠθέλον προσθέσει, κατὰ τί δύναμαι νὰ σὲ ὠφελήσω; (ἢ Ἰσμ. ἐννοεῖ: οὐδὲν ἀπολύτως παρὰ ταῦτα δύναμαι νὰ πράξω), **ξυμπονήσεις** (ἐμοί), **κινδύνεμα** ἐπικίνδυνος πρᾶξις, ἐπικίνδ. τόλμημα, **ποῦ ποτε γνώμης εἶ** (λέγειν) εἰς ποῖαν τέλος πάντων ἀπόφασιν θὰ ὀφθῆς; **ποῦ** τρέχει ὁ λογισμὸς σου; **κουφίζω** σηκώνω νεκρόν, ὅπως θάψω αὐτόν (ἀττ. **ἀναιρεῖσθαι νεκρόν**, παρ' ἡμῖν **σηκῶνειν** ἐπὶ τῆς ἐκφορᾶς), θάπτω, (**σκοπεῖ**) **εἰ κουφιεῖς**, **τῆδε** τῆ ἐμῇ, **ξὺν** ἐν συνεργασίᾳ, μετὰ, **ἧ γὰρ** ἀλήθεια λοιπόν, **νοεῖς** ἔχεις κατὰ νοῦν, **σφὲ** κ. **μὲν** αἰτ. γ' προσ. προσωπ. ἀντων. γένους καὶ ἀριθ. κοινοῦ, **ἀπόρρητον** παράθ. εἰς τὸ **θάπτειν**: τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπηγορευμέ-

νον ὑπὸ τοῦ Κ εἰς τὴν πόλιν, **γοῦν** γὰρ: ναί, διανοοῦμαι νὰ θάψω αὐτὸν πληροῦσα καὶ τὸ ἰδικόν μου ἀδελφικὸν καθήκον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδικόν σου, ἐὰν σὺ δὲν θέλῃς νὰ ἐπιτελέσῃς αὐτό· διότι δὲν θὰ εὐρεθῶ, ἐνοχοποιηθῶ ὡς προδότις τοῦ ἀδελφοῦ μου· αὐτὸ δὰ ἔλειπε! **σχετλία** σκληρά, παράτολμε, (*γοεῖς θάπνειν σφε*) **ἀντειρηκότος** ἐνδ.: ἐν ᾧ ἔχει διατάξει τὸ ἀντίθετον, **μέτα** μέτσοι, **τῶν ἐμῶν** οὐδ.: οὐδὲν ἀπολύτως δικαίωμα ἔχει νὰ μὲ ἐμποδίσῃ ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἰδικῶν μου δικαιωμάτων.

49 - 57 φρόνησον ἀναλογίσθητι, ὡς πόσον, **ἀπεχθῆς** (πᾶσι) διὰ τὰς ἐκ τῶν ἀνοσιουργημάτων αὐτοῦ ἐνσηψάσας θεομηνίας, **δυσκλεῆς** ἐπονειδιστος διὰ τὴν πατροκτονίαν καὶ αἰμομειξίαν, **ἀπώλετο** ἀπέθανεν ἢ ἔγινε πτώμα, συνετρίβη ἠθικῶς, διεγράφη ἐκ τῶν ἀνθρώπων, **ἀμπλάκημα** (*ἀμπλακίσκω* ἀμαρτάνω) ἀμάρτημα, **αὐτόφωρον** (*φωρ* ἄ. κλέπτης, *fur*, *φωράω* ἀναζητῶ τὸν κλέπτην) **ἀμάρτημα** ἐν τῷ ὁποίῳ αὐτὸς ὁ ἀμαρτῶν ἀποκαλύπτει ἑαυτόν, ἢ: ἀμάρτημα ἐλεγχθὲν ἐν αὐτῇ τῇ φωρᾷ (κλοπῇ), τῇ πράξει· ἰδὲ Πραγματικὰ ἐν ς. 51, **πρὸς αὐτ...** συνελεία τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀποκαλυφθέντων ἀμαρτημάτων του, εἰς τὸ **ἀράξας**, **ὄψεις** ὀφθαλμοί, **ἀράσσω** (κρούω μετὰ πατάγου, λ.π.) κτυπῶ δυνατά, **αὐτουργῶ** **χερὶ** ἰδίᾳ χ., **ἔπειτα** ἐπὶ ἀριθμήσεως, οὐχὶ χρον., **διπλοῦν ἔπος** δύο ἄλλως διάφορα, ἄσχετα ὀνόματα, **λωβᾶται βίον** καταστρέφει ἐπονειδίστως τὸν βίον, θέτει τέρμα ἐπονειδιστον, **ἀρτάνη** (*ἀρτάω*) σχοινίον, βρόχος, ἀγχόνη, **αὐτοκτονῶ** τινὰ ἰδίᾳ χερὶ φονεύω (ἐπίσης *λιμοκτονῶ* τινὰ...), **κοινὸς μόρος** ἀμοιβαῖος θάνατος, **ἐπάλληλοι χεῖρες** αἱ ὑψωθεῖσαι ἐναντίον ἀλλήλων.— **58-60 μόνα δὴ λελειμμένα** αἱ ὁποῖαι μόναι, ὡς βλέπεις, ἔχομεν ὑπολειφθῆ, **νόμου βία** παραβιάζουσαι τὸν νόμον, παρὰ τὸν νόμον, εἰς τὸ πείσμα τοῦ νόμου, **εἰ παρέξιμεν** ἐὰν παραβῶμεν τὸ πρόσταγμα τῶν κυριάρχων (εἰδικῶς) ἢ περιφρονήσωμεν τὴν βασιλικὴν αὐτῶν ἐξουσίαν (γενικῶς).— **61-4 ἐννοῶ** ἔχω κατὰ νοῦν, **τοῦτο μὲν-ἔπειτα δὲ** (63), **ὡς οὐ μαχουμένα** ἀνίκανοι νὰ πολεμήσωμεν, **οὕνεκα** ὅτι (ἐκ τοῦ ἐννοεῖν), **ἐκ κρείσσωνων** ποιητ. αἰτ. τοῦ *ἀρχόμεσθα*, **ἀκούειν** (ἐκ τοῦ *ἀρχόμεσθα*) ὥστε καὶ εἰς ταῦτα νὰ δεικνύωμεν ὑπακοὴν καὶ εἰς ἔτι πικρότερα τούτων.— **65-8 αἰτοῦσα** ἰκετεύουσα, **τοὺς ὑπὸ χθονὸς** τοὺς χθονίους θεοὺς καὶ τοὺς νεκροὺς τῶν συγγενῶν, **ξύγγοια** συγγνώμη, **ὡς βιάζομαι τάδε** ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἄκουσα πράττω αὐτὰ ἐδῶ, διότι..., **οἱ ἐν τέλει** (τῇ τελευταίᾳ, ὑπάτῃ βαθμίδι τῶν ἀξιωματῶν) **βεβῶτες** (βεβηκότες, ὄντες) οἱ ἄρχοντες (πρὸβλ. *οἱ ἐν*

τέλει, τὰ τέλη ἐν Σπάρτῃ), *περισσὰ* ὑπερβαίνοντα τὰς δυνάμεις, παράτολμα, *οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα* εἶναι ὅλως ἀνόητον.

49-68. 50 ἀπόλετο ἀπέθανεν, ἐὰν ὁ θάνατος συνέπεσε πρὸς τὴν τύφλωσιν· ἐὰν ὅμως ἐπέζησεν, ὡς παριστᾶ ὁ ποιητὴς ἐν τῇ τραγωδίᾳ *Οιδίποδι ἐπὶ Κολωνῶ*, τότε ἀπόλετο συνετριβή ἠθικῶς.—**51** *αὐτοφώρων* ἐὰν δεχθῶμεν τὴν α' μετάφρασιν, ὄντως ὁ Οἶδ. ἐν τῇ τραγωδίᾳ *Οιδίποδι Τυράννῳ* αὐτὸς ἀπεκάλυπεν ὅτι εἶχε φονεύσει τὸν πατέρα καὶ νυμφευθῆ τὴν μητέρα· ἐὰν δεχθῶμεν τὴν β', ὁ Οἶδ. ἀπεκάλυψε μὲν τὸ μισθρὸν τοῦ γάμου συζῶν ἔτι μετὰ τῆς Ἰοκάστης, ἀλλὰ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἀπεκάλυψε πολὺ ὕστερον, οὐχὶ κατ' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν.—**66** *ξύγγοιαν ἴσχειν* διότι ὁ Ἄιδης εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ πληρῶνται αὐστηρῶς τὰ πρὸς τοὺς νεκροὺς νόμιμα.

69-77 *κελεύσαιμι ἄν* (πράσσειν, συμπράσσειν), ἔτι καὶ τώρα μετὰ τοὺς λόγους σου, *ἐμοῦ μέτα δρώης* συμπράττοις, *ἡδέως* (ἐμοί) κατὰ τρόπον εὐχάριστον δι' ἐμέ, ἢ μετ' ἐμοῦ συνδρομῆ σου ἠθελεν εἶναι εὐχάριστος, *ἴσθι* (εἰδέναι) φρόνει ὅ,τι σοὶ ἀρέσκει, ὅ,τι θέλεις, *καλὸν* (ἀσύνδ. ὡς καὶ 73) ὠραῖον, ἐντιμον, *ὄσια πανουργήσασα* ἐπιτελέσασα ἔργον εὐσεβές, ὅπερ παραδόξως χαρακτηρίζεται ὡς ἀσέβεια (ἐγκλημα) πρὸς τοὺς κρατοῦντας, *ἐπεὶ* αἰτιολ. τὸ νοούμενον ὁ *περὶ πλείστου ποιῶμαι, χρόνος* ὑποκ., *πλείων κτγρ.*, *τῶν ἐνθάδε* ἢ τοῖς ἐνθάδε: *ἐπεὶ πλείων ὁ χρόνος, ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω, ἐκείνου, ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς ἐνθάδε, τὰ τῶν θεῶν ἐντιμα* τὰ παρὰ τοῖς θεοῖς τίμια, τιμώμενα, τὸ θεῖον δίκαιον.—**78-81** *ἄτιμα ποιῶμαι* θεωρῶ ἄτιμα, περιφρονῶ, *ἔφυν ἀμήχανος* ἐκ φύσεως εἶμαι ἀνίκανος, *βία πολιτῶν* (βία νόμου 59) ἀκόντων τῶν πολιτῶν, ἐκβιάζουσα τὴν πολιτείαν, *προύχομαι* (προύχω τι ἐμαντῶ) προφασίζομαι (πρόσχημα), *τάδε* (φῦναι ἀμήχανος δρᾶν...) ἢ εὐκτ. † ἄν μετριωτ. ἔκφρασις ἀντιπρστικ.—**82-7** *οἴμοι ταλαίνης* (σοῦ)· ἐὰν ἀνέφερετο εἰς ἑαυτήν, θὰ ἔλεγεν *οἴμοι τάλαινα* ἢ *οἴμοι ταλαίνη, σοῦ* διὰ τὴν ὑπερ- τοῦ ὑπερδέδοικα: πόσον πολὺ φοβοῦμαι διὰ σέ, *προταρβῶ* φοβοῦμαι ὑπὲρ τινος, *ἐξόρθου* φρόντιζε νὰ (διορθώσης) βελτιώσης τὴν ἰδικὴν σου μοῖραν, νὰ ἐξασφαλίξης τὴν ἰδικὴν σου θέσιν, *ἀλλ' οὖν γε* ἀλλὰ τοῦλάχιστον, *κρυφῆ δὲ κεῦθε* ἀλλὰ κράτει αὐτὸ μυστικόν, *σὺν* ἐπιρ. συγχρόνως (κεύσω), *αὐτως* (ὁ αὐτὸς αὐτὸς) ὡσαύτως, *καταυδῶ* μαρτυρῶ, καταμηνύω.—**88-92** **88** ἔχεις πολὺ θερμὴν καρδίαν (πολὺ θάρρος) διὰ πράγματα, τὰ ὅποια συνήθως παγώνουν τὸ αἷμα ἄλλων (πρὸ τῶν ὁποίων ἄλλοι ἀποδειλιῶσι), μέλλουσα νὰ ἐπιτελέσης πρᾶξιν, καθ' ἧς ἐπικρέμαται θάνατος, *ἀνδάνω*,

ἔαδον, ἀρέσκω, οἷς τοῖς χθονίοις καὶ τῷ Πολυγείκει, γέ ναί, θὰ ἀρέσῃς, εἴν, τὸ καὶ πρὸς τὸ δυνήσῃ ἀδεῖν, οὐχὶ πρὸς τὸ εἶ, : ἀρκεῖ μόνον νὰ δυνηθῆς νὰ γίνῃς εὐάρεστος θάπτουσα, **ἀμήχανος** ἀδύνατος, **πεπαύσομαι** θὰ παραιτηθῶ ἀσφαλῶς, θὰ σταυρώσω τὰς χεῖράς μου, ὁ τετ. μέλ. ἀντὶ ἀπλοῦ, **ἀρχὴν** ἐν ἀποφ. προτ. οὐδαμῶς.— **93-9** **ἐχθαίρομαι** μισοῦμαι, **προσκείσῃ** (θὰ κείσαι πλησίον) θὰ συντροφεύσῃς (76) (ὅταν ἀποθάνῃς), θὰ εἶσαι, **δίκη** δικαίως, **δυσβουλία** ἀφροσύνη, **τὴν ἐξ ἐμοῦ** τὴν ἰδικήν μου, ἐμὲ μὲ τὰς ἀνοησίας μου, **τὸ δεινὸν τοῦτο** τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἰς σὲ φαίνεται τόσον φοβερὸν (ἐν ᾧ δὲν εἶναι· διότι...), **τοσοῦτον** τηλικούτον, **δοκεῖ** (οὕτως, ὡς εἶπες), **ἔρηχ** ἀπέρχεσαι, **φίλη** προσφιλὴς (ἄλλοι ἐνεργ.), **τοῖς φίλοις** Πολυγείκει, τοῖς οἰκείοις, **ὀρθῶς** εἰλικρινῶς, ἀληθῶς.

69-99. **79 βία πολιτῶν** φράσις δημοκρατικὴ ἐκ τοῦ συγχρόνου πολιτικοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ, ἐν ᾧ ἐν τῷ ἥρωικῷ αἰῶνι κρατεῖ ἡ βασιλεία.— *Πῶς ἠθογραφοῦνται περαιτέρω αἱ δύο ἀδελφαί; τίνα τὰ ἐλατήρια τὰ προκαλέσαντα τὴν συνάντησιν αὐτῶν; πόσα διαφέροντα πράγματα μανθάνομεν ἐκ τοῦ τμ. 1-99; τίνα τὰ κατέχοντα ἡμᾶς ἐν τέλει συναισθήματα; εἶναι ἐπικὸν ἢ λυρικὸν στοιχεῖον; πῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὡς τὸ πρῶτον μέρος τῆς τραγωδίας; πρὸς τί μέρος σημερ. τραγωδίας ἀντιστοιχεῖ; τίς ἡ γλῶσσα αὐτοῦ;*

100-9 Ἡ σειρά: ἀκτὶς ἀελίου, φάος φανὲν ἐπιταπύλω Θήβη τὸ κάλλιστον τῶν προτέρων (ἐκ συμπτύξεως δύο φράσεων: τὸ κάλλιστον πάντων+κάλλιον τῶν προτέρων), **ποτὲ** τέλος πάντων, μετὰ μακρὰν ἐναγώνιον προσδοκίαν, **βλέφαρον** ὀφθαλμὲ, **μολοῦσα** ἀόρ. τοῦ **βλώσκειν** ἔρχεσθαι (μολῶν λαβέ, αὐτόμολος), διασκελίσασα, πτερυγίσασα, **Διρκαίων** ἔ. ἡ Δίρκη πηγὴ καὶ ποτάμιον, **φῶς** (ἀνὴρ) στρατός, **πανσαγία** (σάγη θ. ὀπλισμὸς) πανοπλία, εἰς τὸ βάντα ἐλθόντα πάνοπλον, **κινήσασα** χρον. εἰς τὸ μολοῦσα: ἀπελάσασα, τρέψασα εἰς φυγὴν, **ὄξυτέρω χ.** διὰ τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς τὸ κινήσασα: διὰ χαλινῶν, οὓς ἐκίνεις ταχύτερον (ἢ ὅσον ἐκινουῦντο κατὰ τὴν νύκτα, ἣτις ἐκάλυπτε, προήσπιζε τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν), **φυγάδα** **πρόδρομον** κτηρ. προληπτ. ὥστε νὰ φεύγωσι προτροπάδην (ἄλλοι εἰς τοῦτο ἀναφέρουσι τὸ **ὄξυτέρω χαλινῶ** μὲ χαλινούς, οὓς ἐκίνουν ταχύτερον ἢ ὅτε ἤρχοντο, ἢ: ἢ κατὰ τὴν νύκτα).— **110-6** **ἀρθεῖς** πετάξας, μετεωρισθεῖς, ἐξαφθεῖς, **νεῖκος** ἔρις, **ἀμφίλογος** 2 προκάλων ἀμφισβητήσεις, ἀδιάλλακτος, **ἐκ ν. ἀ.** συνεπέα... , **κεῖνος** τὸ αὐτὸ πρόσωπον πρὸς τὸ **ὄν** 110 (φῶς), **ὄξέα κλάζων** ἐκβάλλων ὄξεις κρωγμούς, διατόρους κρουγὰς, **αἰετὸς** ὡς ἀναστρ., **ὑπερέπτα** ἀόρ.

τοῦ ὑπερπέτεσθαι: ἐπέταξεν ὑπεράνω, στεγανὸς κεκαλυμμένος, **χιόνος** γεν. ὕλ. με πτέρυγας χιονολεύκους, **ἵππόκομος κ. ἵππουρις, ἵπποδάσεια**.—117-26 **στάς** ἐπικρεμασθεῖς, ζυγίσας (λαβὼν θέσιν) ὑπεράνω τῶν οἰκίων, **ἀμφιχάσκω** ἀνοίγω τὸ στόμα μου ὀλόγυρα περιτριγυρίζω με ἀνοικτὸν τὸ στόμα, **στόμα** (ἀντικμ.) εἴσοδος, πύλη τῆς πόλεως, **ἐπίάπυλον στ.** τὸν ἐπίάπυλον περίβολον, **λόγγαις** δοτ. συνοδ. εἰς τὸ ἀμφιχανῶν, **φονάω** ἔφετ. διψῶ φόνου, αἵματος, **φονῶσαι** αἰμοδιψεῖς, **ἔβα** ᾤχετο ἀπελθὼν, ἔκαμε μεταβολήν, ἀπῆλθε ταχύς, **πίμπλαμαι** χορταίνω, **γένυς-ος θ. σιαγών, γέννες** τὸ στόμα (ὄργ.): πρὶν τὸ στόμα του χορτάση, **Ἡφαιστος** πῦρ, **πενκάεις Ἡ.** πεύκινοι δαλοί, **ἐλεῖν** πρὶν περιαρπάσῃσι, **στεφάνωμα π.** τὸν πυργωτὸν περίβολον, **τοῖος** (παρὰ Σοφ. ἐνέχει πάντοτε τὴν ἔννοιαν τῆς αἰτίας τῶν ἡγουμένων, ἐνταῦθα τῆς φυγῆς, **ἔβα**) διότι τοιοῦτος, **πάταγος Ἄ.** παταγώδης μάχη, **ἐτάθη** ἀνερορπίσθη, **δυσχειρῶμα** παρὰ θ. εἰς τὸ **πάταγος Ἄ.**: δυσκόλως κερδηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος (ὑπὸ τῶν Θηβαίων ὡς καταγομένων ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος τοῦ Ἄρεως, ἰδ. Πραγμ.) [βαρὺ ἔργον διὰ τὸν..., ἀκατανίκητος, ἀκατάσχετος ἔφοδος τοῦ...].—127-33 **μεγάλης γλ. κόμπου** μεγάλη, μεγαλήγορος κομπορημοσύνη, **προσνίσσομαι** προσέρχομαι, **χύνομαι** πρὸς τὴν χώραν, κατακλύζω τὴν χ., **πολλῶ δεύματι** με ἀκινάσχετον ὄρηθν, ἦ: ὡς μεγάλα ἀτελεύτητα κύματα, ὡς ὄρηθρικὸν χεῖμαρρον, **ὑπεροπλία** ὑπερβολικὴ πεποίθισις εἰς τὰ ὄπλα, ἔπαρσις, ἀλαζονεία, ἦ δοτ. τροπ. εἰς τὸ **προσνισσομένους** ὡς καὶ τὸ **πολλῶ δεύματι, καναχῆ** λ.π. κλαγγή, ἦ γεν. αἴτ. εἰς τὸ **ὑπεροπλίας, χρυσοῦ γ.** ὑποκ. εἰς τὸ **καναχῆς** ἐπηρμένους διὰ τὴν κλαγγὴν τῶν χρυσῶν ὄπλων, **ρίπιεῖ** (ρίπτει) κατακημνίζει, **παλιῶ πυρὶ** στροβιλίσας, ἐσφενδονίσας κεραυνόν, **βαλβις-ἴδος θ.** ἡ ἀφειτηρία καὶ τὸ τέρας τοῦ ἵπποδρόμου, **ἄκραι β.** (τείχους) τὰ χεῖλη τῶν ἐπάλξεων (ὡς τὸ τέρας νικηφόρου ἐφόδου), **ὄρμῶντα** τὸν Καπανέα, παραλειπόμενον ὡς πασίγνωστον εἰς τοὺς γέροντας, **νίκην** νικητήριον κραυγὴν.—134-40 **τανταλώω** (τάλαντα ζυγός, **ταλαντεύομαι**) διασεῖω, δονῶ (τρανιάζω), **ἀντίτυπος** ὁ ἀντικτυπῶν, ὁ ἀνταποδίδων τὸ κτύπημα, ἀντωθῶν, ἀναπαλλόμενος, ἀντιτινάσσων, **πυρφόρος** κρατῶν ἔτι εἰς τὰς χεῖρας τὸν δαλὸν (ἐκεῖνος, ὁ Κ.) **ὄς, ἐπέπνει** (τῇ πόλει) ἐφύσα (ἐρρουθούνιζε) πρὸς τὴν πόλιν, ἐφρυάττετο, **ρίπη** ὄρηθ, φορά, δοτ. τροπ., **βακχεύων** μαινόμενος, λυσσῶν (ὡς μεθύων), **εἶχε δ' ἄλλα τὰ μὲν** ἄλλ' ὅσα ἀνέμενον, ἄλλ' αἱ μὲν προσδοκίαι του, οἱ πόθοι, τὰ ὄνειρά του εἶχον ἀποβῆ ἄλ-

λως (ἢ ὅπως ἐκείνος ἐφαντάζετο), εἶχον διαψευσθῆ οἰκτρῶς, *ἐπι-
νωμάω* διασκορπίζω, ἐπισωφρεύω, *ἄλλα* (κακὰ) *ἐπ' ἄλλοις* (ἤρω-
σιν), *στυφελίζων* ἀπωθῶν τοὺς πολεμίους, *δεξιόσειρος* ἐκ τῶν
τεσσάρων ἵππων τοῦ τεθρίππου δύο μὲν ἦσαν ἐξευγμένοι ὑπὸ τὸν
ζυγόν, οἱ ζύγιοι, ἑκατέρωθεν τοῦ ὅρου, δύο δὲ ἑκατέρωθεν τῶν
ζυγίων, διὰ σχοινίων (*σειρῶν*) μόνον προσδεδεμένοι, οἱ *σειραῖοι*,
σειραφόροι (πρβλ. καὶ τὸ ὄμηρ. *παρήγορος*, παρ' ἡμῖν γεντέκι τουρκ.).
ὁ δεξιόσειρος καὶ ὁ ἀριστερόσειρος· ἐκ τούτων ὁ δεξιόσειρος ὡς δια-
γράφων ἐν πάσῃ στροφῇ τοῦ ἵπποδρόμου τὸ μείζον τόξον, διότι ὁ
ἀριστερόσειρος ἔκαμπτεν ἐγγύτερον τῆς νύσσης, ἔπρεπε νὰ εἶναι
ταχύτατος καὶ ἰσχυρότατος· ἐν τῷ α'. συνθ. ἴσως ἐνυπάρχει καὶ ἡ
ἔννοια τοῦ αἰσίου (ὡς παρ' ἡμῖν: τὰ πράγματα ἦλθον δεξιά), ὅθεν
δεξιόσειρος (κτγρ.) ὡς μεγαλοδύναμος παραστάτης ἢ βοηθός.—
141-7 λοχαγὸς ἡγεμῶν, *τροπαῖος* ὁ δοτὴρ τῆς τροπῆς, τῆς νί-
κης, *τέλη* φόροι, *ἔλιπον π. τ.* ἐπλήρωσαν εἰς τὸν Δία τὸν φόρον
τῆς πράξεώς των μὲ τὰ ὀλόχαλκα ὄπλα των, τὰ ὅποια τροπέντες εἰς
φυγὴν κατέλιπον ὡς σκῦλα καὶ τρόπαια εἰς τοὺς ἀντιπάλους· ὁ ποιη-
τὸς θέλει νὰ εἴπῃ: οἱ νικηταὶ σκυλεύσαντες τὰς χαλκᾶς πανσαγίας
τῶν πεσόντων Ἀργείων ἡγεμόνων ἀνεκρέμασαν αὐτὰς ὡς τρόπαιον
εἰς τὸν Δία ὡς ἐνδειξιν τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν νί-
κην, ὡς φόρον, ὡς ὀφειλὴν διὰ τὴν νίκην· τοῦτο παριστᾷ ὡς γενό-
μενον ὑπ' αὐτῶν τῶν πεσόντων· *στυγεροὶ* ἄθλιοι, κρυεροὶ (διὰ τὴν
ἀφύσικον γέννησιν καὶ τὸ οἰκτρὸν τέλος), *φύντε* ἐνδ. μτχ., *καθ'*
αὐτοῖν κατ' ἀλλήλων, *στήσαντε* ὑψώσαντες, *δικρατεῖς λόγχας* λ.,
αἱ ὅποια ἐνίκησαν καὶ αἱ δύο, *ἔχετον κ. θ. μ.* μετέχουσι τοῦ κοι-
νοῦ θανάτου, ὁμοῦ ἀποθνήσκουσιν.—*148-54 ἀλλὰ θέσθε..*, ἦλθε
γὰρ ἡ..· διὰ τὴν θέσιν τὸ *γὰρ* ἐπειδὴ, *μεγαλῶνυμος* ἡ ἔχουσα μέγα
ὄνομα (πολυύμνητος) καὶ τοῦτο περιποιούσα εἰς τὸν νικητὴν, *ἀντι-
χαρεῖσα* ἀντικρύσασα (δεξιουμένη) τὰς Θήβας μὲ συγχαρητήριον
μειδιάμα, *ἐκ πολέμων τῶν νῦν* μετὰ τοὺς προσφάτους πολεμι-
κοὺς θριάμβους, *θέσθε λησμοσύναν* λησμονήσατε τὰς συμφορὰς
καὶ τοὺς κινδύνους, καλύψατε διὰ τοῦ πέλλου τῆς λήθης τὰς πι-
κρίας τοῦ παρελθόντος, *ἐπέρχομαι* ἐπισκέπτομαι, *ἄρχοι* (τοῦ χο-
ροῦ) εἶθε νὰ ἡγῆται ὡς κορυφαῖος, εἶθε νὰ σύρῃ τοὺς χορούς,
Βάκχιος Βάκχος, ὁ *Θήβας* (γεν. ἀντικμ.), *ἐλελιχθων* (ἐλελίξω
σειώ) ὁ τραντάζων τὸ ἔδαφος τῶν Θ. διὰ τῶν χοροπηδημάτων.—
155-61 ἀλλὰ... γὰρ δὴ (κυρίως: ἀλλ' ἄς διακόψωμεν, διότι ἐν-
τεῦθεν) ἀλλὰ πράγματι, *ἴδε* κτγρ. τοῦ *χωρεῖ* ἰδοῦ, *λαγχάνω* ἀ. λαμ-

βάνω ἄ., **νέον** νεωστί, **νεοχμός** νέος, πρόσφατος, ἀρτιγένητος, **νεο-
ραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχαίαις** μετὰ τὰ νεωστί συμβάντα ἐκ τῶν θεῶν,
μετὰ τὰς τελευταίας περιπετείας, **ἐρέσσω** ἀνακυκλῶ, **δὴ τάχα**, ἄρα,
ὅτι διότι, **προτίθεμαι** (ἀναγράφω ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει) ὀρίζω,
συγκαλῶ συνεδρίασιν (ἢ **πρὸ** δημοσίᾳ, τὸ **μέσον** πρὸς τὸ συμφέρον
του), **λέσχη** (λέγω) τόπος ἢ στοὰ δημοσίᾳ διὰ τὰς συναντήσεις καὶ
συνομιλίας τῶν πολιτῶν, αὐτὴ ἢ συνάντησις, συζήτησις, **σύγκλη-
τος** λ. ἔκτακτος συνέλευσις, συνεδρία, **κοινὸν κήρυγμα** δημοσίᾳ
γνωστοποιήσις, κοινὴ πρόσκλησις.

100-61. Ὁ χορὸς τῆς τραγωδίας μέχρι Σοφ. ἀπετελεῖτο ἐκ
12 ἀνδρῶν, κατανεμομένου τοῦ ὅλου ἐκ 50 ἀνδρῶν χοροῦ εἰς 4 τμή-
ματα, ἕκαστον ἐκ 12, χάριν τῶν 4 δραμάτων τῆς τετραλογίας.
Ἄλλ' ὁ Σοφ. ἠῤῥησεν αὐτὸν εἰς 15, καταστήσας οὕτως εὐκολωτέ-
ραν τὴν διάταξιν αὐτοῦ εἰς δύο ἡμιχόρια καὶ τὸν κορυφαῖον, 7 +
1+7. Εἰς τούτους πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸν αὐλητὴν, ὁ-
μιζῶντα τὸ βῆμα τοῦ χοροῦ, παρερχομένου καὶ ἐξερχομένου, καὶ
τὴν μουσικὴν καὶ ὄρχηστικὴν ἐκτέλεις καθ' ὅλου τῶν χορικῶν.
Ἐκ τίνων εἶναι συγκεκροτημένος ἐνταῦθα ὁ χορὸς καὶ πῶς θὰ
εἶχεν ἀμφιεσθῆ; — **101** Αἱ Βοιώται Θῆβαι ἐπτάπυλοι, αἱ Αἰγύ-
πτιαι ἑκατόμυλοι. — **104 Διρκαίων** ἢ Δίρκη (νῦν Πλακιώτισσα)
πηγὴ καὶ ῥύαξ, ἀλλὰ πρὸς Δ τῆς Καδμείας, ἐν ᾧ πρὸς Α αὐτῆς
ῥέει ὁ Ἰσμηνὸς ποταμὸς· ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἀντὶ νὰ μνημονεύσῃ τού-
του ἀκριβολογῶν, προετίμησε τὴν Δίρκην ὡς μᾶλλον γνωστὴν ἐκ
τῶν μύθων, ἴσως δὲ καὶ ἐκ γεωγραφικῆς ἀγνοίας, ἀφ' οὗ καὶ τὸ
ἀκροατήριόν του ἄμοιρον γεωγραφικῶν γνῶσεων δὲν θὰ ἠδύνατο
νὰ ἐλέγξῃ αὐτόν. — **106 λεύκασπιν** οἱ Ἄργεῖοι ἔφερον λευκὰς
στρογγύλας ἀσπίδας. — **111** Τίνα ἦσαν τὰ **νεῖκεα**; — **114 λευκῆς**
διότι καὶ ὁ Πολ. ἔφερε λευκὴν ἀσπίδα. — **126 ὁ δράκων** εἶναι φύ-
σει πολέμιος τοῦ ἀετοῦ (οὗ χρησιμεύει καὶ ὡς τροφή), ἀποκαλεῖ
δὲ οὕτω τοὺς Θεβαίους ὁ ποιητὴς καὶ διὰ τὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν
ἀετὸν καὶ διότι οἱ Θ. ἐπιστεύετο ὅτι εἶχον γεννηθῆ ἐκ τῶν ὀδόν-
των δράκοντος, οὓς εἶχε σπεῖρει ὁ οἰκιστὴς τῆς Καδμείας Κάδμος.
ἀφ' οὗ ἐρόνευσε τὸ θηρίον, καλούμενοι διὰ τοῦτο **δρακοντογενεῖς**,
Σπαρτοί, δράκοντος σπορά. — **133** Ὁ γίγας **Καπανεύς**, εἰς τῶν
τῶν Ἑπτά, πατὴρ τοῦ ὄμηρ. Σθενέλου, θεράποντος τοῦ Διομή-
δους, ὁ ὑπεροπτικώτατος πάντων τῶν ἡγεμόνων, ὅστις εἶχεν ἀνα-
γράφει ἐπὶ τῆς ἀσπίδος χρυσοῖς γράμμασι **πρήσω πόλιν καὶ ἐβε-
βαίου** ὅτι θὰ κατασκάψῃ αὐτὴν εἴτε θέλει εἴτε δὲν θέλει ὁ Ζεὺς.

— **143 Ζηνὶ τροπαίῳ** ὁ Ζεὺς ὡς ὁ ἐπόπτης τῆς τάξεως τοῦ σύμπαντος εἶναι καὶ ταμίης πολέμοιο, ἐπιμελητῆς τοῦ πολέμου καὶ χορηγὸς τῆς νίκης· εἰς αὐτὸν καθιεροῦνται τὰ σκῦλα τῶν πεσόντων πολεμίων, ἐξαρτώμενα ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἀπὸ δένδρου ἢ ἀπὸ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ ὡς **τροπαίον ἄμα καὶ ἀποτροπαίον** (φυλακτόν), διότι οἱ νικηταὶ φοβοῦνται τὴν μυστηριώδη ἐπενεργεῖαν τῶν φονευθέντων πολεμίων, ὧν τὰ ὄπλα οὕτω καθιστῶσιν ἀκίνδυνα, Ὅμ. Ζ 418 ἐν τέλει.— **148 Νίκα** κατ' ἀρχάς ἦτο ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς (*Ἀθηνᾶ Νίκη*), πρὸς τιμὴν τῆς ὁποίας ἐκτίσθη καὶ ὁ ναὸς ἐν δεξιᾷ τῶν Προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν ὕστερον ἀποσπασθεῖσα ἐγένετο ἰδίᾳ θεᾷ (θυγάτηρ τοῦ Πάλλαντος καὶ τῆς Στυγός), πτερωτή, φέρουσα συνήθως στέφανον ἢ κλάδον νίκης, φερομένη πολλάκις ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Διὸς ἢ τῆς Ἀθηνᾶς, πρβλ. τὴν Νίκην τοῦ Παιωνίου καὶ τὰς ὥραιας ἀναγλύφους Νίκας τὰς ἀποτελούσας τὸ θωράκιον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν, τὰς ἀποκειμένας ἤδη ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Ἀκροπόλεως, ὧν καλλίστη ἢ Ὑπολυομένη.— **149 Αἱ Θῆβαι πολυάρματοι** διὰ τὰ πολλὰ καὶ ὥραια ἄρματα τὰ κατασκευαζόμενα ἐκεῖ· καὶ ὁ Πίνδαρος καλεῖ *φιλάρματον, πλάξιππον, ἐδάρματον, χρυσαρμάτους* καὶ διότι τὸ πρῶτον ἄρμα κατασκευάσθη ἐκεῖ.— **154 Βάνχιος** υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης, θυγατρὸς τοῦ Κάδμου· ὅθεν αἱ Θῆβαι ἦσαν ἢ γενέθλιος πόλις τοῦ θεοῦ καὶ ὁ θεὸς πολιούχος.— **159 σύγκλητος λέσχη** ἀναρροισμὸς κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις *σύγκλητον* ἢ *κατάκλητον* ἐκκλησίαν, συγκαλουμένη ἐκτάκτως χρείας ἐπιλαβούσης.— *Διὰ τίνας παρόδον παρήλθεν ὁ Χ. καὶ τίνα ὄραν; τί φάλλει καὶ διατί; τίνα τὰ συναισθήματα τοῦ Χ. καὶ ποῖον τὸ κρατοῦν; θὰ ὑφίσταται τοῦτο καὶ ἐφεξῆς; τὸ χορικὸν εἶναι φυσικῶς ἠγμιστρομένον πρὸς τὴν πράξιν; τίνας αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ; γλῶσσα. Ὡς ἀδόκνον κατὰ τὴν πάροδον τοῦ Χ. ἐπὶ τὴν ὀρχήστραν πῶς καλεῖται;*

162 - 9 ὀρθῶ πάλιν ἀνορθῶ, ἀποκαθιστῶ εἰς τὴν θέσιν, δὴ προφανῶς, ὡς βλέπετε, *ἀσφαλῶς* ἀκλονήτως, *τὰ πόλεως* τὸ σκάφος τῆς πολιτείας, *σεῖω* συγκλονίζω, *σάλος* τρικυμία, θαλασσοταραχή, *ἔστειλα ἰκέσθαι* μετεπεμφάμην, *ὑμᾶς δίχα ἐκ πάντων* ὑμᾶς χωριστὰ κατ' ἐκλογὴν ἐξ ὅλων, ὑμᾶς μόνους ἀριστίνδην, *πομποὶ κλητῆρες*, *κράτη θρόνων Δ.* τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν τοῦ Λαίου, *ὄρθου* προσελάθει νὰ προάγῃ τὰ συμφέροντα τῆς πόλεως, *διώλετο* ἐχάθη, συνετρίβη, *κείνων* Λαίου καὶ Οἰδίποδος, *ἔμπεδος*

ἀναλλοίωτος πιστός. Ἡ σειρά 165-9 εἶ εἰδώς ὑμᾶς τοῦτο μὲν αἰετ-
 σέβοντας τὰ κράτη θρόνων Λαῖου, τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὄρ-
 θου πόλιν (σέβοντας τὰ κείνου), κάπει διώλετο, μένοντας ἐμπέδοις
 φρονήμασιν ἀμφὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ πρότ. κάπει
 διώλετο προσετέθη ἀμέσως εἰς τὴν ὄρθου πόλιν, χωρὶς νὰ μεσο-
 λαβήσῃ τὸ σέβοντας τὰ κείνου, ἀκολουθεῖ μία ἀπόδοσις τῶν δύο
 προτ.: ἡνίκ' ὄρθου, ἐπει διώλετο, ἐν ἣ Οἰδίπους καὶ παῖδες αὐτοῦ
 συνεδέθησαν ἐν τῇ φράσει τοὺς κείνων παῖδας.— 170 - 4 ὅτε
 ἐπειδὴ, ἦ: ἀφ' ὅτου, πρὸς διπλῆς μοίρας συνεπέα διπλῆς, κοι-
 νῆς μοίρας, αὐτόχειρι σὺν μιάσματι δι' ἰδιοχείρου μιαρᾶς πρά-
 ξεως, ὥστε νὰ μιανθῶσιν ἐκ τῆς ἀλληλοκτονίας, ἐγὼ δὴ ὡς γνω-
 στὸν, ἀγχιστεῖα οὐ. ἀγχιστεῖα, πλησιεστάτη συγγένεια, δικαιο-
 ματα συγγενείας, κατ' ἀγχιστεῖα γένους τῶν ὀλωλότων κατὰ τὸ
 δίκαιον (ἐκ δικαιομάτος) τῆς πλησιεστάτης συγγενείας πρὸς τοὺς
 φονευθέντας (ὡς ἀγχιστος, ἀγχιστεύς).— 175 - 77 ἐκμαθεῖν νὰ
 μάθῃ κατὰ βάθος, ψυχὴν (τὸ ὄλον), φρόνημα τὰ αἰσθήματα,
 γνώμην τὰς σκέψεις (τὰ μέρη (ἔργα) τῆς ψυχῆς): ἐντεῦθεν ὀλό-
 κληρος ἡ φράσις: χαρακτῆρ, φύσις, ἐντριβῆς φανῆ δοκιμασθῆ ὡς
 (ἄρχων), ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν καὶ ἐκ τῆς διοικητικῆς καὶ ἐκ
 τῆς νομοθετικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος.— 178 - 83 γὰρ ἀναφέρεται
 εἰς παραλειφθεῖσαν ἔννοιαν: ἀλλὰ τοῦτο περὶ ἐμοῦ εἶναι ἀδύνατον,
 διότι μόλις ἤδη ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχὴν· δύνασθε ὅμως νὰ μάθετε
 τὰς περὶ τούτων ἀρχάς μου (τὰς γενικὰς γραμμὰς τοῦ προγράμμα-
 τός μου), ἐγὼ δηλ..., εὐθύνω κυβερνῶ, πᾶσαν π. μίαν ὀλόκληρον
 π., ἀπτομαι τῶν ἀ. β. σκέπτομαι τὰ ἄριστα, ἐγκλήω γλῶσσαν
 μαζεύω τὴν γλῶσσαν, δὲν παρρησιάζομαι, οὐδαμοῦ λέγω δὲν ἐκ-
 τιμῶ ποσῶς, μεῖζον ἀντὶ τῆς πάτρας μεῖζον (πολυτιμότερον ἀγα-
 θὸν) τῆς π.— 184 - 90 ἐγὼ γὰρ... καὶ ἐνταῦθα χάσμα: τὰς γε-
 νικὰς δὲ ταύτας ἀρχάς μου θὰ κυρώσω καὶ ἐμπράκτως: ἐγὼ δηλ...,
 ἴστω (οἶδα) ἔστω μάρτυς, ἀστοῖς ἀντιχ., ἀντὶ τῆς σωτηρίας ἀντί-
 θεσις εἰς τὸ ἄτην, τίθεμαι θεωρῶ: ἡ σειρά: οὗτ' ἂν θέιμην ἄνδρα
 δυσμενῆ (ὡς οὐσ. ἐχθρὸν) πόλεως φίλον (κτγρ.) ἐμαυτῶ, ἥδε ἡ
 πόλις, ὄρθῃ σώα, ἀκεραία, πλέονιες ὑποθ., τοὺς φίλους π. ἀπο-
 κτώμεν τοὺς φίλους, ὅσους ἔχομεν, τοὺς ἡμετέρους φίλους: ἐφ'
 ὅσον τὸ σκάφος τῆς πολιτείας, ἐφ' οὗ σταδιοδρομοῦμεν, εἶναι
 σῶον, ἀποκτώμεν τοὺς φίλους, ἀλλ' ὅταν τὸ σκάφος ἀνατραπῆ,
 παύουν πλεόν καὶ αἱ φιλίαι, δὲν δύναται πλεόν νὰ γίνῃ λόγος
 περὶ αὐτῶν.— 191 - 7 αὖξω ὁ ἔνεστ. διότι ἔχει ἤδη θέσει εἰς

ἐνέργειαν τὸ πρόγραμμά του: ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων ἀρχῶν ἔχω
 ἤδη θέσει εἰς ἐνέργειαν τὰς ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πόλεως προσ-
 παθείας μου, *ἀδελφὰ τῶνδε* διάταγμα σύμφωνον πρὸς τὰς ἐκτε-
 θείας ἤδη ἀρχάς μου, *ἐφαγνίζω* τελῶ τὰ νενομισμένα πρὸς τοὺς
 νεκροὺς ἐναγίσματα (σπονδὰς) (ἢ *ἐπὶ* ἐπὶ τοῦ τάφου ἢ: πρὸς τὴν
 ταφῆν), προσφέρω τὰς κεκανονισμένας τιμὰς: τὰ ἀπρμφ. ἐκ τοῦ κη-
 ρύζας ἔχω, *ἔρχεται κάτω* προσφέρονται συνήθως εἰς τοὺς ἐπιφα-
 νεστάτους τῶν νεκρῶν καὶ διεισδύουσι μέχρι αὐτῶν (Πραγμ.)—198
 -206 *ξύναιμος* ἀδελφός, *ὄς αἴτ.*, *θεοὶ ἐγγενεῖς* ἐγγῶροι, πολιοῦ-
 χοι, *κατ' ἄκρας* ἀπὸ κορυφῆς μέχρι θεμελίων, *καθ' ὀλοκληρίαν*,
κοινὸν αἷμα ἀδελφικόν, *πατέομαι* γεύομαι: ἢ σύνταξις ἔδει νὰ ἔχη
 ἠθέλησε δὲ κοινῷ μὲν αἵματος πάσασθαι, τοὺς δὲ (πολίτας) . . ., *ἐκ-
 κηρύττω* δημοσίᾳ κηρύττω, *ἐκκεκηρῦχθαι λέγω* ἦτο περιττὸν μετὰ
 τὸ κηρύζας ἔχω 192, *κτερίζω* προσφέρω τῷ νεκρῷ κτερίσματα
 (κτέρεα), ἀντικείμενα προσφιλεῖ αὐτῷ, ἔμψυχα ἢ ἄψυχα, θάπτω (μετὰ
 τιμῶν) *κωνύω* 28, *δέμας* οὐ. σῶμα, *ἐδεστός (ἐσθίειν)* ἐσπαραγμέ-
 νος, *αἰκίζω-ομαι* (αἰκῆς) κακοποιῶ, *κακομεταχειρίζομαι* ἢ σύντα-
 ξις: *ἔαν...* *καὶ ἰδεῖν δέμας* (Πολυνείκου) *ἐδεστόν* (κτγρ.) *καὶ αἰκι-
 σθὲν καὶ πρὸς οἰωνῶν...* (ποιητ. αἴτ.)—207-10 *ἐκ γ' ἐμοῦ* ὅσο
 τοῦλάχιστον ἐξαρτᾶται ἐξ ἐμοῦ, *προέχω τιμὴν* (ἀναφ.) τιμῶμαι
 μᾶλλον, τυγχάνω μεγαλυτέρων τιμῶν, *ἐνδικοὶ* δίκαιοι, ἀγαθοί, *τι-
 μῆσεται* τιμηθήσεται, *ἐξ ἐμοῦ* π. αἴτ.

162-210. 174 *κατ' ἀγχιστεῖα γένους* πῶς;— 184 *ὁ
 πάνθ' ὄρων* ὁ Ζεὺς ὡς προσωποποιία τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ
 ἐνομιζέτο πολυόφθαλμος καὶ πανόπτης.—196 *ἐφαγνίζειν' ἀγνίζω*
 καθιστῶ τινα ἀγνόν, καθαρόν: ὁ νεκρὸς *ἀγνίζεται* διὰ τῆς καύσεως
 ἢ κατορύξεως: ἐνταῦθα *ἐφαγνίζω* προσφέρω πλὴν τῆς ταφῆς καὶ
 τὰς ἄλλας ἐπικηδείους τιμὰς (σπονδὰς), δι' ὧν γίνομαι ἀγνός καὶ κα-
 θαρός, καὶ αἵτινες ἐπιστεύετο ὅτι ἔφθανον ὑπὸ τὴν γῆν μέχρι τῆς
 ψυχῆς τοῦ νεκροῦ.—205 Πρὸς ἀκριβῆ ἠθικὴν ἐκτίμησιν τῆς πρά-
 ξεως ταύτης τοῦ Κρ. ἀνάγκη νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὰς κρατούσας ἐν
 Ἑλλάδι καὶ δὴ ἐν Ἀθήναις δοξασίας περὶ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν.
 Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ἄγρια ἦθη παλαιωτάτων χρόνων ἐπέτρεπον ἐν
 Ἑλλάδι τὸ πτώμα τοῦ πολεμίου νὰ ὀλίπτεται βορὰ τῶν κυνῶν καὶ τῶν
 ὄρνέων, ἀλλ' ἤδη ἐν αὐτῇ τῇ Ἰλιάδι γίνεται ἀνοκωχὴ Τρ. καὶ Ἀχ.
 πρὸς ταφὴν τῶν νεκρῶν Η 408-11, διότι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀποθανόντος:
 ἐὰν τὸ πτώμα ἔμενεν ἄταφον, δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ᾄδην,
 ἀλλὰ περιεπλανᾶτο βασανιζομένη, ὁ Ὅμ. ἀποδοκιμάζει τὴν ὕβριν

εἰς τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτ., οὗ τὴν τύχην λεπτομερῶς θὰ γνωρίσωμεν ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἐν Ἀττικῇ δέ, ὅπου διδάσκεται ἡ τραγωδία, ἤδη ἀπὸ Κέκροπος ἔχει θεσπισθῆ ἡ ταφή τῶν νεκρῶν ὡς ἱερὸν καθήκον, ἀπόγονος δὲ τοῦ ἥρωος Βουζύγου ἀροτριῶν τὸν ἱερὸν ἀγρὸν ἐν ταῖς ὑπωρεΐαις τῆς ἀκροπόλεως κατηρᾶτο κατὰ τὰ πάτρια καὶ τὸν μὴ θάπτοντα νεκρὸν, ὁ Σόλων ἀπήλλαττε τὰ τέκνα τῆς πληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, ὅστις εἶχε κατηλευθῆ τὴν τιμὴν αὐτῶν, πλὴν τοῦ τῆς ταφῆς, νόμος δὲ τοῦ Κλεισθέους ἐπέβαλλε βαρεΐαν ποινὴν κατὰ τοῦ δημάρχου, ὅστις ἐν τῷ δήμῳ ἄφηνε πτώμα ἄταφον. Διότι νεκρὸς ἄταφος μολύνει περιοχὴν ὅλην ἔχουσαν ἀνάγκην καθάρσεως, τὸ ἄταφον ἀποτελεῖ ἀσέβειαν καὶ πρὸς τοὺς οὐρανίους, οἵτινες μαιίνονται βλέποντες πτώμα (καὶ διὰ τοῦτο ἡ ταφή) πρέπει νὰ γίνεται πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, καὶ πρὸς τοὺς χθονίους, διότι δὲν ἀποδίδεται ὁ ἀνήκων εἰς αὐτοὺς νεκρὸς, εἴτε θαπτόμενος εἴτε τρεῖς διὰ χόματος ἐπιπασσόμενος. Ὅθεν καὶ εἰς τοὺς πεσόντας πολεμίους ἀπονέμεται ἡ ὑστάτη τιμὴ· οἱ Ἀθ. θάπτουσι ἐν Μαραθῶνι τοὺς πεσόντας Πέρσας (ὁ Ξέρξης τοὺς πεσόντας ἐν Θερμοπύλαις Σπαρτιάτας), οἱ νικηταὶ ἀποδίδουσι τοὺς νεκροὺς πολεμίους ὑποσπόνδους, ἕξ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθ. πίνουσι τὸ κώνειον μετὰ τὴν ἐν Ἀργινούσαις νίκην ὡς μὴ πληρώσαντες τὸ ὕστατον πρὸς τοὺς νεκροὺς καθήκον. Ἡ ταφή τῶν νεκρῶν καλεῖται ὁ **Πανελλήνιος** ἢ ὁ **Ἑλληνικὸς νόμος**, ὁ Ἡρακλῆς δὲ λέγεται καθιερώσας τὸ ἔθος τοῦ ἀποδίδειν τοὺς νεκροὺς εἰς τοὺς πολεμίους. Μόνοι οἱ Σπαρτιάται φαίνεται ὅτι δὲν ἦσαν ὅλως ἀπηλλαγμένοι τῆς τραχύτητος τῶν παλαιῶν χρόνων, ὅπτιοντες τὰ πτώματα τῶν προδοτῶν εἰς τὸν Καιάδα, μεγάλως δ' ἐδυσφημήθησαν ἐπὶ μακρόν, διότι ὁ Λύσανδρος τοὺς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς αἰχμαλώτους τῶν Ἀθ. καὶ ἀπέσφαξε καὶ ἀτάφους ἀφῆκεν. Ἐν Ἀθήναις ἐρρίπτοντο μὲν τὰ πτώματα τῶν εἰς θάνατον καταδικασθέντων εἰς τὸ βράθρον, ἀλλ' ἐκεῖ ἐπροφυλάσσοντο ἀπὸ τῶν κυνῶν καὶ τῶν ὀρνέων· μόνον τὰ πτώματα τῶν ἱεροσύλων καὶ τῶν προδοτῶν δὲν ἐπετρέπετο νὰ θάπτονται ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἐρρίπτοντο ἔξω τῶν ὀρίων τῆς χώρας, ἀλλ' οἱ συγγενεῖς ἠδύνατο νὰ θάψωσι αὐτὰ ἐν τῇ ξένη, καὶ τοῦτο συνήθως ἐγένετο. Μεγάλως δὲ ἐσεμνύνοντο οἱ Ἀθ., διότι ὁ Θησεὺς καὶ πόλεμον διεξήγαγε πρὸς τοὺς Θηβ. ἀρνούμενους νὰ ποδώσωσι πρὸς ταφήν τὰ πτώματα τῶν ἐκεῖ πεσόντων Ἀργείων. Τοιαύτη ἦτο ἡ ἱερότης τοῦ θεοῦ τῆς ταφῆς.— *Πῶς φαίνεται τὸ διάταγμα τοῦ Κρ. περὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Π.; πῶς δύναται νὰ δικαιολογηθῆ; τί εἶναι διὰ τοῦτο ὁ Κρ.; μετρή-*

σατε ποσάκις ἐν τῷ λόγῳ μετεχειρίσθη τὴν λ. ἐγὼ; τί εἶναι διὰ τοῦτο; τί ἄλλο εἶναι οἱ τοιοῦτοι καὶ τί κάμνουν χάριν ἑαυτῶν; πόσαι λοιπὸν αἱ κύρια γραμμαὶ τοῦ ἥθους αὐτοῦ; τίς ἡ ἐπικρατεστέρα;

211-4. 211 σοὶ ἀρέσκει ταῦτα τὸν δύσγουν (ἀναφ.) καὶ τὸν εὐμενῆ τῆδε πόλει, ἐνεσὶ σοὶ εἶναι δικαίωμα σου, πὸν ὡς νομίζω καὶ τῶν θανόντων περὶ καὶ (πάντων ἡμῶν) ὁπόσοι ζῶμεν.—215-22 νὺν λοιπὸν, ὡς συνέπεια τῆς δηλώσεως τοῦ χοροῦ ὅτι ὁ Κρέων τὰ πάντα δικαιούται, σκοποὶ ἐπόπται, ἀγρυπνοὶ φρουροί, ὡς ἂν ἦτε ὅσως ἔσσεσθε, πλ. ἐρ. κατὰ παραλείπην τοῦ ὁράτε, σκοπεῖτε, = ἔστε δὴ [κατ' ἄλλους τελ. πρ. παραλείφθεις τῆς κυρ. προτ. ἐπεντέλλω τὸ μῆ., ἥτις μόλις ἐν 219 λέγεται ὡς διακοπέντος τοῦ Κρ. ὑπὸ τοῦ χοροῦ], προτίθῃμι ἀναθέτω, 216 τοῦτο ὁ χορὸς ἐκ προθέσεως νοεῖ: τὸ φυλάττειν τὸ πτώμα τοῦ Πολ., ἐπίσκοποι σκοποί, τοῦ νεκροῦ γ' διὰ τὸν νεκρὸν τοῦλάχιστον μὴ ἀνησυχεῖτε· προσέξατε μόνον τοὺς ζῶντας, 218 τί δῆτ' ἂν εἴη τοῦτο, ὁ ἄλλο ἐπεντέλλεις ἔτι; ἐὰν λοιπὸν ἡ φύλαξις ἔχει ἀνατεθῆ εἰς ἄλλους, τί ἐκτὸς τούτων ἀκόμη ἐννοεῖς μὲ ταύτην (τοῦτο) τὴν ἐντολήν; ἐπιχωρῶ συγχωρῶ, ἐπιτρέπω, ἀπιστιῶ ἀπειθῶ, τάδε σύστ. ἀντικμ. εἰς τὸ προκείμενον πρόσταγμά μου, 220 ὃς ὥστε νά, καὶ μὴν καὶ ὄντως, μισθὸς ἀμοιβή, οὗτος (ὁ θάνατος), διώλεσε γνομ., ὑπ' ἐλπίδων ἀναγκ. αἴτ.

211-22. 217 ἐπίσκοποι ὁ Κρ. εἶχε τάξει ἡδη φρουρὰν τοῦ νεκροῦ τοῦ Πολ.—Διὰ τίνας διαλέγεται ὁ Χ. πρὸς τὸν Κρ.; ἐπιδοκιμάζει ἢ οὐκ τὸ κήρυγμα; πὸν θά στηριχθῶμεν ἐν τῇ κρίσει; 22 τί φοβεῖται ὁ Κρ. καὶ τί γινώσκωμεν ἡμεῖς; πῶς λέγεται τοῦτο;

223 - 32 ὅπως ὅτι (εἰδ.), ὡς παρ' ἡμῖν: δὲν λέγω πῶς εἶσα ἀμείψ, δύσπνους πνευστιῶν, ἀσθμαίνων, τάχους ὑπο ἀναγκ. αἴτ.: δὲν τολμῶ μὲν νά εἶπω ὅτι ἀπὸ πολλὴν ταχύτητα ἔχω ἔλθει ἀσθμαίνων, ἐξάρας αἴτ., κοῦφον κτηρ. προληπτ.: διότι οἱ πόδες μου ἔκαμον πτερά, χωρὶς οἱ πόδες μου νά πατώσι τὴν γῆν, πολλὰς γὰρ... αἰτιολογῶ τὸ νοούμενον ἀλλὰ δύσπνους ἰκάνω, πολλὰς γὰρ..., ἐπιστάσεις σταματήματα, σταθμοί, φροντίδες βασιανιστικαὶ (ἐκνευριστικαὶ) σκέψεις ἢ γεν. ὑποκ.: αἱ φροντίδες πολλάκις με ἐφίστασαν, κυκλῶν ἔμαν τὸν διαγράφων κύκλους, κάμνων στροφάς, στρεφογυρίζων, ὁδοῦ εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ὁδοῦ, εἰς ἀναστροφὴν μὲ τὴν πρόθεσιν νά ἐπιστρέψω, οἷ ἔκεῖσε, ὅποι, μολῶν ὑποθ., ιλήμων δυστυχισμένε ἄθλιε, εἴσεται οἶδα, τάδε ὅσα ὀφείλεις νά ἀναγγείλῃς, ἀλγυνῆ β' ἐν. μέλ. τοῦ ἀλγύνεσθαι, πῶς θά κατορθώσης νά μὴ χύσης μαῦρον δάκρυον, πῶς θά ἀποφύγῃς τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν; ἐλίσσων ἀνακν

κλῶν εἰς τὸν νοῦν μου, δέροντων μὲ τὸν νοῦν μου, ἦνυτον διέτρεχον τὸν δρόμον, **σχολῇ βραδύς** ἀργὰ μόλις καὶ μετὰ βίας.— 233-6 **ἐνίκησεν** ὑποκ. **μολεῖν δεῦρο, σοὶ χαρ.**, **ἐξαγορεύω** ἀναγγέλλω, **κεῖ τὸ μηδὲν ἔ.** καὶ μ' ὄλον ὅτι ἔχω νὰ ἀναγγείλω ἐν τέλειον, καθαρὸν μηδενικόν, **δεδραγμένος** (δρατίτῃσθαι) κρατούμενος σφιγκτὰ ἀπὸ τὴν ἐλπίδα, κολημένος εἰς τὴν ἐλπίδα, **τὸ μὴ π.** ἂν ὅτι οὐδὲν ἂν ἄλλο πάθοιμι, **μόρσιμον** (μόρος) πεπωμένον.— 237-43 **τί δ' ἔστιν...** ἀλλὰ τί συμβαίνει, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἔχεις αὐτὴν τὴν κακὴν προαίσθησιν, **τάμαντοῦ** ὅ,τι ἀφορᾷ ἐμέ, τὴν θέσιν μου ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα, τὸ μέρος μου εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτὴν, **στοχάζομαι** σκοπεύω : ἀλήθεια, ὥραϊα σκοπεύεις τὸν στόχον σου, θαυμάσια σημαδεύεις τὸν στόχον σου, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου σου, **φάργγνυμι** φράγγνυμι, φράσσω, **κάποφάργγνυσαι** καὶ περιχαρακόνεσαι ὀλόγυρα (περιμανδρῶνεσαι) ἐναντίον τῆς βρωμοδουλειᾶς (διὰ νὰ πείσης ἡμᾶς ὅτι εἶσαι ἀδῶφος, λαμβάνων πρὸς τοῦτο ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα), **δηλοῖς** φαίνεσαι, **ὡς σημανῶν** ὡς νὰ θέλῃς νὰ ἀναγγείλῃς, **νέον τι** σοβαρὸν τι, **γὰρ** αἰτιολ. τὴν ἐννοιαν: ναί, ζητῶ νὰ ἀσφαλισθῶ, διότι., **τὰ δεινὰ** τὰ δυσάρεστα, **προσιθῆμι** ἐμπνέω, δημιουργῶ, **ἄκνος** δισταγμός, δειλία: μὲ κάμνουν πολὺ νὰ διστάζω, νὰ δειλιῶ, **τοὶ** ὅπως γνωρίζεις πολὺ καλά, ὡς εἶναι πασίγνωστον.— 244-7 **οὔκουν ἐρεῖς** ἀντὶ ἐντόνου προσκτ., **ποιῶ** τέλος πάντων (διὰ τὴν ἀδημοσίαν νὰ ἀκούσῃ), **ἀπαλλάττομαι** φεύγω, κρημνίζομαι, **καὶ δὴ** καὶ λοιπὸν ἀμέσως, **παλύνω** ἐπιπάσσω, **χρῶς-ωτὸς ἄ.** τὸ σῶμα, **δίψιος** ἕξ η-ρός, **ἐφαγιστεύω** ἐφαγνίζω, **ἃ χρῆ** τὰ νενομισμένα· αἱ δύο τελευταῖαι μτχ. ἐπέξ. τοῦ **θάψας**.— 248-52 **γενῆς** (-ηίς) -**ἦδος** θ. ἀξίνη, **δίκελλα** θ. σκαπάνη ἔχουσα δύο ὀδόντας, **δ** **ἐκβολή** γῶμα ἐκβληθὲν διὰ δικέλλης, **στύφλος** 2 σκληρός, **ἄρρῶξ-ῶγος** 1 ἄσκαλτος, ἄσχιστος, ἄκοπος, τὰ ἐπίθ. κτγρ., **ἐπημαξευμένη** κεχαραγμένη διὰ τροχῶν ἀμάξης, **ἄσημος** ἄγνωστος, τὸ **τις** πρὸς τὸ **ἄσημος** ἐπιτεῖνον τὴν ἀορισίαν, τελείως ἄγνωστος.— 253-8 **ὅπως** μόλις χρον., **παρῆν** παρουσιάζετο, προέβαλλε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, **θαῦμα** **δυσχερὲς** θαῦμα δυσεξήγητον, ὀδυνηρὰ κατάπληξις κατεῖχε πάντας, **ὁ μὲν** (νέκυς) τὸ πτώμα, **τυμβήρης** 2 τυμβόχωστος, **φεύγοντος** ὡς ἀναστρ. γεν. ἀπόλ. ὡς ἐὰν ἤθελεν (ὁ δράστης) νὰποφύγῃ τὸ ἄγος, τὸ μῖασμα [ἢ πρὸς τὸ **κόμης** : ὡς ἀπὸ τινος οἰονεὶ θέλοντος νὰ...], ὡς ἐὰν ἐφοβεῖτο μήπως μιανθῇ, **σημεῖα** ἴχνη, **σπῶ** σπαράττω : οὔτε ἴχνη βημάτων... οὔτε ἴχνη σπαραγμοῦ δι' ὀνύχων καὶ ὀδόντων.— 259-67 **ῥοθῆω** (ῥόθος) θορυβῶ, **λόγοι** **εὐροδόθουν** φύλαξ ἐλέγ-

χων... ἀνακόλ. ἀντί: ἐρροθοῦμεν φύλαξ.: λόγοι θορυβώδεις ἀπειλη-
 τικοί διημείβοντο, διότι., *κἂν ἐγίνετο π. τ.* καὶ ἐπὶ τέλος θὰ
 κατέληγε τὸ πρᾶγμα εἰς ἀμοιβαῖον ξυλοκόπημα, ἢ ἀπόδ. *εἰ μὴ ἤμεν*
ἔτοιμοι. 264, ὅπου ἡ σύντ. μετεβλήθη διὰ τὰς παρεμπεσοῦσας προτ.,
εἰς γὰρ τις διότι εἰς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἦτο κατὰ τὴν γνώμην τῶν
 ἄλλων ὁ δρᾶστης, *κοῦδεις ἔναργῆς* καὶ οὐδεὶς ἀπεκαλύπτετο ὡς
 προφανῶς ἔνοχος, *ἔφρευγε τὸ μὴ εἰδέναι* ἰσχυρίζετο ὅτι οὐδὲν ἐγί-
 νωσκε περὶ τοῦ πράγματος, *μῦθος ἄ.* πεφυρακτωμένος σίδηρος,
διέρπω πῦρ βαδίζω διὰ μέσου τοῦ πυρός, *σύνουιδά τινι* γνωρίζω
 ἀσφαλῶς περὶ τίνος, *βουλεύω* διανοοῦμαι, προμελετῶ· πλήρως ὁ
 φύλαξ ὄφειλε νὰ εἴπῃ: *μήτε δρᾶσαι μήτε βουλεύσαι μηδὲ ξυνεδέναι*
τω μήτε δρᾶσαντι μήτε βουλεύσαντι.—268-73 *οὐδὲν ἦν πλέον* ἐκ
 τῶν ἐρευνῶν ἡμῶν οὐδὲν ἐπὶ πλέον προέκυπτε, παρ' ὅλας τὰς ἐρεῦ-
 νας ἡμῶν οὐδὲ βῆμα εἶχομεν προχωρήσει, *εἰς τις* εἰς, δὲν ἐνθυμοῦ-
 μαι ποῖος, τὸ ἀντικ. τοῦ *λέγει* ἐν 272 ὡς ἀνοιστέον, ὅπου ἐπανα-
 λαμβάνεται τὸ ἀπομακρυνθὲν ἴ. διὰ τοῦ ἦν δ' ὁ μῦθος, *προτρέπω*
 ἀναγκάζω, *πέδον* ἔδαφος, *ἀντιφωνῶ* ἀντιλέγω, *καλῶς πράττω*
 σφίζομαι, σφίζω τὴν κεφαλὴν μου· ἐκ τοῦ εἶχομεν (ὅπερ ἐν τῇ με-
 ταφράσει ἀνάγκη νὰ μείνῃ ὡς ἔχει, διότι πρὸς μὲν τὸ ἀντιφωνεῖν=
 ἠδυνάμεθα, πρὸς δὲ τὸ ὅπως...=ἐγνωρίζομεν) τὸ ἀπροφ. ἀντιφω-
 νεῖν καὶ ἡ πλ. ἐρ. ὅπως δρωῦντες... τί ἐὰν ἐπράττομεν, διὰ τίνος
 ἐνεργείας ἡμῶν, εὐκτ. τοῦ πλαγ. λόγου *πράξαιμεν* ἀντὶ τῆς ὑποτ.
 ὡς ἔξαρτωμένη ἐξ ἴστορ. χρ., *μῦθος* πρότασις, *ἀνοιστέον εἶη* δεοὶ
 ἀναφέρειν, *τοῦργον* τὸ γεγονός, *ταῦτ'* ἡ πρότασις αὕτη.—274-7
 ὁ *πάλος* κληρός, *καθαιρεῖ* καταδικάζει, *τοῦτο τάγαθόν* (τὸ ἀγγελί-
 λαι) αὐτὴν τὴν καλὴν τύχην, τὸ λαχεῖον, *οὐχ ἐκοῦσιν* (ὑμῖν) δυσ-
 ἄρεστος: τὴν ἀκουσίαν παρουσίαν μου βλέπετε δυσάρεστος, εἶμαι
 βέβαιος περὶ τούτου. *κακὰ ἔπη* δυσάρεστοι εἰδήσεις.

223-77. 234 *μηδέν*, διότι ἐγίνωσκε τὴν πρᾶξιν, ἀλλ'
 οὐχὶ καὶ τὸν δρᾶστην.—247 *παλύνας* ἐὰν τις δὲν ἠδύνατο νὰ θάψῃ
 νεκρόν, ἠδύνατο νὰ ῥίψῃ τρεῖς χοῦν ἐπ' αὐτοῦ, *ἐφαγιστεῦειν* ἐφα-
 γνίξειν, προσφέρειν τὰς νεκρῆσιν σπονδὰς (χοάς), ἕως ἐνταῦθα νοη-
 τέα καὶ ἡ ἐπίδεσις τῶν τραυμάτων.—251 *ἀρρῶξ*...πιθανῶς ἢ Ἄντ.
 θὰ εἶχε κομίσει μεθ' ἑαυτῆς τὴν κόριν χάριν σπουδῆς.—253 ὁ
πρῶτος ἡμεροσκόπος ἢ φύλαξις εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ τῆς νυκτός· ἀλλ'
 οἱ φύλακες, ἵνα μὴ καταπονῶνται φυλάττοντες πάντες ὁμοῦ, διή-
 ρεσαν καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν εἰς φυλακὰς (χρονικὰ διαστή-
 ματα), καθ' ἅς εἰς ὁμοῦ ὄφειλε νὰ φυλάττη κατὰ διαδοχὴν· ἐπειδὴ

ὁ πρῶτος ἡμεροσκόπος τοῦ α' τμήματος τῆς ἡμέρας εὔρε τὴν ταφὴν τετελεσμένην, ἢ πρᾶξις θὰ ἐξετελέσθη κατὰ τὴν τελευταίαν νυκτοφυλακὴν, ὄρθρου βαθέος, ὅτε ὁ τελευταῖος νυκτοφύλαξ θὰ ἔκοιμάτο, καὶ οὐχὶ πρὶν ἀναλάβωσιν οἱ φύλακες τὴν ὑπηρεσίαν, προβλ. 259-67. Σημειωτέον ὅμως ὅτι ἡ Ἄντ. ἀπεχωρίσθη τῆς Ἰσμήνης περὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου 100, πάντως δὲ θὰ ἐχρειάσθη χρόνον τινά, ἕως φθάσῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὸ πτώμα· ἀλλ' εἰς τοιαύτας μικρολογίας δὲν προσέχει ὁ θεατὴς, ἀπεροφημένος ἐκ τῆς πράξεως.

— 264 *θεοδικαίαι* ἢ *θεοκριαίαι* (*judicium dei*), εἶδος τι δεισιδαιμονίας, ἦσαν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαιοτάτοις τῶν ἀνθρώπων, καὶ παρὰ τοῖς Γερμανοῖς καὶ τοῖς Ἰνδοῖς, ἐν γενικῇ χρήσει κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους ἐν Εὐρώπῃ, διατηροῦνται δὲ καὶ μέχρι σήμερον παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς· ἐν ταύταις ἐρίζοντες περὶ τινος ἐξέθετον ἑαυτοὺς εἰς προφανῆ κίνδυνον (*πῦρ διέρπειν, αἶρειν μύδρους χειρῶν, κατὰ κρημνῶν βάλλειν ἑαυτούς, πίνειν αἷμα ταύρειον*, εἰς ὃ ἀπεδίδετο δηλητηριώδης δύναμις), ἐξ οὗ ὁ ἀθῶος ἐπιστεύετο ὅτι ὄφειλε νὰ ἐξέλθῃ ἀβλαβῆς (παρ' ἡμῖν: βάλλω τὸ χέρι μου εἰς τὴν φωτιάν)· τοιαύτης φύσεως εἶναι καὶ ἡ μεσαιωνικὴ μονομαχία. Διὰ τοὺς Ἀθηναίους τοῦ Σοφοκλέους τοιαῦται θεοκριαίαι ὑφίσταντο μόνον ἐν τῇ ἀναμνήσει ἐκ παλαιότερων χρόνων, χωρὶς νὰ εἶναι ἐν πραγματικῇ χρήσει, εἶναι ἐπομένως στερεότυποι ἐκφράσεις ἰσχυρᾶς βεβαιώσεως. — 275 *πάλος* διότι οὐδεὶς τῶν φυλάκων ἀνελάμβανε νὰ οικειοθελῶς νὰ κομίσῃ τοιαύτην εἶδῃσιν εἰς τὸν βασιλέα. — *Πόθεν παρέροχεται ὁ Φ. καὶ πῶς; διὰ τί δὲν ἀγγέλλει εὐθὺς τὴν εἶδῃσιν; τί κροδαίνει ἐντεῦθεν ὁ Σοφ.; πότε τὸ πρῶτον ἀνακοινοῖ τὴν εἶδῃσιν καὶ πῶς; ἐκ τῶν λόγων καὶ τρόπων του πῶς ἠθογραφεῖται; τίνος κοινῶν. τάξεως εἶναι;*

278-83 *ξύννοια* (βαθεῖα) σκέψις, *θεήλατος* θεόπεμπτος, ὑπὸ τοῦ θεοῦ προκληθεῖς: ἀλήθεια ἀπὸ πολλῆν ὥραν (ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ ἦκουσα) δέρνει ὁ λογισμὸς μου μήπως τὸ ἔργον τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν προεκλήθη, *παῦσαι σκισμός!*, καὶ (εἰς ὅλην τὴν πρότ).. *ὄργῃς μεστῶσαι* καὶ παροργίσαι, πρὶν μοῦ ἀνάψῃς ἀκόμη περισσότερον (καὶ) τοὺς καπνοὺς, *μὴ γέρων (ὦν) ἐφρευρεθῆς καὶ ἄνους* μήπως παρὰ τὸ γῆρας σου, μὲ ὄλας σου τὰς λευκὰς τρίχας εὐρεθῆς καὶ μωρός. — 284-9 *ὑπερτιμῶντες* παρέχοντες ἐξαιρετικὸν δεῖγμα τιμῆς ὡς θάψαντες νεκρὸν, ὅπερ εἶναι καθῆκον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, *ἀμφικίων* ὁ ἔχων κίονας περὶ τὰς τέσσαρας πλευράς, περίστυλος, περίπτερος, *διασκεδῶν* μέλ. τοῦ *διασκεδανόναι καταπατεῖν* ἐπὶ τῆς

κωρ. σημ. ἀνήκει εἰς αὐτὸ ὡς ἀντικ. τὸ νόμος, τὸ δὲ γῆν κατὰ ζευ-
γμα, ἢ εἰσορᾶς θεοῦς τιμῶντας τοὺς κακοὺς; ἢ ἔννοια τῆς διπλῆς
ἔρωτήσεως: μήπως οἱ θεοὶ εἶναι τόσον μαρῶι ὥστε νὰ ἐκλαμβά-
νωσι τοιοῦτον ὑποκείμενον ὡς εὐεργέτην; οὐχί, ὁ Π. ὁ τοιαῦτα
ἀπειλήσας δὲν ἦτο ἀγαθός, ἦτο κακός, ἀλλὰ τοὺς κακοὺς οὐδέποτε
τιμῶσιν οἱ θεοί, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον.—289-94 ταῦτα τὰ γενό-
μενα, πόλεως ἄνδρες τινὲς τῶν πολιτῶν, ἐρρόθουν ἐμοὶ ἐμουρ-
μούριζον ἐναντίον ἐμοῦ, μόλις φέροντες (χαλεπῶς φ.) ἀπὸ στενοχω-
ρίαν των (διὰ τὴν ἀνοδὸν μου εἰς τὸν θρόνον), δυσηρεστημένοι,
καὶ πάλαι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς βασιλείας μου, εἰς τὸ μόλις
φέροντες, λόφος αὐχὴν, τράχηλος, δικαίως ὅπως ἦτο δίκαιον, ὡς
στέργειν ἐμὲ ὥστε νὰ σέβωνται, νὰ δεικνύωσιν ἀφοσίωσιν, νὰ ὑπο-
κύπτωσιν εἰς ἐμέ, ἐξεπίσταμαι καλῶς (πλεον.) εἶμαι ἀκραδάντως
πεπεισμένος, τούτους τοὺς φύλακας, παράγομαι παρασύρομαι, πα-
ραπλανῶμαι, ἐκ τῶνδε τῶν δυσηρεστημένων, ποιητ. αἷτ., μισθοῖσι
διὰ δωροδοκίας, εἰργάσθαι ἐκ τοῦ παρηγμένου: ὥστε νὰ ἔχωσι προβῆ
εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτὴν ἐδῶ [ἄλλοι ἐκ τοῦ ἐξεπίσταμαι ὡς εἰδ. ἀπομφ.,
ὅτε τὸ παρηγμένου αἷτ.].—295-301 νόμισμα θεσμός, διάταξις,
κατασκευάσμα, ἐβλαστέν ἐξεφύτρωσεν· ἡ σειρά: οὐδὲν γὰρ νόμισμα
ἐβλαστέν (οὔτω) κακὸν οἶον ἄργυρος, τοῦτο πρὸς τὸ νόμισμα, ἀντὶ
οὗτος πρὸς τὸ ἄργυρος, πόλεις (ὄλας) ἄνδρας (καθ' ἕκαστον), ἐξα-
νίστημι ἐκδιώκω, ἐκδιδάσκει διδάσκει, κατηγεῖ, παραλλάσσει δια-
στρέφει, πρῆκτ. ἀντὶ παραλλάσσον, φρένας βροτῶν, ἴστασθαι
μεθίστασθαι, νὰ στρέφονται πρὸς, νὰ ῥέπωσι, λαμβάνωσι κατεύ-
θουσιν, τὸ ἀπομφ. ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ῥ., ἔχειν πανουργίας νὰ με-
τέρχονται πονηρίας, νὰ καταγίνωνται μὲ π., ἔργου δυσσέβεια δυσ-
σεβῆ ἔργα, εἰδέναί δ. ἔργων νὰ ἔχωσιν ἀσεβῆ αἰσθήματα, φρονήματα.
— 302-3 μισθαργέω (μισθαργος ὁ μισθὸν ἀργύμενος) λαμβάνω
μισθόν, ἀγοράζομαι, ἀνύτω ἐπιτελῶ, τάδε τὴν περὶ ἧς πρόκειται
πρᾶξιν (ταφήν): ἀλλὰ μᾶλλον γενικώτερον: τοιαῦτα πράγματα (οἶον
καὶ τὸ προκείμενον), ἐκπράττω κατορθῶ, χρόνω ποτὲ μετὰ πάρο-
δον χρόνου τέλος πάντων, ὡς ὥστε, οἱ ἀφρ. ἐδειξε.. γνωμ.—304
12 ἴσχει σέβας τυγχάνει σεβασμοῦ, ὄρκιος μεθ' ὄρκου, αὐτόχειρ
αὐτουργός, τάφος ταφή, ἐκφαίνω παρουσιάζω, οὐχ ὑμῖν.. δὲν θὰ
εἶναι ἀρκετὸς δι' ὑμᾶς ἀπλοῦς θάνατος, δὲν θὰ ἀποθάνετε μόνον,
πρὶν ἄν.. ἔχομεν σύμπτυσιν δύο ἐκφράσεων: (1) οὐχ ὑμῖν ἀρκέσει,
ἀλλὰ ζῶντες κρεμαστοὶ δηλώσετε, 2) οὐ πρότερον ἀποθανεῖσθε, πρὶν
ἄν..,=ἀλλὰ καὶ θὰ κρεμασθῆτε ζωντανοὶ (θὰ ὑποστῆτε μαρτύρια),
ἕως ὅτου..., τήνδε ὕβριν τὸν δράστην τῆς προκειμένης ἀθεμιτουρ-
γίας, ἀσεβείας, ἐνθεν οἰστέρων τὸ κ. πλ. ἐρ. πᾶθεν πρότερον νὰ λαμ-
ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτὸ Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

βάνετε τὸ κέρδος, *ὅτι* οὐ δεῖ φιλεῖν (ἐπιδιώκειν) τὸ κερδαίνειν ἐξ ἅπαντος (ἐκ πάσης πηγῆς).— 313-4 *λήμμα* (λαμβάνω) κέρδος, ἢ ἐκ αἴτ., *ἀτῶμαι* δυστυχῶ.

278-314. 279 *θεήλατον* πῶς καταλήγει εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ὁ χορός ;— 281 *ἄνους καὶ γέρων* συνήθως πιστεύεται ὅτι τὸ γῆρας παρέχει νοῦν καὶ φρόνησιν.— 287 *γῆν ἐκείνων* ἢ χώρα ἀνήκει εἰς τοὺς ἐγγχωρίους θεούς, οἵτινες ἔχουσιν αὐτὴν (προβλ. πολιοῦχος).— 291 *πόλεως ἄνδρες* ἀντιπολιτευόμενοι, ἀντιδυναστικοί.— 297 *π. πορθεῖ* δι' ἀργυρωνήτου προδοσίας, *ἐξανίστησι δόμων* ἐν στάσεσιν ἢ ἀδίκους δίκαις διὰ δημεύσεως τῆς περιουσίας, ἣτις ὑπῆρξεν ὁ στόχος ἀρπακτικῶν φιλοχρημάτων διαθέσεων.— 309 Τὸ ἀττικὸν δίκαιον ἐπέτροπε τὴν χοῆσιν βασάνων κατὰ δούλων, οἳοι ἦσαν (Σκύθαι) καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ φύλακες καὶ κλητήρες.— *Τί φρονεῖ ὁ Χ. περὶ τοῦ κηρύγματος καλῶν τὸ ἔργον θεήλατον ; πῶς διατίθεται ὁ Κρ. ; πῶς ἐμφανίζεται ἐκ 289-94. ; τί ἀποτελοῦσιν οἱ λόγοι οὗτοι διὰ τοὺς θεατάς ;*

315-31 *δώσεις* θά μοι ἐπιτρέψῃς νὰ εἶπω..., *οὕτως* χωρὶς νὰ λάβω τὸ δικαίωμα νὰ ὀμιλήσω, *ὡς καὶ νῦν ἄν. λέγεις* ὅτι ἀκόμη καὶ τώρα ὁ λόγος σου μὲ δυσσαρεστεῖ (ὅπως καὶ πρότερον ἢ ἀπεραντολογία σου), *δάκνομαι* κεντοῦμαι, πειράζομαι, *δαί* ἐν ἔρωτ. δηλοῖ θαυμασμὸν καὶ ἀγανάκτησιν: καὶ πῶς, καὶ τί εἶσαι σύ, ὅστις, *ἔυθμίζεις* ἰχνηλατεῖς, ἀνατέμνεις, *τὴν λύπην ὄπου* πρόληψις: ποῦ ἔχει τὴν ἔδραν αὐτῆς ἢ λύπη μου, *σὲ τὰς φρένας, οὔμ'* οἴμοι, *λάλημα* λαλῶν, φλύαρος, *ὡς εἶ δῆλον* (καθ' ἔλξιν πρὸς τὸ *λάλημα* ἀντι δῆλος) *ἐκπεφυκός* (-ὡς) *λάλημα* πῶς φαίνεσαι ὅτι εἶσαι γεννημένος φλύαρος! *ποιήσας* (εἶμι) ἴσως εἶμαι φλύαρος, ἀλλ' ἀσφαλῶς αὐτὴν τοῦλάχιστον τὴν προᾶξιν οὐδέποτε ἔχω διαπράξει, *καὶ ταῦτα* καὶ μάλιστα, καὶ δῆ, *προδοῦς εἶ* ἔχεις πωλήσει, διακυβέυσει, *ψυχῇ* ζωῇ, *δοκῇ* (ἄν) τὸ *δοκεῖν* λαμβάνεται ἐνταῦθα ἐν διπλῇ σημ. α') *δοκεῖν τινι* ἀποφασίζεῖν τινὰ ὡς κυρίαρχον κατὰ τὸ *ἔδοξε τῷ δήμῳ*, β') *τοῦτό μοι δοκεῖ* νομίζω τοῦτο, ἔχω ταύτην τὴν γνώμην: ἢ *δεινόν* (ἔστι) καὶ *ψευδῆ* (ὑποκ. τοῦ *δοκεῖν*) *δοκεῖν* (ὑποκ. τοῦ *δεινόν* ἔστι) (τούτῳ) *φ* (ἄν) *δοκῇ* ἀλήθεια εἶναι φοβερὸν πρᾶγμα βασιλεὺς δίδων διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν κρίσιν (κρίσιμον λύσιν) εἰς οἰονδήποτε φλέγον ζήτημα, νὰ ἔχη τὴν ἡμαρτημένην κρίσιν, νὰ πλανᾶται ἐν τῇ κρίσει του (βασιλεὺς δυνάμενος νὰ λέγη περὶ ἑαυτοῦ: *δοκεῖ μοι* λ.χ. ἀποθανεῖν τὸν δεῖνα νὰ μὴ εἶναι ἀπηλλαγμένος ψευδοῦς δόξης, ἐσφαλισμένης γνώμης), *κόμψευε τὴν δό-*

ξαν λογοπαίκτηι, εὐφρολόγει μὲ τὴν λ. κρίσιν, *εἰ δὲ μὴ φ. τοὺς δρῶντας ταῦτα, ἐξερεῖτε* (ἐξαγορεύω) θὰ διακηρύξετε, *κέρδη δειλά* κ. ἄνδρα, ποριζόμενα διὰ σκοτίων καὶ ἀνάνδρων μέσων, δόλου, ἀπάτης..., *πημοναί* (πῆμα) συμφοραί, *ἀλλ' εὐρεθείη* ἀλλ' ἢ πρωτίστη μου εὐχὴ εἶναι νὰ εὐρεθῇ ὁ δράστης, *ἐὰν δέ τε...* ἐὰν τε δέ... ἐὰν τε, *κρινεῖ* θὰ λύσῃ, *ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς* παρὰ τὰς προσδοκίας μου καὶ τοὺς ὑπολογισμούς μου. — *Πῶς ὁ Φ. ἀπετόλμησε νὰ εἶπῃ τὰ 327-33; τίνα διάθεσιν θὰ διέχυσεν ἡ σκηνὴ τοῦ Φ. ἐπὶ τὸ θέατρον; τί ἐπεδίωκε διὰ τούτου ὁ Σοφ.; τὸ διαλογικὸν τιμῆμα 162-331 ὡς διαδραματιζόμενον μετὰ τὴν πάροδον (εἴσοδον) τοῦ Χ. πῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ; πῶς θὰ ἐκαλεῖτο κατὰ τὴν σειρὰν του ἐν σημερινῇ τραγωδίᾳ; ἐκ πόσων καὶ τίνων σκηνῶν ἀποτελεῖται; τί πάσχει ἡ πρᾶξις ἐν αὐτῷ; τίς ἢ κρατοῦσα διάθεσις ἡμῶν;*

332-41 δεινὸν ὑπερφυές, ἐκπληκτικόν, προκαλοῦν κατάπληξιν, καὶ καὶ ὅμως, *τοῦτο* (τὸ δεινὸν) ὁ ἄνθρωπος, *χωρεῖ πέραν πόντου* διαπεραιοῦται εἰς τὰ βάθη τοῦ πόντου, *χειμέριος* θυελλώδης, τρικυμιώδης, *νότῳ* συνοδ., *περῶν* ἄρσ. ὡς καὶ τὸ πολεῦων, κατὰ σύνεσιν πρὸς τὸ τοῦτο, *οἶδμα* (οἰδάνω) κῆμα, *περιβρύχιος* (βρύχιος βαθύς) περικλύζων, περιλούων: περῶν ὑποβρύχιος ὑπὸ τὰ κύματα, τὰ ὁποῖα πυργοῦνται γύρω του, *ὑπερτάτα* μεγαλειοτάτη, *ἄφθιτος* αἰώνιος, *ἀκάματος* ἀκαταπόνητος, ἀνεξάντλητος (ἐν τῇ παροχῇ δώρων), *ἀποτρύομαι* καταπονῶ διὰ τὴν εὐμάρειάν μου, *ἴλλομαι* περιστρέφομαι (βουστροφηδόν), *πολεῦω* ἀναστρέφω, γυρίζω, ἀροτριῶ, *ἵππειον γένος* ἵππου. — 342-52 *κουφόνους* ἐλαφρόμυαλος (ὅπως ἔχουσι καὶ τὸ σῶμα ἐλαφρὸν τα πτηνά) [ὁ ἔχων λεπτὴν ὄσφρησιν καὶ εὐκόλως ὑπεκφεύγων τὰς ἐνέδρας], *φῦλον* σμήνος, ἢ: πᾶν εἶδος, *ὄρνιθες* πτηνά, *ἀμφιβάλλω* περιβάλλω, συλλαμβάνω (*ἀμφίβληστορον*), *σπεῖραι δικτυόκλωστοι* δίκτυα νηματο(κλωστό)πλεκτα, ἢ δοτ. εἰς τὸ ἀμφιβαλόν, *ἄγει* ἀπάγει (ἀπὸ τῆς ἐνέδρας του), *ἔθνη* πλήθη, σμήνη, *ἐ(ι)νάλιος* ὁ ἐν τῇ θαλάσσει, *εἰναλίαν φύσιν* τὰ θαλασσινά, *περιφραδῆς* περιίνους, πολυμήχανος, ἐπιφ., *μηχαναί* ἔντεχνα μηχανήματα, *ἄγραυλος* ἀγροδίαιτος, ἄγριος, *ὄρεσσιβάτης* κ. οὔρειος ὄρεσίβιος, *δχμάζω* (ἐκ τῆς ῥ. τοῦ ἔχειν) κρατῶ στερεῶς, δαμάζω διὰ (τοῦ χαλινοῦ καὶ) τοῦ περὶ τὸν λαιμὸν ζυγοῦ, τὸ μέσον: πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου, ἢ διπλῆ αἰτ. κατὰ τὸ ἀμφιεννύει, *ἀκμῆς* ἀκούραστος, ἀκαταπόνητος. — 353-64 *φθέγμα* γλῶσσα, *φρόνημα* ἰδέαι, κόσμος τῶν ἰδεῶν, *ἀνε-*

μοίς ὅμοιος πρὸς ἀέρα, ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος, διότι αἱ σκέψεις ὡς μὴ ἔχουσαι (ὕλικόν) σῶμα πετῶσι ταχέως, **ὄργη** ὄρμη, ὄρμεψιτον, **ἀσυννόμοι δ.** ὄρμαί, ἐπιθυμία τοῦ κατ' ἄστη νέμεσθαι, τάσεις πρὸς ἴδρυσιν κοινωνιῶν καὶ ῥυθμισιν πολιτειῶν, **ἐδιδάξατο** ἐδίδαξεν αὐτὸς ἑαυτὸν (ὁ ἐπινοῶν-τοὺς ἄλλους), ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ἢ μία γενεὰ τὴν ἄλλην· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὄρμη δὲν διδάσκεται, ἀλλ' ἐγείρεται, ῥυθμίζεται, ἀνάγκη κατὰ ζεῦγμα νὰ μεταφράσωμεν: καὶ γλῶσσαν καὶ κόσμον ἰδεῶν ἐδίδαξεν ὁ εἷς ἄνθρωπος τὸν ἄλλον καὶ ἀνέφλεξε τὴν ὄρμην πρὸς ἴδρυσιν κοινωνίας, **δύσαυλος πάγος** παγετὸς καθιστῶν δύσκολον (ἀφόρητον) τὴν ἐν ὑπαίθρῳ (ὑπ' αἴθριον οὐρανὸν) διανυκτέρευσιν, **βέλη** προσβολαί, **β.** **δύσομβρα** προσβολαὶ τῶν ῥαγδαίων βροχῶν· ἢ σειρά: **φεύγειν** (τὸ τελευταῖον ἀντικμ. τοῦ **ἐδιδάξατο**) **ὑπαίθρια βέλη** **δυσαύλων πάγων** (γεν. ὑποκ.) καὶ **δύσομβρα βέλη**=νὰ ἀποφεύγη τὰς προσβολὰς τῶν παγετῶν τῶν καθιστῶντων ἀφόρητον τὴν ὑπὸ αἴθριον οὐρανὸν διανυκτέρευσιν καὶ τὰς τῶν ῥαγδαίων βροχῶν, **παντοπόρος** παμμήχανος, ἐπιφ., **ἄπορος** ἄοπλος, **ἐπ' οὐδὲν τὸ μέλλον** εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσι, **οὐκ ἐπάξεται** περιποιητ. τὸν θάτατον μόνον οὐδέποτε θὰ εὔρη τρόπον νὰ ἀποφύγη, ὁ μέλ. ἰσχυράν βεβαίωσιν· νόσος **ἀμήχανος** ἀθεράπευτος, **ξυμπέφρασαι φυγὰς** ἔχει ἐφεύρει τελείας (ξυν-) θεραπείας. — **365-75 τὸ μηχανόεν τέχνας** (γεν. ἀντικμ.) τὸ τάλαντον τῆς ἐφευρετικότητος μηχανημάτων, ἀντικμ. τοῦ **ἔχων** (ὁ ἄνθρωπος), **σοφόν τι** κτγρ. ἐξόχως ἀνεπτυγμένον, **ὑπὲρ ἐλπίδα** παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, **ἔρπει** βαδίζει, (ἐπὶ) **κακὸν κ.** **ἔσθλόν** οὐδ., **γεραίων** τιμῶν, ὑποθ., **νόμους χθονὸς** τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους, τὸ ἀνθρώπινον δίκαιον, **θεῶν ἔνορκον δίκαιον** τὸ δίκαιον τὸ κεκυρωμένον δι' ὄρκων πρὸς τοὺς θεοὺς (συνθήκας, ὄρκους πολιτῶν, ἀρχόντων), τὸ θεῖον δίκαιον, **ὑψίπολις** (ἔστι) ἰστάται ὑψηλὰ ἐν τῇ πόλει, κατέχει ὑψηλὴν θέσιν, εἶναι περιβλεπτός πολίτης, **ἄπολις** (ἔστι) εἶναι ἀπόκληρος τῆς πολιτείας, ἄπατρις (ἐκεῖνος), **ὄτω τὸ...** ὅστις ἔχει σύντροφον, ἔχει περιπτνχθῆ τὴν ἀνηθικότητα, ὄντινα μυχίως διβιβρώσκει ὁ σάραξ τῆς ἀνηθικότητος, **τόλμας χάριν** πρὸς τὸ ἄπολις, αἷτ.: ἔνεκα τῆς ἀτασθαλίας του, πρὸς τὸ **ξύνεσι** τελ. αἷτ.: ἵνα ἱκανοποιῇ τὴν αὐθάδειάν του, **ὅς τὰδ' ἔρδει** ὄτω τὸ μὴ καλὸν ξύνεσι, **παρέστιος** σύννοικος (ἐν τῷ ἰδιωτ. βίῳ), **ἴσον φρονῶν** πολιτικῶς ὁμόφρων, τοῦ αὐτοῦ πολιτικοῦ κόμματος (ἐν τῷ δημοσ. βίῳ): εὐχομαι μηδὲν κοινὸν (σχέσιν) νὰ ἔχω μετὰ τοῦ τοιούτου οὔτε ἐν τῷ ἰδιωτικῷ οὔτε ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ.

332-78. 336 χωρεῖ ἡ ναυσιπλοῖα ἤρχισεν ἀπὸ τῶν *μονοξύλων* (κορμῶν δένδρων κυλιανθέντων) καὶ τῶν *σχεδιῶν* προχείρων πλοίων ἐκ ξύλων συνδεομένων διὰ δερματίνων ἱμάντων, σχοινίων ἢ ἄλλως, καὶ ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων ἔλαβε τεραστίαν ἐπίδοσιν (πρβλ. τοὺς Φοίνικας, τὴν ναυτικὴν δύναμιν τοῦ Μίνω τὴν Ἀργοναυτικὴν ἐκστρατείαν κλπ.) εἰς τὴν τεραστίαν αὐτῆς κατὰ μικρὸν ἀνάπτυξιν συνετέλεσε τὸ πηδάλιον, τὰ ἰστία, αἱ κῶπαι, ἡ ναυτικὴ πύξις, ὁ αἰθμός, ὁ ἠλεκτρισμός.—**338 Γᾶν** ἡ γῆ κατέπληττε τὸν κατὰ φύσιν ἄνθρωπον διὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς, μὴ καταμετρούμενον οὔτε διὰ τῶν βημάτων οὔτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν (*εὐρύστερονος, πελώρη*), καὶ διὰ τὴν μεγάλην γονιμότητα, διότι ἀπαύστως φέει ὕδατα, φυτὰ καὶ ζῶα, τὰ ὅποια τρέφει ἢ αὐτὴ καὶ γαλοχηῖ (*παμμήτωρ, κουροτρόφος*), ἀλλὰ τέκνα φθαρτὰ καὶ ἐφήμερα, μέλλοντα θάττον ἢ βράδιον νὰ ταφῶσιν ἐντὸς τῶν μητρικῶν κόλπων, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς· ἡ γῆ ἦτο ὁ μητρικὸς κόλπος τῶν ὄντων καὶ ἅμα ὁ αἰωνίως ἀνοιχτὸς τάφος αὐτῶν. Διὰ τὴν μυστηριώδη αὐτῆς ταύτην ἐνέργειαν ἐθεοποιήθη (παρετηρήθη ὅτι ἡ πρώτη θεότης τῆς ἀνθρωπότητος ὑπῆρξε θήλεια, διότι τὸν κατὰ φύσιν ἄνθρωπον κατέπληττεν ἡ γονιμότης) καὶ ἔλαβε ποικίλα ὀνόματα, Γαῖα, Ῥέα, Κυβέλη, Μήτηρ, Δημήτηρ κλπ. ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Χάους καὶ ἐγέννησε τὸν Οὐρανόν, τὰ Ὄρη καὶ τὸν Πόντον· νυμφευθεῖσα τὸν γονιμοποιῶντα αὐτὴν διὰ τῆς βροχῆς οὐρανὸν γεννᾷ διαρκῶς τὴν ἀπειρίαν τῶν ὄντων καὶ διὰ τοῦτο καλεῖται *ὑπερῖατη* καὶ *μεγίστη μήτηρ τῶν θεῶν*.—**351 Ἰππον ταῦρον** ἀμφοτέρων τῶν ζώων ἡ τιθάσευσις ἀπεδίδεται εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὸν μὲν Ἰππον ἔξενεξε πρῶτος ὁ Ἐριχθόνιος, ὁ δὲ Ἐπιμενίδης ἔξενεξε πρῶτος τὸν ταῦρον εἰς τὸ ἄροτρον, ἐπικληθεὶς *βουζύγης*, ἐξ οὗ τὸ ἐν Ἀθῆναις ἱερατικὸν γένος τῶν Βουζυγῶν.—**354 φθέγμα** καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπίστευεν ὅτι ἡ γλῶσσα δὲν ἦτο θείας ἀρχῆς, ἀλλὰ ἀνθρώπινον δημιουργημα πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκαιοτάτων πνευματικῶν ἀναγκῶν, πρὸς ἔκφρασιν τῶν διανοημάτων ἡμῶν· διὰ τῆς γλώσσης προήχθη τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα καὶ ἐμεγαλοῦργησεν, ἄλλως ὁ ἄνθρωπος θὰ παρέμενεν ἐν τῇ πνευματικῇ βαθμίδι τῶν κωφαλάλων.—**355 φρόνημα**.. ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῆς ὀρμῆς τοῦ εἰδέναί τραπεῖς ἐπὶ τὴν ζήτησιν καὶ εὔρεσιν τῆς ἀληθείας, ἐδημιούργησε τὸν κόσμον τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὸν κόσμον καὶ τὸ θεῖον. Περὶ τῆς ὀρέξεως ταύτης τοῦ εἰδέναί, τῆς φιλοσοφίας, ὁ Κικέρων λέγει: *Ἔ φιλοσοφία, τοῦ βίου ἡγεμών!* ὁ

ἀνιχνεύτρια τῆς ἀρετῆς καὶ διώκτρια τῶν κακῶν! Τί θὰ ἡμεθα ἡμεῖς καὶ ἅπας ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων ἄνευ σοῦ; Σὺ τοὺς ἀνθρώπους διεσκεδασμένους συνέλεξας εἰς κοινωνίαν, σὺ ἤνωσας διὰ κατοικιῶν, διὰ γάμων, διὰ γραμμάτων καὶ γλώσσης· σὺ ἐφεῦρες τοὺς νόμους, σὺ ἐγένεσο ὁ διδάσκαλος τῶν ἠθῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως· σὺ παρέχεις τὴν γαλήνην τοῦ βίου, σὺ ἀφαιρεῖς τὸν φόβον τοῦ θανάτου.—

ἄστυνόμους ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει ζῶον κοινωνικὸν (ἄλλως τίνα προορισμὸν θὰ εἶχεν ἡ γλῶσσα; προβλ. καὶ τὴν κοινωνικὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀνίαν τῆς μοναξίας). Ἡ πρώτη **κοινωνία** ἦτο ἡ ἔνωσις τοῦ ἀνδρὸς μετὰ τῆς γυναίκος εἰς οἰκογένειαν, καὶ ἡ τοῦ δούλου πρὸς τὸν δεσπότην εἰς ἀμοιβαίαν βοήθειαν· ἐκ τῆς ἐνώσεως πολλῶν οἰκογενειῶν (τοῦ γένους) προῆλθεν ἡ κώμη καὶ ἐκ ταύτης ἡ πόλις. Κοινωνία ἔννομος, διαγράφουσα κατὰ τακτοὺς ὅρους τὰ ὅρια τῆς ἐλευθερίας ἐκάστου, καλεῖται **πολιτεία**. Τὸ πρῶτον πολίτευμα ὑπῆρξεν ἡ μοναρχία, διότι καὶ ἡ οἰκογένεια ἐμοναρχεῖτο. Τί ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμὸς εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς τὴν πολιτείαν αὐτονόητον· κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ἄνθρωπος ζῶν ἐκτὸς κοινωνίας θὰ εἶναι ἢ θηρίον ἢ θεὸς (κατ' ἄλλην θεωρίαν ἡ κοινωνία ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα ἀνάγκης διὰ τὴν φθορὰν τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἀλλήλων καὶ τῶν ἀγρίων θηρίων).

— **359 φεύγειν**.. ὁ ποιητὴς ἔννοεῖ τὰ ἐνδύματα, τὰς κατοικίας καὶ τὰ ἄλλα ἀμυντικὰ μέτρα κατὰ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν καὶ ἐπιδράσεων· ἀπὸ τῶν κοιλοτήτων τῶν δένδρων, τῶν ὀπῶν τῆς γῆς, τῶν σπηλαίων καὶ λιμναίων οἰκήσεων ἔλαβον τὴν ἀρχὴν αἱ οἰκίαι τῶν ἀνθρώπων ἐξελιχθεῖσαι εἰς τὸ μυριόσχημον ψηφιδωτὸν τὸ κοσμοῦν τὰς πόλεις αὐτῶν· ἐπίσης ἀπὸ τῶν δερμάτων τῶν ζῴων ὁ ἄνθρωπος ἐπενόησε καὶ κατεσκεύασε τὰ ποικίλα ἐνδύματα, τὴν ὑπόδεσιν, τὰ καλύμματα τῆς κεφαλῆς, τὴν στρωμνὴν κἀ., δι' ὧν ἡμύνετο κατὰ τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς φύσεως. — **363 νόσων**.. ἡ ἱατρικὴ ἔσχε τὴν ἀρχὴν ἐκ τυχαίων παρατηρήσεων καὶ δὴ νοσοῦντων ζῴων, ἅτινα ἐξ ἐνστίκτου ἐξευρίσκουσιν ἱαματικὰς βοτάνιας πρὸς ἴασιν τῆς νόσου, ὅφ' ἢς πιάχουσιν· οἱ αἰγαγοὶ τῆς Κρήτης ἐδίδασξαν τὴν χρῆσιν τοῦ δικτάμου καὶ τῶν ἄλλων τραυματικῶν βοτανῶν, οἱ νοσοῦντες κύνες ἔδειξαν τὴν ἄγρωστιν καὶ τὰ καθαρτικά, ὁ ἱπποπόταμος τὴν φλεβοτομίαν, αἱ αἶγες εἰς τὸν Μελάμποδα τὴν καθαρτικὴν ἰδιότητα τοῦ ἐλεβόρου, ἡ ἐπουλωτικὴ ἰδιότης τοῦ Περουβιανοῦ βαλσάμου ἐγνώσθη ἀπὸ πτηνοῦ, ὅπερ, τραυματιζόμενον, ἐλάμβανε βάλσαμον διὰ τοῦ ῥάμφους καὶ ἐπέβαλλεν ἐπὶ τοῦ τραύ-

ματος ἀπὸ τῶν στοιχειωδεστάτων ἐκείνων φαρμάκων καὶ τῶν συνήθων ἐπιδῶν ἢ ἰατρικῇ προαγομένη παλαίει μέχρι σήμερον ἀκαταπόνητος πρὸς τὸν θάνατον, οὗ τὸ κράτος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σμικρύνεται. — *Τί ψάλλει ὁ Χ. καὶ διὰ τί; τίνα τὰ συναισθήματα αὐτοῦ; εἶναι φυσικῶς τὸ χορικὸν ἠγκιστρωμένον εἰς τὴν πρᾶξιν; τίνας αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ; τίνα ἄλλον σκοπὸν πληροῦσι τὰ χορικά διὰ τῆς μουσικῆς καὶ ὀρχήσεώς των; ὁ Σοφ. ποιῶν τὸ χορικὸν πόθεν θὰ ἐνεπνεύσθη; ἐὰν ἔξη σήμερον, τί θὰ ἔψαλλε; πῶς καλεῖται τὸ α' μετὰ τὴν Πάροδον χορικόν, ὅπερ ὁ Χ. ψάλλει ἔχων καταλάβει θέσιν (σιάνιν) ἐν τῇ ὀρχήσειρα;*

376-383 ἀμφινοῶ ἀμφιταλαντεύομαι ἐν τῇ σκέψει, εἶμαι ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἀπορῶ, **τέρας** θαῦμα, θαυμαστόν, παρίδοξον, **δαιμόνιον** θεόπεμπτον, ἀκατανόητον, **δαιμόνιον τέρας** κτγρ. εἰς τὸ τόδε: **δαιμόνιον τέρας ἐστὶ τόδε**, ἐς ὃ ἀμφινοῶ αὐτὸ ἐδῶ εἶναι θαῦμα ἀπίστευτον, πρὸ τοῦ ὁλοίου δυσκολεύομαι νὰ πιστεύσω τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, μόλις δύναμαι νὰ πιστεύσω, ὅτι εἶναι πραγματικότης, **εἰδῶς** ἐνδ. (τήνδ' οὖσαν παῖδ' Ἀντιγόνην), **ἀντιλογήσω** (ὑπτκ. ἀπορ.) οὐκ εἶναι; **ὦ δύστηνος** ἐπιφών, οὐχὶ προσφών., **Οἰδιπόδα** (-ης) δωρ. τύπ. ἀντὶ **Οἰδίποδος**, ἀπαντᾷ κ. **Οἰδίπου**, **τί ποτ'** τί τέλος πάντων νὰ συμβαίῃ; **ποῦ ἂν** δὲν ἀπατώμαι, εἰς τὰς μτχ. **ἀπιστοῦσαν καὶ καθελόντες ἐν ἀφροσύνῃ** ἐπειδὴ παρέβαινες τοὺς νόμους τοῦ βασιλέως καὶ συνελήφθης ἐπ' αὐτοφώρῳ διαπράττουσα ἔργον ἀσύνητον (ὡς ἠυφοκίνδυνον). — **384-7** **384** **ἐκείνη ἢ** ἔξοργασμένη **τοῦργόν ἐστιν** ἢδε ἰδοὺ ἐκείνη, ἢ ὁλοία, **ὄδε** ἰδοὺ, **ἀφορρος** (ἄφ' ὄρω) πάλιν, ὀπίσω, **εἰς δέον** εἰς κατάλληλον, στιγμὴν, ἐπικαίρως, **τύχη** (τυχαῖον) περιστατικόν, **ξύμμετρος** ἰσόχρονος: τὸ **προβῆναι** (ἢ ἐμφάνισις τοῦ Κ.) καὶ **ἡ τύχη** συνέπεσον ἐν τῇ αὐτῇ στιγμῇ τοῦ χρόνου: με ποῖον περιστατικόν συνέπεσεν ἢ ἐνταῦθα παρουσία μου; — **388-91** **οὐδὲν βρ. ἀπώμοτον** οὐδὲν οἱ θνητοὶ δι' ὄρκου δύνανται νάρνηθῶσιν ὅτι δὲν θὰ γίνῃ, **ἐπίνοια** ἢ δευτέρα, νεωτέρα σκέψις, **ψεύδει τὴν γνώμην** διαψεύδει τὴν πρώτην, **ἐπεὶ** π.χ., **ἔξαιχῶ** δημοσίᾳ λέγω, διακηρύττω, διαλαλῶ, **σχολῇ** δυσκόλως (καταντῶν ἀρνητικὸν μόριον), μετὰ τοῦ **ποτέ** (τέλος πάντων) εἰς τὸ **ἦξεν ἂν**, ὅπως καὶ παρ' Ὀμήρῳ ὁ μέλλον μετὰ τοῦ **δυν. ἂν** (**γέν.**), **ἀπειλαῖς** κ. **αἰς** αἰτ., **ἐχειμάσθη** ὑπέστην ἀνεμοζάλην, ἔλαθον τῶν παθῶν μου τὸν **τάραχον**. — **392-7** **ἀλλ' ἤκω.. ἢ γὰρ** (ὁ γὰρ αἰτιολογῶν ἐπόμενα = ἐπειδὴ), **ἢ ἐκτός** (ἐλπίδων) **καὶ παρ' ἔλ. χαρὰ** ἢ χαρὰ ἢ ὑπερβαίνουσα τὴν προσδοκίαν καὶ

παρὰ τὴν προσδοκίαν, *μῆκος* κατὰ τὸ μέγεθος, *οὐδὲν ἔοικεν ἄλλη ἡδονῇ μῆκος* εἶναι μεγαλυτέρα, ὑπερβάλλει πᾶσαν ἄλλην ἡδονήν, *εἰμὶ ἀπόματος* (ἐνεργ., ἐν 388 παθ.) ἔχω δι' ὄρκων ἀρνηθῆ, *καθαιρῶ* καταλαμβάνω, συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ, *τάφρον κοσμοῦσα* ἐπιτελοῦσα ἐν τάξει (κανονικῶς) τὴν ταφήν, πρβλ. τὸ ὄμηρ. *δόρπον κοσμεῖν*, *ἐνθάδε* ἐν τῇ προκειμένη περιπτώσει, *ἐρμαιον* πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς εὖνοιαν τοῦ Ἑρμοῦ (θεοῦ τοῦ κέρδους), εὖρημα (ἀνέλπιστον κέρδος). — 398-400 *ὡς θέλεις* (λαβεῖν κατ' ὀφθαλμούς 307), *κρίνω* ἀνακρίνω, *δίκαίος εἰμι* (ἀντὶ ἀπροσ.) ἀπὸ ἀπληθῆσαι ἐλεύθερος τῶνδε κακῶν (τῶν ποιῶν, τῶν συναφῶν πρὸς τὴν προκειμένην πρᾶξιν, ἢ τῶν ποιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη εἶναι ἔναυλοι εἰς τὰς ἀκοάς μου). — 401-5 *τῷ* τίνι, *ξυνιεῖς* (-ίημι) ἐννοεῖς τὴν σοβαρότητα τῆς μαρτυρίας σου, τῶν λεγομένων σου, καὶ εἶναι ταῦτα ἀκριβῆ; (καὶ *ξυνίημι* καὶ λέγω ὀρθῶς) *ἰδὼν* (αἴτ.) *ταύτην* θάπτουσαν τὸν νεκρὸν, *ὃν σὺ ἀπείπας* (ἀπαγορεύειν) (μὴ θάπτειν), τὸν νεκρὸν κυρίως ἐπέξ. εἰς τὸ ὄν, *ἐνδηλα καὶ σαφῆ* καθαρὰ καὶ ξάστερα. — 406-14 *ἐπίληπτος ἠρέθη* ἐλήφθη ἐπὶ τῇ πράξει, συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ, *ὅπως* χρον. μόλις, *ἤκομεν* ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι φύλακες, οἵτινες ἐναγώνιοι εἶχον σπεύσει πρὸς συνάντησίν μου ἐπανερχομένου, καὶ ὁμοῦ ἐπανήλθομεν εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὸ πτώμα (ἢ: διότι ὁ φύλαξ ὀμιλεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος πάντων τῶν ἄλλων φυλάκων), *σαίρω* σαρώνω, *κατεῖχε* ἐκάλυπτε, *μυδάω* ἀποστάζω ἐκ σήψεως, σήπομαι, *πάγος* βράχος, *ἀκρων ἐκ πάγων* ἀντὶ ἐν ἀκροῖς *πάγοις* (κατὰ τὸ *κρομάννυσθαι ἐκ τινος*) ἐν ταῖς κορυφαῖς βράχων (ἢ μᾶλλον: εἰς τὰ πλευρὰ τῶν κορυφῶν), *ὑπήνεμοι* ὑποκείμενοι εἰς τὸν ἄνεμον τὸν πνέοντα ὀπισθεν, ἔχοντες τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸν ἄνεμον καὶ προφυλαγμένοι ἀπ' αὐτοῦ, τὸ ἀντίθ. *προσήνεμος*, τὸ δὲ πρόσωπον πρὸς τὸν νεκρὸν, κείμενον ἔμπροσθεν αὐτῶν ἐν πεδινῷ τόπῳ ἐκ τινος ἀποστάσεως, *πεφευγότες* μὴ βάλῃ ἢ ἀπ' αὐτοῦ δυσωδία, *ἐγερτὶ* ἀγρύπνως, *ἐπίρροθος* ὑβριστικός, *κακὰ* ὕβρεις, κακολογίαι, ἀπειλαί, *ἀκηδῶ* ἀμελῶ, πλ. ἐρ. μήπως τις. — 415-21 *ἔστε* ἕως ὅτου, *αἰθῆρ* οὐρανός, *καῦμα* καύσων, *θάλλω* καίω, *τυφῶς-ῶ* ἄ.μανιώδης καταγίς, *σηκηπτός* ἀνεμοστρόβιλος, *ἀείρας* (ἐκ) χθονός, *οὐράνιον ἄχος* θεϊκὴ πληγὴ, θεομηνία, *αἰκίζω* (αἰκίης, αἰκία) κακοποιῶ, κατακομματιάζω, *καταμαδῶ*, *φόβη* θ. (χόμη) φύλλωμα, *μύω* καμμύω, κλείω τοὺς ὀφθαλμούς (ἐνεκα τοῦ κοινορτοῦ), πρβλ. *μύωψ*, *εἴχομεν* ὑπεμένομεν, ἐκάμνομεν ὑπομονήν, ἀνεμένομεν ἕως ὅτου περάσῃ, *θεῖαν νόσον* οὐράνιον ἄχος. —

422-31 τοῦδε (τοῦ κακοῦ) : ἀρ' οὐ παρήλθεν ἡ κοσμοταραχὴ ἀνακωκύνει ὄξυν φθ. ἐκβάλλει ὄξειαν θρηνώδη φωνήν, *πικρά* πικραμμένη, ὡς (ἀνακωκύνει αὐτή), ὅταν βλέψη *λέχος* εὐνῆς (τὴν κοίτην, τὸ κύτος τῆς φωλεᾶς) *κενῆς* ὄρφανὸν νεοσσῶν, *ψιλὸν* γυμνὸν (τοῦ χόματος), *γούσιον* ἐξώμωξε γοερῶς ἐστέναξε, *ἐκ δ' ἄρας ἡραῖ* ἐξηρεύετο δὲ κατάρας, *στέφει* περιρραίνει κύκλω, *χοαὶ* σπονδαί, *τρίσπονδοι* ἐκ μέλιτος, γάλακτος, οἴνου (ἢ ἐλαίου ἢ αἵματος), τρισυπόστατοι, τρίκρατοι, *πρόχους* θ. ὡς τὸ ἡμέτερον καννάτι, *εὐκρότητος* καλῶς ἐσφυρηλατημένος, κομψός, *ἄρδην* σηκώνουσα αὐτήν (τὴν πρόχουν ἐκ τοῦ ἐδάφους). — **432-40** *ἔμαι* φέρομαι, χύνομαι, *συνθηρῶμαι* συγχρόνως ἀρπάζω : συλλαμβάνομεν ὅλοι μαζί, *νὺν μίν*, *ἐλέγχω* ἀνακρίνω, *ἄμ' ἠδέως*. τοῦθ' ὄπερ δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον ἦτο εὐχάριστον ἅμα καὶ λυπηρόν, *τοὺς φίλους* φιλικὰ πρόσωπα, τὴν Ἀντιγόνην ὡς κόρην τοῦ πρόφην βασιλέως κυρίου του, συγγενῆ τοῦ βασιλέως (καὶ ὡς μνηστὴν τοῦ βασιλόπαιδος Αἴμονος), *ἀλλὰ* πέφυκεν ἐμοὶ λαβεῖν πάντα ταῦτα (ἀντικμ.) ἤσσω (κτγρ.) τῆς ἐμῆς σωτηρίας (β' ὄρος συγκρ.) : ἀλλὰ φυσικὰ θεωρῶ ὅλα αὐτὰ κατώτερα, δευτερεύοντα ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς μου σωτηρίας.

376-440. 397 *ἔρμαιον* ὅταν πολλοὶ ὁμοῦ εὕρισκον τι χηρόν τι, ἐφώναζον κοινὸς *Ἐρμῆς!* θέλοντες ἕκαστος νάσφαλίσωσι δι' ἑαυτὸν μέρος τοῦ εὐρήματος. — **411** *καθήμεθα*. οἱ φύλακες καθιῆνται ἐν γραμμῇ ἐπὶ τοῦ βράχου καὶ οὐχὶ ἐν κύκλω περὶ τὸν νεκρόν, ἵνα μὴ μολυνθῶσιν ἐκ τῆς δυσοσμίας αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτα οὕτω θὰ ἐκάθηντο καὶ διὰ τοῦτο ἠδυνήθη ἡ Ἀ. νὰ ἐπιτελέσῃ ἀπαρταχέτης τὴν ταφήν. — **413** οἱ φύλακες οὐδέποτε βεβαίως ἐφαντάζοντο ὅτι ὁ δράστης θὰ ἐπανήρχετο, ἀφ' οὗ ἡ ταφή συμβολικῶς ἐτελέσθη, ὄφειλον ὅμως νὰ ἀγρυπνῶσι καὶ νὰ μεριμνῶσιν ὥστε τὸ πτώμα νὰ ὑποστῇ τὴν τύχην τὴν καταγνωσθεῖσαν εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Κρ. 205 ὅ — **421** *μύσαντες* διὰ τούτου δικαιολογεῖ διὰ τί δὲν ἠδυνήθησαν εὐθύς ἀντιληφθῶσι τὴν Ἀντ. προσερχομένην. — **427** *ἐξώμωξεν* μετὰ τὴν συμβολικὴν ἐπιτέλειαν τῆς ταφῆς ἡ ψυχὴ τοῦ Π. εἶχεν εἰσελθεῖ εἰς τὸν ἄδην· ἀλλ' ἡ σπονδὴ δὲν ἠδύνατο νὰ δεῖξει ἐκεῖ, ἐὰν ἐχύνετο ἐπ' αὐτὸ τὸ πτώμα, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς γῆς, καλυπτούσης αὐτό, ἢ τοῦλάχιστον διὰ στρώματος κόνεως, ἐπιχυνομένης ἐπ' αὐτό. — **429** *χερσὶν* διότι οὐδὲν πτύον ἢ ἄλλο ὄργανον ἔφερε μεθ' ἑαυτῆς πλὴν τῆς πρόχου πρὸς σπονδήν. — **431** Τὰ ὑγρὰ προσέφερον, βλέποντες πρὸς Δ, πρὸς τὸν ἄδην, ἢ κεκραμένα ἢ χωριστὰ ἕκαστον, ἐνταῦθα κεκραμένα, διότι ἡ Ἀντ. μίαν

πρόχουν εἶχε.—Τί σκοποῦσιν οἱ ἀνάπαιστοι τοῦ Χ. 376-83; ποῖον ἤδη τὸ ἦθος τοῦ Φ.; πῶς θὰ προσῆγε τὴν Ἄν.; διὰ τί ἡ Ἄν. θάπτει τὸ δεύτερον τὸν νεκρὸν; διὰ τί δὲν ἔκαμε τὰς σπονδὰς τὴν ἀφορὰν; διὰ τί ὁ Σοφ. ἐνέβαλε τὴν θύελλαν;

441 5 σὲ (λέγω, καλῶ), τὸ μὴ (δοῦσαι), κομίζοις ἂν σεαυτὸν δύνασαι νὰ ἀπομακρυνθῆς, αἰτία κατηγορία, ἔξω κ. ἐλεύθερος πλεον. ἐντελῶς ἀπληλαγμένος.—446-8 μὴ μῆκος οὐχὶ πολλά, ἐν πολυλογία, κηρυχθέντα ὅτι ἐκηρύχθη (τὸ μὴ πράσσειν τάδε), τί δ' οὐκ ἔμελλον (εἰδέναι) καὶ διὰ τί ὄχι; ἦν (τὰ κηρύγματα), ἐμφανῆ γενικῶς γνωστά.—449-57 καὶ δῆτα καὶ λοιπὸν, ὑπερβαίνω παραβαίνω, (ναί, ἐτόλμων) οὐ γὰρ, τοῦσδε τοὺς ἰδικούς σου καὶ γενικῶς τοὺς ἀνθρωπίνους. τοὺς ἐδῶ κάτω μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, σθένω ἔχω δύναμιν, ὑπερτρέχω (θέω) (ὑπερβάλλω ἐν τῷ δρόμῳ) παραβαίνω, ἀσφαλῆ ἀπαρασάλευτα: ὑπερδραμεῖν (σε, τινα) θνητὸν ὄντα (ἐνδ.) τὰ... (ἀντικμ.), νῦν σήμερον, ζῆ ἰσχύουσιν, ἐξ ὅτου ἀπὸ πότε—458-68 ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, δείσασα τὸ φρόνημα ἀνδρὸς οὐδενὸς (τινος), δώσειν ἐν θεοῖς τὴν δίκην τούτων (τῶν νομίμων, ἀντί: τῆς παραβάσεως τούτων) ἐγὼ δὲν ἤμην διατεθειμένη, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἐκ φόβου τὴν θέλησιν (ἰδιότροπον διάθεσιν) ἐνὸς ἀνδρός, νὰ τιμωρηθῶ δικαίως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν θεῶν διὰ τὴν παράβασιν τῶν ἀγράφων τούτων νόμων (καὶ θὰ ἔδιδον μετὰ θάνατον λόγον τῆς πράξεώς μου εἰς τοὺς θεοὺς,) διότι ἐγνωρίζον (ὡς θνητῆ) πολὺ καλὰ ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ ἀποθάνω (φυσικὸν θάνατον)—καὶ διὰ τί ὄχι, παρακαλῶ;—καὶ ἐὰν σὺ δὲν ἠπέιλεις διὰ τοῦ κηρύγματος τὸν θάνατον ὡς ποινὴν τῆς παραβάσεως αὐτοῦ (καὶ ἐὰν δὲν ὑφίσταμην τὸν βίαιον, τὸν πρόωρον θάνατον τὸν ἀπειλούμενον ὑπὸ σοῦ): ἐὰν δὲ ἀποθάνω πρὸ τοῦ (εἰμαρμένου) χρόνου, ἐγὼ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους (αὐτε) τοῦναντίον κέρδος, οὐχὶ ζημίαν θεωρῶ τοῦτο (διότι ἀποφεύγω τὴν θεῖαν δίκην ..), καιθανὼν ὑποθ., φέρει φέρεται, λαμβάνει, οὕτως κατὰ ταῦτα, ὅθεν,: τὸ τυχεῖν ἐμὲ τοῦδε τοῦ μόρου ἐστὶν ἔμοιγε παρ' οὐδὲν ἄλλος τὸ νὰ ὑποστῶ τὸν ἐπιχειρῶμενον θάνατον ἐμὲ τοῦλάχιστον παντελῶς δὲν λυπεῖ, τὸν ἐξ ἐμῆς μητρὸς (γεγῶτα) τὸν υἱὸν τῆς μητρὸς μου, κείνοις τῷ ἀτάφῳ (οὐδ.), τῷ ἀνασέσθαι ἄταφον, τοῦσδε τῇ ταφῇ καὶ τῷ τυχεῖν τοῦδε τοῦ μόρου: ἀλλ' εἰ ἠρησχόμην τὸν ἐξ ἐμῆς μητρὸς (ἀντικμ.) θανόντα (μετὰ τὸν θάνατόν του) ἄθαπτον νέκυν (κτερ. ὥστε νὰ παραμένη πτώμα ἄταφον), ἤλγουν ἂν (δὲς) κείνοις.—469-470 εἰ δὲ δοκῶ σοι νῦν τυγχάνειν δρωῶσα μῶρα, σχεδόν τι ἴσως, θὰ εἶχέ τις

τὸ δικαίωμα, θὰ ἠδύνατό τις τότε νὰ εἶπη, λιτότης ἀντί: ἐξ ἅπαντος, **ὀφλισκάνω μωρίαν** ἀντί **ὀφλισκάνω δίκην μωρίας**, χαρακτηρίζομαι μωρός: ἴσως θεωροῦμαι μωρὰ ὑπὸ μωροῦ. — 471-472 **γέννημα** φύσις, κληρονομικὸς χαρακτήρ, **ὦμος** τραχὺς, πικρός, ἀτεγκτός: **τὸ τῆς παιδὸς γέννημα** δηλοῖ (φαίνεται) (ὄν) **ὦμόν** (ὡς κληροδοτηθέν, προερχόμενον) **ἐξ ὠμοῦ πατρός, τοῖς κακοῖς** οὐδ.—473-9 **σκληρός** ἀτεγκτός, σκληροτράχηλος, **σ. φρονήματα** τὸ πείσμα, ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη, **ἴσθι πίπτειν** ἀντί **πίπτοντα** ταπεινούμενα, **ἐγκρατῆς** στερεός, σκληρός, **ὀπτὸς ἐκ πυρός** πεπυρακτωμένος, **περισκελῆς** πολὺ σκληρός: **εἰσίδοις ἂν τὸν ἐγκρατέστατον σίδηρον**, (ὄντα ὑποθ. μ.) **περισκελῆ ὀπτὸν ἐκ πυρός** (ὡς πεπυρακτωμένον, ἐκ πυρακτώσεως), **θραυσθέντα...** (κτρ. μ.) **πλεῖστα** (εἰς πλεῖστα τεμάχια), **θυμούμενοι** θυμοειδεῖς, **καταρτύομαι** σφραγίζομαι, **ἐκπέλει** ἔξεστι (τοῦτο θὰ συμβῆ καὶ μὲ αὐτήν, καὶ δικαίως· οὐ γὰρ ἐκπέλει), **οἱ πέλας** οἱ ἄλλοι.—480 5 **ὑβρίζω** αὐθαδιάζω, ὀργιάζω, παρεκτρέπομαι, **τότε** διασαφεῖται διὰ τοῦ **ὑπερβαίνουσαν** ὅτε παρέβαινε, **ὑβρις** δὲ δεύτερα (**ἐπεί δεδρακε**-μετὰ τὴν προᾶξίν της) ἐστὶν ἡδε (τόδε), **ἐπαυχεῖν** (καυχᾶσθαι) **τούτοις** τοῖς πεπραγμένοις, **γελᾶν** ὡς παρ' ἡμῖν: νὰ ἐμπαίξῃ, νὰ ὀμιλῆ στωπτικῶς καὶ χλευαστικῶς, **δεδρακυῖαν** ἐπὶ τῇ πράξει, **ταῦτα κράτη** τὸ βασιλικόν μου τοῦτο σκῆπτρον [ἢ αὐθαίρετος αὕτη προᾶξις της—ἡ νίκη αὐτῆ διὰ τῆς καταπατήσεως τοῦ διατάγματός μου], **ἀνατι** (ἀνατος (α[στ.]-άάω) ἀβλαβῆς) ἀτιμωρητί: ἐὰν θὰ ἀνεχθῶ νὰ ἐξακολουθῆ ποδοπατούμενον ὑπ' αὐτῆς ἐδῶ ἀτιμωρητί τὸ βασιλικόν μου σκῆπτρον [ἐὰν τὸ προαξικόπημα αὐτῆς ἐδῶ ἢ ἡ νίκη παραμείνῃ ἀτιμωρητον]. — 486-90 **ἀδελφῆς** (θυγάτηρ), **δμαίων** συγγενῆς, **δμαιμονέστερος** πλησιέστερος συγγενῆς, **κυρέω** τυγχάνω, **Ζεὺς ἐρκεῖος** (ἔρκος μάνδρου τῆς αὐλῆς, ὁ οἶκος) ὁ προστάτης τοῦ οἴκου, συνεχδ. ὁ οἶκος, **τοῦ π. Ζ. ε.** διατρ.: ἐκ τοῦ συνόλου τῶν συγγενῶν, **ἡ ξύναιμος** ἡ ἀδελφή, **ἀλύσκω** ἐκφεύγω, **καὶ .. κείνην, ἴσον** (ἐξ ἴσου) **αἰτιῶμαι καὶ κείνην τοῦδε τοῦ τάφου** (ταφῆς, αἰτ.) **βουλευῶσαι** (ἐπεξ.) ὅτι δηλ. διενόηθη καὶ ἐσχεδίασεν αὐτήν, ἐπρομελέτησεν.—491-6 **λυσσῶσαν** (μαινομένην) ἐν μεγίστῃ ταραχῇ διατελοῦσαν, **ἐπήβολος** κύριος, **κλοπεὺς** λαθραῖος (μυστικὸς) δρᾶστης, **φιλεῖ** + ἀποφ. συνηθίζει: **ὁ δὲ θυμὸς τῶν μηδὲν ὀρθὸν τεχνωμένων ἐν σκότῳ φιλεῖ πρόσθεν ἠρῆσθαι κλοπεὺς** ἢ ψυχῆ δὲ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἄθεσμα μηχανορραφοῦσιν ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ, συνηθῶς προδίδεται ὡς ὁ μυστηριώδης ἔνοχος ποῖν γίνῃ ἔρθενα πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν κακοποιῶν (διότι ἡ συνείδησις προδίδει τὸν ἔνο-

χον), *ἐν κακοῖσιν ἀλοῦς*: συλληφθεῖς ἐπ' αὐτοφώρῳ καθ' ὃν χρόνον διαπραττεῖ κακὴν πράξιν, *καλλύνω* παριστῶ ὡς καλόν, δικαιολογῶ.— **497-501** *μεῖζον* (κακὸν ποιῆσαί με), *ἐγὼ μὲν* (ἄνευ δὲ) τοῦλάχιστον, *οὐδὲν* (ἐθέλω ποιῆσαί σε), *τοῦτο* τὸ εἶναι, τὴν σύλληψίν σου, *μέλλεις* βραδύνεις, ἀναβάλλεις, *ἀρέσκομαι* ἀρέσκω, τυγχάνω ἐπιδοκιμασίας, *ἀφανδάνω* ἀπαρέσκω, *τάμα* ἡ ἰδική μου διαγωγή, στάσις, φυσικὴ κατασκευή.— **502 - 7** *πόθεν* ἐκ (διὰ) τίνος ἄλλης πράξεως, *τούτοις* καὶ εἰς τὸ λέγοιτ' ἂν ποιητ. αἴτ. καὶ εἰς τὸ ἀνδάνει: πάντες οὗτοι δύνανται νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι ἡ πράξις μου (503-4) τυγχάνει τῆς ἐπιδοκιμασίας των, *ἐγκλήω* γλῶσσαν κλείω τὸ στόμα, δένω τὴν γλῶσσαν, *ἀλλὰ* (σιωπῶσι, διότι) ὁ τύραννος..., *εὐδαιμονεῖ*... καὶ ἄλλα πολλὰ πλεονεκτήματα ἔχει.— **508-10** *τοῦτο* ὅτι ἡ ταρῆ τοῦ Π. περιποιεῖ τιμὴν 502, *ὕπλω* (ἐπὶ τῶν κυνῶν συμμαζεῦω τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὰ σκέλη) συμμαζεῦω τὴν γλῶσσαν δουλοφρόνως (ὑπο-): συμμαζεῦοντες τὴν οὐρὰν των δὲν τολμῶσιν οὐδὲ γοῦ νὰ εἴπωσι, *σοὶ* χαρ. διότι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ σὲ κολακεύωσι, *φρονεῖς χωρὶς ἰῶνδε* διαφωνεῖς πρὸς τούτους ἐδῶ (ἐπισήμους ἀντιπροσώπους τῆς ὅλης πόλεως, λησμονοῦσα τόσον πολὺ τὴν θέσιν σου ὡς γυναικός).— **511 25** *οὐδὲν αἰσχρὸν* οὐδεμία αἰσχύνη (οὐκ ἐπαιδοῦμαι· οὐδὲν γάρ...), *χῶ*... καὶ ὁ ἀπέναντι ὡς ἀντίπαλος αὐτοῦ φονευθεῖς, *χάριν* σύστ. ἀντικμ., *δυσσεβῆ* πῶς λοιπὸν τιμᾶς τὸν Π. μὲ τιμὴν μαρτυροῦσαν ἔλλειψιν σεβασμοῦ (ἀσεβῆ ἀστοργίαν) πρὸς ἐκεῖνον (Ἐτ.), *ταῦτα* ὅτι ἡ χάρις εἶναι δυσσεβής, *σφὲ* μίν, *ἔ*, **516** (τιμᾶς δ. χάριν) *εἰ*, **517** (ἐὰν τιμῶ τὸν Π. ὡς τὸν Ἐ., δὲν θὰ παραπονεθῆ ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἐ.,) διότι ὁ Π. ὑπῆρξεν ὁμότιμος ἀδελφός, οὐχὶ δούλος αὐτοῦ, *πορθῶν δὲ*... ὤλετο, (γῆς τῆσδε) *ὑπερ*, **519** ὅμως ὁ Ἄιδης ποθεῖ οἱ περὶ τῶν νεκρῶν καθιερωμένοι νόμοι ἐξ ἴσου (ἀδιακρίτως) νὰ τηρῶνται ἐπὶ πάντας (δικαίους καὶ ἀδίκους) μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν, *ἴσος* ἀλλ' ὁ χρηστός δὲν διατελεῖ ἐν τῇ αὐτῇ μοίρᾳ πρὸς τὸν κακόν, ὥστε νὰ τύχη τῶν αὐτῶν τιμῶν, *κάτωθεν* κάτω, *εὐαγῆς* (ἀγνός) εὐσεβής, *τάδε* ἡ διάκρισις αὕτη τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ τῶν κακῶν: τίς δύναται νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ ὅτι ἡ διάκρισις αὕτη ἐδῶ θεωρεῖται εὐσεβής ἐκεῖ κάτω; (τοῦτο θὰ ἀντέφασκε πρὸς τοὺς ἴσους νόμους 519 τοῦ Ἄιδου,) *ἔφυν*.. φυσικῆ μου ἰδιότης εἶναι νὰ συμερίζωμαι οὐχὶ τὸ μῖσος (λ. χ. σοῦ κατὰ τοῦ Π.), ἀλλὰ τὴν ἀγάπην, *κείνους* τοὺς κάτω, μάλιστα τὸν Π.— **526-30** *καὶ μὴν* ἦδε ἀλλ' ἰδοῦ, *ἦδ'* (ἔρχεται ἢ ἐστίν), *εἴβω* λείβω, χύνω, *νεφέλη*

μαύρη θλίψις (ὡς πηγὴ στυνγνότητος καὶ δακρύων), *δφρύων ὑπερ* ὑπεράνω τῶν ὀφρύων, ἐπὶ τοῦ συνωφρυωμένου μετώπου, *αἰσχύνω* ἀσχημίζω, *ρέθος* (μέλος τοῦ σώματος) τὸ πρόσωπον, *αιματόεν* τὸ κατέρυθρον, *καταπόφρυρον*, *τέγγω* βρέχω, *εὐὼψ* ἰ ὠραῖος. — 531-7 *σὺ δὲ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀναφανδὸν δρώσαν Ἀντιγόνην* ὁ λόγος συνάπτεται ἀμέσως πρὸς τὸν ς. 525, *ὕφίημι* ἀπολύω τὸ νεογνὸν νὰ θηλάσῃ τὸ γάλα τῆς μητρὸς Ὅμ. ι 309, 342, *ὕφιεμαι* εἰσδύομαι, ὑφέρπω, ἢ συστέλλομαι, συστειροῶμαι, *ὕφειμένη* ἐλλοχῶσα (ἐν Ἀρκαδίᾳ λέγομεν: λουμώνω, λουμωχτός), *κατ' οἴκους* ἐν τῷ οἴκῳ μου, *λήθουσα μ' ἐξέπινες* μοῦ ἔπινες τὸ αἷμά μου χωρὶς νὰ σὲ ἀντιληφθῶ, *οὐδ' ἐμάνθανον* καὶ δὲν εἶχον ἀντιληφθῆ, ἀντιμτχ., *ἄτα* (δυϊκ.) δύο δαιμόνια, ἐρινῦς (χολέρας, πανούκλας), *ἐπαναστάσεις* ἀντάρτιδας, ἐπαναστάτιδας, *καὶ σὺ* ὡς ἡ Ἀντ., *ἔσομῃ β'* πρόσ. μέλ. τοῦ *ἐξομνῆναι* ἐνόρκως ἀρνεῖσθαι, *ὄμορροθῶ* (κωπηλατῶ συγχρόνως παραγομένου ἐντεῦθεν ἐνὸς κρότου) συμφωνῶ, *ξυμμετίσχω καὶ φέρω* ἢ *ξὺν* καὶ εἰς τὸ *φέρειν*, τὸ *αἰτίας* εἰς τὸ πρῶτον, ἐν ᾧ τὸ *φέρω* διὰ μέσου ἀντιμτχ.: ἀναλαμβάνουσα ἀπὸ κοινοῦ τὴν εὐθύνην τῆς πράξεως. — 538-60 *κοινοῦμαι* προσλαμβάνω συνεργόν (ναί, πρότερον δὲν ἠθέλησα,) ἀλλὰ τώρα ἐν τῇ συμφορᾷ σου, *ξύμπλους* σύντροφος, συμμετοχος, *ὦν* τίνων, *ξυνίστωρ* (σύνουδα) μάρτυς, *λόγοις* (ἀλλὰ μὴ ἔργοις) φιλοῦσαν, *ἀτιμάζω* στεροῶ τινὰ τὴν τιμὴν, μετὰ διπλ. αἰτ.: διὰ τί τὸ *μὴ οὐ*; *ἀγνίζω* ἐξιλεώνω (ὁ Π. θὰ ἦτο ὠργισμένος διὰ τὴν προτέραν στάσιν τῆς Ἰ., ἀλλ' ἤδη θὰ ἐξιλεοῦτο βλέπων τὴν αὐτοθυσίαν αὐτῆς), *θάνης κοινὰ* συναποθάνης, *ἔθιγες θιγγάνω* + γεν., ἐνταῦθα αἰτ. οὐδ. ἀντων.: μὴδὲ νὰ οἰκειοποιῆσαι ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἔβαλες χεῖρα· *ἀρκέσω* προσωπ. ἀντι ἀρκέσει *ὄτι ἐγὼ...*, *καὶ τις βίος φίλος μοι* καὶ ποῖον θέλητρον ἔχει δι' ἐμὲ ἢ ζωή; *λελειμμένη* ἐστερημένη, ὑποθ., *κηδεμῶν* (εἶ) ἐνδιαφέρεσαι, μεριμνᾷς, *ἀλγοῦσα μὲν δῆτα* (πράττω τοῦτο) σὲ θλίβω, ἀλλὰ μὲ ἰδικόν μου μάλιστα βαθὺ ἄλγος, *γέλωτα γελῶ ἐν τινι* ἐγγελῶ τινι, περιγελῶ, χλευάζω, ἢ πρότ. αἰτ. τοῦ *ἀλγοῦσα*: διότι σὲ μυκτηρίζω (διότι μὲ πικραίνει ὅτι ἦσο ἀφωσιωμένη εἰς τὸν Κρ.), *τί δῆτ' ἂν ὠφελοῖμι, εἰ μὴ πρότερον ὠφέλησα*, ἀλλὰ νῦν γε ἐντεῦθεν *ἀλλὰ νῦν* τοῦλάχιστον τώρα *οὐ φθονῶ* δὲν σοὶ ἀρνοῖμαι τὴν χάριν, *ἀμπλακίσκω*, *ἤμπλακον*, (ἀποτυγχάνω) στεροῦμαι: καὶ νὰ μὴ συμμερισθῶ τὸν..., *ἀλλ'* (ἔπραξα τοῦτο) διὰ λόγους ὀητούς, *ἀλλ' ὄχι* χωρὶς νὰ εἶπω τοὺς λόγους τούτου· ὅτε ἐβάδιζες πρὸς τὴν πράξιν, σοὶ εἶπον ὀητῶς ὅτι δὲν συμπράττω οὐχὶ ἐξ ἀστοργίας πρὸς

τὸν Π., ἀλλὰ ἐκ γυναικείας δειλίας, σὺ μὲν ἐδόκεις φρονεῖν καλῶς τοῖς, ἐγὼ δ' ἐδόκουν φρονεῖν καλῶς τοῖς (δοτ. κρίσεως) σὺ μὲν ἐνόμιζες ὅτι σκέπτεσαι λογικὰ ἀπέναντι τοῦ Κρέοντος (ὅτι αἱ σκέψεις σου ἐτύγχανον ἐπιδοκιμασίας ἐκ μέρους τοῦ Κ.), ἐγὼ δ' ἐνόμιζον ὅτι σκέπτομαι λογικὰ ἀπέναντι τοῦ Π. καὶ τῶν χθονίων, σὺ μὲν ἐζήτεις νὰ ἀρέσῃς εἰς τὸν Κ., καὶ μὴν ἡ ἕαμαρτία ἐστὶν ἴση νῶν καὶ ὅμως καὶ αἱ δύο ἐξ ἴσου μετέχομεν τοῦ ἁμαρτήματος (διότι καὶ ἐγὼ τὰ αὐτὰ πρὸς σὲ ἐφρόνουν, 65 6,99, ἀλλὰ μοι ἔλειπε μόνον τὸ θάρρος), ὥστε ἐφ' ᾧ τε, ὠφελεῖν+δοτ. βοηθεῖν: σὺ μὲν ζῆς καὶ θὰ ζῆς, ἀλλ' ἡ ἰδική μου ζωὴ ἔχει πρὸ πολλοῦ τερματισθῆ θέσασα ὡς προορισμὸν τῆς τὴν πρὸς τοὺς φίλους συνδρομῆν, βοηθειαν. — 561-73 τὰ παῖδε τὴν μὲν-τὴν δέ, ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφν εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς γεννήσεώς της, (πεφάμεσθα ἄνοι) οὐ γὰρ οὐδ' ὅς ἂν βλάστη ὄχι μόνον ἢ ἐκ τῆς πείρας κτηθεῖσα φρόνησις, ἀλλ' οὐδ' ὁ ἔμφυτος νοῦς παραμένει εἰς τοὺς δυστιχοῦντας, ἀλλὰ φεύγει, σαλεύει, σοὶ γοῦν (ἐξεσθῆ), ὄθ' ὅτε, ἀφ' οὔτου, σὺν κακοῖς (Ἀντιγόνη) πράσσειν κακὰ ἢ Ἰομ. ἐκλαμβάνει αὐτὸ ἀντὶ τοῦ κακῶς πράσσειν, τί γὰρ (ναὶ) διότι διὰ ποῖον λόγον, βιωσίμον βιωτόν μοι ἐστὶ, ἀλλ' ἀλλ' ὅμως μὴ λέγε «αὐτὴ ἐδῶ» (ὅπερ λέγομεν διὰ πρόσωπα, τὰ ὅποια ἴστανται ζῶντα πρὸ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἡ Ἄντ. καταδικασθεῖσα εἰς θάνατον εἶναι ἤδη νεκρά, ἔχει πλέον διαγραφῆ ἐκ τῆς ζωῆς: ἐπὶ τῶν νεκρῶν τὴν ἐκεῖνος), τὰ νυμφεῖα (νυμφικὸς θάλαμος) γάμος, νύμφη, γύης ἄ. ἀγρός, ἀρώσιμοι ἀροτοί: διότι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλων ἀγροῖ (κόραι), οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ σπαρῶσι, 570 τὰ τοῦ γάμου οὐκ ἔσται (οὕτως ἡρμοσμένα) ὡς γ' ἐκείνω τῆδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα ὁ νέος γάμος δὲν θὰ εἶναι τόσον εὐἰρμωστός, ἐν τῷ νέφ γάμφ δὲν θὰ ὑφίσταται ὁ ἐσωτερικὸς ἐκεῖνος τῶν καρδιῶν σύνδεσμος, ὡς ὑφίστατο μεταξὺ ἐκείνου καὶ αὐτῆς ἐδῶ, στυγῶ μισῶ, λυπῶ ἐνοχλῶ: ἄφες με ἤσυχον, τὸ σὸν λέχος ὁ γάμος, περὶ οὗ ὀμιλεῖς.—574-81 ἡ γὰρ ἀλήθεια, ὁ παύσων ὁ διαλύσων, ὁ π. ἔφν ἦτο προωρισμένος νὰ διαλύσῃ, δεδομέν' (ἐστὶ) δέδοκται, καὶ σοὶ κάμοι ποιητ. αἴτ. τοῦ δέδοκται, πρβλ. 213, μὴ τριβὰς ἔτι (ποιεῖσθε) μὴ χρονοτριβεῖτε πλέον, νὺν αὐτάς, ἀνειμέναι ἀπολυμένοι, χειραφετημένοι, ἀδέσποτοι, φεύγουσι ζητοῦσι νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν, θρασεῖς τολμηροί, Ἄιδην τὸν θάνατον, πέλας τοῦ βίου ἐπιχεράμενον.

441-381. 451 Δίκη θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, πάρεδρος τοῦ πατρὸς, ἐποπτεύουσα τὴν ἐν τῷ κόσμῳ δικαιοσύνην. Ἐνταῦθα κηρύσσεται ἡ ἀπόφασις τοῦ πρῶτου ἀποφασιστοῦ ἐπιφανοῦς Πολιτικῆς

χθονίου Διός, τοῦ Ἄιδου) ὡς μεριμνῶσα ὥστε καὶ οἱ νεκροὶ νὰ τυγχάνωσι τῶν δικαιοματίων αὐτῶν καὶ ἔξαποστέλλουσα τὰς Ἑρινῦς κατὰ τοῦ ὑπερβαίνοντος ταῦτα.—**459** *ἐν θεοῖσι τὴν δίκην.* ἐν τῷ ἄδη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πλούτωνος ὑπῆρχε τὸ δικαστήριον τῶν νεκρῶν τὸ κρῖνον τὰς ψυχὰς κατὰ τὰς ἐπὶ τῆς γῆς πράξεις αὐτῶν, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ βασιλέως τῆς Κνωσσοῦ Μίνω, τοῦ ἀδελφοῦ Ῥαδαμάνθυος καὶ τοῦ Αἰακοῦ, ἡρώων διακριθέντων ἐν τῷ ἄνω κόσμῳ διὰ τὴν περιφανῆ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρειήν.—**463** *ἐν πολλοῖσι κακοῖς* ἐννοεῖ τὰς φορικτὰς ἀποκαλύψεις τοῦ πατρός, τὴν τύφλωσιν, τὰς θλιβερὰς περιπλανήσεις μετὰ τῆς Ἄντ., τὴν αὐτοκτονίαν τῆς μητρός, τὴν ἔριν, τὸν πόλεμον καὶ τὸν ἀμοιβαῖον θάνατον τῶν δύο ἀδελφῶν, τὴν ὕβριν τοῦ πτώμα-
 τοῦ Πολ. καὶ τὴν πρόσφατον ψυχρότητα πρὸς τὴν ἀδελφὴν.—**471** Πρβλ. 38.—**487** *Ζεὺς ἐρμειὸς* τούτου βωμὸς ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἔρκει (αὐλῇ) παντὸς οἴκου (ὡς παρ' ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις αἱ εἰκόνες καὶ τὸ εἰκονοστάσιον ἐν παντὶ οἴκῳ). — **572** *Αἴμων* ὁ μόνος ὑπολειφθεὶς υἱὸς τοῦ Κρ., μνηστὴρ τῆς Ἀντιγόνης.—**579** *γυναῖ-
 κας εἶναι* κατὰ τοὺς ἡρωικοὺς χρόνους αἱ γυναῖκες καὶ αἱ παρθένοι εἶχον ἐλευθερίαν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ὅμηρος, ἀλλ' αἱ ἀτθίδες κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ποιητοῦ ἦσαν περιορισμέναι ἐν τῇ οἰκίᾳ (τῇ γυναικωνίτιδι) καὶ εἰς ταύτας ἀποβλέπει ἀναχρονιστικῶς ὁ Σοφ.—
Διὰ τί κατανεύει ἡ Ἄν.; τίς ἡ στάσις αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ Κρ. καὶ τίνας ἀρχὰς ἐκπροσωπεῖ ἐκάτερος; τίς εἶναι ἐν τῷ δικαίῳ; μὴ ἀμαρτάνει ἡ Ἄν. καὶ εἰς τί; πῶς κρίνετε τὴν δῆλωσιν τοῦ Χ. 471-2; πῶς διατίθεται ὁ Κρ.; τί τῆς πράξεως κυρίως ταρασσει αὐτόν; φέγων τὸ πείσμα τῆς Ἄν. τίνα μᾶλλον ἔφραγε; διὰ τί καταδικάζει καὶ τὴν ἀθρῶν Ἴσ.; πόθεν ἡ ταραχὴ τῆς Ἴσμ.; ἐκ τῆς στιχομυθίας τίς ὁ κάλλιστος τῶν στ. τῆς Ἄν.; τί ἀποπνέει; πῶς τεματίζει τὸν διάλογον ὁ Κρ. καὶ διὰ τί; διὰ τί οἱ ἀνάπιστοι 526-30; πῶς ὁ Σοφ. θὰ ἐδήλωσε τὴν Ἴσ. κλαίουσαν, ἀφ' οὗ εἶχε προσωπεῖον; πῶς ἐμφανίζεται τὸ ἦθος ἥδη ἡ Ἴσ. καὶ διὰ τί; φαίνεται τὸ πρότερον ἦθος; πῶς φέρεται ἡ Ἄν. πρὸς τὴν ἀδελφὴν καὶ διὰ τί; εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς πάντας τοὺς λόγους πρὸς τὴν Ἴσ. ἢ μεταβάλλεται, ποῦ καὶ διὰ τί; πῶς ἐκλαμβάνει τὰ αἰσθήματα τῶν δύο ἀδελφῶν ὁ Κρ.; πῶς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ γάμου; ἡ συχὴ μνεία τοῦ Αἴ. τί προπαρασκευάζει; διὰ τί ὁ Κρ. βλέπων προφανῆ τὴν ἀθρότητα τῆς Ἴσ. δὲν ἀνακαλεῖ τὴν καταδίκην αὐτῆς; διὰ τί ἀναβάλλει τὴν θανατικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀδελφῶν; τὸ διαλογ. μέρος 376-581 πρὸς ποῖον ἄλλο τμήμα τῆς τρα-

φωδίας κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ τί θάπτεται ; εἰς πόσας σκηρὰς διαιρεῖται καὶ τίνας ; τί πάσχει ἢ πράξις ἐν αὐτῷ ; τίς ἢ διάθεσις ἡμῶν ;

582-92 αἰῶν βίος : εὐδαίμονες (εἰσὶν ἐκεῖνοι) οἷς (δοτ. ἡθ.) ὁ αἰῶν (ἔστιν) ἄγευστος κακῶν οὔτινες δὲν ἔδοκίμασαν ἐν τῷ βίῳ τὴν πικρίαν τῶν συμφορῶν, ἄτας (γεν.) οὐδὲν οὐδεμία συμφορά, ἔρπω ἐφαπλοῦμαι, ὑπεισδύω, ἔλλειπει ἔρπον (κτγρ. μτχ.) παύει ἀπὸ τοῦ νά, ἐπὶ πλήθος γενεᾶς ἐπὶ πολλὰς γενεάς, ἐπὶ πᾶσαν γενεάν, ὅμοιον (ἔστι τὸ πρᾶγμα), ὥστε ὡς, ὅπως, οἶδμα; πνοαὶ πόνται ἀνεμοὶ διὰ τοῦ πόντου πνέοντες, δύσπνοοι ὀρητικῶς πνέοντες, μανιώδεις, ἔρεβος ὕφαλον τὰ ζοφερὰ ὕφαλα στρώματα, ἐπιδράμη ἐφαπλωθῆ, κυλισθῆ ἐπάνω, κυλίνδει ἀναταράσσει, ἀνασκάπτει, θίς-νός (θ., ὀμηρ.) ἀμμόδης (ἀκτῆ) πυθμῆν, δυσάνεμος ὁ ταρασσόμενος ὑπὸ ὀρητικῶν ἀνέμων, ἀνεμόδατος, στόνος καναγή, μυκηθμός, βρέμω βροντῶ, ἀντιπλήξ ὁ κατὰ μέτωπον πληττόμενος· τὸ ὅλον χωρίον : (τὸ πρᾶγμα ἔστιν) ὅμοιον ὥστε οἶδμα κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν θίνα καὶ δυσάνεμον, ὅταν τοῦτο (τὸ οἶδμα, ὑποκ.) ἐπιδράμη πονταῖς δυσπνόοις Θρήσσαισι πνοαῖς (αἷτ.) ὕφαλον ἔρεβος (ἀντκμ.) ἐνταῦθα συμβαίνει τὸ ἴδιον, ὅπως κῆμα ἀναμοχλεύει ἀπὸ τοῦ πυθμέ- νου τὴν μαύρην ἀνεμόδατον ἀμμουδιάν, ὅταν ἔνεκα Θρακικῶν μανιωδῶν ἀνέμων ἐρχομένων ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ κυλισθῆ ἐπάνω ἀπὸ τὰ μαῦρα ὕφαλα στρώματα, βρυχῶνται δὲ στενάζουσαι αἱ ἀκταὶ κτυπούμεναι κατὰ πρόσωπον.—593-603 Λαβδακιδᾶν δωρ. ἀντι- ὶων, φθιτὸς φθίμενος, ἀποθανών, ἢ σειρὰ : ὄρωμαι (τὸ μέσον καθ' Ὀμηρον) τὰ πῆματα οἴκων Λαβδακιδᾶν λίπτοντα (κτγρ. μτχ.) ἀρ- χαῖα (κτγρ. εἰς τὸ λίπτοντα) ἐπὶ πῆμασι φθιτῶν βλέπω ὅτι αἱ συμ- φοραὶ τῶν γενεῶν τῶν Λαβδακιδῶν ἐπιφέρονται ἀπὸ παναρχαίων χρόνων διαρκῶς κατόπιν (ἐπάνω) συμφορῶν τῶν ἀποσβεσθειῶν γενεῶν, ἀπαλλάσσει (τῶν πημάτων) γενεάν (νεωτέραν) γένος (προ- γενέστερον), ἐρείπει κατακρημνίζει ὁ θεὸς (πᾶσαν νέαν γενεάν), οὐδ' ἔχει λύσιν οὐδὲ παρέχει μία ἐπιγιγνομένη γενεὰ ἀπολύτρω- σιν ἀπὸ τοῦ κακοῦ [τὰ πῆματα οὐκ ἔ. λ. αἱ συμφοραὶ εἶναι ἀτε- λεύτητοι], παρατακτ. ἀντί : χωρὶς νά., φάος ἀκτὶς φωτός, ἐλπίδος, ἐτέτατο εἶχεν ἀπλωθῆ, διαχυθῆ, ὑπὲρ ἐσχάτας ῥίζας (γεν.) ὑπερ- ἄνω τῆς μόνης ὑπολειφθείσης, τῆς ὑστάτης ὁ., αὔ αἴφνης ὅμως, ἢ σύντ. παρατακτ. ἀντί : εἰ καὶ ἐτέτατο, κατ' αὔ..., ἢ φάος, δ ἐτέ- τατο, κατ' αὔ, κοπίς ἢ μάχαιρα τοῦ θύτου, θεῶν κτητ. εἰς τὸ κο- πῆς, νέρτεροι (νέρθε-κάτω) οἱ χθόνιοι θεοί, καταμῶ θερίζω, ἀπο- κόπτω τὴν κεφαλὴν στρέφων αὐτὴν πρὸς τὰ κάτω, λόγου ἀνοια

άνοητοι λόγοι, **φρενῶν Ἐρινὺς** διατάραξις φρενῶν, **μανία**, λύσσα, πείσμα, ἀμφοτέρα ἐπεξήγησις τοῦ **κοπίς**. — 604-14 604 ἀσύνδ. ἐκ τῆς φυσ. ἀντιθ., **ὑπερβασία** ἀτασθαλία, **κατέχω** καταβάλλω, **δαμάζω**, **κατάσχοι** (ἄν), **τεὸς** (tuus) σός, **τὰν** ἦν, **πανταγρεὺς** ὁ τὰ πάντα ἀγρευῶν, πανδαμάτωρ, **αἰρεῖ** δαμάζει, **μῆνες** (οἱ κύκλοι τῆς μῆνης, σελήνης) χρόνος, **θέοντες** ἀναφ. μ., **ἀκάματοι** κτηρ. ἀκούραστα, **ἀγῆρωσ χρόνω** μὴ γηράσκων ἐκ τοῦ χρόνου, **δυναστας** (δωρ.) κυρίαρχος, **κατέχεις** κατοικεῖς, **μαρμαρόεσσαν αἴγλαν** τὸν μαρμαίροντα αἰγλήνεντα Ὀλυμπον, **ἐπαρκέσει** θὰ ἰσχύσῃ τοῦτο (ἡ θεία σου ὑπεροχὴ) ὡς νόμος φυσικός, **τό τ' ἔπειτα** ἡ αἰτ. τὸ ποσὸν τοῦ χρόνου: καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς μέλλον, τὸ ἀπὸ τοῦ νῦν, κατὰ τὸ παρὸν, **καὶ τὸ μέλλον** καὶ κατὰ τὸ (ἀπώτερον) μέλλον· ἡ λογ. σειρὰ: τὸ πρὶν-τὸ ἔπειτα (τὸ μετὰ τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν)-τὸ μέλλον· ὁ μέλ. **ἐπαρκέσει** κατὰ τὸ μέλλον, ὅθεν **καὶ τὸ πρὶν** ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, **πάμπολος** ὁ πανταχοῦ πελόμενος καὶ ὑφιστάμενος: ὁ δὲ **πάμπολος βίωτος θνητῶν** οὐδὲν ἔρπει ἐκτὸς ἄτας τοῦναντίον οἱ ὅπουδῆποτε τῆς γῆς ζῶντες θνητοὶ δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν οὐδὲν βῆμα χωρὶς νὰ πέσωσιν εἰς συμφορὰν. — 615-25 **πολύπλαγκτος** (πλάζω) ἡ πολλοὺς πλανῶσα (ἐνεργ.), ἡ : ἡ πολυπλάνητος, ἀβεβαία, παραπαίουσα (παθ.), **δῆ** ὡς γνωστόν, **ὄνασις** (ὀνίνημι) ὠφέλεια, **ἔρωτες** ἐπιθυμίαι, πόθοι, **κουφόνους** μωρός, ἀνόητος, ἡ γεν. ὑποκ. εἰς τὸ **ἀπάτα** αὐταπάτη, ἦν ἐμβάλλουσιν ἀνόητοι ἐπιθυμίαι· τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος κεῖται ἐν τῷ β' τῶν ἀντιτιθεμένων μελῶν καὶ εἰς τοῦτο κυρίως ἀνήκει ὁ **γάρ**, αἰτιολογῶν τὸ προηγηθὲν οὐδὲν ἔρπει ἐκτὸς ἄτας· ἡ γὰρ δὴ **π.** ἐλπίς, **εἰ καὶ ἔστιν ὄνασις πολλοῖς ἀνδρῶν, ὅμως ἔστι πολλοῖς ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων**, ἔρπει ὑφέρπει δὲ τῷ ἀνθρώπῳ (ἡ ἐλπίς ὡς ἀπάτη), **εἰδότε οὐδὲν χωρὶς** (ἐν ᾧ) οὐδόλως νὰ προαισθανθῇ τοῦτο, **πρὶν** ἕως ὅτου, παρὰ ἀφ' οὗ, **προσαύω** ζεματίζω, **θερμόν** πῦρ καυστικόν, **σοφία** μετὰ πολλῆς σοφίας, **πέφανται** ἔχει ἰδεῖ τὸ φῶς, ἔχει διατυπωθῆ, **ἐκ του** (ποιητοῦ) ποιητ. αἰτ., **κλεινὸν ἔπος** τὸ πολυθρύλητον, πολύκροτον γνωμικόν, **δοκεῖν** ἐπεξ. τοῦ ἔπος: ὅτι τὸ κακὸν φαίνεται ἐνίοτε (ποτέ) ἀγαθὸν εἰς ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου (ὅτῳ ἀντιχ.) ὁ θεὸς σύρει (ᾧθει) τὸν νοῦν πρὸς τύφλωσιν, **πράσσει ἐκτὸς ἄτας** εὐπράσσει, **ὀλίγιστον χρόνον** λιτ. οὐδαμῶς.

582-625. 588 **Θρήσσαισιν** ἡ Θράκη ἔθεωρεῖτο πατρίς τῶν ἀνέμων, διότι ἐκεῖθεν ἔπνεον οἱ ἐπικρατοῦντες ἐν Ἑλλάδι ἀνεμοί. — 596 **γενεὰν γένος** οὕτω κατώρθωσεν ὁ Ὀρέστης ἐξαγνισθεῖς

ἐκ τῆς μητροκτονίας μετὰ τὴν ἐν Ἀρείφ Πάγῳ δίκην νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰ ἀτελεύτητα δεινὰ τοῦ οἴκου τῶν Πελοπιδῶν, ἐξιλεώσας τοὺς παρωροισμένους θεούς. — 600 φάος ἢ Ἄντ. — 603 Ἐρινύες Εἰμηνίδες, Σεμναί, Ἀρούι, Μανίαί, κατὰ τὸν Εὐριπίδην τρεῖς, ἢ Τεισιφόνη, ἢ Μέγαιρα καὶ ἢ Ἀληκτώ, ἦσαν χθόνια θεότητες τιμωροῦσαι τὴν ἐπιπορκίαν, τὴν ἀσέβειαν πρὸς τοὺς θεούς καὶ τοὺς γονεῖς, παρασταθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Αἰσχύλου ὡς γραῖαι εἰδεχθεῖς, ὀφιοκόμοι, μὲ αἵματηροὺς ὀφθαλμούς, ὄξεις ὀδόντας καὶ προκρεμαμένην γλῶσσαν, μελανεῖμονες μετ' ἐρυθρᾶς ζώνης, κατὰ δὲ τὸν Εὐριπίδην ὡς ταχύποδες κυνηγοί, ἔχουσαι δᾶδας καὶ ὄφεις εἰς τὰς χεῖρας· πολλάκις ὡς ἢ Ἄτη ἐξωθοῦσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ ἀμάρτημα συγχύζουσαι τὸν νοῦν ὡς ἐνταῦθα, ἵνα κατόπιν τιμωρήσωσιν αὐτούς. — 615 ἑλπίς ὁ Ζεὺς ἐντὸς πίθου εἶχε κλείσει πάντα τὰ ἀγαθὰ (κατ' ἄλλους τὰ κακὰ), ἀλλ' ἢ Πανδώρα, ἢ πρωτόπλαστος γυνή, περιέργος ἤνοιξε τὸν πίθον, ὁπόθεν ἀπέπησαν πάντα πλὴν τῆς ἐλπίδος, ἦν ὑπὸ τὰ χεῖλη τοῦ πίθου, μὴ προλαβοῦσαν νὰ φύγῃ, ἔκλεισε διὰ τοῦ πώματος· ὅθεν καὶ ἂν πάντα ἐπιλίπωσιν ἡμᾶς, ἢ ἐλπίς οὐδέποτε καταλείπει ἐν τοῖς δεινοῖς. Αἱ ἐλπίδες ὡς κεναὶ τὰ πολλὰ ἐκλήθησαν ἐρηγορότων ἐνύπνια· Ὁ Θαλῆς ἐρωτηθεὶς *Τί κοινότατον*; Ἐλπίς, εἶπεν, ὁ δὲ Βίας, *Τί γλυκὸν ἀνθρώποις*; Ἐλπίς. — Πρβλ. 100-61 κ. 322-75· ὡς περιγράφεται ὁ Ζεὺς πρὸς τίνα θεὸν ὁμοιάζει;

626-30 *ὄδε μὴν* 155, 526, *νεάτος* ἔσχατος, νεώτατος, *ἀχνύμενος* μόρον (σύστ.), *τᾶλις-ιδος* θ. (αιολ.) ἢ μελλόνυμφος, ἢ γεν. ἐκ τοῦ μόρον, *λέχεια* (λέχω) (κλίνη) γάμος, *ἀπάτη* ἢ ἀπατηλή ἐλπίς, ἢ στέρησις: καθ' ὑπερβολὴν (βαθύτατα) πονῶν διὰ τὴν στέρησιν τοῦ γάμου. — 631-8 *τάχα ταχέως, εἰσόμεσθα* (οἶδα), *ὑπέρτερον μάντεων* καλύτερον, ἀκριβέστερον ἢ οἱ μάντιες, ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, *ψῆφος* ἀπόφασις, *τελεία* τελεσίδικος, ἀνέκκλητος: *ἄρα μὴ πάροις λυσσαίνων* (τροπ.) *πατρὶ κλύων* (αἴτ. εἰς τὸ λυσσαίνων) *τελείαν ψῆφον τῆς μελλογάμου* (γεν. ἀντικμ. περὶ τῆς...)· ἢ ἀπόκρισις προσδοκᾶται ἀποφατ.: δὲν πιστεύω, *σοὶ μὲν* κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν Ἄντ..., *ἡμεῖς* ὁ πληθ. τῆς μεγαλειότητος, *φίλοι* (ἔσμέν), *πανταχῇ δρωῶντες* ὅπως ἂν δρωῶμεν, καθ' οἷονδήποτε τρόπον ἐνεργοῦντες, καὶ ἂν ἐνεργῶμεν, *ἀπορροῖς μοι γνώμας* σὺ ἔχων χρηστάς γνώμας (χρηστά φρονῶν) μοὶ προβάλλεις αὐτὰς ὡς πρότυπον, ὡς κανόνα, σὺ κατευθύνεις τὰς σκέψεις μου (ἢ μτχ. κατὰ τὸν Αἴμ. ὑποθ., κατὰ τὸν Κρ. αἰτιολ., ἐπίσης καὶ τὸ *ἀπορροῖς* κατὰ τὸν Αἴμ. εὐκτικῆς), *οὐδεὶς*

γὰρ γάμος ἀξιώσεται (παθ. θὰ κριθῆ ἄξιος) ἐμοί (ποιητ. αἴτ.) μείζων (κτγρ.) φέρεσθαι (ἀναφ.) σοῦ (β'. ὄρος συγκ.) ἡγουμένου καλῶς (ἢ κτγ. ὑποθ. Αἴμ., αἰτιολ. Κρ.) διότι οὐδεὶς γάμος θὰ ἐκτιμηθῆ ὑπ' ἐμοῦ ὡς ἀνώτερον (βαρυτιμότερον) κέρδος πρὸς ἀπόλαυσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς καλὰς ὑποδειγματικὰς ὁδηγίας σου, οὐδένα γάμον θὰ ὑπολογίσω ὡς βαρυτιμότερον κέρδος ἀπὸ... — 639-40 (ὄρθως λέγεις, βέβαια, ὅπερ ἀναπληροῦται δι' ἐποπτικῆς κατανεύσεως τῆς κεφαλῆς) οὕτω γάρ, διὰ στέρνων ἔχειν (ἐν στέρνοις, ἐν νῶ ἔχειν, φρονεῖν) μὲ αὐτὴν τὴν ιδέαν πρέπει νὰ εἶναι τις ἐμλεποτισμένος, πάντα (ὑποκ:) ἐστάναι (ἐπεξ. τοῦ οὕτω) ὄπισθεν πατρῶας γνώμης: δηλ. τὸ πᾶν νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὴν... [ἐστάναι τινὰ πάντα (πάντοτε) ὄπισθεν νὰ πειθαρχῆ τις πάντοτε...]. — 641-7 φύω γεννῶ, γοναὶ κατήκοοι εὐπειθῆ τέκνα, τούτου οὐνεκα, ὡς τελ., κακοῖς οὐδ. δοτ. ὄργ.: ἵνα καὶ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἀνταποδίδωσι κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἐξ ἴσου πατρὶ ὅπως καὶ ὁ πατὴρ (ἀνταμύνεται καὶ τιμᾶ), ἀνωφέλητος ἐνεργ., φιλύω φύω, εἶποις ἂν μετὰ διπλ. αἰτ.: τί ἄλλο δύνασαι νὰ εἴπῃς περὶ αὐτοῦ παρὰ ὅτι ἐγέννησε βιάσανα μὲν διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἀφθονον δὲ πηγὴν γελώτων διὰ τοὺς ἐχθρούς; — 648-52 νὺν λοιπόν, μὴ ποτ' ἐκβάλῃς φρένας ποτὲ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῆς ἀπὸ τὰς σκέψεις, τάσδε τὰς ὁποίας ἔχεις τώρα, ποτὲ νὰ μὴ παύσης νὰ σκέπτεσαι ὅπως τώρα δά, οὐνεκα γυναικὸς ἐξ αἰτίας μιᾶς γυναικός, ὑφ' ἡδονῆς ἀπὸ ἔρωτα, χάριν ἡδυπαθείας, σαρκικῆς ἡδονῆς, παραγκάλισμα κτγρ. ἀντικείμενον ψυχρᾶς, παγερᾶς περιπτύξεως, τοῦτο ὑποκ. ἐπεξηγ. διὰ τοῦ γυνή κακή, ξύνευνος κτγρ. μία κακή γυνή, ὅταν εἶναι σύζυγος ἐν τῷ οἴκῳ, ἔλκος σάραξ, πληγὴ, φίλος κακὸς οἰκεῖος κακός, ὅστις διὰ τὴν συγγένειαν διαρκῶς πλησιάζων ἡμᾶς (φίλος) εἶναι ἐπικινδυνότατος. — 653-4 πτύσας σιχαθεὶς αὐτήν, βδελυχθεὶς, ὡσεὶ τε (ὁμηρ.) ὡς, μέθες ἄφες, νυμφεύω τινὶ νυμφεύομαι. — 655-8 εἶλον ἐμφανῶς συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐκ πάσης πόλεως (μόνην) ἐξ ὅλων τῶν πολιτῶν, ψευδῆ γε... ψεύστην τοῦλάχιστον δὲν εἶμαι διατεθειμένος νὰ παρουσιάσω τὸν ἑαυτὸν μου πρὸ τῆς πόλεως. — 658-62 πρὸς ταῦτα ἀπέναντι τούτων, κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐφθυμῶ ἐπικαλοῦμαι, Ζεὺς ξύναιμος ὁ ἔφορος τῆς συγγενείας, γὰρ (ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ σφῶσῃ αὐτὴν διότι ..), τὰ ἐγγενῆ φύσει τὰ πεφυκότα ἐν τῷ γένει, τοὺς συγγενεῖς, ἀντίθ. οἱ ἔξω γένους, ἄκοσμα κτγρ. ἀναθρέψω ἐν ἀπειθαρχίᾳ, κάρτα λίαν (ἀκόσμοις) θρέψω παρέξω, χρηστὸς ἐν τοῖς οἰκείοις ἀνὴρ ὅπως πρέπει ἐν τῷ κύκλῳ τῶν οἰκείων του, δίκαιος εὐσυνεῖ-

δητος, τοῦ καθήκοντος.—**663-71** *ὑπερβὰς* ἔξ ὑπερβασίας, *βιάζεται* παραβιάζει, *νοεῖ*... ἐννοεῖ νὰ διατάσῃ τοὺς κυβερνήτας, *οὐκ ἔστι* οὐχ οἷόν τ' ἔστιν, *ὄν στήσειε* ὄν ἂν στήσῃ, ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἀναδείξῃ ἄρχοντα, *κλύειν τοῦδε* ὑπακούειν τῷδε, *σμικρὰ*... αἰ αἰτ. τὴν ἀναφορὰν, *τάναντία* μεγάλα καὶ ἄδικα, *θαρσῶ* θαρρούντως, μετὰ πεποιθήσεως ἀναμένω, πρὸς εἶδ. ἄπαρ., τὸ *ἂν* καὶ πρὸς τὸ *ἄρχειν*, τὸ δεύτερον *ἂν* πρὸς τὸ *θέλειν*, *τοῦτον* (ὑποκ. τῶν ἄπρμφ.) ἓνα τοιοῦτον ἄνδρα=*κλύοντα τοῦτον*, *ὄν πόλις στήσειε*, *εὐ ἄρχεσθαι* κατὰ τρόπον ἀξιεῖλαινον, τυφλῶς νὰ πειθαρχῇ, *προστεταγμένον* ἄρσ. ὑποθ. μτχ.: ἐὰν ἤθελεν ἔχει ταχθῆ, ἦ: οὐδ. αἰτιολ. μτχ. αἰτ. ἀπόλ., ἐπειδὴ ἔχει δοθῆ εἰς αὐτὸν τοιαύτη διαταγή, *μένειν ἂν* ἐκ τοῦ *θαρσοῖην ἂν*: ἤθελε παραμένει ἀκλόνητος ἐν τῇ θέσει, *παραστάτην* κτγρ., *χειμῶν* δορός θυελλώδους μάχῃ· ἡ σειρά: *ἐγὼ θαρσοῖην ἂν τὸν ἄνδρα τοῦτον*... *μένειν τ' ἂν ἐν χειμῶνι* δορός δίκαιον καὶ ἀγαθὸν *παραστάτην* *προστεταγμένον*.—**672-6** *ἀνάστατον* *τίθῃμι* καταστρέφω, *σύμμαχον* δόρυ συμμαχικός στρατός, αἱ τάξεις τῶν συμμαχητῶν, *τροπὰς* *καταρρήγνυσι* διαρρηγνύουσα τὰς τάξεις προκαλεῖ τροπήν, φυγήν, *οἱ ὀρθούμενοι* οἱ παραμένοντες ἀκλόνητοι ἐν τῇ θέσει διὰ τὴν πειθαρχίαν, οἱ πειθαρχοῦντες· ἡ γενική ἐκ τοῦ *τὰ πολλὰ σώματα* τοὺς πολλοὺς.—**677-80** *οὕτω* κατὰ ταῦτα, ὅθεν, *ἀμυντέα ἔστι* δεῖ ἀμύνειν, πρέπει νὰ ὑποστηρίξῃ τις, *τὰ κοσμούμενα* τὰ (βασιλικὰ) προστάγματα, τὰ διατάγματα (*κοσμῶ* παρατάσσω, δίδω διαταγὰς, πρβλ. τοὺς *κοσμητὰς* καὶ τοὺς *κόσμους* ἐν Κρήτῃ, σήμερον τοὺς κοσμητορας), *ἡσητέα* *γυναικὸς* δεῖ ἡττάσθαι (ἡττω εἶναι) γ., νὰ ὑποκύπτωμεν εἰς μίαν γυναῖκα, *ἐκπίπτω* (ἐκ τοῦ θρόνου) ἐκθρονίζομαι, καθαιροῦμαι, *εἴπερ* *δεῖ* (ἐκπεσεῖν).—**681-2** *κλέπτομαι* (τὰς φρένας) στεροῦμαι τὸν νοῦν, ἀπατῶμαι, *χρόνῳ* συνεπέα τοῦ (μακροῦ χρόνου τῆς ζωῆς ἡμῶν) γήρατος, ποιητ. αἰτ., *δοκεῖς* λέγειν φρονούντως (φρονίμως) (περὶ τούτων,) ὡς λέγεις.

626-82. **627** *νάετον γέννημα*, διότι ὁ Αἴμων ἔσχε καὶ πρεσβύτερον ἀδελφόν, τὸν Μεγαρέα ἢ Μενοικέα, ὃν ὁ πατὴρ ἔθυσεν εἰς τὸν Ἄρην ὑπὲρ τῆς πόλεως κατὰ τὴν στρατείαν τῶν Ἑπτὰ.—**631** *μάντεων ὑπέρτερον* παροιμ. φράσις, ὅταν δὲν κάμνωμεν χρῆσιν στοχασμῶν, εἰκασιῶν, ἀλλὰ παριστάμεθα αὐτόπται μάρτυρες τῶν πραγμάτων.—**659** ὁ Ζεὺς *ἕναίμος ὁμόγνητος*, *ἐρκεῖος*.—**666** *ὄν πόλις στήσειε* ὁ Κρ. ἀνάσσει αὐτοδικαίως ἐκ δικαιοματος κληρονομικοῦ· ὅθεν ἡ φράσις κατ' ἀναχρονισμόν ἐκ τοῦ δη-

μοκρατικοῦ πολιτεύματος τῶν χρόνων τοῦ ποιητοῦ, ὅτε ἡ πόλις διώριζε τοὺς ἄρχοντας.—676 πρβλ. Ξεν. Κ. Π. ΠΙ 3, 45 μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις ζῆν βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειροίη, εἰδὼς ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σφάζονται, οἱ δὲ φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μερόντων, Ὅμ. Ε. 531 αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σάοι ἢ πέφανται.

683-4 φύουσι φρένας προικίζουσι μὲ φρόνησιν, σύνεσιν, ὑπέριστατον παρὰθ. τὸ πολυτιμώτατον.—685-7 μήτ' ἐπισταίμην εὐχὴν, ὅθεν τὸ μήτε: μήτε νὰ μὲ ἀξιώσῃ ὁ θεὸς νὰ μάθω, λέγειν πρὸς ἀμφοῖ. τὰ ῥήματα, ὅπως μὴ λ. ὅτι (εἰδ.), ἐκ τοῦ λέγειν, μεντᾶν μέντοι ἄν, καλῶς ἔχον (τι) ὡς οὖσ. ὀρθή τις, συνετή τις σκέψις, γνώμη, ὑποκ. τοῦ γένοιτ' ἄν: θὰ ἦτο ὁμως δυνατὸν καὶ ἄλλος τις νὰ ἔχη νὰ εἴπῃ ὀρθὴν γνώμην, νὰ εὐρεθῆ ἐν τῇ αὐτῇ εὐχαρίστῳ θέσει νά.—688-700 δ' οὖν ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει, πάντως ὁμως φύσει εὐρίσκομαι εἰς τὴν θέσιν, ἔχω τὸ φυσικὸν πλεονέκτημα, προσκοπεῖν σοῦ (ἢ πρὸ ἐνταῦθα σημ. καὶ πρότερον καὶ ὑπὲρ) νὰ προβλέπω ὑπὲρ σοῦ ὅλα, νὰ μανθάνω ὅλα πρὸ σοῦ καὶ ἐν τῷ συμφέροντί σου, τὸ σὸν ὄμμα τὸ βλέμμα σου, ἡ παρουσία σου, δεινὸν (ἔστι) ἀνδρῶν... ἐκφοβίζει (τρομάζει) οἰονδήποτε ἄστυν (κοινὸν πολίτην) διὰ τοιούτους λόγους (λέγοντι τοιούτους λόγους: ἐὰν θέλει νὰ εἴπῃ τοιούτους λόγους), οἷς ἀναφ. συμπερ., ἐμοὶ δὲ... ἐγὼ δὲ ἔνεκα τοῦ σκότους τῆς ἀφανείας μου (ἐν τῇ ἀσημότητί μου) εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκούω ταῦτα, οἷα πόσον πολὺ, οἷ' ὀδύρεται ἐπεξ. τοῦ τάδε, ὡς ὅτι, διότι, ἀναξιώτατη (τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου) ἀθωποτάτη, κάκιστα φθίνειν ἀποθνήσκει, ἀπ' ἔργων αἰτ., ἦτις αἰτ., διότι αὕτη, πεπτῶτα πεπτωκότα, φοναὶ ὁ αἱματηρὸς φόνος, ἀθαπτον κτγρ. εἰς τὸ δλέσθαι, ὠμηστῆς (ὠμὸν ἔδων) ὠμοφάγος: κανονικῶς ἔδει νὰ ἔχωμεν: οὐκ εἶσεν δλέσθαι ἀθαπτον μήτε-μήτε, χρυσῆς ἔξαισίας, ὑψίστης: ὁ λόγος ἐκφέρεται εὐθύς, ἔρεμνός 3 (ἔρεβος) σκοτεινός, φάτις θ. φήμη, ἐπέρχεται (δημον, πόλιν): τοιαύτη δὲ φήμη κυκλοφορεῖ σιγὰ σιγὰ (ἔρπει) ἀνά τὴν πόλιν διὰ μυστικῶν ψιθύρων (ἔρεμνή κτγρ.)—701-4 εὐτυχῶς πράσσω εὐ πράττω, σοῦ πράσσοντος (ὑποθ.) β'. ὄρος συγκ.: τῆς εὐτυχίας σου, ἀγαλμα ἀγλάισμα, ἐγκαλλώπισμα, χάσμα, κόσμημα, θάλλων εὐδαίμων, μακάριος: τί γάρ ἐστι τέκνοις μείζον ἀγαλμα εὐκλείας (β'. ὄρ. συγκ.) πατρὸς (γεν. ὑποκ.) θάλλοντος ποίαν χαρὰν αἰσθάνονται μεγαλυτέραν τὰ τέκνα ἀπὸ τὴν μεγάλην ὑπόληψιν ἑνὸς εὐτυχοῦς πατρὸς; ἢ τί πρὸς παιδῶν πατρὶ ἢ ποίαν χαρὰν αἰσθάνεται ἐκ μέρους τῶν... ἀπὸ τὰ τέκνα του πατῆρ (παρὰ τὸ καλὸν ὄνομα εὐτυχισμένων τέ-

κων ;)—705·11 ἐν ἤθος ἕνα μόνον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, μο-
νομέρειαν σκέψεως, ἔχε ἐν τῇ ψυχῇ σου· ἐπειδὴ ἡ φράσις ἐνέχει τὴν
ἐννοιαν τοῦ νομίζειν, ἐξαορτᾶται τὸ εἶδ. ἀπ. τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν ὅτι
τοῦτο μόνον εἶναι ὀρθὸν ὅπως (ὁ) σὺ λέγεις, καὶ οὐδὲν ἄλλο, φρο-
νεῖν ὅτι εἶναι συνετός, λογικός, μόνος εἰς τὸ φρονεῖν, γλώσσα
εὐφράδεια, ψυχὴ φρονήματα, αἰσθήματα· ἡ σειρά: ὅστις γὰρ δοκεῖ
ἢ αὐτὸς μόνος φρονεῖν ἢ ἔχειν γλώσσαν ἢ ψυχὴν, οὗτοι διὰ τὸ πε-
ριληπτ. ἀναρ. ὅστις 707, διαπιτύσσω διανοίγω, διερευνῶ τὰ ἐνδό-
τερα, κατὰ βῆθος· οἱ ἀόρ. διαπιυχθέντες κ. ὤφθησαν γνωμ., κελ ἧ
ὄμηρ. ἀντὶ κᾶν ἧ, : οὐδὲν (οὐδόλως) αἰσχρὸν τὸ ἄνδρα, κελ σοφὸς ἧ,
μανθάνειν πολλά, μὴ τείνειν ἄγαν (τὸ τόξον) (νὰ μὴ τεντώνῃ τὸ
σχοινὶ πάρα πολὺ) νὰ μὴ ἐξωθῇ τὰ πράγματα εἰς τὰ ἄκρα, νὰ μὴ
εἶναι ἰσχυρογνώμων καθ' ὑπερβολήν.—712 7 χειμάρρους ἐλίθ.
(χειμα χειμῶν ῥέω) ὁ ῥέων τὸν χειμῶνα, ῥεῖθρα χειμάρροα χείμαρ-
ροι, ὅσα δένδρων, ὡς ἐκσώζεται πῶς διασώζουσι, αὐτόπρεμνος
(πρέμνον τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ, τὸ κούτσουρον) αὐτοῖς πρέ-
μνοις (πρβλ. αὐτανδρος), αὐτόρριζος, πρόρριζος, σύρριζα, αὐτως
ὡσαύτως, πόδες σχοινία τὰ προσδεδεμένα εἰς τὰ δύο ἐλεύθερα κά-
τω ἄκρα τοῦ ἰστίου, δι' ὧν κανονίζομεν τὴν θέσιν τοῦ ἰστίου κατὰ
τὸν ἄνεμον καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου, μηδὲν ὑπείκει (τῷ
ἀνέμῳ) οὐδόλως χαλαρώνει, κάτω στρέψας (τὴν ναῦν) ἀνατρέψας,
τὸ λοιπὸν τοῦ λοιποῦ, σέλματα (σανιδώματα τοῦ πλοίου) τὰ κα-
θίσματα τῶν κωπηλατῶν, ὑπίοις σ. μὲ ἀνεστραμμένα τὰ καθίσμα-
τα τῶν κ.—718·23 εἶκε κάμνε τόπον τῆς ὀργῆς, θυμῷ καὶ ἀντὶ:
καὶ θυμῷ... καὶ μετάβαλε γνώμην, γνώμη γὰρ διότι, ἐὰν ἐπιτρέ-
πεται νὰ προστεθῇ καὶ ἀπὸ ἐμέ, ὁ ὅποιος εἶμαι νεώτερος, σοφόν τι
γνωμικόν, πρεσβεύω ὑπερέχω: φημί ἔγωγε πολὺ πρεσβεύειν (εἶδ.
ἀπαρ.) τὸν ἄνδρα φῆναι (ὑποκ. τοῦ πρεσβεύειν) πάντα (οὐδ. ἀπὸ πά-
σης ἀπόψεως) πλέων (κτγρ.) ἐπιστήμης (πανεπιστήμονα), εἰ δ' οὐν
(ἀνὴρ τις μὴ ἔφθ ἐπιστήμης πάντα πλέως) εἰ δὲ μή, ῥέπειν ταύτη
ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ: διότι τὸ πρᾶγμα συνήθως δὲν συμβαίνει οὕτω,
ἐπειδὴ ἀπεριόριστος πανεπιστημοσύνη δὲν εἶναι σύνηθες φαινόμε-
νον, καλὸν καὶ τὸ μανθάνειν (παρὰ) τῶν εὐ (φρόνιμα) λεγόντων.

683·7·23. 699 χρουσῆς δὲν πρόκειται περὶ χρουσοῦ στε-
φάνου, ὅστις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σοφ. δὲν εἶχεν ἀκόμη εἰσα-
χθῆ ὡς δεῖγμα τιμῆς ἐξαιρέτων πολιτῶν.

724·7 καίριον εὐστοχόν, ὀρθόν, μαθεῖν ἀκοῦσαι, σέ τ' αὖ (ὦ
Αἴμον), διπλῆ ἄμφοτέρωθεν, καὶ ὑπὸ τῶν δύο, οἱ τηλικοῖδε οἱ ἔχον-

τες αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἡλικίαν, αὐτὰς ἐδῶ τὰς πολιὰς, **καί...δὴ** εἰς τὸ τέλος καὶ μαθήματα φρονήσεως θὰ λάβωμεν, **τηλικουδε τὴν φύσιν** τόσον νεαροῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν. — **728-39 μηδέν...** (μηδέν διδάσκου) δὲν εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ διδαχθῆς μηδέν, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι δίκαιον, **τὸν χρόνον** τὴν ἡλικίαν, **τὰρα** τὰ ἔργα, αὐτὰ τὰ πράγματα, τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων, ὅσα λέγει τις (λ.χ. ὁ νέος), καὶ ἂν εἶναι ὀρθά, σκόπιμα, νὰ ἀποδέχῃσαι αὐτά, **ἔργον γὰρ...** λοιπὸν (ὀρθὸν) ἔργον (ἢ τοῦναντίον ἀισχροῦργημα), εἶναι λοιπὸν τοιοῦτον ἔργον τὸ νὰ τιμᾷ τις τοὺς ἀναρχικούς, στασιαστάς; **οὐδ' ἂν** ἐπιδοτ. **οὐ μόνον ἐγὼ οὐκ εὐσεβῶ εἰς τοὺς κακοὺς, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἄλλους κελεύσαιμι...** οὐδὲ ἄλλον θὰ ἐνεθάρρουνον εἰς τοιαύτην προᾶξιν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐξετέλουν αὐτήν, **ἐπειλήπται** ἔχει προσβληθῆ ἀπὸ τὸ νόσημα, τὸ νὰ τιμᾷ τοὺς κακοὺς [ἔχει συλληφθῆ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐπάνω εἰς τὸ ἔγκλημα τοῦτο 406], **ὁ γὰρ** αἰτιολ. τὴν νοουμένην πρότ.: καὶ ὅμως ἐνδιαφέρεσαι ὑπὲρ τῶν τοιούτων· διότι...· ἐντεῦθεν: λοιπὸν, **ὀμόπολις** **λεῶς** (πάνδημος πόλις) ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς κοινότητος, **ἡμῖν** ἐμοί, **γὰρ** λοιπὸν: ἡ πόλις λοιπὸν θὰ μοὶ ὑπαγορεύσῃ τίνας διαταγὰς νὰ ἐκδίδω; **ὡς εἴρηκας** εἰδ. πρ., **τόδε** εἰς τὸ **εἴρηκας**, **ὡς ἄγαν νέος** ὡς καθ' ὑπερβολὴν νέος, ὡς μωρὸν παιδίον, **727 ἄλλω** χαρ. διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἢ διὰ λογαριασμὸν ἰδικόν μου πρέπει νὰ ἄρχω, ὡς ὑριστάμενος ἄλλου ἢ ὡς αὐτοτελὴς ἀρχὴ μὴ ἔχουσα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμβουλεύεται ἄλλους περὶ τοῦ πρακτείου· (δὲν ἄρχεις μόνον διὰ λογαριασμὸν σου, ἀλλὰ διατελεῖς καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ λαοῦ καὶ ὀφείλεις νὰ λαμβάνης καὶ αὐτὸν ὑπ' ὄψιν σου· ἡγεμὼν καὶ λαὸς εἶναι ὀμότιμα·) **πόλις γὰρ οὐ νομίζεται** δὲν εἶναι κατὰ τὴν γενικῶς κρατοῦσαν γνώμην ἰδιοκτησία τοῦ κυριαρχοῦ; **καλῶς** εἴρων. (οἱ πολῖται δὲν εἶναι ἰδιοκτησία του)· διότι μὴ ἀνεχόμενοι νὰ εἶναι δοῦλοι θὰ κατέλειπον τὴν πόλιν καὶ τότε σὺ θὰ ἦρχες μόνον οἰκοδομημάτων. — **740-57 γὰρ οὖν** διότι ὄντως, **προκήδομαι** προνοῶ, ἐνδιαφέρομαι, **742** (προκήδη ἐμοῦ), ἐν ᾧ λαμβάνεις τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὸ δικαστήριον ἐναντίον τοῦ πατρός σου, ἐν ᾧ διαπληκτίζεσαι πρὸς τὸν πατέρα; **733, 741· οὐ γὰρ** διότι βλέπω ὅτι τὰ ἁμαρτήματά σου προσκρούουσιν εἰς τὴν δικαιοσύνην, **τὰς ἐμὰς ἀρχὰς...** τὰ βασιλικά μου δικαιώματα τιμῶν (ὡς σεμνὰ καὶ ἅγια), τιμῶν τὴν ἱερότητα τῶν..., **οὐ γὰρ σέβεις** δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ σεβασμοῦ καὶ εὐσεβείας ἐκεῖ, ὅπου ὑφίσταται καταφρόνησις πρὸς τὸ θεῖον, **πατῶν** χρόν. καθ' ὃν χρόνον λακτίζεις, **ὑστερον** ἡσσον, ἀσθενέστερον:

ὄργανον, δοῦλε, αἰχμάλωτε (συρόμενε ἀπὸ τῆς ῥίνος ὀπισθεν μιᾶς γυναικός), **τὰν τοῖ ἄν, γέ** πρὸς τὸ **τῶν αἰσχροῶν**: ἴσως εἶμαι γυναικὸς δοῦλος, ἀλλ' εἰς αἰσχρὰν τοῦλάχιστον πρᾶξιν οὐδέποτε πράγματι θέλω φωραθῆ παρασυρόμενος, **γοῦν** τοῦλάχιστον, **ὁ λόγος σοι ὄδε** πᾶν ὅ,τι λέγεις τώρα, **ὑπὲρ κείνης**, ἣτις ὁμως ἔπραττεν αἰσχιστα, **γέ** μάλιστα, ναί, **καὶ** (ὑπὲρ) σοῦ, δὲν μεροληπτῶ ὑπὲρ αὐτῆς, προνοῶ περὶ πάντων, **οὐκ ἔσθ' ὡς** οὐκ ἔσθ' ὅπως, οὐδαμῶς, **γαμεῖς** (μέλ.) ποτε, **ὀλεῖ τινα** θά παρασύρη καὶ ἄλλον τινὰ εἰς τὴν καταστροφὴν (ἐμέ, ὁ Κρέων νοεῖ ἑαυτόν), **κάπαπειλῶν** καὶ με ἀπειλῆς ἀκόμη, **ὦδ' ἔ. θ.** προβαίνεις τόσον θρασύς κατ' ἐμοῦ; **τίς δ' ..** ἀλλὰ πῶς δύνασαι νὰ ὀμίλῃς περὶ ἀπειλῆς ἐκεῖ, ὅπου μόνον συστάσεις κάμνω ἐναντίον μωρῶν ἀποφάσεων; ζητῶ μόνον τὴν μωρὰν ἀλόφασίν σου νὰ διορθώσω, ἀλλὰ δὲν σὲ ἀπειλῶ, **κλαίων** τιμωρούμενος, **φρενώσεις** (με) νουθετήσεις, **δούλευμα** δοῦλος, **κωτίλλω** κολακεύω (φλυαρῶ), : μὴ με ἀποκάλει πλέον πατέρα, διότι ἐκ τῶν ἔργων σου δεικνύεις ὅτι δὲν εἶσαι υἱός μου, εἶσαι ἀπλούστατα αἰχμάλωτος μιᾶς γυναικός, **βούλει** (μόνον) λέγειν... ; περιττὴ λοιπὸν πᾶσα συζήτησις.— **758-65 ἀληθες** εἰρων. ἀλήθεια; **οὐ (μὰ) τόνδ' , δεινάξω** ὑβρίζω, **οὐ χαίρων** οὐχὶ ἀτιμωρητί, **ἐπὶ ψόγοιοι** εἰς τὸ **χαίρων** (αἴτ.) ἢ εἰς τὸ **δεινάσεις** : μετὰ τοὺς ψόγους σου, ἀφ' οὗ πρῶτον με ἔψεξας, **ἄγαγε** πρὸς ἓνα τῶν δορυφόρων, τὸ **μῖσος** τὴν μισητήν, **κατ' ὄμματα** πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, **παρόντι** ἐπὶ παρουσίᾳ, **οὐ δῆτ' ..** ὀλεῖται, **ἔμοιγε** πλησία, **μὴ δόξης** μὴ φαντασθῆς, **τὸ κρᾶτα** ἀντὶ **κάρη** (-α), **οὐδαμὰ** οὐδαμῶς, **ὡς μαίνη** διὰ νὰ ἐπιδεικνύης τὴν μανίαν σου ἐνώπιον ἐκείνων ἐκ τῶν φίλων, ὅσοι ἔχουσι τὴν ὄρεξιν νὰ βλέπωσι τοιοῦτον θέαμα.— **766-9 νοὺς τηλικούτος** ψυχὴ τόσον νέου ὡς ὁ Αἴμων, **ἔστι βαρὺς** εἶναι ἐπίφοβος, δίδει ἀφορμὴν εἰς σοβαροὺς φόβους, εἶναι προάγγελος σοβαροῦ δυστυχίματος, **ἀλγῆσας** ὑποθ. ἐὰν περιπέσῃ εἰς θλίψιν, ἐν τῇ θλίψει, **δράτω** (ὅ,τι θέλει), **φρονεῖτω...** ἄς ὑψηλοφρονῇ περισσύτερον ἢ ὅσον ἀρμόζει εἰς ἄνθρωπον.— **770-80 καὶ κατακτεῖναι** (ὁ καὶ ἐπιδ.: οὐ μόνον κατεδίκασας, ἀλλὰ διανοεῖσαι καί..., ὅθεν) ὄντως διανοεῖσαι νά, **τὴν γε** τοῦλάχιστον τὴν.. δὲν θὰ θανατώσω, **εὗ γὰρ οὖν λέγεις** διότι ἀλήθεια κατὰ ἕκαμες καὶ μοὶ τὸ εἶπες, **καὶ** (σφε) ὄντως, **σίβος ἄ.** ὁδός, **ἐνθ' ἂν ἤ...** ἀπάγων αὐτὴν ὅποιδήποτε καὶ ἂν εὗρω ὁδὸν ἔρημον ἀνθρώπων, **κρύψω** θάψω, **κατῶρυξ-ρυξος** θ. κοίλωμα (ὑπόγειος θολωτὸς τάφος), **πετρώδης** (πέτρα) βραχώδης, **προθεῖς** παραθέσας, **φορβή** τροφή, **ἄγος** οὐ. μίασμα, καὶ

ἢ κάθαρσις τοῦ μιάσματος : τοσοῦτον φορβῆς, ὡς (ὅσον) ἄγος (ἔστιν ἢ εἶναι) : ὥστε νὰ ἀποτρέψῃ τὸ μίασμα, πᾶσα παντελῶς, αἰτουμένη τὸν Ἄιδην, τεύξεταί που (ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἐξ ἅπαντος) τὸ (τοῦ), γοῦν τοῦλάχιστον, τηνικαῦτα τότε (ἀλλὰ δυστυχῶς ἀργά), πόνος περισσὸς μάταιος κόπος.

734-80. 737 Ὁ Αἴμων ὁμιλεῖ ὡς πολίτης Ἀθηναῖος σύγχρονος τοῦ ποιητοῦ, δημοκρατικῶν ἀρχῶν.— **774** *πειρώδει κατώρουχι* ὁ Κρ. δὲν ἔχει ὑπ' ὄψει ὠρισμένον κοίλωμα πρὸς ἐγκαθειροξίν τῆς Ἀντιγόνης (προβλ. ἐνθ' ἂν ἡ 773), ἀλλ' ὑπόγειόν τινα θολωτὸν τάφον Z 418 ἐκ τῶν τότε ὑπαρχόντων ἔξω τῶν Θηβῶν.— **775** ὡς ἄγος οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι οὐ μόνον αἱματηρὰ θανατικὴ ποινή, ἀλλὰ καὶ ἀναίμακτος μολύνει τὴν πόλιν, διὰ τοῦτο κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Δηλίων αἱ θανατικαὶ ποιναὶ (διὰ κωνείου) ἀνεβάλλοντο ἐν Ἀθήναις μέχρι τῆς ἐπανόδου τῆς ἱερᾶς νεώς, ὡς ἡ τοῦ Σωκράτους. Ἐπίσης καὶ εἰάν τινα ἐγκαθειροξυον ἐν εἰροκτῇ πρὸς θάνατον, παρέθετον καὶ ὀλίγην τροφήν πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἄγους, ἵνα μὴ φαίνωνται ὅτι ἐφόρευον διὰ τῆς πείνης· ἐν Ῥώμῃ ἐὰν Ἔστιας τις κατεδικάζετο εἰς θάνατον, θαπτομένη ζῶσα, παρετίθετο ἐν τῷ τάφῳ ἄρτος καὶ ὕδρια περιέχουσα ὕδωρ, γάλα καὶ ἔλαιον. Πρόκειται λοιπὸν περὶ παλαιοτάτου ἐθίμου, οὗ ἡ ἀνάμνησις ὑφίστατο μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Σοφ.— *Πῶς ἐμφανίζεται τὸ πρῶτον ὁ Αἴ.* πρὸ τοῦ πατρὸς καὶ ποῦ καταλήγει ; *πόθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ ἦθους ; ποῖον ἐκ τῶν δύο νὰ εἶναι φυσικὸν ἦθος αὐτοῦ ; διὰ τί ἡ μακρὰ περὶ πειθαρχίας διδασκαλία τοῦ Κρ. ; ἐν τοῖς τελευταίοις λόγοις ταύτης τί ταράσσει αὐτόν ; διὰ τί ὁ Αἴ. δὲν λαμβάνει αὐτὸς τὸ μέρος τῆς Ἀν., ἀλλὰ τὴν πόλιν εἰσάγει συνηγοροῦσαν ὑπὲρ αὐτῆς ; πῶς θάπῃγγελλε τὰς κρίσεις τῆς πόλεως ; τὰ γνωμικὰ τοῦ λόγου τίνα ὑπενθυμίζουσι ἡμῖς ; τίνα ἀρετὴν θαυμάζετε ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Αἴ. ; ὁ Χ. τίνα σιάσιν τηρεῖ πρὸς ἀμφοτέροους ; ἐν τῷ τελευταίῳ διαλόγῳ τίνας πολιτ. ἀρχὰς προσβεύει ὁ Κρ. ; τί τηρεῖ διὰ τούτου ὁ Σοφ. ; πῶς ἐξελίσσειται ὁ διάλογος καὶ ποῦ καταλήγει ; τίς ἡ τελικὴ ἀπόφασις τοῦ Κρ. ; τί προδίδει ἡ ἀθρόωσις τῆς Ἰσμ. ; πῶς ἐμφανίζεται ὁ Κρ. ἐκ τῶν τελευταίων λόγων του ; τίνα θέσιν ἐπέχει ἡ ἁμαρτία του αὐτῆ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἁμαρτιῶν του ; τί περιεργον παρατηροῦμεν ἐν τῷ ὄψει ὠρίμον ἀνδρὸς καὶ θερμοαῖμου νέου (πλὴν τῶν τελευταίων λόγων τοῦ Αἴ.) ; ἄλλα ζητήματα ὡς ἐν τέλει 223-331, 376-581.*

781-90 *ὅς ἐν κτήμασι (προληπτ.) πίπτεις* ὅς κέκτησαι (ἐκείνους,) ἐν οἷς ἂν ἐμπέσῃς, καθιστᾶς κτήματά σου (ἰδιοκτησίαν σου)

πάντας, εἰς οἰονδήποτε καὶ ἂν ἐμπέσῃς, ὅστις καθιστᾷς θύματά σου
 πάντας, εἰς ὅσους ἀπλώσῃς τὰ δίκτυά σου, **μαλακὸς** τρυφερός, **ἐν-
 νυχεύω** διανυκτερεύω, **φοιτᾷς** περιφέρῃσαι, **ὑπερπόντιος** κτηρ. ὑπὲρ
 τὸν πόντον, ἂνὰ τὸν πόντον, **αὐλή** κατοικία, **ἀγρόνομοι αὐλαὶ** αὐ-
 λαὶ ἀγρῶν νεμομένων (οἰκουμένων), ἀγροτικαὶ καλύβαι, ἐξοχικαὶ
 ἐπαύλεις, **φύξιμος** ἱκανὸς νὰ διαφύγῃ, πρὸς αἰτ. (σὲ) κατὰ τὸ φεύ-
 γειν **τινά**, **ἀμέριος** ἐφήμερος, **ὁ ἔχων** (σὲ) ὁ αἰχμάλωτος σοῦ, ὁ ἔρω-
 τόπληκτος, **μέμηγε** μαίνεσθαι. - **791-800 παρασπῶ** παρασύρω,
ἀδίκους κτηρ. προληπτ. ὥστε γίνεσθαι ἀδίκους, ἀπὸ τῆς δικαιοσύ-
 νης εἰς τὴν ἀδικίαν, **ἐπὶ λῶβα** διὰ νὰ ἐμπαίξῃς αὐτούς, **νεῖκος**
ξύναιμον ἀνδρῶν ὑπαλλαγή ἀντι: **νεῖκος ἀνδρῶν ξυνάιμων** (συγγε-
 νῶν) τὴν συγγενικὴν φιλονικίαν, **ἔχεις ταραξας** ἔχεις προκαλέσει
 τὴν ταραχώδη (ζωηράν) φιλονικίαν, **ἕμερος** ἄ. (ἔρωσ) θέλητρον,
εὐλεκτρος ἢ παρέχουσα καλὸν λέχος, ὠραία, ἔρασμα: **ἕμερος βλε-
 φάρων** (γεν. ὑποκ.) **εὐλέκτρον νύμφας** (κτητ.) **νικᾷ ἔναργῆς** κτηρ. τὸ
 ἔρασμα ἰσχυρὸν τὸ ἀκτινοβολοῦν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς
 ὠραίας νύμφης (τὸ πολυθέλητρον βλέμμα. .) **νικᾷ** (παρὰ τῷ Αἴμ.
 τὴν στοργὴν πρὸς τὸν πατέρα) ἔναργῶς, προφανῶς, **πάρεδρος** (πα-
 ράθ. εἰς τὸ ἔρωσ, ἕμερος) συμπάρεδρος, ὁμότιμος τῶν μεγάλων ἠθι-
 κῶν νόμων ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ κόσμου [ἐν τῷ ἡγεμονικῷ αὐτῶν
 συμβουλίῳ], **ἄμαχος** κτηρ. ἀκαταμάχητος, **ἐμπαίξει** παίζει ἐνταῦθα:
 διότι εἶναι ἀκαταμάχητος εἰς τὰ παιγνίδιά της.

781-800. 781 Ἔρωσ ἐλέγετο υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ
 τοῦ Ἄρεως ἢ Διὸς ἢ Ἐρμοῦ· κατ' ἀρχὰς παρίστατο ὡς χαριέστατος
 πρόσηβος νεανίας, εἶτα ὡς ὠραῖον πονηρὸν καὶ ὑπόπτερον πεδίον,
 φέρον τόξα καὶ βέλη ἐντὸς φαρέτρας ἢ καὶ δᾶδα. Ἡ ψυχὴ, ἧς κρα-
 τεῖ ὁ Ἔρωσ, παρίσταται ὡς ψυχὴ πτερυγίζουσα ὑπὲρ τὴν δᾶδα αὐ-
 τοῦ, ἄλλοτε δ' ὡς νέα κόρη ἔχουσα ψυχῆς πτερά. — **799 θεσμῶν**
 εἶναι οἱ μεγάλοι νόμοι οἱ διέποντες τὸν ἠθικὸν καὶ ὑλικὸν κόσμον·
 ἢ φιλία καὶ τὸ νεῖκος (ἔλξις-ἄπωσις), ἢ τάσις τῶν ἀνθρώπων πρὸς
 κοινωνίαν, ὁ ἔρωσ, εἶναι ὁ αὐτὸς νόμος ὑπὸ διαφόρους ὄψεις ἐμφα-
 νιζόμενος· ἰδίᾳ ὁ Ἔρωσ ἀσκεῖ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς γεννήσεως
 τῶν ἀνθρώπων· ἐν Θεσπιαῖς ἐλατρεύετο αὐτοτελῶς, οὐχὶ ὡς ἀκόλου-
 θος τῆς Ἀφροδίτης, ἀλλ' ὡς πολιούχος τῆς πόλεως, δωρήσας εἰς αὐ-
 τὴν κοήνην, προάγουσαν τὴν εὐτοκίαν τῶν γυναικῶν· πρβλ. τὸ τοῦ
 Ἄχ. Παράσχου: **Μ' ἐν φίλημα γεννώμεθα, Μ' ἐν φίλημα γεννώμεν.**

— Πρβλ. 100-61 κ. 327-75 [διὰ τί τὸ χορικὸν νὰ εἶναι τόσον μικρὸν;].

801-5 καὐτὸς ὡς ὁ Αἴμων, **θεσμοὶ** ἢ κεκανονισμένη τάξις, κα-

θιερωμένη ἐθιμοτυπία, ἔξω θ. **φέρομαι** παρεκτρέπομαι, παρασύρομαι ἔξω τῆς κοσμιότητος καὶ εὐπρεπείας, ἐκτροχιάζομαι ἐκ.· ἢ φράσις ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ οὐκέτι **δύναμαι ἴσχειν παγὰς δακρῶν**, ἀντιοὐ **δυνάμενος ἴσχειν.**, **δρῶν** αἴτ., **τάδε** ἐπεξηγούμενον ἐκ τοῦ **ἀνύτουσαν Ἄν. θάλαμον**, ἔνθα ἐπανελήφθη τὸ **δθ'** (ὅτε) **δρῶ** (δρῶν) διὰ τὴν παρεμβληθεῖσαν πρότασιν **ἴσχειν δ'**, **θάλαμος** νυμφικὸς (νυμφῶν, παστῆς), **παγκοίτιας** (-ης) (ἡ κοίτη πάντων) ὁ ἀποκοιμίζων τοὺς πάντας, κοινός, **ἀνύτουσαν** (τὴν ὁδὸν εἰς τὸν) θάλαμον: μεταβαίνουσαν εἰς.—**806 - 16 νέατος** (νέος) ἔσχατος (προβλ. τὸ λατ. novissimum agmen), **νέατον** ἐπιρ. δι' ὑστάτην φορὰν, **λεύσσω** βλέπω, **ἄγει τὰν ἄγει** εἰς τὴν, **ἀκτὰ** ὄχθη, **ἐγκληρος** (κλήρος τὸ λαχὸν εἰς τινα τμημα γῆς) ὁ κάτοχος κλήρου, μέτοχος, **ὑμέναιος** γαμήλιον ἄσμα ἄδόμενον κατὰ τὴν γαμήλιον πομπήν, **ἐπινυμφίδιος ὕμνος** γαμήλιον ἄσμα ἄδόμενον ἐπὶ νυμφεῖοις (νυμφῶνι), τὸ ἐπιθαλάμιον, ἄδόμενον ὑπὸ χοροῦ παρθένων μετὰ τὸ γαμήλιον συμπόσιον πρὸ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου, **οὐθ' ὕ. ἐγκληρον οὔτε ὕμνησεν** ἀντι: οὐθ' **ἕμνω ἐπινυμφιδίω ὕμνητήν** (ὕμνηθεῖσαν) χωρὶς ἀκόμη οὔτε ὑμέναιον νὰ μοὶ τραγουδήσωσιν οὔτε ἐπιθαλάμιον ἄσμα.—**817-22 κλεινή** μὲ δόξαν καὶ τιμὴν, **ἐπαινον ἔχουσα** πολυῦμνητος, ἀμφοτέρω κτηρ., **κεῦθος** τὸ (κεύθω) ὁ κευθμῶν (τῶν νεκρῶν), κούπτῃ, τὰ ἄδυστα, **φθινάδες νόσοι** φθίσις, **ἐπίχειρα** ἢ ἀμοιβή (ἦν ἐγγχειρίζομεν εἰς τὴν χεῖρα), **ξίφεων** γεν. ὑποκ.: ἀμοιβή, ἦν δίδει τὸ ξίφος, ὁ διὰ τοῦ ξίφους θάνατος (ἐν πολέμῳ), **λαχοῦσα** ὑποστᾶσα, **ξ. ἐ. λ.** σκοτωτή, **αὐτόνομος** κατὰ τοὺς νόμους σοῦ τῆς ἰδίας, ἔξ ἰδίας βουλήσεως, **μόνη δὴ** μόνη ἕως σήμερον, **θνατῶν** εἰς τὸ **μόνη**.—**823-33 δὴ** ἤδη, **τὰν ξέναν** (Νιόβην), διότι ἐκ Φρυγίας οὔσα καὶ νυμφευθεῖσα ἐν Θήβαις τὸν Ἀμφίονα ἦτο ἐνταῦθα ξένη, (τὰν) **Ταντάλου** (θυγατέρα), **δλέσθαι** ἐκ τοῦ **ἦκουσα**, **λυγροτάταν** κτηρ. ὅτι ἀπέθανε κατὰ τρόπον θλιβερώτατον, οἰκτρότατον, **πρὸς ἄκρω Σ.** πλησίον τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Σιπύλου, **τὰν** ἦν, **δάμασεν** ἀπελίθωσε, **πετραία βλάστια** βλάστησις τοῦ βράχου, βράχος ἀναδοθεὶς ἐκ τοῦ ὄρους, **κισσὸς ὡς ἀτενῆς** σφιγκτὰ περιπλεκόμενος κολλημένος, καρφωμένος, **ὡς φάτις ἀνδρῶν** ὡς λέγουσι, κατὰ τὰς παραδόσεις: **διμβροὶ καὶ χιῶν οὐδαμὰ λείπει νιν** (Νιόβην), **τακομένην** (ἐκ τοῦ πένθους), **τέγγει** (Νιόβα) βρέχει, **δειρὰς-ἄδος** θ. ὁάχις τοῦ ὄρους, λαϊμός (τοῦ σώματος), **ὄφρῦες** ὀφθαλμοί, **πάγκλαυτοι** αἰωνίως κλαίοντες, **ὑπ' ὄφρῦσι** κάτωθεν τῶν ὀφθαλμῶν, **ᾗ ἢ**, ταύτῃ ὁμοιότητην, **κατευνάζει** κοιμίζει, θανατώνει.—**834-8 ἀλλὰ** (Νιόβῃ ἦν), **ἐγκληρος**

ὁ ἐν τινι κλήρω (τῷ αὐτῷ μετὰ τινος ἄλλου), ἰσότημος, ὁμοιος, ἐκ τούτου τὸ **ἰσοθέοις** : **καίτοι τάκοῦσαι** (σὲ) **λαχεῖν ἔγκληρα τοῖς ἰσοθέοις** (ἔστι) **μέγα φθιμένα** (σοὶ) καὶ ὅμως τὸ νὰ λέγωσι περὶ σοῦ ὅτι ἔτυχες τῆς αὐτῆς τιμῆς (μοίρας) μὲ τοὺς ἰσοθέους εἶναι σπουδαῖον διὰ σὲ ἀποθανοῦσαν **πρέπον** (ἔστι), **καὶ σὲ τλῆναι** καὶ σὺ νὰ ἐγκαρτερήσῃς, ὅπως ἐκείνη, καὶ ἐν τῇ ζωῇ καὶ μετὰ θάνατον (ἢ Ἀντ. ἐκλαμβάνει τὸ **τλῆναι** παθεῖν). — 839-52 **γελῶμαι** ἐμπαίζομαι (διὰ τὴν παρεξήγησιν τοῦ **τλῆναι**, ἧ: διότι ἡ ὁμοιότης τοῦ θανάτου πρὸς τὸν τῆς Νιόβης τί ὠφελεῖ αὐτήν;), **οἰχομένην** ἀποθανοῦσαν, μετὰ τὸν θάνατόν μου, **ἐπίφαντον** (οὖσαν) εὗρισκομένην πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου, ζῶσαν, **ἄλσος** περιφέρεια, χώρα, **ἔμπας** παρὰ πάντα ταῦτα, οὐχ ἦττον, ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι μοὶ ἀρνοῦνται τὴν μαρτυρίαν, ἀφ' οὗ οἱ πάντες μὲ ἐγκατέλιπον, τοῦλάχιστον **ἐπικτιῶμαι** (λαμβάνω) ἐπικαλοῦμαι μάρτυρας, **ἕμμε** αἰολ. ὑμᾶς, **οἶα** ἐπιφ. (δηλ. λυγροτάτα) πῶς, ἐπεξηγούμενον διὰ τοῦ **ἄκλαιτος φίλων** ἢ γεν. διὰ τὸ στ. ἀ· μὴ θρηνομένην ὑπὸ τῶν φίλων, ἄνευ φιλικῶν δακρῶν, **οἷοις νόμοις** κατὰ τίνα τρόπον, **ἔργμα** (ἔργνημι) εἰρκτή, **ποταίνιος** νέος, ἀνήκουστος: πρὸς τὴν εἰρκτὴν τοῦ ἀνηκούστου τάφου, τὴν ἐπιχωματωμένην διὰ τύμβου (σωροῦ χώματος), **μέτοικος** κατοικοῦσα ἐν μέσφ. — 853-6 **προβᾶσα**.. προχωρήσασα εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν (τὸν κολοφῶνα) τῆς θρασύτητος προσέκρουσας εἰς τὸ ὑψηλὸν τῆς Δίκης βᾶθρον· Δίκη εἶναι ἡ θεὰ τῆς δικαιοσύνης, ἣν ὁ ποιητὴς φαντάζεται ὡς ἄγαλμα ἰστάμενον ἐπὶ βᾶθρου ἢ καθήμενον ἐπὶ θρόνου, **ἄθλος** ἀγών, **πολύς** δεινός, σφοδρός, βαρὺς: ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου εἶναι καὶ μοιραία ἀνάγκη νὰ ὑποστῆς πικρὸν ἀγῶνα (μαρτύριον), κληροδοτηθέντα παρὰ τοῦ πατρός, τοῦ ὁποίου πληρώνεις τὰ ἁμαρτήματα. — 857-71 **ἔψαυνα** ἀνέξεσας (παρ' ἡμῖν ἀγγιάζω τὸ **τραῦμα**) (μετ. αἰτ.), **μέρινα** θλίψις, πικρία, βάσανον, πικρὰ ἀνάμνησις, **οἶτος** ἀ. μοῖρα, ταραχὴ. τοῦ **μερίμνας**, **τριπόλιστος** (πολέω, πολίζω) γυρίζω, ἀροτριῶ: τρεῖς φορές γυρισμένος ἀγρός) αἰωνίως ἀνακυκλούμενος, διαβόητος, πολυθρήνητος, **πατρός** τοῦ τε πρόπαντος..., **Λαβδακίδαισιν** ἢ ἔστ. ἐλεξ. εἰς τὸ **ἀμέτερον**, ὅπερ ἀντὶ δοτ.: **τοῦ τε πότμου τοῦ ἐπιεσόντος** πᾶσιν ἡμῖν τοῖς κλεινοῖς Λ.: τὴν μοῖραν τοῦ πατρός καὶ τῶν συμφορῶν, ὅσαι ἐνέσκηψαν εἰς ἀπαξάπαντα τὸν οἶκον ἡμῶν τῶν ρισενδόξων Λ., τὴν μοῖραν τοῦ πατρός καὶ ὄλων τῶν μελῶν τοῦ δυστυχισμένου οἴκου τῶν Λ., **ματρῶναι λέκτρων ἄται** ὃ ἁμαρτωλὲ γάμε ἢς μητρός, **κοιμήματα** περιπτύξεις, πλαγιάσματα, εἰς τοῦτο τὸ **ἐμῷ** **ατρὶ** μὲ τὸν ἰδικόν μου πατέρα, **αὐτογέννητα** πρὸς τὸ **κοιμήματα**

ἀντὶ **αὐτογεννήτω** ὄν αὐτὴ ἡ ἰδία ἐγέννησε, μετὸν ἴδιον αὐτῆς υἱόν, **ματρὸς** γεν. ὑποκ. εἰς τὸ κοιμήματα, **οἴων** ἐκ ποίων γονέων, **ποθ'** ἀγωνίαν : ἄχ!, **ταλαίφρων** ἢ ταλαίπυρος, **ἀραῖος** θηλ. ἐπικατάρτος, ὑπὸ τὸ βίαιος κατάρας, **ἄδ'** ἦδε, ἰδοῦ, **μέτοικος** ἵνα κατοικήσω μεταξὺ αὐτῶν, **κυρέω** τυγχάνω, **δύσοπιτος** ; **θανῶν** διὰ τοῦ θανάτου σου, **κατεναίρω** φονεύω, **ἔτ' οὔσαν** ζῶσαν ἔτι. — **872-5** **σέβειν** τὸ ἐνεργεῖν μετ' εὐσεβείας, ὡς τὸ τιμᾶν νεκρόν, (ἔστιν) **εὐσέβειά τις** δεῖγμα τι εὐσεβείας, εὐσεβῶν φρονημάτων, **κράτος** δὲ (τούτου), **ὄτω** μέλει **κράτιος** (σύντ. προσ.), (ὅς ἐπιμελεῖται αὐτοῦ-τοῦ κρατοῦντος) : ἀλλ' ἡ ἰσχὺς τοῦ κρατοῦντος, τοῦ κυριάρχου, ἀλλὰ τὰ βασιλικά διατάγματα, **οὐδαμῆ παραβατὸν πέλει** οὐδαμῶς ἔστι παραβῆναι, οὐδεὶς οὐδαμῶς δικαιούται νὰ παραβῆ, **ὄργα** (-ῆ) σπουδῆ, ζῆλος, **αὐτόγνωτος** αὐτόβουλος, αὐτογνώμων, αὐθαίρετος. — **876-82** **ἄφιλος** ἔρημος φίλων, **ἀνυμέναιος** ἀγαμος, **τάνδ'**... δι' αὐτῆς ἐδῶ τῆς ὁδοῦ, ἣτις εἶναι παρεσκευασμένη, κατὰ πάντα ἕτοιμος, **θέμις** ἔστι, **λαμπὰς** ἥλιος, **ἀδάκρυτον** κτηρ. προληπτ. ὥστε τελεῖται χωρὶς οὐδεὶς νὰ κλαίῃ, **ἄκλαυτος**. — **883-90** **δοῖσαι** μοιρολόγια, **πρὸ τοῦ θανεῖν** χρόν. πρὸ τοῦ θανάτου, τοπ. ἐνώπιον τοῦ θανάτου, **χρεῖη** ἐξεῖη, χρήσιμον εἶη : **ἄρ' ἴστε**, ὡς, **εἰ χρεῖη λέγειν** ἰοιδὰς **καὶ γόους** **πρὸ τοῦ θανεῖν**, **οὐδ' ἂν εἰς παύσαιτ' ἂν** (λέγων) : **οὐκ ἄξετε** ; ἀπαγάγετε καί.. ἄφετε, **κατηρεφῆς τύμβος** θολωτὸς τάφος, **περιπύξαντες** περιφράξαντες, περικλείσαντες, **χεῖη χεράω** (ἐξ οὗ **χεῖζω**) ἐπιθυμῶ, **τυμβεύω** διάγω ἐν τύμβω, **τοῦπι τήνδε τὴν κόρην** ὅσον ἀφορᾷ τὰ συμβαίνοντα (τὴν τύχην) εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν κόρην, **δ' οὐν** ἀλλ' ὅπωςδήποτε καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ὠρισμένως θὰ στερηθῆ, **τῆς ἄνω μετοικίας** τοῦ νὰ κατοική μεταξὺ ἡμῶν τῶν ζώντων ἐν τῷ ἄνω κόσμῳ. — **891-6** **ῶ κατασκαφῆς οἴκησις** ὧ κοίτε τάφε, **οἶ** εἰς ποῖον τόπον, **πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς** ἐπέξ. τοῦ οἶ, **Φερσέφασσα** Περσεφόνη, 895 **ῶν** διαιω., **λοίσθιος** ὁ ὕστατος (πνέω τὰ λοίσθια), **μακροῦ δὴ κάκιστα** καθ' ὑπερβολὴν πικρότατα, ἀπαισιώτατα, **λοισθία καὶ κάκιστα**, **κάτειμι** ἐνεστ., **πρὶν ἐξήκειν**... πρὶν παρέλθῃ, συμπληρωθῆ, ὁ εἰμαρμένος, φυσικὸς χρόνος τοῦ βίου. — **897-902** **ἐλθοῦσα** (εἰς Ἄιδου), **κάρτα** λίαν : πολὺ ἐλπίζω, **κασίγνητον κάρτα** ὧ Ἐτεόκλεις, **αὐτόχειρο** ἰδία χειρὶ, **δέμας περιστέλλω** (περικοσμῶ) θάπτω, **ἄρνημαι** (αἴρωμαι) λαμβάνω : ἰδοῦ τίνα ἀμοιβὴν δρέπω. — **903-7** **εὖ** ὀρθῶς ὡς ἔπρεπε, **πρὸς τὸ ἐτίμησα** : εὖ ἐποίησα τιμήσασά σε, **καλὰ ἔκαμα** καὶ σὲ ἐτίμησα, **τοῖς φρονοῦσι** κατὰ τὴν γνώμην τῶν συνετῶν, τῶν ὑγιῶν τὰς φρένας, **οὐ γάρ ποτ' ἂν ἤρῶμην**

διότι οὐδέποτε θὰ ἀνελάμβανον τὸ ἐπικίνδυνον αὐτὸ ἐδῶ ἔργον, οὐτ' εἰ τέκνα κατθανόντ' ἐτήκετο (ἐσθήποντο) οὐτ' εἰ πόσις., ὦν ἔφυν τῶν ὁποίων νὰ ἤμην, βία πολιτῶν—908-12 πρὸς χάριν τίνος νόμου κατὰ ποίαν λογικὴν ἀρχὴν, κατθανόντος (τοῦ πρώτου συζύγου) γεν. ἀπόλ. (ὑποθ. ἢ ἐκ τοῦ ἄλλος διάφορος), τοῦδε τοῦ πρώτου συζύγου (ἢ τοῦ πρώτου τέκνου), ἀμπλακίσκω στεροῦμαι, χάνω, κεκευθότιν γεν. ἀπόλ. αἰτιολ. (ἢ ὑποθ. ἐὰν ὁ λόγος γενικῶς), τὸ κεύθειν ἀτμτβ., οὐκ ἔστιν ὄστις.—913-5 τοιῶδε νόμῳ κατὰ τοιοῦτον συλλογισμόν, ἐκπροτιμήσασα τέκνου καὶ συζύγου, ἀμαρτάνειν ταῦτα ὅτι διὰ τῆς πράξεώς μου ταύτης ἡμάρτανον, καὶ δεινὰ τολμᾶν καὶ ὅτι διέπραττον τρομερὸν πραξικόπημα.—916-24 ἄγει ἀπάγει, διὰ χειρῶν διὰ τῆς βίας, παιδεῖος τροφῆ ἀνατροφή παιδῶν: χωρὶς οὔτε νὰ νυμφευθῶ οὔτε νὰ ἀναθρέψω τέκνα. ὧδε ὡς με βλέπεις, ἔρημος πρὸς φ. ἐγκαταλελειμμένη ὑπὸ τῶν φίλων, κατασκαφαὶ θανόντων κοῖλος τάφος, παρεξέρχομαι παραβαίνω, ἢ μτχ. αἰτιολ., δαιμόνων δίκη τὸ θεῖον δίκαιον, βλέπειν ἀναβλέπειν, τί χρῆ τί ὠφελεῖ, αὐδᾶν ἐπικαλεῖσθαι, (καὶ ἀποτείνω τὴν ἐρώτησιν ταύτην,) ἐπεὶ γε δὴ, δυσσέβεια τὸ ὄνειδος τῆς ἀσεβείας, ὅπως καὶ εὐσέβεια ἢ ἀμοιβὴ τῆς εὐσεβείας: διὰ τῆς εὐσεβοῦς, πράξεώς μου ἐπέσυρα, ἐκέρδισα τὸ παράσημον τῆς ἀσεβείας.—925-8 οὖν ὄντως, τάδε ἢ ἀμοιβὴ τῆς πράξεώς μου διὰ τοῦ θανάτου, ἐν θεοῖς κατὰ τὴν κρίσιν τῶν θεῶν, παθόντες πληθ. ἀρσ. περὶ ἐαυτῆς, ξυγγιγνώσκω, ξύνοια: ἐκ τοῦ παθήματος θέλομεν λάβει συνειδήσιν (διδασθῆ ἔκει ἐν τῷ Ἄιδῃ), τὰ παθήματα ἡμῶν θέλουν χρησιμεύσει ὡς μαθήματα ὅτι ἔχομεν διαπράξει ἀμάρτημα, οἶδε ὁ Κρότων, μὴ πλείω ἢ παρόμοια, καὶ ἀντι ὡς μετὰ τὰς ὁμοιωματικὰς λέξεις, ἐκδίκως ἀδίκως.—929-36 ῥιπαὶ ἀνέμων ὀρηγτικοὶ ἀνεμοὶ, σφοδραὶ ταραχαί, ἐμπαθεῖς ἐξάψεις (τῆς ψυχῆς): τὸ αὐτὸ θυελλῶδες πάθος, ἀνεμοζάλη, μετὰ τὴν αὐτὴν ἔντασιν κυριαρχεῖ ἀκόμη ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς, τοιγὰρ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς, τούτων οὐδ. αἰτ. εἰς τὸ κλαύματα: οἱ ἀπάγοντες θὰ χύσουν μαῦρα δάκρυα διὰ ταῦτα (διότι ἐπιτρέπουσιν εἰς αὐτὴν νὰ κάθηται νὰ λέγη ταῦτα) ἔνεκα τῆς βραδύτητος, τοῦτο τοῦπος... αὕτη ἢ φράσις εἶναι ὁμοιοτάτη πρὸς τὸν θάνατον, ἢ: ὁ λόγος οὗτος δεικνύει ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἐγγύτατα, ὠθεῖ με ἀμέσως εἰς τὸν θάνατον, παραμυθοῦμαι (παραίνῳ) συμβουλεύω, θαρσεῖν ἐλπίζειν: διόλου δὲν σὲ συμβουλεύω νὰ ἐλπίζῃς ὅτι αὐτὰ ἐδῶ (ὁ θάνατος) δὲν θὰ πραγματοποιηθῶσιν ὅπως ἀκριβῶς σὺ λέγεις.—937-43 θεοὶ προγενεῖς θεοὶ πανάγονται τῷ

γένους, θεοὶ τῶν προγόνων, *κοῦκέτι* μέλλω (ἀχθήσεσθαι) : ἄνευ ἄλλης πλέον ἀναβολῆς, *κοιρανίδαι* (κοίρανοι) ἄνακτες, βουλευφόροι (κατὰ τὰ Ὀμηρικά), εὐγενεῖς, πρόκριτοι, ὁ βασιλείδης βασιλόπαις, μέλος τῆς βασιλ. οἰκογενείας, *οἴων* ἀδίκων καὶ ἀνοικτιρμόνων, *σεβίσασα* αἰτιολ.

801 - 943. 812 Ἀχέρων ποτ. τῆς Ἡπείρου διαρρέων τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην, βυθιζόμενος εἰς τὴν γῆν καὶ πάλιν ἀναφαινόμενος, ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος. Τὸ ὕδωρ αὐτοῦ θολὸν καὶ πικρὸν (ἐκ κατάρας τοῦ Διός, διότι ἐκείθεν ἔπιον οἱ Τιτῶνες). Διὰ τὸ μυστηριῶδες καὶ διὰ τὸ ἄγριον τῶν θέσεων, δι' ὧν διέρχεται, ἐθεωρήθη ποταμὸς τοῦ Ἄιδου μετὰ τοῦ Κωκυτοῦ, τοῦ Πυριφλεγέθοντος καὶ τῆς Στυγός.—813 Ἡ Ἀντιγόνη θρηνεῖ τὸ ἄγαμον, διότι κατὰ τὰς θεωρίας τῶν ἀρχαίων προορισμὸς τῆς γυναικὸς ἦτο ὁ γάμος καὶ σκοπὸς τοῦ γάμου ἡ ἀπόκτησις γνησίων τέκνων.—824 Ἡ Νιόβη φίλη τῆς Λητοῦς ἔσκωπτεν ὑπερθεὸν αὐτὴν ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ εὐτεκνίᾳ ὡς ἔχουσα ἕξ υἱοὺς καὶ ἕσας θυγατέρας, ἐν ᾧ ἡ Λητώ εἶχε μόνον δύο τέκνα, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν. Οὗτοι θυμωθέντες κατετόξευσαν ὁ μὲν Ἀπόλλων τοὺς ἕξ υἱοὺς, ἡ δὲ Ἄρτεμις τὰς ἕξ θυγατέρας, τὴν δὲ μητέρα οἰκτίρας ἐπανέφερον ὁ Ζεὺς οἴκαδε καὶ ἀπελίθωσε ἐπὶ τοῦ ὄρους Σιπύλου (-ος, ον) τῆς Λυδίας (ἀλλ' ἡ περὶ Σίπυλον χώραν ὑπὸ τῶν παλαιῶν κατελογίζετο εἰς τὴν Φρυγίαν, πατρίδα τῆς Νιόβης). Ἐν βορείῳ ἀποφυάδι τοῦ ὄρους εἰς ἀπόστασιν 1 1)2—2 ὥρων ἀπὸ τῆς Μαγνησίας βλέπει τις καὶ σήμερον μεγάλην ἀνάγλυφον ὑπὸ τῆς φύσεως μὲν δημιουργηθεῖσαν, δι' ἀνθρωπίνης δὲ χειρὸς περαιτέρω ἐλεξεργασθεῖσαν ἀνθρωπίνην μορφὴν, ὁμοιάζουσαν πρὸς γυναῖκα, καθήμενην καὶ πενθοῦσαν, ἔχουσαν μέλαν μὲν τὸ πρόσωπον, μέλανα δ' ἐπὶ τοῦ στήθους τοὺς βραχίονας καὶ ὑπόλευκον ἱμάτιον, ὑπερθεὸν δὲ καταστάζον ὕδωρ. Τὸ ἀνάγλυφον ἀνέκαθεν καθιερωμένον εἰς τὴν Μεγάλῃν Μητέρα, τὴν Κυβέλην, θεὰν Ἀσιανήν, ἀπεδόθη εἶτα εἰς τὴν Νιόβην καὶ ἐδημιούργησε τὸν μῦθον αὐτῆς, ὃν ἐπραγματεύθησαν τὸ ἔπος, ἡ λυρική ποίησις, ἡ τραγωδία, αἱ εἰκαστικά τεχνάαι καὶ δὴ ὁ Σκόπας ἐποίησε τὸ σύμπλεγμα τῆς κατατοξεύσεως, οὗ τὰ λείψανα σφύζονται ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Φλωρεντίας, ἰδ. ἡμετέρων Διδακτικῶν σ. 382-3, Ὅμ. Ω 615 τῆς ἡμετέρας ἐκδόσεως, Πίν. II. 4.—824 *θεογενῆς* ὡς ἔγγονος τοῦ Διός, διότι ὁ πατὴρ Τάνταλος, ὁ βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, ἦτο υἱὸς τοῦ Διός.—843 *πολυκτιήμενες* διότι ὁ χορὸς ἀνήκει εἰς τὰς ἐπιφανεστάτας, οἰκογενείας τῆς πόλεως.—844 *Διρακαῖαι* 104.—845 *εὐαρμάτου*

149. *Θήβης ἄλλος* ἢ *Θήβη* δύναται ἐνταῦθα νὰ εἶναι ἡ θεά, εἰς ἣν ἡ χώρα ἀνήκει ὡς ἄλλος. — 867 *ἀραῖος* ὁ Λαῖος δι' ἀμάρτημα, ἄγνωστον ποῖον, ὑπέπεσεν εἰς τῶν θεῶν τὴν κατάραν, ἣτις ἐβάρυνε καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀρᾶς διατελεῖ καὶ ἡ Ἄν. — 869 *δυσπότμων γάμων* ὁ γάμος τοῦ Πολυνείκου μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀδράστου κατέστησε δυνατὸν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν Θηβῶν καὶ ἐπήνεγκε τὸν θάνατον αὐτοῦ τε καὶ τῆς Ἀντιγόνης. — 899 *κασίγνητον κάρα* νοεῖ τὸν Ἐτεοκλέα, ὡς μαρτυρεῖ τὸ πλήρες τῶν ἀπονεμηθειῶν αὐτῷ τιμῶν. — 938 *θεοὶ προγενεῖς* οἱ ἐγγόρωι θεοί, ὁ Ἄρης καὶ ἡ Ἀφροδίτη, ὧν ἡ θυγάτηρ Ἀρμονία ἐγένετο σύζυγος τοῦ Κάδμου. — 940 *κοιρανίδαί* κατὰ τοὺς ἥρωϊκοὺς χρόνους οἱ εὐγενεῖς τῆς χώρας ἦσαν βασιλεῖς μικροτέρων τμημάτων ὑποκείμενοι εἰς τὸν κεντρικὸν βασιλέα, ὡς ὁ Φοῖνιξ τῶν Δολόπων ὑπὸ τὸν Πηλέα Ὁμ. I 396. — *Διὰ τί ἡ τόσον καταφρονοῦσα τοῦ θανάτου θορῆνι τόσον περιπαθῶς τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς ζωῆς; τίς ἦρως τῆς ἐπαναστάσεως ἔκλαυσεν ἐν τῇ καταφρονήσει τοῦ θανάτου τὴν στέρησιν τοῦ φωτός; εἶναι ἰσχυραὶ αἱ παρηγορίαι τοῦ X.; ἐν 853-5 ἔχει δίκαιον ὁ X.; διὰ τί ἡ Ἄν. δὲν ὀνομάζει τὸν Αἴ.; διὰ τί δὲν ἐπεκαλέσθη τὴν συνδρομὴν του; τί ἀνακουφίζει τὴν Ἄν. ἐν τῇ πενθίμῳ ὁδῷ; διὰ τί οἱ σι. 905-13 πρέπει νὰ εἶναι νόθοι; διὰ τί 922 ὁμιλεῖ οὕτω περὶ θεῶν; ἐνθυμεῖσθε ἄλλο ἀνάλογον χωρίον ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου; διὰ τί ἀποτείνεται πρὸς τὴν ἄψυχον φύσιν; τί λανθάνει ἐν τοῖς λόγοις 889-90 τοῦ Κρ.; διὰ τίνας παρόδου ἀπάγεται ἡ Ἄν.; διὰ τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ συναισθήματος πῶς θὰ ἐξετελέσθη τὸ τμήμα τοῦτο ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ; πῶς θὰ ὀνομασθῇ διὰ τοῦτο τὸ ὄλον Ἐπεισόδιον; διὰ τί οἱ ποιηταὶ ἐπετήδευον τοιαύτας ἐκτελέσεις; τίς εἶναι ἡ ψυχικὴ ἡμῶν διάθεσις κατὰ τὸν θορῆνον; τίς φαίνεται ὁ νικητῆς; ἡ πλοκὴ τῆς πράξεως εἰς ποῖον σημεῖον εὐρίσκεται;*

944-54 *Δανάας δέμας* ἢ Δανάη, (τέτλαθι· οὕτως) ἔτλα ὑπέκυψεν εἰς τὴν σιδηρᾶν ἀνάγκην, ἐνεκαρτέρησε καὶ ἡ Δ. ἀναγκασθεῖσα, ἀλλάξαι νὰ καταλίπη (νὰ στερηθῇ) τὸ οὐράνιον φῶς (ἀνταλλάσσουσα αὐτὸ πρὸς τὸ σκότος τῆς εἰρκτῆς), *αὐλαὶ θάλαμος, χαλκόδετοι αὐλαὶ* θύλαμος ἐπενδεδυμένος ἔσωθεν διὰ χαλκῶν πλακῶν (ναὸς Χαλκιοῖκου Ἀθηνᾶς), *τυμβήρης* τυμβοειδῆς, *κατεξεύχθη* ὑπέκυψεν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς εἰμαρμένης, *τίμιος γενεᾶ* (ἀναφ.) εὐγενῆς, *ταμιεύσκεν* ὡς οἰκονόμος διεφύλαττεν ἐν τῇ κοιλίᾳ, εἶχεν ἐναποταμιεύσει ἐν τῇ κοιλίᾳ, *χρυσορῦτους γονὰς* τὸν ἐκ τῆς χρυσῆς βροχῆς διαμορφωθέντα ἐκεῖ γόνον τοῦ Διός, [τὰ σπέρματα τοῦ

Διὸς τὰ χυθέντα εἰς αὐτὴν ὑπὸ τὴν μορφὴν χουσιῆς βροχῆς], ἀλλ' ἂ μοιριδία δύνασις (ἔστι) δεινά τις ἀλλ' ἢ δύναμις τῆς μοίρας εἶναι ὑπερφυῆς, νῖν τὴν δύναμιν τῆς μοίρας, ὄλβος πλοῦτος, εὐπορία, Ἄρης πολεμικαὶ δυνάμεις, ἀλίκυπτοι θαλασσοπληκτοὶ (διὰ τῆς μεγάλης αὐτῶν ταχύτητος). — 955-65 ζεύχθη ἐδαμάσθη, περιορίσθη, ὑπέκυψεν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς Μοίρας, δξύχολος εὐερέθιστος, κατάφαρκιος κατάφαρκτος, ἐγκαθειρκτος, ἐκ Διονύσου ποιητ. αἷτ. εἰς τὸ ζεύχθη κατάφαρκτος, ἐν δεσμῶ πετρώδει ἐν βραχῶδει δεσμοτηρίῳ, κέρτόμ(ι)ος δηκτικός, κερτομίους ὄργαις ἕνεκα τῶν ὕβριστικῶν ἐκρήξεων τῆς ὄργῆς του (λύσσης, μανίας), οὕτω διὰ τοιαύτης ἐγκαθειρέξεως, διὰ τοιούτων διδακτικῶν μαθημάτων, ἀποστάζει μαραίνεται βαθμιαίως, κατευνάζεται, ἐξατμίζεται, μένος μανίας ἢ ἔξαψις τῆς μανίας, ὁ παροξυσμὸς τῆς μανίας, ἀνθηρὸν ὁ φλογερός, ὁ ἀχαλίνωτος, ἐπέγνω . . . ἐνόησεν ἄργα (ἐπι) ὅτι ἠρέθιζεν (ἔκέντα) τὸν θεόν, μανίαις (εἰς τὸ ψάθειν) ἐν μανίᾳ διατελῶν, ὅτι ἦτο παραφροσύνη νὰ ἐρεθίζῃ τὸν θεόν, γλῶσσαι λόγοι, ἢ δοτ. ὄργ., γὰρ αἰτιολ. τὸ μανίαις, ἐνθεοὶ γυναικες θεόληπτοι, ἐνθουσιῶσαι, μαινάδες, εὖιον πῦρ βακχικὸν πῦρ, τὰς καιομένας δᾶδας, αἵτινες ἐσειόντο ἐν μέσῳ τῶν κραυγῶν εὐοῖ εὐοῖ: διότι ἠνάγκαζε τὰς ἀλαζούσας μαινάδας νὰ διακόπτωσι τὴν ἑορτὴν των καὶ ἔσβηνε τὰς δᾶδάς των, φίλανλοι αἱ ἀγαπῶσαι τὸν αὐλόν. — 966-76 κῠάνεα πελάγεα (σκοτεινὸν πέλαγος) εἶναι ἢ θάλασσα (τὸ τμήμα τοῦ Εὐξείνου Πόντου) ἢ βρέχουσα τὰς Κυνανέας ἢ Συμπληγάδας πέτρας κατὰ τὸ βόρειον στόμιον τοῦ Βοσπόρου, ὅπου ἐνοῦται ὁ Εὐξείνος μετὰ τοῦ Βοσπόρου (διδύμα ἄλς), πελάγεα ἄλὸς τὸ (θαλάσσιον) πέλαγος, παρὰ κ. π. παρὰ τὸ βόρειον στόμιον τοῦ Βοσπόρου, ὅπου διασταυροῦνται πρὸς αὐτὸν παρὰ τὰς Συμπληγάδας πέτρας τὰ σκοτεινὰ κύματα τοῦ Εὐξείνου, εἶναι αἱ ἄκται [τὸ χωρίον ἐφθαρμένον καὶ ἀθεράπευτον· ἐντεῦθεν καὶ τὸ δύσκολον τῆς μεταφράσεως], ὁ Θρηκῶν ἢ Θρηκική, ἄξενος ἀφιλόξενος πόλις Σ., ἵνα ὅπου, ἀγχίπιολις ὁ πλησίον τῆς πόλεως (Σαλμυδησοῦ), ὁ γείτων, ἔλκος κτύπημα, τραῦμα (προκαλοῦν ἐξέλκωσιν), ἀρατὸν ἐπικατάρατον, κατηραμένον, τυφλωθὲν τὸ ὁποῖον κατηνέχθη πρὸς τύφλωσιν, τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τύφλωσιν, δάμαρ-τος θ. σύζυγος, ἐξ ἀγρίας δ. ποιητ. αἷτ., ἀλαδὸν κτηρ. προληπτ. εἰς τὸ ἔλκος ἀντὶ εἰς τὸ κύκλοις: ὥστε νὰ εἶναι τυφλοὶ, κύκλοι δμμάτων αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν, ἢ δοτ. τοπ.* πρὸς τὸ κύκλοις ἔδει νὰ συμφωνήσῃ καὶ ἡ μετ. τυφλωθὲν (τυφλωθεῖσι): κτυπήματα κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν τυφλω-

θέντων, ὥστε νὰ ἐξελεκθῶσι, *ἀλάστορ* (-ορος) ὁ δαίμων τῆς ἐκδικήσεως, *ἀλάστοροι κύκλοι* ὀφθαλμοὶ βοῶντες ἐκδίκησιν, *δισσοῖσι Φινεΐδαις* ἕμιερ. παράθ. ἀντι γεν. εἰς τὸ *κύκλοις*, *ἀράσσω* κτυπὸ μετὰ πατίγου, ἀγρίως, *αἱματηραὶ* προληπτ. καθημαγμένα, *ἀκμαίαι* (ὄξειται) γωνίαι, ἢ *ὑπὸ*+δοτ. ὄργ. (κυρίως : ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν..): εἶδε τὰ κατηραμένα τραύματα τὰ ἀγρίως κατενεχθέντα διὰ καθημαγμένων χειρῶν καὶ τῶν γωνιῶν τῶν κερνίδων ὑπὸ θηριώδους συζύγου ἐπὶ τῶν ἐκδίκησιν βοῶντων τῶν δύο υἱῶν τοῦ Φινέως ὀφθαλμῶν, οἵτινες τυφλωθέντες ἐξηλκώθησαν. —977-87 *κατάτακόμενοι*, *μέλεος* δυστυχῆς, *μελέα πάθα*(-η θ.) ἡ ἀξιοθρήνητος, οἰκτρὰ συμφορὰ, *ἀνύμφευτος* (σ=δυσ-) νυμφευθεῖσα ἐπὶ κακῶ, *ἔχοντες ἄ. γονάν* γεγονότες ἐκ μητρὸς ἀνυμφεύτου, γεννηθέντες ἐκ τοῦ δυστυχοῦς γάμου τῆς μητρὸς, *ἄ δὲ* ἐκείνη δὲ (ἡ Κλεοπάτρα), *ἀντάω* (συναντῶ, ἔρχομαι εἰς ἐπαφήν) μετέχω, κρατοῦμαι ἀπὸ τοῦ (γένος), *ἀργαίογονοι* παλαιγενεῖς (ὡς αὐτόχθονες), πανάρχαιοι, *σπέρμα* ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴν, *τηλέπορα* τὰ μεμακρυσμένα (ἐν Θράκῃ), *ἐν θυέλλαισι π.* ἐν μέσῳ τῶν θυελλῶν τοῦ πατρὸς, ἡ *Βορεὰς* ἡ κόρη τοῦ Βορέου Κλεοπάτρα, ἡ *ἄμιππος* ἡ τρέχουσα ὡς ἵππος (συγχρόνως μὲ ἵππους), *πάγος* βράχος, ὄρος, *ὀρθόπους πάγος* ὄρος ὑψηλὸν ἀπόκρημνον, *ὑπὲρ π.* ἐπὶ ὄρους, *κάπ' ἐκείνα ἔτχον* καὶ κατ' ἐκείνης διηύθυναν τὸν δρόμον των, ἐστράφησαν, *μακραίωνες* αἰωνόβιοι.

944-87. 944 Δανάης. Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄργους Ἀκρίσιος στερούμενος ἀρρένων τέκνων ἠρώτησε περὶ τούτου τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, τὸ ὁποῖον ἀπεκρίθη ὅτι ὁ ἐκ τῆς θυγατρὸς Δανάης υἱὸς θὰ ἐφόνευσεν τὸν πάππον. Τὴν πλήρωσιν τοῦ χρησμοῦ φοβούμενος κατεσκεύασεν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἀνακτόρου ὑπόγειον χαλκοῦν θάλαμον, ἐν ᾧ ἐνέκλεισε τὴν κόρην, ἵνα ματαιώσῃ τὸν γάμον αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ Ζεὺς μεταμορφωθείς εἰς χρυσὴν βροχὴν διεισδύει διὰ τῆς ὀροφῆς τῆς φυλακῆς καὶ εἰσρέει εἰς τοὺς κόλπους τῆς παρθένου· ἐντεῦθεν ἡ Δανάη ἐγέννησε τὸν Περσέα, ἀλλ' ὁ Ἀκρίσιος ἐμβαλὼν τὸν ἔγγονον καὶ τὴν θυγατέρα εἰς λάρνακα ἔρριπεν εἰς τὴν θάλασσαν. —952 Ὅσονδῆποτε πλούσιος καὶ ἂν εἶναι τις, ὅσασδῆποτε πολεμικὰς δυνάμεις καὶ ἂν ἔχη, καὶ ἂν ἐγκλεισθῇ ἐντὸς ὀχυρωτάτων τειχῶν, καὶ ἂν ἐπιβῇ ταχυτάτων πλοίων, δὲν δύναται νὰ ἐκφυγῇ τὴν δύναμιν τῆς Μοίρας. —955 *Δυκοῦργος* ὁ υἱὸς τοῦ Δρύαντος, βασιλεὺς τῶν Θρακῶν Ἡδωνῶν (οἵτινες τὸ πρῶτον ὄκουν μεταξὺ Στρυμόνος καὶ Ἀξιοῦ), κατεδίωξε τὸν Διόνυσον μετὰ τῶν ἀκολούθων αὐτοῦ Μαι-

νάδων (Θυιάδων, Βακχῶν) καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν· διὰ τοῦτο ἐγκαθειρόχθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐν βραχίωδι σηλαίῳ· τὰς δᾶδας ἀνήπτου αἱ Μαινάδες κατὰ τὰς νυκτερινὰς πορείας καὶ τελετάς.—965 Ἡ λατρεία τῶν *Μουσῶν* ἐπεχωρίαζε κατ' ἀρχὰς ἐν Θράκῃ (Μακεδονία περὶ τὸ ὄρος Πίερον, ἐξ οὗ καὶ *Πιερίδες*), εἶτα προέβη εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶχον συνδετῆ πρὸς τὸν *Μουσαγέτην* Ἀπόλλωνα, κιθαρωδοῦσαι, εἶτα δὲ εὐμέως διαδοθείσης τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, ἐξ ἧς ἀπέρρευσε καὶ τὸ δρᾶμα, συνεδέθησαν πρὸς τὸν Μελλόμενον Διόνυσον παίζουσαι αὐλόν.—970 Ὁ πτερωτὸς ἄνεμος Βορέας ἀπήγαγεν ἀπὸ τῆς Καλλιρρόης τὴν Ὠρείθυιαν, θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς Ἐρεχθέως, εἰς Θράκην, εἰς τὴν κατὰ τὸν Αἴμον, τὸ ὄρος, Σαρπηδόνα πέτραν καὶ ἐκ τῆς συζύγου γεννᾷ δύο πτερωτοὺς υἱοὺς, τὸν Ζήτην καὶ Κάλαιν, καὶ τὴν κόρην Κλεοπάτραν, τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθη ὁ Φινεὺς βασιλεὺς τῆς Θρακικῆς πόλεως Σαλμυδησοῦ, κειμένης ΒΔ τοῦ βορείου στομίου τοῦ Βοσπόρου, ἑκατέρωθεν τοῦ ὁποίου εὐρίσκοντο καὶ δύο νησίδες, αἱ *Κυάνευι*, κληθεῖσαι οὕτως ἐκ τοῦ χρώματος τῶν βράχων, αἱ πολυθρύλητοι ἀπὸ τοῦ Ἀργοναυτικοῦ πλοῦ Συμπληγάδες ἢ Πλαγκταὶ πέτραι, μία πλησίον τῆς Εὐρωπ. ἀκτῆς τοῦ Βοσπόρου, ἡ ἕτερα πλησίον τῆς Ἀσιατικῆς, ἐξ ὧν μόνον ἡ πρώτη σφάζεται σήμερον· οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἕζων ληστεύοντες τοὺς ἐκπίπτοντας εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ναυαγοὺς ἐκ τῶν συχνότατα ἐκεῖ συμβαινόντων ναυαγίων (*ἄξενος*). Ἄλλ' ὁ Φινεὺς ἀποβαλὼν τὴν Κλεοπάτραν καὶ ἐγκαθειρόξας αὐτὴν ἐνυμφεύθη τὴν Εἰδοθέαν, θυγατέρα τοῦ Κάδμου, ἣτις τυφλώσασα τοὺς δύο ἐκ τῆς πρώτης συζύγου υἱοὺς τοῦ Φινεὺς ἐνέκλεισεν αὐτοὺς ἐν κοίλῳ τάφῳ. Ἀτυχῶς ὁ Σοφ. ἐπραγματεύθη διὰ βραχυτάτων τὸν ἐπιχώριον μῦθον ὡς γνωστὸν εἰς τοὺς θεατὰς, ὥστε μόλις ὑποδηλοῦται ἡ ἐγκαθειρόξις τῆς μητρὸς καὶ τῶν υἱῶν.—*Ἄρης* ὁ θεὸς εἶναι ἑλληνικώτατος, ἀλλ' ἐδόθη εἰς αὐτὸν ὡς πατὴρ ἢ Θράκῃ, τὸ μὲν διότι οἱ Θράκες ἦσαν πολεμοχαρεῖς, τὸ δὲ διότι οἱ ἀρχαῖοι πᾶν βίαιον καὶ ἄγριον παρῆγον ἐκ τῶν τραχειῶν βορείων χωρῶν, ὅπως ἔπραξαν καὶ διὰ τὸν μαινόμενον βορρᾶν· ὡς ἐν Θράκῃ κατοικῶν εἶναι γείτων τοῦ Σαλμυδησοῦ καὶ παρίσταται ἤδη ἀπαθῆς μάρτυς τῶν ἀνοσιουργημάτων τοῦ οἴκου τοῦ Φινεὺς, διότι ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐνασμενίζει εἰς αἵματηρὰς πράξεις· ὅπου ὁ Ἄρης, ἐκεῖ καὶ αἵματοκυλίσματα.—982 Ὁ *Ἐρεχθεὺς* ἦτο υἱὸς τοῦ Ἡφαιστου καὶ τῆς Γῆς.—983 ἐν ἀντροῖς ἐπὶ τῆς Σαρπηδόνας ἀκρας (τοῦ Σαρπηδονίου ἀκρωτηρίου) ἀπέναντι τῆς Σαμοθράκης.—

986 **θεῶν παῖς** ὁ πατήρ Βορέας ἦτο θεός, ὁ πάππος Ἐρεχθεὺς ἦτο υἱὸς θεῶν, ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ ἐν τῷ Ἐρεχθειῷ ἐτιμᾶτο ὡς ἱερός. — *Κατὰ τί ὁμοιάζει ἡ Ἄν. πρὸς τὴν Δανάην, Δυκ. καὶ Κλεοπ.; ἡ στάσις τοῦ Δυκ. τίος τὴν στάσιν ὑπαινίσσεται καὶ τί διδάσκει διὰ τοῦτου ὁ Χ.; διὰ τί εἰς τὴν Κλεοπ. ὁ Σοφ. ἀφιεροῖ 2 στροφάς;*

988-96 **ἄνακτες** πρὸς τὸν Κρέοντα καὶ τὸν χορόν, **κοινήν ὁδὸν** ὁμοῦ, **ἔξ ἐνός** ὄργ. δύο βλέποντες διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐνός **κέλευθος** θ. ὁδός, **προηγητής** ὁδηγός, **ἐκ π.** ἐπεξ. τοῦ αὐτῆ: διότι οἱ τυφλοὶ ἔρχονται κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, δηλ. τῇ βοηθειᾷ ὁδηγοῦ **οὐκουν** βεβαίως δέν, ἀλλ' ὅμως δέν, **ἀπεστάτουν...** ἠπείθουν, παρήκουν εἰς τὴν συμβουλὴν σου, **ναυκληρῶ** κυβερνῶ (ὡς ναύκληρος), **δι' ὄρθῆς** (ὁδοῦ) κατ' εὐθειαν, αἰσίως, **ἔχω μαρτυρεῖν τοῦτο πεπονθὼς ὀνήσιμα** δύναμαι νὰ βεβαίωσω τοῦτο, ὅτι ἔχω ὠφελῆθῃ ὑπὸ σοῦ (ἢ: ἐπειδὴ ἔχω...), **φρόνει** ἴσθι (οἶδα), **βεβῶς** βεβηκώς, **αὖ** πάλιν, τοῦναντίον, (**ἀκμῆ** ἢ κόψις) **ξυρὸν** τὸ ξυράφιον, **ἐπὶ ξ. τύχης** ἀντι: ἐπὶ ξ. ἀκμῆς, παροιμ.: μάθε ὅτι πάλιν πατεῖς ἐπὶ, κρέμασαι ἀπὸ μίαν κλωστήν. — 907-1004 **φρίσσω τὸ σὸν στόμα** τρέμω ἀπὸ τοὺς λόγους σου, **θᾶκος κ. θῶκος** ἄ. ἔδρα, κάθισμα, **θᾶκος ὀρνιθοσκοπός** ἢ ἔδρα τοῦ οἰωνοσκοπέου, **ἵνα ὅπου, λιμὴν** καταφύγιον, καταγῶγιον, τόπος συγκεντρώσεως, **ὀρνιθες** οἰωνοί, **ἄγνως** 1 ἄγνωστος, **κλάζοντι** ὡς εἰ προηγεῖτο **ὀρνιθας φθεγγόμενους, οἴστρος** ἄ. (μυῖα βοῶν, ἵππων..) **μανία, βεβαρβαρωμένος** ξερότροπος, συγκεχυμένος, ἀκατάληπτος, ἢ δοτ. τροπ.: ἐκβάλλοντας μετὰ λύσεως κρωγμοὺς ἀγρίους καὶ ἀκατάληπτους, **σπῶ** (σπαράττω) ξεσχίζω, **χηλή** θ. ὄνυξ, **φονός** 3 φονικός, ἢ ἐν+δοτ. ὄργ., **ἔγνω** καίπερ τυφλός: ἐντεῦθεν τὸ **γάρ, ῥοῖβδος** ἄ. κρότος, πλαταγὴ (πιτρῶν), **ἄσημος** ἀκατάληπτος, δυσδιάγνωστος — 1005-11 **ἐγευόμην** ἐδοκίμαζον, **ἐκαμνον** δοκιμὴν μετὰ τὰ **ἔμπυρα** τὴν διὰ τοῦ πυρὸς ἱεροσκοπίαν, **πάμφλεκτος** ὁ φλεγόμενος ὀλόγυρα, **βωμοῖσι** τοπ., δὲ ἰσχυρὰ ἀντίθεσις: παραδόξως ὅμως, **Ἡφαιστος** τὸ πῦρ, **ἐλαμπεν** ἀνεφλέγετο, **σποδός** θ. τέφρα, **κηκίς-ἴδος** θ. τὸ ἀναβλύζον (ἐκ τοῦ καιομένου θύματος) ὑγρὸν, **μυδάω** διαλύομαι, **μηρία** τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν (μετὰ μέρους τῆς σαρκὸς μείζονος ἢ ἐλάσσονος): ἐν ᾧ οἱ βωμοὶ ὀλόγυρα περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ πυρὸς (ἐν ᾧ τὸ πῦρ εἶχε τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἔντασιν), ἐν τούτοις ἐκ τῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σφαγίων δὲν ἀνεφλέγετο τὸ πῦρ (ὥστε νὰ ἀπανθρακωθῶσι), ἀλλὰ τὸ ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν μηρῶν ἀναβλύζον ὑγρὸν ἔσταζεν ἐπὶ τῆς τέφρας, **τύφω** καπνίζω, **ἀναπτύω** (τριζω καὶ) ἐξακοντίζω μόρια, **χο-**

λαι (τιθέμεναι ἐπὶ τῶν μηρίων), **μετάρσιοι** ὑψηλά εἰς τὸν ἀέρα, **ἐξέκειντο** ἔκειντο γυμνοί, **καταρροεῖς πιμελῆς** ὧν κατερροή ἡ πιμελή, **καλυπτῆ** ἡ περικαλύπτουσα: καὶ οἱ μηροί, ἀπὸ τῶν ὁποίων λυώσασα εἶχε καταρροεῦσαι ἢ περιετυλιγμένη περὶ αὐτοὺς πιμελή, ἔκειντο γυμνοί.— **1012 - 4 μαντεύματα** αἱ μαντικά παρασκευαί (τῆς ἱεροσοκλίας), **ὄργια** (τελεταὶ θρησκευτικά) θύματα, ἢ γεν. εἰς **τὸ μαντεύματα**, **ἄσημος** ὁ μὴ δίδων σημεῖον, προληπτ., **φθίνω** χωνεύω (ἐν τῇ πυρᾷ, ὅπου ὅσον περισσότερον ψήνεται τὸ κρέας, τόσον περισσότερον ὀλιγοστεύει), **φθ. μαντεύματα** (ὑπαίλαγχῆ, ἀντὶ **φθινόντων ὄργιων**) ἐπεξ. τοῦ **τοιαῦτα**: ὅτι τὰ θύματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο τὰ μαντικά πειράματα, ἐχώνευον χωρὶς οὐδὲν νὰ δίδωσι σημεῖον, **ἡγεμῶν** ὁδηγός, **οὔτος** (ὁ παῖς).— **1015 - 22 ταῦτα νοσεῖ** ταῦτα πάσχει, **ἐκ σῆς φρενός** αἶτ. ἀπὸ τὴν ἰδικὴν σου κακοκεφαλίαν, **παντελῆς** πανάγιος, ἱερώτατος (**ἀτελής ἱερῶν** ἀμύητος), ἢ: πᾶσαι, **βωμοὶ ἐσχάροι τε**, (εἰσὶ) **πλήρεις** πεπληρωμένοι βορᾶς (ἐσπαραγμένων τεμαχίων) τοῦ **πεπιπῶτος δυσμόρου γόνου** (Πολυνεῖκου, γεν. ἀντικ.) **Οιδίπουν** (κτῆτ.), **ὑπ' οἰωνῶν** ποιητ. αἶτ. εἰς τὸ **πλήρεις εἰσίν, κᾶτα** καὶ διὰ τοῦτο, **θυσιάδες λιταὶ** αἱ μετὰ θυσιῶν παρακλήσεις, τὰ διὰ θυμάτων δῶρα, **ἄρνις** περιληπτ. ὅθεν **βεβρωῖτες** (βιβρώσκω, αἶτ.), **ἀπορροιβδῶ** ἐκβάλλω φωνήν, κρωγμὸν, **εὔσημος** εὐδιάκριτος, σαφής, **λίπος αἵματος** λιπαρὸν αἷμα, θρόμβους αἵματος, **αἷμα ἀνδροφθόρον** αἷμα ἀνδρὸς φθαρέντος (νεκροῦ).— **1023-30 φρόνησον** σκέφθητι, **ἐπεὶ δ'** (ἂν) **ἀμάρτη, ἀνολβος** ἀπομωρανθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν, μωρὸς (περὶ τῆς σημ. ταύτης πρβλ. 601-5), **ἀκῆται** (τὸ κακὸν) ἐπανορθῶν, **ἀκίνητος** ἀμετάτρεπτος, ἀγύριστος, **αὐθαδία** . . . ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη θεωρεῖται σκαιά, **εἶκε τῷ θανόντι** σέβου τὰ δικαιώματα τοῦ ἀποθανόντος, μαλάσσου πρὸς τόν, **ἐπικτείνω** ἐκ δευτέρου φονεύω: ποίου εἶδους ἀνδρεία εἶναι αὕτη, νά...— **1031 - 2 εὔ φρονήσας** μετὰ ὄριμον σκέψιν, **εὔ λέγω** προτείνω φρόνιμον προᾶγμα, **ἡδιστον** δὲ τὸ **μανθάνειν** (ἀκούειν) **εὔ λέγοντος, εἰ κέρδος** ὠφέλιμα.— **1033 47 τοξεύετε** πρὸς γεν. ὡς ἀπολείρας, ἐπιτυχίας: βάλτε, **ἀνδρὸς τοῦδε** κατ' ἐμοῦ, **ὥστε** (ὡς) τοξόται (τοξεύουσι, στοχάζονται) σκοποῦ (τοῦ στόχου), **ἄπρακτος** μαντικῆς, ἢ γεν. διὰ τὸ στ. α- ὡς **ἄκλαιτος φίλων**: ἀνεπιβούλευτος, ἀκαταχειρίστος, ἀπληλαγμένος ἀπὸ τὰ ὄπλα τῆς μαντικῆς: καὶ αὐτὴν τὴν μαντικὴν δὲν ἀφήκατε ἀρησιμοποίητον κατ' ἐμοῦ, **ὑμῖν** ποιητ. αἶτ., **γένος** σωματεῖον, **ὑπαὶ** ὑπὸ, **τῶν ὧν** (μάντεων, ὑμῶν): ὑπὸ τῆς συντεχνίας τῶν ὁπίων.

ἔξεμπολάομαι (ἐμπολή ἐμπόρευμα) πωλοῦμαι, *ἐμπορτίζομαι* ὡς φορτίον, ὡς ἐμπόρευμα φορτώνομαι εἰς τὸ πλοῖον καὶ παίρω δρόμον, *κερδαίνετε* προσκτ. ἐμπρός, ἐξακολουθεῖτε ἀνενόγητοι τὸ ἀθέμιτον ἐμπόριον, δὲν θὰ διαταράξω τὸ ἔντιμον τοῦτο ἔργον σας, *ἤλεκτρον* (κ.-ος) χρᾶμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, *τάφω* δὲ ἰσχυρὰ ἀντίθ., *οὐδ' ὡς* (φοβητέον) *μὴ ἐγὼ τρέσας* (τρομάζας) *τὸ μίasma τοῦτο παρήσω* (θὰ ἐπιτρέψω), *τὸ οὐ μὴ μεθ'* ὄριστ. μέλ. ἢ ὑποτ. ἄορ. ἔντονον ἄρνησιν, *πτῶμα* πτώσις : αἰσχυρῶς ναυαγοῦσι, *χολ πολλὰ δεινοὶ βροτῶν* καὶ οἱ πολὺ ἐπιτήδειοι, οἱ παμπόνηροι, *λέγωσι καλῶς* διατυπώνωσι, περιβάλλωσι δι' ὠραίων λέξεων, *λόγους* προτάσεις.—1048-73 *ἄρ' οἶδεν* ἀνθρώπων τις, γενικῶς, ἀντί: *ἄρ' οἶσθα*, ὡς ἐὰν ὁ Κρ. εἶναι ἁτῶν, *φράζεται* ἀναλογίζεται, *τί χρῆμα* τί πρᾶγμα ; ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ κοινὸν καὶ τετοιμμένον, τὸ ὁποῖον λέγεις (ποῖον ἐστὶ τοῦτο τὸ πάγκοινον, ὃ λέγεις) : *ὄσω* πόσον, (τοσοῦτω κράτι τον εὐβουλία) *ὄσω* περ (τὸ) μὴ φρονεῖν (ἢ ἀφροσύνη) ἐστὶ πλείστη βλάβη, ἐπιβλαβέστατον, ὀλεθριώτατον πρᾶγμα, *τῆς νόσου* τῆς ἀφροσύνης, *ἀντειπεῖν κακῶς* νὰ ἀντικακολογήσω, νὰ κακολογήσω ἀνταποδίδων τὰ ἴσα, *καὶ μὴν* καὶ ὅμως, *λέγεις* (κακῶς) *λέγων* αἴτ., *θεσπίζω* μαντεύω, (αὐτὸ εἶναι ἀληθές) *πᾶν* γὰρ τὸ μαντικὸν γένος (ἐστὶ) φιλόαργυρον, *τὸ ἐκ τυράννων* (γένος) οἱ τύραννοι, *αἰσχροκέρδειαν* τὴν αὐθαιρεσίαν, ἣτις ὅμως προσπορίζει αἰσχυρὸν, ἐπονείδιστον κέρδος, *ταγὸς* (τάσσω) ἡγεμών: *ἄρ' οἶσθα λέγων ἂ ἂν λέγῃς* (ἔμμεσ. ἀντικ.) *ἡμᾶς* (ἄμεσ. τοῦ λέγων) *ὄντας ταγούς;* ἢ σύντ. κατὰ τὸ λέγειν *τινά τι*: ἄρά γε γνωρίζεις ὅτι ἐγὼ, διὰ τὸν ὁποῖον λέγεις, ὅσα λέγεις, εἶμαι ἡγεμών; *οἶδα* (σε ταγὸν ὄντα οὐδεὶς γινώσκει τοῦτο κάλλιον ἐμοῦ) διότι ἄνευ ἐμοῦ δὲν θὰ ἦσο τοιοῦτος, *ἐξ ἐμοῦ* ἀπὸ ἐμέ, *σοφὸς μ.* (εἶ), *ὄρνυμι* ἀναγᾶζω, *τᾶκίνητα* τὰ ἄροητα, τὰ ἀποσιωπώμενα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχον τὴν διάθεσιν νὰ ἀνακινήσω, θίξω, *διὰ φρενῶν* ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἐν τῇ διανοίᾳ μου, μυχίως, εἰς τὸ ἀκίνητα, *κίνει* λέγε, *μόνον μὴ λέγων* ἐὰν μόνον μὴ λέγῃς, ἄρκεῖ μόνον νὰ., *ἐπὶ κέρδεσι* πρὸς ἰδιοτελεῖς, συμφεροντολογικοὺς σκοποὺς, *οὕτω* ἐπὶ κέρδεσι, *δοκῶ* (ἐμοὶ) νομίζω, *τὸ σὸν μέρος* ὅσον ἀφορᾷ σέ: ναι, συμμορφοῦμαι πρὸς τὴν διαταγὴν σου, διότι νομίζω ὅτι πᾶν ὅ,τι θὰ εἶπω ἤδη εἶναι τοιοῦτον (οὕτως, ὠφέλιμον) ὅσον ἀφορᾷ σέ, θὰ λεχθῆ πρὸς ἰδικὴν σου ὠφέλειαν, *ὡς μὴ ἴμπολήσω* ὀτιδήποτε καὶ ἂν εἶπῃς πρὸς τὸ συμφέρον μου δὲν θὰ πωλήσῃς (ἐξαγοράσῃς τὸν νοῦν μου) (εἰς τοὺς ἐξαγοράσαντας σέ), δὲν θὰ ἀλλάξῃς τὰς σκέψεις μου, δὲν

θά ἔξαγοράσης τὴν ἐμπιστοσύνην μου, γὰρ τοῦτο τοῦλάχιστον μάθη καλῶς, ὀφείλεις νὰ μάθης, *τελῶν* κτηρ. μτχ. ἐκ τοῦ *κάτισθι*, *τρόχος* ἄ.τροχιά (ἡλίου), *ἀμιλλητήρες* αἱ ταχέως διαδεχόμεναι ἀλλήλας: ὅτι δὲν θὰ συμπληρώσης πλέον ἀπὸ σήμερον πολλὰς ἡμέρας, *ἐν οἷσι* ἐν τὸς τῶν ὁποίων τροχιῶν (ἡμερῶν) *ἀντιδοὺς ἔση* ἕνα νέκυν ἐκ τῶν σῶν σπλάγγων ἀμοιβὸν (κτηρ.) νεκρῶν (ἀντιπ. Ἄντ. κ. Πολ.): θὰ ἔχῃς δώσει ἐν ἐκ τῶν τέκνων σου ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τοὺς νεκρούς, *ἀνθ' ὧν* (οὐδ.) ἀντὶ τούτου, ὅτι=διότι, *ἔχεις μὲν* (τινα) *τῶν ἄνω* τῶν ἐπὶ γῆς (γεν. διατρ.) *βαλῶν κάτω* (εἰς Ἄιδου), *ἔχεις βαλῶν*, *ψυχὴν τε* καὶ μίαν ὑπαρξιν ζῶσαν, *ἀτιμῶς* αἰσχροῦς, ἀνοσίως, *ἔχεις* (κρατεῖς) δ' αὖ (τινα) *τῶν κάτωθεν θεῶν* (γεν. κτητ.) ἐνθάδε (ἐν τῇ γῆ), *ἄμοιρον* ἄνευ τοῦ μεριδίου του, ἄνευ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς αὐτὸν τιμῶν τοῦτο αἰτιολογεῖται καὶ ἐπεξηγεῖται ἐκ τῶν δύο ἐπομένων ἐπιθ.: *ἀκτέριστον* ἄνευ κτερισμάτων (νεκρικῶν δώρων), ἄνευ ἐπικηδείων τιμῶν, *ἀνόσιον* μὴ τυχόντα τῶν ὀσίων, τῶν νεομισμένων τιμῶν [*ἄμοιρον τῶν κάτω θεῶν*], *ὧν* ἀναφέρεται εἰς τὴν ἡγουμέν. πρότ.: ἐπὶ πάντων τούτων οὔτε οὐ ἔχεις δικαίωμα τι οὔτε οἱ ἄνω θεοί, ἀλλὰ (οἱ ἄνω θεοί) βιάζονται (παθ.) ἐκ σοῦ (ποιητ. αἷτ.): ἀλλ' ἔξαναγκάζονται ὑπὸ σοῦ εἰς αὐτὰ ἐδῶ (νὰ βλέπωσιν αὐτὰ ἐδῶ, ἐν ᾧ ὁ νεκρὸς ὄφειλε νὰ εἶχε ταφῇ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἵνα μὴ μιαίνεται γῆ καὶ οὐρανός).— 1074-6 *τούτων* γεν. τιμήματος: ἀντὶ τούτων, *λοχάω* ἐνεδρεύω, *λωβητήρες* (*λωβᾶσθαι*) βλαπτικάι, ὀλεθρῖαι, *ὑστεροφθόροι* αἱ μετὰ τὴν προῖξιν ἐκδικούμεναι, ἐπιθ. διορ. τοῦ Ἐρινύες, (ἄνω) *θεῶν*, *ληφθῆναι* ἵνα τυλιχθῆς, *τοῖσδε* ἢ δοτ. ἐκ τοῦ *τοῖς αὐτοῖς*: εἰς συμφορὰς ὁμοίας με αὐτὰς ἐδῶ.— 1077-9 *ἀθρέω* παρατηρῶ, *ταῦτα* εἰς τὸ λέγω, *κατηργυρωμένος* ἡγορασμένος διὰ χρημάτων, *τριβῆ* (χρονοτριβή, ἀναβολή) πάροδος, *φανεῖ* θὰ παρουσιάσῃ, *σοῖς δόμοις* τοπ., *ἀνδρῶν γυναικῶν* γεν. ὑποκ. τοῦ *κωκύματα*.— 1080-3 *ἔχθραι* δὲ *πᾶσαι* (εἰοί, γίγονται) παντοῖαι δὲ ἔχθραι ἐνσκήπτουσιν ἐντεῦθεν εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς ἐρείπια αὐταὶ μεταβάλλονται, *ὄσων* γεν. κτητ. εἰς τὸ *σπαράγματα*: ὄσων ἐσπαραγμένα πτώματα, ἢ μᾶλλον: αἱ πόλεις ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἐσπαραγμένας σάρκας πτωμάτων πολιτῶν ἢ κύνες ἔθραψαν ἐν τῇ κοιλίᾳ των ἢ θηρία ἢ... *ἔστιοῦχος* βωμοῦχος.— 1084-6 *τοξεύματα* καρδίας βλήματα κατὰ καρδία, διαπερῶντα τὴν καρδίαν, *σοῦ* εἰς τὸ *ἀφῆκα τοξεύματα*, *βέβαια* ἀλάνθαστα, *θυμῶ* ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰς τοῦτο τὸ: *λυπεῖς γὰρ* διότι μὲ ἐφαρμάκωσας, *θάλλπος* φλεγμονή, *ὑπεκθέω* ὑπεκφεύγω,

—1087-90 ἀφ᾽ ἐκχύση, θυμὸν ἄ. ξεθυμάνη, τρέφειν ἔχειν, ἡσυχωτέραν μαλακωτέραν, τὸν νοῦν τῶν φρενῶν τὰς σκέψεις (τῆς διανοίας του), τὰ μυαλά του, ἀμείνω κτγρ.— 1091-107 ἐξ ὅτου ἀφ' ὅτου αἱ λευκαὶ τρίχες ἀντὶ τῶν μαύρων περιβάλλουσι τὴν κεφαλὴν μου, ἀφ' ὅτου ἔλευκάνθησαν αἱ τρίχες μου, ἐν ᾧ ὁ χορὸς ἔδδει μᾶλλον νὰ εἴπῃ: ἀνέκαθεν καθ' ὅλον μου τὸν βίον, λάσκω, ἔλακον, λέγω, εἰκαθεῖν ἄορ. τοῦ εἶκειν, ἐν δεινῶ (ἔστι) ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τοῦ δεινοῦ, εἶναι δεινόν, πάρα (πάρεστι) δεινὸν ἐπίκειται ὁ κίνδυνος, ἄμεσος φόβος ὑπάρχει μήπως, ἀντιστάντα (με) ὑποθ., πατάξαι (φόβος ὑπάρχει) μήπως καταφέρω πλῆγμα παραφροσύνης καὶ συμφορᾶς εἰς τὴν ψυχὴν μου, εὐβουλίας (γεν.) ἐκ τοῦ δεῖ, λαβεῖν ἀνάγκη νὰ ὀπισθῆς μὲ φρόνησιν, κατῶρξέ στέγη ἔστεγασμένον ὄρυγμα, ἄνες ἄφες νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, προκειμένος ὁ ἐκτεθειμένος ἐκεῖ, ἐπαινεῖς ἐπιδοκιμάζεις, δοκεῖ (σοι)... σοὶ φαίνεται καλὸν νὰ ὑποχωρήσω, συντέμνουσι (τὴν ὁδὸν) τοὺς... συντόμως βλάπτουσι, καταφθάνουσι διὰ τῆς συντομοωτάτης ὁδοῦ, βλάβαι θεῶν αἱ τιμωροῦσαι θεότητες (Ἑρινύες), ἡ θεία δίκη, ποδώκεις βλάβαι, μόλις μὲν (ἔξισταμαι καρδίας τὸ δρᾶν), ἔξισταμαι δέ: μετὰ δυσκολίας μὲν ἀφίσταμαι τῆς γνώμης μου, μεταπέιθομαι νὰ πράξω τοῦτο, (βαρέως μὲν φέρω διότι...) ἀλλὰ τὸ κάμνω, δυσμαχῶ μάχομαι μάτην καὶ ἄνευ ἐλπίδος ἐπιτυχίας, ἀναλαμβάνω ἀτυχῆ ἀγῶνα ἐναντίον τινός, λακτίζω πρὸς κέντρα, ἐπὶ τρέπε ἐπίτρεπε.—1108-13 στείχοιμ' ἂν θέλω νὰ πηγαίνω, ὀπάονες ἀκόλουθοι, οἳ τ' ὄντες οἳ τ' ἀπόντες πάντες ἀνεξαιρέτως, ὀρμᾶσθε ἐκκινήσατε κατεσπευσμένως, ἐπόψιος ὑψηλός, δόξα ἐπεστράφη τῆδε ἡ γνώμη ἔκλινε πρὸς τὰ ἐδῶ, ἔλαβον τὴν ἀντίστροφον ἀποφασιν, παρῶν αὐτοπροσώπως, οἳ καθεστῶτες νόμοι οἳ ἔκπαιλαι ὑφιστάμενοι, γενικῶς ἰσχύοντες, εἰς τὸ σφύζοντα: μὴ ἄριστον ἢ τελεῖν (τινὰ) τὸν βίον σφύζοντα (τροπ. τηροῦντα εὐλαβῶς) τοὺς κ. γ.

988-1114. 991 Τειρεσίας περιώνυμος μάντις Θηβαῖος τυφλός, λαβὼν ἀντὶ τῆς τυφλώσεως παρὰ τῶν θεῶν τὸ δῶρον τῆς μαντικῆς, χουσοῦν σκῆπτρον καὶ μακροβιότητα, ζήσας 7 ἢ 9 γενεάς, γεννηθεὶς ἐκ Σπαρτοῦ γένους καὶ ἀποθανὼν μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων καὶ διατηρήσας τὴν μαντικὴν δύναμιν καὶ ἐν Ἄιδου· τὸ ἐν Θήβαις οἰωνοσκοπεῖον αὐτοῦ ἐδεικνύετο καὶ κατὰ τοὺς χρόνους Πανσανίου τοῦ περιηγητοῦ (β'. ἐκ. μ. X.)— 995 πεπονθῶς ὀνήσιμα ὁ Κρ. ὑπαινίττεται τὴν κατὰ συμβουλήν τοῦ Τειρεσίου γενομένην θυσίαν τοῦ υἱοῦ Μενοικέως ἢ Μεγαρέως

κατὰ τὴν ἐπέλασιν τῶν Ἀργείων πρὸς ἐξίλασμον τοῦ Ἄρεως, ὠρτισμένου, διότι ὁ Κάδμος εἶχε φονεύσει τὸν ἱερὸν αὐτοῦ δράκοντα, τὴν ἐπακολουθήσασαν νίκην τῶν Θηβαίων καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς βασιλείας—**1001** Ὁ μάντις κατ' ἀρχὰς ἐχρησιμοποίησε τὴν οἰωνοσκοπίαν, ἣτις ἐκ πάντων τῶν εἰδῶν τῆς μαντικῆς εἶχεν ἐκ παλαιότητας διαμορφωθῆ τεχνικῶς, ὡς βλέπομεν καὶ παρ' Ὀμήρω, πρὸβλ. Α 69' ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ οἰωνοὶ ἐμάχοντο ἀγρίως διὰ τῶν ῥαμφῶν καὶ τῶν ὀνύχων περὶ τῶν σαρκῶν, ἃς σπαράξαντες ἀπὸ τοῦ πτώματος τοῦ Πολ. εἶχον κομίσει εἰς τὸ ὄρνιθοσκοπεῖον, δὲν ἠδύνατο ὁ μάντις νὰ ἐννοήσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν (τοὺς κρωγμούς), ἣτις ἄλλοτε μὲν ἦτο πολὺ εὐληπτος (οἶονεὶ ἐλληνικὴ δι' αὐτόν), ἀλλὰ σήμερον ἀκατάληπτος καὶ ξενότροπος (βάρβαρος). Ἔνεκα τούτου ὁ μάντις ἐτράπη ἐπὶ τὴν *ἱεροσκοπίαν*· καὶ ἐν μὲν τῇ *πυρομαντεία* παρετήρουν τὸ σχῆμα τῆς φλογός· καὶ ἂν μὲν τὸ ἄκρον αὐτῆς, εἰς ὕψος ἀρθείσης, ἦτο λαμπρὸν καὶ λευκόν, τοῦτο ἐθεωρεῖτο αἴσιον, τοῦναντίον, ἐὰν ἀπέληγεν εἰς καπνὸν καὶ μελανίαν· ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ πῦρ δὲν ἀνεφλέγετο, *Ἡφ. οὐκ ἔλαμπεν 1007*· ἐν δὲ τῇ *σπλαγχνοσκοπία* παρετήρουν πλὴν ἄλλων καὶ τὴν χολήν, ἣν ἐτοποθέτουν ἐπὶ τῶν καιομένων μηρίων, περὶ ὧν ἰδ. Ὀμ. Α 449, Ἐκλ. Α'. οὕτω πρὸ μάχης παρετήρουν ἐὰν τὰ μόρια τῆς χολῆς ἐξηκοντίζοντο πρὸς τοὺς πολεμίους ἢ πρὸς ἑαυτούς· ἐνταῦθα ἐξακοντίζονται ὑψηλά· οἱ θεοὶ ἄρα ἀρνοῦνται νὰποκαλύψωσι τὸ μέλλον· ἐπίσης δυσοίωνον ἐνταῦθα εἶναι ὅτι τὸ πῦρ περιβάλλει πανταχόθεν τὰ μηρία, τὸ λίπος τήκεται, τὰ μηρία ἀπογυμνοῦνται, ἀλλὰ τὰ θύματα δὲν καίονται, διότι οἱ θεοὶ δὲν δέχονται τὴν θυσίαν· εὐθὺς ὁ μάντις ἀποδίδει τὰ ἀνήκουστα καὶ ἀσυνήθη ταῦτα εἰς τὸ ἀσέβημα τοῦ βασιλέως.—**1016** *ἐσχάροι* ἐν τῇ τεχνικῇ γλώσσῃ εἶναι κυρίως οἱ τόποι, ὅπου ἔθρονον εἰς τοὺς ἥρωας· ἀλλ' ἐνταῦθα κείνται ἀντὶ τῶν βωμῶν.—**1017** Κατὰ τὸν μάντιν κύνες καὶ οἰωνοὶ εἶχον κομίσει σπαράγματα τοῦ πτώματος εἰς τοὺς βωμούς, οἵτινες οὕτως ἐμοιούνθησαν.—**1029** *δλωλότα κέντει* πρὸβλ. Ὀμ. Χ 371, 375.—Ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Τειρ. ἀπαντῶσι πολλοὶ ὄροι τεχνικοὶ ἐκ τῆς μαντικῆς, ἧς ὁ ποιητὴς θὰ ἦτο γνώστης ὡς χρηματίσας καὶ ἱερεὺς.—**1036** *πάλαι* ὁ φιλόποπτος βασιλεὺς τώρα πιστεύει ὅτι καὶ ἡ θυσία τοῦ ἰδίου υἱοῦ ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ μάντεως ἐξ ἐπιβουλῆς!—**1038** ὁ *ἤλεκτρος* (-ον) ἢ λευκὸς χρυσός, φυσικὸν κράμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου (ἐν ἀναλογίᾳ περίπου 73 % χρ. καὶ 27 % ἀργ.), συνελέγετο κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐκ τοῦ Πακτωλοῦ ποταμοῦ (χρυσορροῆας) καὶ ἐκ τῶν χρυσορυχείων ἐπὶ τῶν ὄρειων κλιτύων τοῦ Τμώλου

καὶ Σιπύλου παρὰ τὰς Σάρδεις.—Ἐν ταῖς Ἰνδίας ἡ ἀκτὴ τοῦ Ἀνα-
 ἔκαλειτο Χρυσῆ χώρα καὶ ἡ χειρσόνησος Μαλάκκα Χρυσῆ χειρσόνη-
 σος ἔντεϋθεν ἦτο παροιμιώδης ὁ πλοῦτος τῶν Σάρδεων καὶ τῶν
 Ἰνδιῶν.—**1040 Ζηνὸς αἰετοὶ** ὁ αἰετὸς ἐγένετο ἱερὸς τοῦ Διός,
 διότι περιίπταται συνήθως περὶ τὰς ὑψηλὰς μονήρεις κορυφὰς τῶν
 ὄρεων, ἐφ' ὧν ἐν παλαιωτάτοις χρόνοις ἐφαντάζοντο ἐδρεύοντα τὸν
 Δία.—**1055** Οἱ μάντις ἦσαν διαβόητοι ὅτι ἐκαπληεύοντο τὴν τέ-
 χνην αὐτῶν χάριν χρηματισμοῦ.—**1075 Ἐρινύες** 603.—**1109**
 Αἱ **ἄξινοι** ἐχρειάζοντο καὶ ἵνα σκάψωσι τάφον ἢ ἐγειρωσι τύμβον
 διὰ τὸν Πολ. καὶ ἵνα ἀνοίξωσι τὸν δρόμον τοῦ τάφου τῆς Ἀντιγό-
 νης ἢ τὸ στόμιον αὐτοῦ.—**1110 ἐπόπιος τόπος** εἶναι τὸ ὑψίπεδον,
 ὅπου ἔκειτο τὸ πτώμα καὶ τὸ ὅποιον δεικνύει διὰ χειρονομίας, ἄνευ
 ἄλλων διασαφήσεων, ὡς γνωστὸν εἰς τοὺς ὑπηρέτας· πρωτίστως ἐπι-
 σπεύδει τὴν ταφὴν τοῦ νεκροῦ, ἵν' ἀπαλλάξῃ τὴν πόλιν τοῦ ἄγους
 περὶ τῆς Ἀντιγόνης, πρὸς ἣν θὰ μεταβῇ αὐτός, φρονεῖ ὅτι δὲν δια-
 τρέχει ἄμεσον κίνδυνον θανάτου. Πάντως ἡ διαταγὴ τοῦ Κρ. εἶναι
 συγκεχυμένη καὶ ἄσαφης ἐν πολλοῖς.—*Ἐν ποίῳ τόνῳ ὀμιλεῖ τὸ προῶ-
 τον ὁ Τ. πρὸς τὸν Κρ. ; οὗτος ποῦ ἀποδίδει τὴν ἐπέμβασιν τοῦ μάν-
 τεως, πῶς φέρεται πρὸς αὐτὸν καὶ τί προκαλεῖ ; διὰ τί μετὰ τὰς ἀπο-
 καλύψεις τρέμει ; μετὰ τὴν μετάνοιαν τοῦ Κρ. τίνα τροπὴν λαμβάνει
 ἢ προᾶξις ; πῶς θὰ ὀνομασθῇ ἡ μετὰπτωσις τῆς πλοκῆς ; τίνα συναι-
 σθήματα κρατοῦσιν ἐν ἡμῖν ; διότι τί ἐλπίζομεν ;*

1115-25 ἀγαλμα χάσμα, **Καδμεία νύμφα** ἡ Σεμέλη, γένος
 τέκνον, **βαρυνβρεμέτας** (-ης) (βρέμω) ὁ βαρῦβροντος, **ἀμφέπω** προ-
 στατεῦω, **μέδω** ἀνάσω (μέδοιτες), **κόλποι** κοιλάδες, **πάγκοινοι**
 (ὅπου οἱ πάντες συρρέουσι) κοσμοβριθεῖς, **Δηῶ** ἡ Δημήτηρ, ἡ γεν.
 ἐκ τοῦ κόλποις, **Βακχεὺς** Βάκχος, **Βακχᾶν** Βακχῶν, Βάκχη ἡ ἀκό-
 λουθος τοῦ Διονύσου, **ραιετῶν** Θήβαν **μαιρόπολιν** Βακχᾶν, **παρὰ**
ῥεῖθρων ἀπὸ τὸ μέρος, πλησίον τῶν ῥευμάτων, **ἐπὶ σπορᾶ.** ἐπὶ τοῦ
 τόπου, ὅπου ὁ Κάδμος ἔσπειρεν ὀδόντας δράκοντος.—**1126-36**
λιγνὺς-υός ἄ. καπνὸς (τῶν δάδων), **στεροψ** (στεροπή, ἀστεροπή)
 ἀστράπτων, φεγγοβολῶν, **σέ** (ὅς ἀμφέπεις-μέδεις..) **ὄπωπε** βλέπει
 συχνὰ πυκνά, τακτικῶς, **δίλοφος πέτρα** δικόρυφον ὄρος (Παρνα-
 σός), **ὑπὲρ δ. π.** ἐπὶ τοῦ... **Κωρύκται** αἱ νύμφαι τοῦ ἐπὶ τοῦ Παρ-
 νασσοῦ Κωρυκίου ἄντρου, **στείχουσι** χορεύουσι στιχηδόν, **νάμα**
 (νάω ῥέω) ῥεῖθρα, ἡ πηγὴ Κ., ὕλοκ. τοῦ ὄπωπε, **ῥχθαι** ῥχθοί, ὑψώ-
 ματα, **κισσήρεις** κισσόφυτοι, **Νυσαῖα ὄρη** τὸ ἐν Εὐβοίᾳ ὄρος τῆς
 Νύσης, **ἀκτὰ** ἡ παραλία, **χλωρὰ** ἡ πρασίνη, **πέμπει** μετὰ πομπῆς

σὲ συνοδεύει (πρὸς ἡμᾶς), *ἐπισκοποῦντα* ὁσάκις ἐπισκέπτεσαι, *εὐάζω* φωνάζω εὐοῖ, εὐάν, εὐαί, ὕμνω, ἀντηχῶ, *ἄμβροτα ἔπεα* θεόπνευστοι ὕμνοι: ἐν ᾧ θεόπνευστοι ὕμνοι ἀντηχοῦσιν, ἀκούονται.— **1137-45** τὰν ταύτην, τὰν Θήβαν, *ὑπερτάταν* κτῆρ. τὰ μέγιστα, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην πόλιν, *κεραυνία* ἢ κεραυνόπληκτος, *καί* (ἐπιδ.) *νῦν* ὡς πάντοτε, ὡς ἐπειδὴ, *πάνδαμος* ὁλόκληρος, *βιαίαις ἔχεται ἐπὶ νόσου* ἔχει καρφωθῆ ἐπὶ ὀξείας νόσου, ἔχει ὑποστῆ ὀξυτάτην μόλυνσιν, *μολεῖν* μόλε ὁ. τῆς κυρ. προσ., *καθαροῖω ποδὶ* μὲ ἐρχομὸν καθαρτήριον, *ὑπὲρ Π. κλιτὺν* ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὰς χαράδρας, τὰς πλαγιάς τοῦ Π., *στονόεις* πολύστονος, *πορθμὸς* ὁ τοῦ Εὐρίπου.— **1146-54** *ἰὼ ἄχ* θεέ μου!, *χοραγὸς* ἔξαρχος, κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, *πύρπνοα* πυρίπνοα, πύρινα, *ἐπίσκοπε* ἐπόπτα, ὀρθμιστά, ἔχων τὸ γενικὸν πρόσταγμα, δίδων τὸ σύνθημα τῶν *νυχίων φθεγμάτων* νυκτερινῶν ἀλαλαγμῶν, *γένεθλον* βλαστέ, *προφάνηθι* ἐπιφάνηθι, *περίπολοι* ἀμφίπολοι, ἀκόλουθοι, *Θυῖαι κ.* Θυιάδες (θύειν μαίνεσθαι), αἱ ἄλλως Μαινάδες, *χορεύω* τινὰ τιμῶ διὰ πανηγυρικῶν χορῶν, *ταμίας* κύριος, δεσπότης, *Ἴαχος* (υἱὸς τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Διὸς) Διόνυσος: αἱ ὁποῖαι μετὰ μανιακοῦ ἐνθουσιασμοῦ τιμῶσι καθ' ὅλην τὴν νύκτα διὰ πανηγυρικῶν χορῶν σέ.. Ἡ σύνταξις τοῦ ὅλου ἔχορικοῦ: *Πολυώνυμε*, ὅς *ἀμφέπεις*, *μέδεις* δέ, *ὄπωπε* δέ., *μολεῖν* (προσκτ.) *καὶ νῦν προφάνηθι*.

1115-54. 1115 *πολυώνυμος* Διόνυσος, Βάκχος, Ἴαχος, Λυαῖος, Εὐῖος, Διθύραμβος καὶ ἄλλα πλεῖστα ἐπίθετα, μαρτυροῦσι τὴν παντοδυναμίαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν εὐρείαν λατρείαν. *Καδμεία νύμφα* ἢ θυγάτηρ τοῦ Κάδμου Σεμέλη εἶχεν ἐφελκύσει τὸν ἔρωτα τοῦ Διὸς. Ἄλλ' ἢ Ἡρα ζηλοτυπήσασα συνέστησεν εἰς τὴν Σεμέλην νᾶξιὸση παρὰ τοῦ Διὸς νὰ ἐμφανισθῆ πρὸ αὐτῆς ἐν ὅλῃ τῇ θεῖᾳ μεγαλειότητι, ἵνα πεισθῆ περὶ τῆς εἰλικρινείας τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ. Ὁ Ζεὺς χαριζόμενος εἰς τὴν Σεμέλην ἐπεφάνη μετ' ἀστραπῶν καὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν, ἐξ ὧν ἡμὲν Σεμέλη κατεκῆ, ὁ δὲ Ζεὺς ἔξαγαγὼν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτῆς τὸν Διόνυσον ἐνέροραφεν ἐν τῷ ἰδίῳ μηρῷ ἕως συνελπρώθησαν οἱ μῆνες τῆς κυήσεως καὶ τότε ἐγεννήθη ὁ θεός.— **1118** *Ἰταλίαν* ἐν τῇ χώρᾳ καὶ δὴ ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἑλλάδι διὰ τὸ πολυάμπελον ἐλατρεύετο ὁ Διόνυσος. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ θεὸς στρατεύσας ἐπὶ τοὺς Τυρρηνοὺς κατέλιπεν ἐκεῖ τοὺς γεγηρακότας τῶν Σειληνῶν μετὰ τῆς ἀχρόστου ἡλικίας· οὗτοι δὲ καλλιεργήσαντες τὴν ἄμπελον κατέστησαν τὴν Ἰταλίαν εὐοῖνον, κληθεῖσαν διὰ τοῦτο καὶ Οἰνωτρίαν· ταύτην ὁ ποιητὴς καλεῖ *κλιτὺν*,

διότι περὶ τοὺς χρόνους τῆς διδασκαλίας τῆς τραγωδίας ἐφέρετο διὰ τοῦ στόματος πάντων, ὁ Περικλῆς εἶχεν οἰκίσει τοὺς Θουρίους, μετασχόντος τῆς ἀποικίας καὶ τοῦ Ἡροδότου, καὶ οἱ Ἄθ. πολλὰς ἐλπίδας εἶχον ἀνακρεμάσει ἐξ αὐτῆς. — **1121** *Δηῶ* οὕτως ἐκαλεῖτο ἐν τοῖς μυστηρίοις ἡ Δημήτηρ, πρὸς τιμὴν τῆς ὁποίας ἤγοντο τὰ Ἐλευσίνα· κατὰ τὴν 6ην ἡμέραν αὐτῶν, τὴν ἱερωτάτην πασῶν, ἥτις ἐκαλεῖτο Ἰαχῶς (υἱὸς τοῦ (χθονίου) Διὸς καὶ τῆς Περσεφόνης ἢ τῆς Δήμητρος, πάρεδρος τῶν δύο θεαινῶν ἐν τοῖς μυστηρίοις, ταυτισθεὶς πρὸς τὸν Διόνυσον), τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰάχχου ἐστεμμένον διὰ μυρσίνης καὶ φέρον διὰ τῆς χειρὸς δᾶδα ἐξήγετο ἐκ τῆς πόλεως διὰ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ ἐν μέσῳ χαρμοσύνων φωνῶν (*Ἰαχχ' ὦ Ἰαχχε, ἰαχχί- ζειν*, πρβλ. τὸ ἡμέτερον *Κύριε ἐλέησον* ἐν τῇ περιφορᾷ τῶν Ἐπιταφίων) καὶ ὕμνων κομιζόμενον εἰς Ἐλευσίνα· ἡ πομπὴ ἀπετελεῖτο ἐκ μεγάλου πλήθους προσκυνητῶν καὶ μυστῶν ἀπὸ πάσης ἑλλην. γῆς καὶ περὶ τὴν ἐσπέραν ἔφθανεν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἐλευσί- νος, καταυγαζομένην ὑπὸ ἀπειρίας δάδων καὶ ἀντηχοῦσαν ἐκ τῶν ἐορτασίμων ἰαχῶν. — **1121** *Βάκχαι* καὶ Μαινάδες, Θυῖαι ἢ Θυιά- δες, αἱ ἀκόλουθοι τοῦ Διονύσου. Αἱ Θῆβαι ὡς ἡ γενέθλιος πόλις τοῦ Βάκχου ἦσαν καὶ ἡ μητρόπολις τῆς λατρείας αὐτοῦ. Ὁ Ἰσμηνὸς ποτ. ἔρρεε πρὸς Α τῆς πόλεως. — **1125** *ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος* ὁ δράκων ἦτο ἱερός τοῦ Ἄρεως, φυλάττων κρήνην τινὰ· τοῦτον φονεύσας ὁ Κάδμος ἔσπειρε τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, ἐξ ὧν ἀνεβλάστησαν ἄνδρες ἔνοπλοι πελώριοι, φονεύσαντες ἀλλήλους ἐν ἐμφυλίῳ ἀγῶνι, σωθέντων μόνον πέντε, ἐξ ὧν κατήγοντο οἱ Θηβαῖοι. — **1126** *δι- λόφου πέτρας* ὁ Παρνασσὸς ἔχει δύο ὑψηλοτάτας κορυφάς, τὴν *Λυκώρειαν* (Λυκῆρι) ὕψους 2459 μ., ἐξ ἧς τὸ ὄρος καλεῖται σήμερον *Λυάκουρα*, καὶ τὴν *Υάμπειαν* (Γεροντόβραχον). Ἐπὶ τοῦ ὄρους κατὰ πᾶν δεύτερον ἔτος γυναῖκες ἐκ Φωκίδος, Βοιωτίας καὶ Ἀττι- κῆς ἐτέλουν ἐν νυκτὶ κατὰ τὰς χειμερινὰς τοῦ ἡλίου τροπὰς ἀγρίαις νυκτερινὰς ἐορτὰς (ὄργια) πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Διονύσου μετὰ δάδων ἀνημμένων (*στέροψ λιγνύς*). Κάτωθεν τῆς κορυφῆς ἐπὶ ὄρεινοῦ κώνου εἶναι τὸ Κωρῦκιον ἄντρον, 100 πο- δῶν ὕψους καὶ εὗρους, διπλασίου βάθους, πλήρες σταλακτιτῶν, ἐν- διαίτημα τῶν Κωρυκίων νυμφῶν, αἵτινες, προστεθεῖσαι εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἐκεῖ κατὰ τὴν ἐορτὴν ἐπιφοιτῶντος Διονύσου (*σέ- ὄπωπε*), ἐγένοντο Βάκχαι. — *Ἡ Κασταλία* (Ἀγ. Ἰωάννης), ἡ πε- ριώνυμος πηγὴ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. — **1131** *Νυσαίων* Νῦσα ἦτο ἡ πόλις ἢ τὸ ὄρος, ἐφ' οὗ

ἀνετράφη ὑπὸ τῶν Νυμφῶν ὁ Διόνυσος· πλείσται πόλεις καὶ ὄρη ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, ἀντιποιοῦμεναι τῆς τιμῆς ὅτι ἀνέθρεψαν τὸν θεόν· ἐνταῦθα νοεῖται τὸ Εὐβοϊκὸν ὄρος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐμυθολογεῖτο ὅτι τὸ κλῆμα τῆς ἀμπέλου καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὴν μὲν πρωϊάν ἔφερε τὴν οἰνάνθην, τὴν μεσημβρίαν ὄμφακας καὶ τὴν ἐσπέραν αἱ σταφυλαὶ ὠριμάσασαι ἐτρυγῶντο. Ὁ **κισσὸς** ἀνεβλάστησεν ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀμπέλου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἐν ᾧ ἀνετρέφετο ὁ θεός. — **1133** Ὁ Σοφ. φαντάζεται ὅτι, ἀφ' οὗ θεὸς παρέστη εἰς τὰς ἐν Νύσῃ ἑορτὰς αὐτοῦ, ἤδη ἔρχεται νὰ μετὰσχῃ καὶ τῶν ἐν Θήβαις ἑορτῶν. — **1145** ἐλθὲ ἢ ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ ἢ ἐκ τῆς Εὐβοϊκῆς Νύσης. — **1147** Αἱ μεθύουσαι καὶ ἐνθουσιῶσαι ἐν τοῖς ὄργιοις (τῇ τελετῇ) γυναῖκες ἐφαντάζοντο, χορεύουσαι, καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄστρα χορεύοντα, σύροντα δὲ τὸν χορὸν τὸν Διόνυσον (κατ' ἄλλους ἄστρα εἶναι αἱ χοροπηδῶσαι φλόγες τῶν δάδων τῶν γυναικῶν, ὧν ἠγεῖτο ὁ θεός). — *Διὰ τί τὸν Διόν. ἐπικαλεῖται ὁ Χ. πρὸς κάθαρσιν τῆς πόλεως; διὰ τί ἄλλο ὁ τραγικὸς ὕμνῃ τὸν θεόν; τίνα τὰ συναισθήματα τὰ κρατιοῦντα διὰ τοῦ χορικοῦ; ὅθεν ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ὄρχησις τίνος τόνου θὰ ἦσαν; πῶς ὠνομάζοντο τοιαῦτα χορικά; [τί ἄλλο ἐσκοπεῖ ὁ Σοφ. προτάσων τῆς Ἐξόδου τὸ ὄσμα;]*

1155-60 **πάροιχοι** δόμων Κάδμου καὶ Ἀμφίωνος· ὧ κάτοιχοι τῆς πόλεως, τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Κάδμος καὶ ὁ Ἀμφίων, **οὐκ ἔστ' ἀνθρώπου βίος τοιοῦτος καταστάς, οἷον ἢ αἰνέσαιμι ἂν ἢ μεμψαίμην ποτὲ** δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινος βίος κατὰ τοιοῦτον τρόπον διαμορφωθείς, ὥστε ἢ... ἢ. — ἢ: οὐκ ἔστ' ἀνθρώπου βίος, ὅποιον στάντα (χρ. μ.) ἢ (οὐτ') αἰνέσαιμι ἂν ἢ (οὔτε) μεμψαίμην ποτὲ: δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινος βίος, τὸν ὅποιον, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται, ἢ-ἢ, **ὄρθοι** τὸν δυστυχοῦντα, **καταρρέπει** κατακρημνίζει, **ἀεὶ ἐκάστοτε**, εἰς ἀμφοτέρας τὰς μετ. καὶ τὰ ῥ., **τῶν καθεστῶτων** τοῦ παρόντος πῶς θὰ ἐξελιχθῆ τοῦτο εἰς τὸ μέλλον, τῆς μελλούσης τύχης, ἣτις ἀναμένει τὸ παρόν, ἢ: τοῦ πεπερωμένου, τῆς εἰμαρμένης. — **1161-4** γὰρ π. χ., **ὡς ἐμοὶ** (ἐδόκει) δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, **δοτ. κρίσι.**, **ποτὲ ἄλλοτε** (μέχρι τῆς πρωΐας τῆς σήμερον), **σώσας μὲν λαβὼν τε** αἰτ., **ἐχθρῶν** εἰς τὸ σώσας κατὰ τὸ ἀπαλλάξας, **παντελεῆ** ἀπεριόριστον, **εὐθύνω** κυβερνῶ, **θάλλων**... μακάριος, διότι ἐγέννησε τέκνα εὐγενῆ. — **1165-71** **ἀφείται** ἔχουσι γίνεαι ἀνεμος τοῦ καπνοῦ, **προδῶσι** θυσιάσῃσι, διασπαθῆσῃσι, **τίθημι** θεωρῶ οὐ ζῆν τοῦτον (περιληπτ.): δὲν θεωρῶ τούτους ζωντανούς ἀνθρώπους, **πλούτει** (γενι-

κῶς πᾶς τις) δύνασαι νὰ εἶσαι πλούσιος, εἰς τοῦτο τὸ μέγα σφόδρα, **σχῆμα** ἐξωτερικὴν παράστασιν, περιβολὴν, ἀξίωμα, **τύραννον** τυραννικόν, βασιλικόν, **τούτων** τοῦ πλουτεῖν... καὶ ζῆν...: ἐὰν ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτὰ λείπει ἡ χαρὰ, **σκιά**; γεν. τιμήματος, ἐκ τούτου τὸ **καπνοῦ**: ἀντι ἐνὸς μηδενικοῦ, **ἀνδρὶ** παρ' ἀνδρός, **πρὸς τὴν ἡδονὴν** ἀπέναντι τῆς χαρᾶς, ἐν συγκρίσει πρὸς... — **1172-9 ἄχθος** λυπηρὰ εἶδησις, **βασιλέων** τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, **αὖ** μετὰ τὴν καταδίκην τῆς Ἄντιγόνης καὶ τὴν ἔριν πατρὸς καὶ υἱοῦ, **τί δ' αὖ.. τί δ' αὖ ἔστι τόδε τὸ ἄχθος βασιλέων** (διὰ τοῦς), **ὃ ἦκει φέρων**; (τοῦ) **θανεῖν, φονεῦει** εἶναι φονεύς, **ὃ κείμενος** ὁ φονευθεὶς, ὁ νεκρός, **αἰμάσσεται** κυλίεται εἰς τὸ αἷμα, **αὐτόχειρ** οὐχὶ διὰ ξένης χειρός, (πρὸς) **πατρώας** ἀπὸ τὴν πατρικὴν χεῖρα, **αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ** μόνος ἐκ τῆς ἰδικῆς του χειρός, **μηνίω φόνου** (Ἄντιγόνης) αἵτ., **ὄρθον** πραγματοποιηθέν: πόσον ὡς βλέπω ἐπηλήθευσας τοὺς λόγους σου, πόσον ἀληθῆ ἀπέβησαν ὅσα προεῖπες 1064., **ὡς ὧδ' ἔχοντιων** (τῶνδε) ἔχων ὑπ' ὄψιν σου ὅτι ταῦτα εἶναι ὅπως εἶπον, **πάρα..** εἶναι καιρὸς πλέον νὰ σκεφθῆς περὶ τῶν ἄλλων (νὰ εἰδοποιήσης τὴν Εὐρυδίκην...), — **1180-2 καὶ μὴν**; **ὁμοῦ** ἐγγύς, **δάμαρ**; **ἦιοι** ἦ, (περὶ) **παιδός**. — **1183-91 ὧ πάντες ἄστοι ὧ ἀντιπρόσωποι** ὅλης τῆς πόλεως, **τῶν** (ὑμετέρων) **λόγων** τὴν συνομιλίαν σας, **προσῆγορος** Παλλάδος (ἀντικ. ἄμμεσ.) εὐγμάτων (ἀντικ. ἔμμεσ.) κατὰ τὸ: **Ἀθηναίην** ἔπεα πτερόεντα **προσηύδα**: ἵνα ἔλθω καὶ ἀπευθύνω εὐχὰς πρὸς τὴν Παλλάδα, **καὶ καὶ** καὶ μόλις-καὶ ἄμέσως, **κλήθρα** τὸν μοχλόν, **χαλῶ** χαλαρῶ, λύω, ἀποσύρω (τὸν μοχλόν), **ἀνασπᾶν** ἀνοίγειν, **ἐπισπᾶν** κλείειν, **ἀνασπασιοῦ** (προληπτ.) **πύλης** τῆς οὔτω, συνεπειᾶ τούτου (διὰ παραμέρισεως τοῦ μοχλοῦ), ἀνοιγομένης πύλης, **φθόγγος οἰκείου κακοῦ** ἀόριστοι λέξεις περὶ οἰκογενειακῆς συμφορᾶς, **κλίνομαι πρὸς δμωαῖσι** πίπτω εἰς τοὺς βραχίονας τῶν ἀμφιπόλων, **ἀποπλήσσομαι** λιποθυμῶ (πρβλ. **ἀπόπληκτος**), **ὅστις ἦν ὁ μῦθος..** ὅτιδήποτε ἐλέγετε ἐπαναλάβετε, **οὐκ οὔσ' ἄπειρος κακῶν**. — **1192-5 παρὼν** ἐξ αὐτοψίας, **ἔπος τῆς ἀληθείας** ἀληθὲς ἔπος: ἀπὸ τὴν πραγματικότητα δὲν θὰ παραλείψω οὔτε ἐν καί, **μαλθάσσω** παρηγορῶ, τοιοῦτοις (λόγοις ὄργ.,) **ὧν** (γεν. ἀντικ.) ψεῦσται (ψευδολόγοι, ἐπινοηταί): διότι πρὸς τί νὰ σὲ παρηγορῶ διὰ λόγων, τῶν ὁποίων τὸ ψεῦδος θὰ ἐξελεγχθῆ μετ' ὀλίγον; **ὄρθον** εὐθύ, ἴσιον (πρᾶγμα). — **1196-205** ἐγὼ δὲ ἀντὶ: ἐγὼ γάρ, **ποδαγὸς** ὁδηγός, **πεδίον ἐπ' ἄκρον** (κτγρ.) ἐπάνω εἰς τὴν ὑψηλὴν θέσιν τῆς πεδιάδος, εἰς τὸ ὑπίπεδον, **νηλεὲς** (παθ.) χωρὶς νὰ τύχη οἴκτου, **ἔτι** εἰς τὸ ἔκειτο, **αἰτήσαντες** παρακαλέσαν-

τες, *ἐνοδία θεός* ἡ Ἐκάτη, ὡς διατρίβουσα τὴν νύκτα ἐν ταῖς ὁδοῖς (τοιοδοῖς), *κατασχεθεῖν ὄργας* νὰ συγκρατήσωσι τὴν ὄργην των, *εὐμενεῖς* ἄρσ. κτηρ. εὐμενῶς (πρὸς τοὺς δράστας), *λούσαντες τὸν...* λουτρόν, πρὸς διπλ. αἰτ., *ἀγνὸν καθαρικὸν* (πρὸς ἕξαγνισμόν), *συγκατήθωμεν* ἐκαίομεν ὅλα ὁμοῦ τὰ τεμάχια, *δ* (τοῦ σώματος) δὴ *λέλειπτο* ὅσα τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχον μείνει ἐκ τοῦ νεκροῦ, *νεοσπὰς ἄδος* νεωστὶ κεκομμένος θαλῶς, κιάδος ἐλαίας, *ὄρθόκρανος* (κρανίον, κράνος, κάρη) ὑψηλός, *οἰκείας γῆς* (ὑλης) ἀπὸ χῶμα τῆς πατρίδος του, *αὐθις* μετὰ τοῦτο, ἢ πάλιν, διότι οἱ αὐτοὶ εἶχον ἀπαγάγει ἐκεῖ τὴν Ἄντ., *εἰσεβαίνομεν* ἐσκεπτόμεθα νὰ εἰσέλθωμεν (εἰς τὸν δρόμον τοῦ τάφου), *νυμφεῖον Ἄιδου* νεκρικός θάλαμος, ἐκ τούτου ἢ γεν. κόρης. — 1206-8 *ἄπωθεν* μακρόθεν, *ὄρθιος* ὀξυφωνος, *κώκυμα* θρήνος, ἢ γεν. ὑποκ. ἐκ τοῦ φωνῆς, *τις* (τῶν θεοραπόντων): ἀκούει φωνὴν (ἤχον) γοερῶν θρήνων, *πασιάς θ.* ὁ γαμήλιος θάλαμος, *ἀκτέριστος* ἐστερημένος (μὴ τυχῶν) κτερισμάτων. — 1209-18 *ἄσημα ἀθλίας βοῆς* ἄσημος ἀθλία βοή, διαδιάγνωστος (ἄσαφής) θλιβερὰ βοή, *περιβαίνει τῷ* πλήττει τὰ δύο του ὦτα, *ἔρποντι* χροῦν. καθ' ὃν χρόνον ἐσύρετο, ἔσυρε τοὺς πόδας του (βραδέως προεχώρει) ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πλησίον, *ἴησιν* ἔπος δυσθρήνητον: ἐκβάλλει θρηνώδη, βαρυνενηθῆ φωνήν, *δυστυχεσάτην* τῶν παρελθουσῶν, *σαίνει* πλήττει τὸ οὖς μου, *πρόσπολοι* θεοράποντες, *ὠκεῖς* ταχέως, *παρασιάντες τάφῳ* ἀφ' οὗ πλησιάσετε εἰς τὸν τάφον, *ἀθρέω*; *δύντες* ἀφ' οὗ διεισδύσετε, *ἀρμός* ὀπή, ἄνοιγμα μεταξὺ λίθων, *ἀρμός λιθοσπαδῆς* ἄνοιγμα σχηματιζόμενον διὰ τῆς ἀποσπάσεως λίθου (ἀρμός λίθου ἀποσπώμενου, πρβλ. *λίπος αἵματος ἀνδροφθόρου* 1022), *χῶμα* τύμβος, *σιτόμιον* ἢ εἴσοδος τοῦ θολωτοῦ τάφου· πρβλ. Πραγματικά, *εἰ τὸν...* πλ. ἔρ. ἐκ τοῦ ἀθρήσατε, *τὸν Αἴ. φθόγγον* ἐὰν εἶναι ὁ Αἴμων αὐτός, τοῦ ὁποίου ἀκούω τὴν φωνήν, *κλέπτομαι* ἀπατῶμαι, *θεοῖσι* ποιητ. αἰτ. — 1219-25 *ἐκ κελευμάτων* κατὰ τὰς διαταγὰς, *ἄθυμος* τοῦ ὁποίου ἡ καρδία ἔχει κοπῆ, *ἐν λοισθίῳ* (κτηρ.) τυμβεύματι: ἐν τῷ μυκῷ τοῦ τύμβου, εἰς τὸ βάθος (ἢ *λοισθιον τύμβευμα* ὁ ἰδιαιτερός θάλαμος τοῦ θολωτοῦ τάφου), *κρεμαστήν* ἀπηγχοτισμένην, *αὐχένος* ἐκ τοῦ *κρεμαστήν* ὡς ἀφῆς, *καθημμένην* κρεμασμένην διὰ βρόχου ἐκ λωρίου τοῦ ἐνδύματός της, σινδόνας, ἣτις εἶχε στρουφθῆ ὡς σχοινίον, *τὸν δὲ* (Αἴ.), *προσκέιμενον* κτηρ. μτχ. ἐκ τοῦ κατείδομεν, *περιπετῆ* κτηρ. εἰς τὸ *προσκέιμενον*: εἶδομεν νὰ ἔχη κλίνει τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ στήθους της καὶ νὰ ἔχη περιπτυχθῆ αὐτὴν ἀπὸ τὴν μέσην της.

φθορὰν τὴν ἀπόλειαν, εὐνής τῆς νύμφης, γεν. ἀντικ. εἰς τὸ φθορὰν, τῆς κάτω ἣτις εὐρίσκετο ἤδη ἐν τῷ Ἄιδῃ, λέχος γάμος.— 1226-30 ὁ δὲ (Κρ.), σφε (Αἴ.), στυγνὸν θλιβερά, ἀπαισιῶς, τίνα νοῦν ἔσχες πῶς ἐσκέφθης; ἐν τῷ (ἔρ. ἀντων.) συμφορᾶς (γεν. διαμρ.) δ. ἐν ποίῳ παροξυσμῷ παραφροσύνης ἐχάθης;— 1231-9 ὄσσοι ὄσσε, παπταίνω παρατηρῶ, προσώπω τοπ. εἰς τὸ πτύσας: ἐπὶ τοῦ προσώπου, κνώδοντες οἱ δύο περὶ τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους καὶ ἄνωθεν αὐτῆς ὀδόντες, οἱ ἐμποδίζοντες τὸ ξίφος νὰ κατέρχεται βαθύτερον εἰς τὸν κολεόν, διπλοῖ κνώδοντες κώπη, ἐκ δρωμένον φυγαῖσι πρὸς φυγὴν, ἀμπλακίσκω; ὡσπερ εἶχεν ἄνευ ἀναβολῆς, εὐθύς, ἐπενταθεις ἐντείνας τὰς δυνάμεις του, ἤρεισεν ἐστήριξεν, ἐπίεσεν, ἔγχος τὸ ξίφος, πλευραῖς τοπ. ἐπὶ τῶν πλευρῶν, μέσον κτηρ. μέρι τοῦ μέσου (τοῦ ξίφους), ἔτ' ἔμφρων ἔχων ἔτι τὰς αἰσθήσεις του, προσπτύσσεται π. ἐς ὑγρὸν ἀγκῶνα περιπτύσσεται σφιγκτὰ τὴν παρθένον εἰς τὸν ἄτονον (παραλύοντα) βραχίονά του, φυσίων... ἐκφυσῶν ἑξακοντίζει ὀρητικὴν βροσίην φονικοῦ αἵματος ἐπὶ τῆς λευκῆς παρειᾶς τῆς παρθένου.— 1240-3 τὰ νυμφικὰ τέλη λαχὼν τελέσας τὴν γαμήλιον τελετὴν, ἐν γ' Ἄιδου ἐν τῷ Ἄιδῃ τοῦλάχιστον (ἀφ' οὗ νεκρὸς γαμβρὸς ἐναγκαλιζέται νεκρὰν νύμφην), τὴν ἀβουλίαν (Κρ.) προληπτ.: ὅσφ ἡ ἀβουλία, πρόσκειται ἐστί.— 1244-50 τί (κτηρ.) τοῦτο (ἀντικ.) πῶς δύνασαι νὰ ἐξηγήσης τοῦτο, φροῦδη (ἐστί) ἔχει ἀπέλθει, βόσκομαι... τρέφομαι μὲ ἐλπίδας, οὐκ ἀξιώσειν (στένειν) γόους ἐς πόλιν: ὅτι δὲν θὰ θεωρήσῃ εὐπροεπὲς νὰ στενάξῃ γοερῶς δημοσίᾳ, κλύουσαν αἴτ. εἰς τὸ στένειν, ἄχη τὴν συμφορὰν, προθήσειν (εἰδ. ἀπ. ἐκ τοῦ ἐλπίσι βόσκομαι) ἀλλὰ θὰ προκαλέσῃ, στένειν νὰ θρηνηῶσι, οἰκεῖον πένθος ὑπὸ στέγης ἔσω: τὴν οἰκογενειακὴν συμφορὰν κατάκλειστοι ἐντὸς τοῦ οἴκου, οὐκ ἀπειρος γνώμης δὲν στερεῖται συνέσεως, ὥσθ' ἀμαρτάνειν ὥστε νὰ περιπίπτῃ εἰς ὀλισθήματα.— 1251-6 ἐμοὶ δ' οὐν ἀλλ' εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον, προσεῖναι βαρὺ ὅτι ἐνέχει σοβαρότητα, ὑποκρύπτει σοβαρὸν τι, ἡ μάτην ἡ ἄσκοπος, ἡ ἀδικαιολόγητος, μὴ τι κατάσχετον μήπως κρυφόν τινα πόνον, κρυφῆ ἄφωνα, καρδίᾳ θυμουμένη ἐν τῇ τεταραγμένη καρδίᾳ, παραστείχω εἰσερχομαι, οὐν ὄντως, ἔστι βάρος τῆς σιγῆς (γεν. ὑποκ.) ἡ σιγὴ ὑποκρύπτει σοβαρὸν τι.— 1257-60 ὅδε ἰδοῦ, ἐφήκει ἤκει, ἔχων διὰ χειρὸς κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα, μνήμα δαίγμα, ἐπίσημον προφανές, ἀπτόν, οὐκ ἀλλοτριᾶς ἄτης (γεν. ἀντικ.), ἀλλ' αὐτὸς ἀμαρτῶν (ἡ μτχ. ἐκ τοῦ μνήμα ἔχων ὡς δεῖξως) ἀλλ' οἰκειᾶς (οἰκειῶν ἀμαρτή-

ματος): ὅτι οὐκ ἄλλος ἤμαρτεν, ἀλλ' αὐτός. — 1261-76 **φρένες** **δύσφρονες** διάστροφος διάνοια, ἄφρων, **στερεὰ** ἰσχυρογνώμονα, ἀγύριστα, στραβόμυαλα, λογικῶς εἰς τὸ φρενῶν ἀντί: **στερεῶν**, ἀποτελέσματα ἰσχυρογνωμοσύνης, **θανατόεντα** θανατηφόρα, **ᾧ βλέποντες** (πρὸς τὸν χορὸν τοῦτο) ᾧ ὑμεῖς, οἵτινες βλέπετε, **ἐμφυλίου** ὁμαίμονας, συγγενεῖς (οἱ πληθ. διὰ τὸ γενικόν, ἢ ἐπιφώνησις ἀνευ ὀήματος), **ἀνολβα ἐμῶν βουλευμάτων** ἄχ θεότυφα ἰδικά μου μυαλά, **νέφ μόρφ** με πρόωρον θάνατον, **ἀπελύθης** (τοῦ σώματος) ἔφυγες, ἀπέθανες (πρβλ. καὶ τὴν παρ' ἡμῖν ἀπόλυσιν μετὰ τὴν κηδεῖαν), **ἐμαῖς δυσβουλίαις** ἀπὸ ἰδικῆν μου στραβοκεφαλιάν, **ὡς ἔοικας...** πόσον πολὺ ἀργὰ φαίνεσαι ὅτι ἀνεγνώρισας τὸ δίκαιον, **κάρᾳ** δοτ. τοῦ τὸ κάρᾳ: **θεὸς δ' ἄρα ἔχων με** ἔπαισε τότε ἐν ἐμῷ **κάρᾳ μέγα βάρος** ἀλλὰ θεὸς τις τότε, ὡς βλέπω τώρα, τότε (κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ κηρύγματος) κρατῶν με δέσμιον ἐν τῇ παλάμῃ του κατήνεγκε κατὰ τῆς κεφαλῆς μου βαρὺ κτύπημα, **ἐνέσεισεν** . . . με ἐξέτροπεν, ἐξετροχίασεν εἰς ἀγρίας σκέψεις, πράξεις, ἀνατρέπων **γαυράν**, ἣν ἐλάκτισε διὰ τῶν ποδῶν του, **ὡς πόνοι δύσπονοι** ἄχ ζωῆ τῶν ἀνθρώπων πλήρης πικριῶν, πόνων, δοκιμασιῶν. — 1277-83 ἡ σειρά: **ἔοικας ἦκειν ὡς ἔχων τε** (κακά, τὴν πρώτην συμφορὰν) **καὶ κεκτημένος κακά** (τὴν δευτέραν συμφορὰν), κατάφορτος ἀπὸ παλαιᾶς καὶ νέας συμφορᾶς (τελείως κάτοχος ὅλων τῶν δυστυχιῶν), **τὰ μὲν φέρων τάδε** (ἐδῶ, τὸ πτώμα τοῦ Αἴμονος) **πρὸ χειρῶν**, τὰ δὲ **ὀφόμενος ἐν δόμοις** (τὸν θάνατον τῆς Εὐρυδίκης) **καὶ τάχα** (καὶ μάλιστα πολὺ ταχέως) **ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔοικας ἦκειν** ἐνεβλήθη εἰς τὸ β' μέρος τῆς συνδέσεως (δέ), ἢ **μτχ. ὀφόμενος**, ἐλκυσθεῖσα ὑπὸ τοῦ **ἔοικας**, συνεφώνησε πρὸς αὐτὸ κατὰ τὸ **ἦκειν**, πρὸς ὃ καὶ συνεδέθη διὰ τοῦ **καί**, **ἧ** (ἔστι τι) **ἔτι κάκιον κακῶν** (β' ὄρ. συγκ.): μήπως συμβαίνει τι ἀκόμη χειρότερον ἀπὸ τὰ παρόντα κακά; **παμμήτωρ** ἢ καθ' ὅλα μήτηρ, τελεία, φιλοστοργωτάτη μήτηρ (ὡς παρακολούθησασα τὸν υἱὸν καὶ εἰς τὸν Ἄιδην), ἀντίθ. **ἀμήτωρ**, **νεοτόμα πλήγματα** κτυπήματα, τὰ ὅποια πρὸ ὀλίγου τὴν διεπέρασαν. — 1284-92 **λιμὴν**, **δυσκάθατος** δυσεξιλέωτος, ἀνεξιλέωτος, **ᾧ προπέμψας...** ἄχ σύ, ὃ ὁποῖος μοὶ ἐξαπέλυσας, με ἔλουσας με στεναγμοὺς διὰ τῶν κακῶν σου εἰδήσεων, **θροῶ** λέγω, **λόγος** εἰδήσις, **ἐπεξηργάσω...** ἤδη νεκρὸν ἄνδρα διὰ δευτέραν φορὰν με ἀπετελείωσας, **ᾧ πόποι** ἄχ συμφορὰ μου! **σφάγιος** γυναικεῖος μόρος: φονικὴ μοῖρα, μοιραῖος φόνος τῆς γυναικός, **ἀμφίκειται** περιβάλλει, **ἐπ' ὀλέθρῳ** πρὸς καταστροφὴν μου (ἧ: εὐθὺς μετ' ἄλλον θάνατον, τὸν τοῦ

Αἴμονος) : ποῖος νέος μοιραῖος φόνος τῆς γυναικός μου λέγεις ὅτι μὲ περιβάλλει πρὸς τελείαν καταστροφήν μου !— 1293-300 ἐν *μυχοῖς* (δόμων), *τόδε* ἰδοῦ, *τὸν δὲ ἄλλον* δέ. — 1301-5 *βωμία* (οὔσα, κειμένη) ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, *δξύθηκτος* (*θῆγω* ἀκονίζω, *θηγάνη*) κοπτερός, *λύει* παρὰλύει κλείει, *βλέφαρα* τοὺς ὀφθαλμούς, *κελαινὰ* προληπτ. ἐφ' ὧν ἐπεχύθη ἡ νύξ τοῦ θανάτου, *λάχος* οὐ. μοῖρα, *τοῦδε* (Αἴμονος) *λάχος*, *λοίσθηιον* δὲ τέλος δέ, *ἐφυνμῶ* καταρῶμαι, *κακὰς πράξεις* κακῶς πράττειν, δυστυχίαν.— 1306-14 *ἀνέπτιαν* (*ἀναπέτομαι*) ἀνετινάχθην (μόλις ἤκουσα τὰς κατάρας), *ἀνταΐαν* (πλαγάν) κατάρσθηθα, *ἀμφίθηκτον* κοπτερὸν δίκοπον, *συγκέκραμαι* ἔχω τυλιχθῆ, ἐμπλακῆ ἀναποσπάστως, *δύα θ.* δυστυχία, *ἐπισκήπτω* καταγγέλλω, *πρὸς τῆς...* ποιητ. αἷτ., *ὡς ἔχων αἰτίαν* ὡς ὑπεύθυνος, *τῶνδε μόνων* τῶν τοῦ Αἴμονος, *κἀκείνων* τῶν τοῦ Μεγαρέως, *κἀπελύσατο...* καὶ μὲ ποῖον δὲ τρόπον φρονεθεῖσα ἀπέθανε.— 1315-46 *ὅπως* χρον., *δξύκωνκτον* τὸ ὁποῖον γρηῶς ἐθρήνησε, *τάδ' οὐκ...* *τάδ' οὐποθ' ἀρμόσει* ἐξ ἐμᾶς αἰτίας (μεταστάντα) ἐπ' ἄλλον βροτῶν ἢ εὐθύνῃ τῶν τραγικῶν αὐτῶν σκηνῶν (*τάδε*) οὐδέποτε αἰρομένη ἀπ' ἐμοῦ θὰ μεταβιβασθῆ εἰς ἄλλον τινά, οὐδέποτε θὰ φέρῃ τὴν εὐθύνῃν τούτων ἄλλος τις ἀντ' ἐμοῦ, *καίνω* κτείνω, *ἔτυμον* (εἰμί) πράγματι, *ἄγχετέ με ἐκποδῶν* ἀπομακρύνάτε με, ἀνθρωπον, ὅστις δὲν ὑπάρχω μᾶλλον ἢ εἶμαι ἐν μηδενικόν (β. ὄρ. συγκ.): ὅστις εἶμαι τελείως χαμένος, *κέρδη* κέρδος εἶναι αὐτό, τὸ ὁποῖον συμβουλεύεις, ἐὰν ἐν μέσῳ τῶν δυστυχιῶν δύναται νὰ γίνεταί λόγος περὶ κέρδους, *τὰν ποσὶ γὰρ κακὰ* (ἔστι) κράτιστα (*ὄντα* ὑποθ.) βράχιστα: διότι αἱ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν συμφοραὶ εἶναι ἐλαφρότατα, ἐὰν εἶναι ἐλαχίστης διαρκείας, σύντ. προσωπ. ἀντὶ ἀπροσ., *κράτιστον τὰν ποσὶ κακὰ εἶναι βράχιστα*, *ἔτω* εἴθε νὰ ἔλθῃ, *κἀλλιστα* ποθητότατα, *τέρμιος* ὑστάτος, *ὑπατος* ἔσχατος, λατ. *supremus dies*: εἴθε νὰ ἐπιφανῆ τελευταία ἐκείνη ἀπὸ τὰς μοίρας μου, ἥτις θὰ μοὶ ἐπέφερε ποθητότατα (τοῦτο θὰ ἦτο ὁ γλυκύτατος πόθος μου) τὴν ἡμέραν τοῦ μοιραίου τέλους, *ἄμαρ* ἡμαρ, *μέλλοντα ταῦτα* αἱ εὐχαὶ σου αὐταὶ εἶναι ζητήματα τοῦ μέλλοντος, *τῶν προκειμένων* *τι* τὰ προκείμενα: τώρα πρέπει νὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὰ παρόντα (τὴν ταφὴν τῶν πτωμάτων καὶ τὸν ἀγνισμὸν τῆς πόλεως), *μέλει* (ἀπροσ.) γὰρ τῶνδε (τῶν εὐχῶν σου περὶ τοῦ θανάτου σου) *ἐκείνοις ὅτοις* (οἴσισι) *χρῆ μέλειν* (τοῖς θεοῖς): διότι περὶ αὐτῶν ἐδῶ τῶν εὐχῶν σου φροντίζουσιν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι καθῆκον ἔχουσι νὰ φροντίζῳσι, *ἀλλ' ὧν ἐρῶ μὲν* (ἀπομάκρυνσιν καὶ θάνατον) ἀλλὰ τοὺς πόθους

μου τοῦλάχισον ἠχίθη σὺλλήβδην (συν-) εἰς τοὺς θεοὺς (ἢ κατὰ κατὰ τῆς κεφαλῆς μου), **μάταιος** (μάτη θ. ἀσέβεια, μάταιος κόπος) ἀσεβής, ἢ: ἄχρηστος, **ἄγοιτ' ἄν** ἀντι τίνος ἢ δυνητ. εὐκτ.; **ὦ παῖ,** **σέ τ' σέ τ', ὦ παῖ, ἴδω** νὰ στρέψω τὸ βλέμμα μου, **πᾶ κλιθῶ** ποῦ νὰ στηριχθῶ, ποῦ νὰ κλίνω τὴν κεφαλὴν μου, **τὰν χεροῖν** ὅ,τι ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς μου, ἢ ζωὴ μου, τὰ στηρίγματά μου, **λέχριος** 3. 2 πλάγιος, ἐγκάρσιος: ἐγονάτισαν, ἐκλιναν, ἔπεσον, **τὰ δ' ἀφ' ἐτέρου** δέ, **δυσκόμιστος** δυσβάστακτος, βαρὺς, ἀφόρητος, **εἰσήλατο** (εἰσάλλομαι) ἐνέσκηψε, κατέσκηψε.—**1347-τέλους** τὸ φρονεῖν ὑπάρχει πολλῶ πρῶτον εὐδαιμονίας (γεν. διαιρ.): ἡ σωφροσύνη εἶναι πολὺ σπουδαιότατον στοιχεῖον τῆς εὐδαιμονίας, **ἀσεπτῶ** ἀσεβῶ, **τά γ' ἐς θεοὺς** ὅσον ἀφορᾷ τοῦλάχιστον τοὺς θεοὺς, **μεγάλοι λόγοι** μεγαλαυχία, κομπορημοσύνη, **τῶν ὑπεραύχων** (γεν. ὑποκ. εἰς τὸ λόγοι) τῶν μεγαλαύχων, **ἀποτείσαντες**... ἀφ' οὗ πληρώσωσι (ὑποστῶσι) μεγάλας τιμωρίας, **ἐδίδαξαν** γινωμ. ἀορ., **γῆρα** ἐν τῷ γήρατι (διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου) ἀργά (δυστυχῶς μετὰ τὴν τιμωρίαν): οἱ μεγάλαυχοι, ἀφ' οὗ πληρώσωσι τὴν κομπορημοσύνην τῶν μὲ βαρείας συμφορᾶς, χρησιμεύουσι διὰ τῆς τιμωρίας τῶν ὡς διδάγματα καὶ εἰς ἄλλους, ἀργά δυστυχῶς.

1155-353. 1155 Κάδμος, υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φοινίκης Ἀγήνορος, μὴ εὐρὼν τὴν ὑπὸ τοῦ Διὸς ἀπαχθεῖσαν ἀδελφὴν Εὐρώπην καὶ μὴ τολμῶν νὰ ἐπανέλθῃ οἴκαδε, ἔκτισε κατὰ συμβουλήν τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν τὴν Καδμείαν τῶν Θηβῶν.—Ὁ Ἀμφίων, ὁ σύζυγος τῆς Νιόβης, καὶ ὁ Ζῆθος ἦσαν δίδυμα τέκνα τοῦ Διὸς καὶ Ἀντιόπης, συζύγου τοῦ Λύκου, βασιλέως τῶν Θηβῶν. Ἐκτεθέντες εἰς Κιθαιρῶνα ἀνετράφησαν ὑπὸ ποιμένων· μαθόντες δ' ὅτι ὁ Λύκος εἶχε νυμφευθῆ δευτέραν σύζυγον, τὴν Δίρκην, ἣτις κατακλείσασα ἐβασάνιζε τὴν μητέρα τῶν, ἐπελθόντες συνέλαβον τὴν μητρειὰν καὶ προσέδεσαν ἐπὶ τῶν κεράτων ἀγρίου ταύρου, ὅστις σύρων διὰ τῶν βράχων ἐφόνευσεν αὐτήν, τὸ δὲ πτώμα ἔρριψαν εἰς τὴν ἐξ αὐτῆς ὀνομασθεῖσαν πηγὴν Δίρκην (πρβλ. τὸ σύμπλεγμα τοῦ Φαρνεσίου ταύρου ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως): εἶτα οἱ δύο ἀδελφοὶ περιετείχισαν τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν· κατὰ τὸν τειχισμὸν ὁ Ἀμφίων μετὰ τῶσάυτης χάριτος ἔπαιζε τὴν λύραν, ὥστε οἱ λίθοι αὐτομάτως κινούμενοι συνηρμόζοντο· ὅθεν ὁ πραγματικὸς οἰκιστὴς τῶν Θηβῶν εἶναι ὁ Ἀμφίων, ὡς ὁ Κάδμος τῆς Καδμείας.—**1162 σφῶσας** πῶς; —**1165 τὰς ἡδονὰς** εἶναι ἡ θεωρία τοῦ Κυρηναίου φιλοσόφου Ἀριστίππου, μαθητοῦ τοῦ Σωκράτους, ὅστις ἴδρυσεν ἐν Κυρῆνῃ

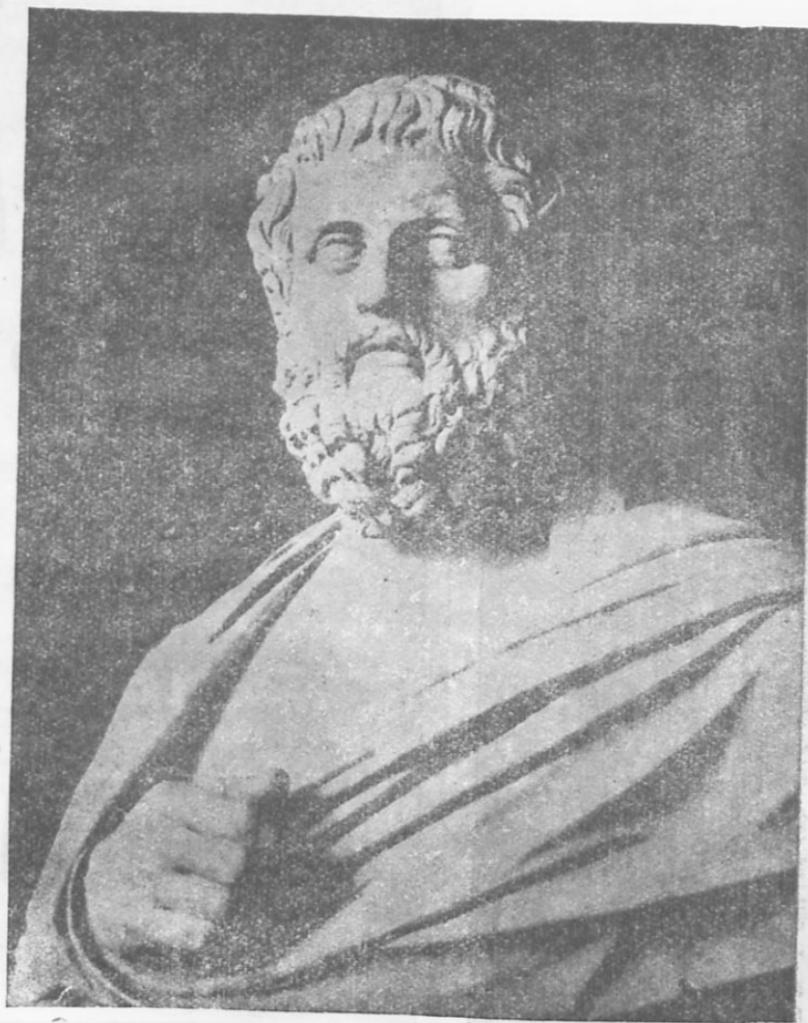
τὴν *Κυρηναϊκὴν* ἢ *Ἡδονικὴν* σχολήν. Κατὰ τοῦτον ἡ γνῶσις ἔχει ἀξίαν ἐφ' ὅσον εἶναι χρήσιμος εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἡ φύσις διδάσκει ὅτι μόνον ἡ ἡδονὴ εἶναι χρήσιμος καὶ ἐπιθυμητὴ, ὅτι τὸ ἀγαθὸν συμπίπτει πρὸς τὸ εὐάρεστον, τὸ κακὸν πρὸς τὸ δυσάρεστον. Ὅθεν ἀνωτάτη ἀρχὴ τῆς *Ἡθικῆς* αὐτοῦ εἶναι ἡ πεποίθησις ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις ἡμῶν ὀφείλουσι νὰ τείνωσιν εἰς τοῦτο, νὰ πορίζωσιν εἰς ἡμᾶς πλείστην ἡδονήν, θετικὴν ἀπόλαυσιν.—**1184 Παλλάδος** ἄγαλμα ἢ βωμὸν τῆς θεᾶς πρέπει ἴσως νὰ φαντασθῶμεν πρὸ τῶν ἀνακτόρων.—**1187 κληῖθρ' ἀνασπαστοῦ π.** αἱ θύραι ἠνοίγοντο πρὸς τὰ ἔκτος· ὅθεν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐξερχομένου καὶ ἀνοίγοντος ἀνασπᾶν τὴν θύραν, ἐπὶ δὲ τοῦ εἰσερχομένου καὶ κλείοντος ἐπισπᾶν καὶ ἐπίσπαστρον-τῆρ (δόπτρον, λαβὴ) καὶ ἐπιρράττειν· ἵνα δὲ ἀνοιχθῆ ἡ θύρα, ἔπρεπε πρότερον νὰ ποκινηθῆ ὁ μοχλὸς ὁ συνέχων τὰς δικλίδας (δύο θυρόφυλλα).—**1199 Ἐνοδία θεὰ** εἶναι ἡ Ἐκάτη, ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν Περσεφόνην, χθονία θεά, διατρίβουσα ἐν ταῖς ἀγνυαῖς, ταῖς τριόδοις τῶν πόλεων, ἐν τοῖς τάφοις, θεὰ τῶν φασμίτων, τῶν γοητειῶν, Ἐνοδία, Τριοδίτις, Τυμβιδία, Τρινία, Νυκτιπόλος· εἶναι ὠργισμένη ἡ θεὰ, διότι τὸ πτώμα τοῦ Πολ. ἦτο ἐρριμμένον ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄταφον. — **1202 θαλλοῖς** οἱ θαλλοὶ τῆς ἐλαίας δὲν ἐχρησίμευον διὰ τὴν πυράν, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐξ ἄλλων ξύλων, Ὁμ. Ψ 118, ἀλλὰ κατὰ τινὰ θρησκευτικὴν δοξασίαν ἀπετέλουν τὸ ὑπόστρωμα τοῦ πτώματος ἐπὶ τῆς πυρᾶς· εὐρέθησαν δὲ ὄντως ἐν τάφῳ φύλλα ἐλαίας ὡς ὑπόστρωμα σκελετοῦ.— **1216 Ὁ ποιητῆς** εἶχεν ὑπ' ὄψει θολωτὸν τάφον, ἴσως καὶ τὸν τοῦ Ὁρχομενοῦ, ὃν θὰ εἶχεν ἰδεῖ ἐπισκεφθεὶς ποτε τοὺς Δελφοὺς ἢ τὴν Βοιωτίαν. Πρὸ τοῦ θολωτοῦ τάφου ὑπῆρχεν ὁ δρόμος (ἰδ. Τσουντα, Μυκῆναι καὶ Μυκηναῖος πολιτισμὸς, Πίν. 9, 3 A-B), ὁ ἄγων εἰς αὐτὸν ἔξωθεν, ἐν σχήματι τάφρου ἀρχομένης ἀπὸ τινος σημείου τῆς κλιτύος τοῦ ὑψώματος, ἔχων μῆκος (ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Ἀτρέως) 35 μ., πλάτος (ἐν τῷ τοῦ Ὁρχομενοῦ) 5,10 μ. ὁ δρόμος καταλήγει εἰς τὸ στόμιον, τὴν εἴσοδον τοῦ τάφου, αὐτόθι Β, στενωτέρου τοῦ δρόμου, ἔχον ὕψος (ἐν τῷ τοῦ Ὁρχομενοῦ) 5,46 μ., πλάτος κατὰ μέσον ὄρον 2,50 μ. περίπου, βάθος δὲ (ἐν τῷ τοῦ Ἀτρέως) 5,20 μ. Τὸ στόμιον θολωτοῦ ἢ ἄλλου συγγενοῦς τάφου ἐκλείετο ἢ διὰ θύρας ἢ διὰ τοίχον. Ἐν τῷ τοίχῳ θὰ εἶχε κατασκευασθῆ κοιλότης τις (ἀρμός) διὰ καταλλήλου τοποθετήσεως τετραπέδων λίθων, κλειομένη διὰ λίθου δυναμένου εὐκόλως νὰ σπασασθῆ ἐκεῖθεν (ὡς καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἐν τοίχοις καὶ ὑπὸ δάπεδα οἰκιῶν ἐν ὑπογείοις κρύπται ἀνοιγόμενα

διὰ μυστικῶν λίθων)· ὁ ἀφαιρῶν τὸν λίθον ἠδύνατο διὰ τῆς ὀπῆς νὰ ἴδῃ τὰ ἐντὸς τοῦ τάφου. Ἐνταῦθα λοιπὸν ὁ Κρ. εὐρισκόμενος πρὸ τοῦ δρόμου, διατάσσει τοὺς ὑληρέτας νὰ πλησιάσωσι διὰ τοῦ δρόμου τὸν (κύριον) τάφον προβαίνοντες μέχρι αὐτοῦ τοῦ στομίου (πρὸς αὐτὸ στόμιον), εἶτα νὰ ποσπάσωσι τὸν λίθον τὸν κλείοντα τὸ ἄνοιγμα τοῦ στομίου, καί, ἀφ' οὗ χωθῶσι μέσα εἰς τὴν ὀπὴν (δύντες ἀρμόν λιθοσπαδῆ), νὰ παρατηρήσωσιν ἐντὸς.—**1240** *κεῖται νεκρὸς περὶ ν.* ὁ Αἴμων ἤδη κεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς μνηστῆς, ἣτις πρὸ ὀλίγου εὐρέθη κρεμαμένη ἀπὸ τῆς ἀγχόνης· πρὸς ἐξηγήσιν τῆς θέσεως αὐτῆς πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ Αἴμων περιπτυχθεὶς τὴν Ἄντ. ἀνύψωσεν αὐτὴν καὶ ἀπῆλλαξε τῆς ἀγχόνης, πίπτων δὲ κατὰ τὴν αὐτοκτονίαν κρατεῖ αὐτὴν ἐτι ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτοῦ.—**1258** *διὰ χειρὸς ἔχων* ὁ Κρ. ἔρχεται φέρων διὰ τῆς χειρὸς τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ (ἀνδρείκελον)· κατ' ἄλλους τοῦτο κομίζεται ὑπὸ τῶν δύο δορυφόρων ἐπὶ φερέτρον, ἐν ᾧ ὁ πατὴρ διὰ τῆς χειρὸς ἔχει περιπτυχθῆ αὐτό.—**1284** *λιμὴν* ὁ λιμὴν τῆς ἀναπαύσεως, ὅπου οἱ ἄνθρωποι χεμαζόμενοι ὑπὸ τῶν συμφορῶν τοῦ βίου εὐρίσκουσιν ἄσυλον· ὁ Κρ. εἶχεν ἐλπίζει ὅτι μετὰ τὴν μετάνοιάν του, ἣτις ἦτο *κάθαρσις* τῶν γενομένων ἀμαρτημάτων, ὁ Ἄιδης θὰ ἐξίλειοῦτο (ἦ : ὁ Ἄιδης ὡς τόπος νεκρῶν δὲν εἶναι καθαρὸς, ζητῆσει καθαρῶν· καὶ ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ καθαρῶθῃ, διότι διαρκῶς προσέρχονται νεκροί).—**1301** *βωμία* ἴσως ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ βωμοῦ τοῦ Ἑρκείου Διός.—**1303** *Μ. κλεινὸν λάχος* τῶν Ἀργείων προελανόντων ἐπὶ τὰς Θήβας ὁ Τειρεσίας εἶχεν ἀνακοινώσει ὅτι ὁ Ἄρης ἐμῆνιε κατὰ τῆς πόλεως διὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Κάδμου γενόμενον φόνον τοῦ ἱεροῦ του δράκοντος 126, καὶ θὰ ἐξίλειοῦτο μόνον διὰ τῆς θυσίας ἐνὸς τῶν ἀπογόνων τῶν Σπαρτῶν καὶ διῆ ἐν αὐτῷ τῷ ἄντρῳ τοῦ δράκοντος. Τοῦτο μαθὼν ὁ εὐγενὴς Μεγαρεύς ἀποσφάττει αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπὶ τινος τῶν πύργων τῆς πόλεως καὶ ἐκείθεν πίπτει εἰς τὴν φωλεάν τοῦ δράκοντος. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Πανσανίου.—*Ὁ Ἄγγελος τί πρόσωπον θέλει νὰ παίξῃ διὰ τῶν φιλοσοφ. θεωριῶν του; τίνα διάθεσιν διαχέει εἰς τὸ θέατρον; τί θηρεῦει διὰ τοῦτον ὁ Σοφ.; πῶς παρέχει τὸ πρῶτον τὰς εἰδήσεις του, πῶς κατοπιν 1192.; πρὸς τίνα γνωστὸν ἡμῖν ὁμοιάζει κατὰ ταῦτα; διὰ τί ὁ Σοφ. τῆς παρόδου τῆς Εὐρ. προέταξε τὴν λιποθυμίαν; μετέχει τῆς πράξεως ἢ Εὐρ.; πρὸς τί ἢ πάροδος αὐτῆς; διὰ τί ἢ Ἄν. αὐτοκτονεῖ; ὁ Αἴ. πύων τὸν πατέρα καὶ ξιφουλκῶν πῶς θὰ κριθῇ; ποῦ θὰ ἀποδώσωμεν τὴν ἀσέβειαν ταύτην;*

διὰ τί ὁ Σοφ. δὲν ἐποίησε τὸν Αἴ. φονεύοντα τὸν πατέρα ; διὰ τί ὁ Κρ. γὰ μὴ μεταβῆ ᾠρῶτον πρὸς λύσιν τῆς Ἀν. καὶ εἶτα πρὸς ταφήν τοῦ νεκροῦ ; διὰ τί ὁ Ἀγ. εἰσέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα παρακολουθῶν τὴν Εὐρ. ; ποῦ θὰ εἶχε κομισθῆ 1293 τὸ πῶμα τῆς Εὐρ. καὶ διὰ τίνος μέσου ; διὰ τί ὁ Κρ. δὲν αὐτοκτονεῖ βλέπων τὴν πανωλεθρίαν τοῦ οἴκου ; τί περιέχει ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Χ. ; πρὸς τίνα ἀναφέρεται ; ὁ Χ. λέγων τοὺς τελευταίους λόγους τί κάμνει (ἀνάπαιστοι) ; ὅθεν πῶς θὰ ὀνομασθῆ τὸ τμ. 1155-352 ; ἐκ πόσων καὶ τίνων σκηνῶν ἀποτελεῖται ; τί περιέχει ὡς πρὸς τὴν πράξιν ;—Τίς ἡ κυρία ἰδέα τῆς τραγωδίας ; πῶς διαρθροῦνται ἡ πράξις ; τίνας αἱ ὑψηλότεραι καλλοναὶ τῆς τραγωδίας ; τὸ δράμα διδασκόμενον σήμερον ἐμποιεῖ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν ἐνεποίησεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ;

...

Πίναξ Α΄.

ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΥΠΟΚΡΙΤΗΣ

Κατάκωμος ώχρά.

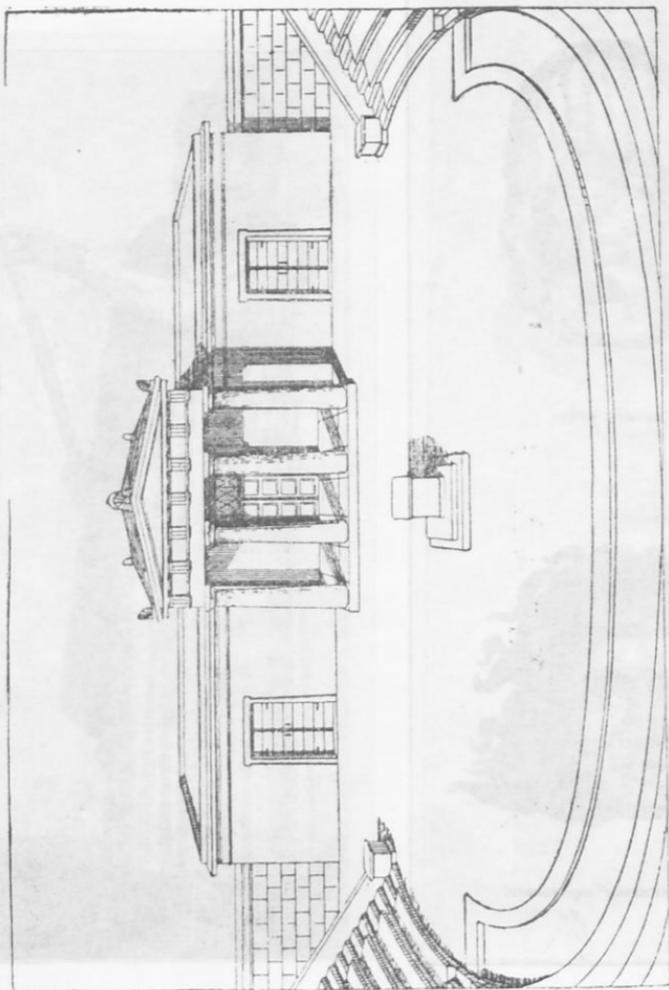
Ούλος γεανίαςος.

Πιν.

— Δ'.

ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΥΠΟΚΡΙΤΗΣ

Πλ. Β'.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Εἰς τὴν σκληρὰν βιοπάλην θὰ ἐπιπλεύσουν οἱ ἐπιστήμονες οἱ χειριζόμενοι τὸν λόγον καὶ τὴν γραφίδα μὲ δύναμιν καὶ τέχνην.

Τὰ πολύτιμα ταῦτα ὄπλα παρέχουσιν αἱ μοναδικαὶ ἐν τῷ κόσμῳ ΕΚΘΕΣΕΙΣ, πολύτιμον ἀνάγνωσμα καὶ μελέτημα τόσον διὰ μαθητὰς, ὅσον καὶ διὰ πάντα ἐπιστήμονα καὶ λόγιον.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες
νὰ καταταχθῶσιν εἰς Στρατιω-
τικὰς Σχολὰς ἄς προμηθεύονται
πάντα μὲν τὰ Τεύχη τῶν Ἐκθέ-
σεων, πρὸ πάντων δὲ τὰ Τεύχη
Β', Η', ΙΑ', ΙΒ', ΙΕ-ΙΗ'.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες
να ὁμιλῶσιν ὡς ῥήτορες εἰς τὰς
μεγάλας ἑορτὰς τοῦ Σχολείου
τῶν ἄς προμηθεύονται πάντα
μὲν τὰ Τεύχη τῶν Ἐκθέσεων,
πρὸ πάντων δὲ τὰ Τεύχη Β', Θ',
Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ-ΙΗ', ΙΘ-Κ',
ΚΓ'-ΚΔ'.

$$\sin 2a = \sin^2 a (1 - \sin^2 a) = \sin^2 a - 1$$

$$\cos 2a = (1 - \sin^2 a) - \sin^2 a = 1 - 2\sin^2 a$$

$$\sin^2 a = \frac{1 + \sin 2a}{2}$$

$$\cos^2 a = \frac{1 + \sin 2a}{1 + \sin 2a}$$

$$\sin^2 a = \frac{1 - \sin 2a}{2}$$

$$\sin^2 \frac{a}{2} = \frac{1 + \sin a}{2} = \sin^2 \frac{a}{2} + \frac{\sqrt{1 + \sin a}}{2}$$

$$\cos^2 \frac{a}{2} = \frac{1 - \sin a}{2}$$

$$\cos^2 \frac{a}{2} = \frac{1 - \sin a}{2}$$

$$\sin^2 \frac{a}{2} = \frac{1 - \sin a}{2}$$

$$\cos^2 \frac{a}{2} = \frac{1 - \sin a}{1 + \sin a}$$

$$\sin a = 2 \sin \frac{a}{2} \cos \frac{a}{2}$$

$$\sin a = \sin^2 \frac{a}{2} - \cos^2 \frac{a}{2}$$

$$\cos a = \frac{\cos^2 \frac{a}{2} - \sin^2 \frac{a}{2}}{1 - \sin^2 \frac{a}{2}}$$

024000020143

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

Τὸ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ, ἀλλὰ καὶ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΝ

δῶρον τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα

εἶναι

μία πλήρης σειρά Ἐκθέσεων.

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀποκτήσωσι τὸ πολῦτιμον καὶ ζηλευτὸν ὄπλον νὰ γράφωσιν ὥραϊας ἐκθέσεις ἅς προμηθεύονται πάντα τὰ τεύχη τοῦ μοναδικοῦ τούτου ἐν τῇ κόσμῳ βιβλίου.

A'.	Τεῦχος	Εὐθυμογραφήματα ("Ἐκδοσις Β')	δραχ. 8
B'.	»	Περὶ τὴν πατρίδα	δραχ. 8
E'.	»	Διατριβαὶ	δραχ. 8
Z'.	»	Εὐθυμογραφήματα	δραχ. 8
H'.	»	Ἀποφθέγματα	δραχ. 8
Θ'.	»	Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι	δραχ. 8
I.	»	Τὸ Βιβλίον	δραχ. 8
IA'.	»	Περιγραφαὶ	δραχ. 8
IB'.	»	Πόνοι, ὄνειρα, στοχασμοὶ	δραχ. 8
IG'.	»	Χριστοῦγεννα	δραχ. 8
IA'.	»	Ἅγιος Βασίλειος	δραχ. 8
IE' - IH'		Πανηγυρικοὶ (82 ἐν ὄλῳ, σελ. 320)	δραχ. 35
IO' - K'		Πάσχα	δραχ. 16
KA' - KB'		Ἐπιστολαὶ	δραχ. 16
KG' - KA'		Ὑπάρχει εὐτυχία;	δραχ. 16
KE' - KZ'		Ἐκδρομαὶ (Μοκῆναι, Ἄργοι, Νυκτόπιον, Τύρονι, Ἐπίδαυρος, Δελφοί, Μ. Σπήλιον, Καλῆδρυτα, Ἄγ. Ἀζύρα)	δραχ. 20
KH' - A'		Χρυσᾶ Λόγια (Ἡ Παιθορχία — Τὸ χρῆμα — Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει — Ἐπιστήμη καὶ Ἠθικὴ κ.λ.π.)	δραχ. 20

(μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν).

Ὁλόκληρος ἡ σειρά δραχ. 210.

Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἕκαστον Τεῦχος δραχ. 10

(μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν).

(Ἀκυροῦται πᾶν προηγούμενον Τιμολόγιον)

Πάντα τὰ λοιπὰ τεύχη ἐξηγητήθησαν.

Τὰ ὑπάρχοντα τεύχη ἀποστέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αἰτιῶντα μαθητὴν ἐπὶ προαποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου διὰ συστημένης ἐπιστολῆς (οὐχὶ ἀπλῆς) ἢ διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς, ὅπωςθεν τῆς ὁποίας ἀναγράφονται τὰ παραγγελδόμενα βιβλία. Ἡ παραγγελία ἀνάγκη νὰ περιλαμβάνῃ τρία τοῦλάχιστον βιβλία καὶ ἢ Διεύθυνσις τοῦ μαθητοῦ νὰ εἶναι πλήρης καὶ ἐθανάγωνιστος. Συναστᾶτε τὰ κτλ βιβλία εἰς πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἡ ἀναφύλαξις ἔθηκε διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτικοῦ

Ἄρθρου Μεν Ἀλεξάνδρου 59